

Aktia Pankki Oyj

VUOSIKERTOMUS 2017

Aktia

Pankki | Varainhoito | Vakuutukset | Kiinteistönvälitys

Vuosikertomuksesta

Aktian vuosikertomuksessa 2017 esitellään yhtiön strategia sekä koko konsernia koskevat tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset. Osan vuosikertomuksesta muodostaa raportti konsernin yritys vastuusta. Vuosikertomuksessa käsitellään kalenterivuoden keskeiset tapahtumat sekä niiden vaikutukset yritykseen ja yhteiskuntaan. Siihen sisältyvät myös hallituksen toimintakertomus, tilinpäätös ja hallinnointiraportti.

Kaikki tieto on saatavilla myös Aktia-konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Vuosikertomuksen voi tilata Konserniviestinnästä, puh. 010 247 5000 tai s-posti viestinta@aktia.fi. Raportit löytyvät myös Aktia-konsernin verkkosivuilta www.aktia.com. kohdista Sijoittajasuhteet sekä Raportit ja tiedotteet.

Aktia Bank plc – Capital and Risk Management Report 2017

Sisäistä valvontaa, riskejä ja riskienhallintaa Aktia-konsernissa käsitellään lähemmin yhtä aikaa vuosikertomuksen kanssa erikseen julkaistavassa Capital and Risk Management Report -raportissa. Raportti on saatavilla Aktia-konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Martin Backman jätti 7.3.2018 toimitusjohtajan tehtävänsä Aktiassa

Aktia Pankki Oyj:n hallitus ja sen toimitusjohtaja Martin Backman ovat yhdessä sopineet, että Martin Backman jättää tehtävänsä 7.3.2018. Backman on toiminut yhtiön toimitusjohtajana maaliskuusta 2017. Väliaikaisena toimitusjohtajana toimii yhtiön varatoimitusjohtaja ja operatiivisesta toiminnasta vastaava Juha Hammarén.

Vuosikertomus 2017 on käännös alkuperäisestä ruotsinkielisestä vuosikertomuksesta Årsredovisning 2017. Jos eroavaisuuksia ilmenee, ruotsinkielinen versio on määräävä.

Kalenteri 2018

Yhtiökokous 2018	10.4.2018
Osavuositarkastus 1–3/2018	8.5.2018
Puolivuositarkastus 1–6/2018	7.8.2018
Osavuositarkastus 1–9/2018	31.10.2018

Yhtiökokous 2018

Aktia Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 10. huhtikuuta 2018 klo 16.00 Pörssitalossa, Fabianinkatu 14, Helsinki.

Oikeus osallistua ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 27.3.2018 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osaksluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osaksluetteloon. Osakkeenomistajan, joka on merkitty yhtiön osaksluetteloon ja joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 4.4.2018 kello 16.00, jolloin ilmoittautumisen tulee olla perillä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- yhtiön verkkosivuilla www.aktia.com
- puhelimitse numeroon 0800 0 2474 (arkisin klo 8.30–16.30); tai
- kirjeitse osoitteeseen Aktia Pankki Oyj, Konsernin lakiasiat, PL 207, 00101 Helsinki.

Ilmoittautumisen yhteydessä osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan nimi ja henkilö- tai Y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Aktia Pankki Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokoukseen ja sen yhteydessä tehtävien rekisteröintien käsittelyyn liittyviin tarkoituksiin.

Osinko

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2017 maksetaan osinkoa 0,57 euroa osakkeelta.

Oikeus osinkoon on osakkeenomistajalla, joka on osingon täsmäytyspäivänä 12.4.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti 27.4.2018.

Sisällys

Yleistä	2
Aktia lyhyesti	2
Vuosi 2017 lyhyesti	4
Rohkeasti kohti muutosta	6
Tunnusluvut	8

Strategia ja yhteiskunta-arvo	10
Aktia – yhteiskunnan rakentaja	10
Talous kasvaa – rakenteelliset haasteet säilyvät	11
Aktian uusi strategia – painopiste omaisuudenhoidossa ja rahoituksessa	12
Vastuullisuus on olennainen osa varainhoitoa	14
Digitalisaatio parantaa asiakaskokemusta ja vähentää riskejä	16
Personal Banking	17
Premium Banking	18
Corporate Banking	19
Private Banking	20
Instituutiot	21
Vastuullinen liiketoiminta	22
Aktian sidosryhmät	25
Kestävä tarjonta	26
Liiketoimintamalli	30
Henkilöstö ja paikallinen yhteistyö	31
Ympäristövastuu ja kestävä kehitys	33

Hallituksen toimintakertomus	34

Aktia Pankki Oyj – konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös	49
Konsernin tilinpäätös	51
Emoyhtiön tilinpäätös	122

Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2017 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	152

Tilintarkastuskertomus	153

Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti	157

Yritysvastuuraportti	162

Hallitus	173

Johtoryhmä	174

Aktia lyhyesti

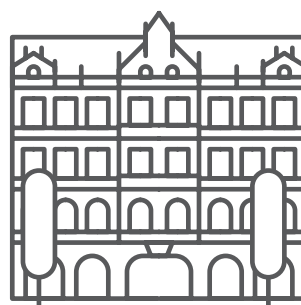

903

henkilöstö

32

asiakaspalvelu-
yksikköä

Aktian perustukset
valettiin

1825

kun Helsingin
Säästöpankki
perustettiin

318 000

henkilöasiakasta

30 000

yritys- ja instituutio-
asiakasta

10,5 milj.

verkkopankkikirjautumista

15,0 milj.

verkkopankkimaksua

70 000

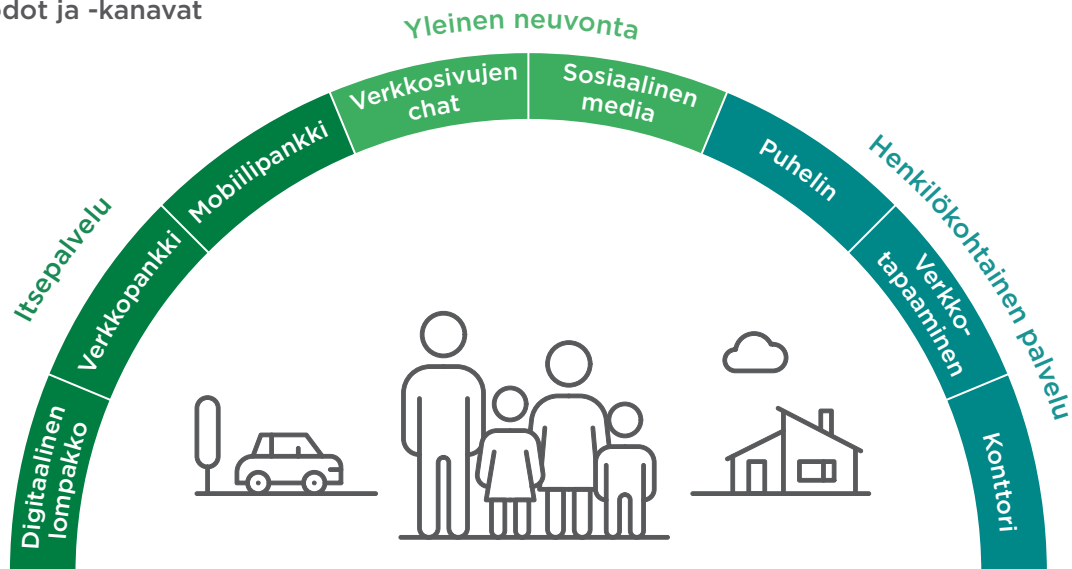
Aktia Wallet
-sovelluksen latausta

77,5 NPS

9 679 milj. euroa AUM

Palvelumuodot ja -kanavat

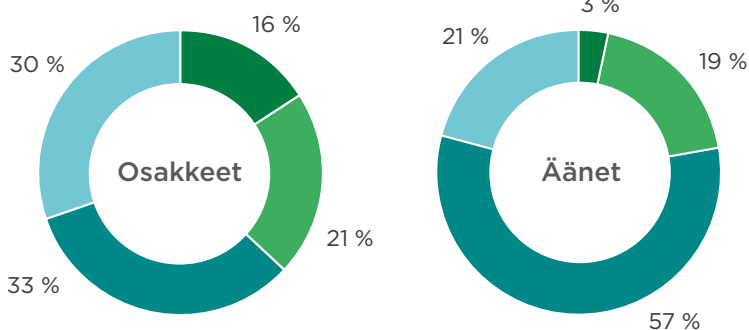
Aktia-konsernin juridinen rakenne

Aktia Pankki Oyj

(Noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä)

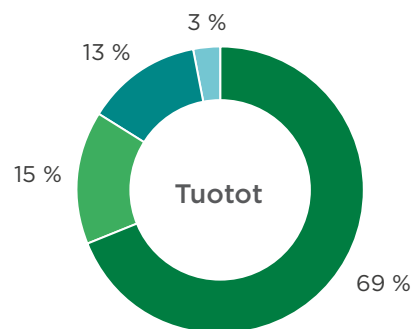

Osakkeiden ja äänien määrä

■ Yksityishenkilöt   ■ Aktia- ja säästöpankkisäätiöt
 ■ Yritykset   ■ Yhteisöt ja julkinen sektori

Osuus toiminnasta saatavista tuotoista

■ Pankki   ■ Varainhoito
 ■ Vakuutus   ■ Kiinteistönvälitys

Vuosi 2017 lyhyesti

Q1

Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautui Aktia Pankki Oyj:hin

Aktia konsernin täysin omistama tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautui osaksi Aktia Pankki Oyj:tä aiemmin sovitun mukaisesti 28.2.2017. Sulautumisen myötä Hypoteekkipankin kaikki varat ja velvollisuudet siirtyivät Aktia Pankki Oyj:lle.

Aktia nostaa profiliaan vastuullisena sijoittajana

Aktia aloitti yhteistyön ISS-Ethixin kanssa, mikä vahvisti Aktian roolia vastuullisena omistajana. ISS-Ethix valvoo ja arvioi yhtiöitä maailmanlaajuisesti liiketoiminnan vastuullisuuden näkökulmasta. ISS-Ethix tarkistaa säännöllisesti Aktian sijoitussalkut varmistaakseen osake- ja yrityslainaomistusten toiminnan normien mukaisesti. Yhteistyön myötä Aktialla on mahdollisuus ohjata omistamiaan yhtiöitä kohti yhä vastuullisempia toimintatapoja, sillä ISS-Ethixin yhteen keräämällä omistajayhteisöllä on laajempi painoarvo kuin yksittäisellä toimijalla.

Yhteistyö Wrappin kanssa tuo korttiasiakkaille etuja ja tarjouksia

Aktia integroi Wrapp-sovelluksen Aktia Walletiin. Yhteistyön myötä Aktian asiakkaat saavat räätälöityjä tarjouksia ostohistoriansa perusteella ja asiakaspalautuksia Wrappin kautta tehdyistä ostoksista. Yhteistyö Wrappin kanssa on osa Aktian laajempaa digitaalista palveluvalikoimaa.

Aktia jälleen globaalia kärkeä korkovarainhoidossa

Aktia oli kolmen kärjessä, kun globaalisti varainhoitajia arvioiva Morningstar palkitsi korkovarainhoitajia ja korkorahastoja. Sijoitus kolmen parhaan joukkoon edellytti viiden vuoden erittäin vahvaa tuotto-riski-suhdetta yhtiön rahastoissa. Palkinto on osoitus Aktian aktiivisen salkunhoidon onnistumisesta pitkällä aikavälillä. Menetykselliset korkorahastot ovat kaikkien asiakkaiden saatavilla kuukausisäästäjistä instituutiovarainhoitajiin.

Taloudellinen katsaus: Suomi – kuin pieni vene avomerellä

Maaliskuussa Aktia ennusti Suomen talouden kasvavan 1,4 % vuonna 2017. Suhdanteet kääntyivät alkuvuonna, mutta rakenteelliset haasteet pysyivät ennallaan. Yksityinen kulutus toimi talouden moottorina, mutta teollisuustuotanto ja vienti saivat hiljalleen vauhtia laajentaen kasvun perustaa. Alkuvuonna epävarmuus maailmalla toi varovaisuutta myös Suomen suhdanteen kääntymiseen.

Taloudellinen katsaus: Suomi – talous tarvitsee uusia rakennuspalikoita

Keväällä 2017 Aktia korjasi kasvuennustettaan ylöspäin, mutta korosti myös rakenteellisten uudistusten tarpeellisuutta. Nousukauden aikana vaikeiden uudistusten toteuttaminen on helppoa. Ratkaisuja tulisi löytää esimerkiksi työttömien ja työpaikkojen kohtaanto-ongelmaan. Maailmantalouden kasvu kiihtyi, mutta rahapoliittisella elvytyksellä on yhä merkittävä rooli.

Johtoryhmä uudistui

Vuonna 2017 Aktia uudisti johtoryhmäänsä. Uuden johtoryhmän tavoitteena on vahvistaa asiakalähtöisyyttä ja liiketoiminnan kannattavuutta.

Q2

Aktia valitsi uuden toimitusjohtajan

DI, KTM Martin Backman nimitettiin 8.9.2016 Aktia Pankki Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi. Backman astui toimeensa Aktia Pankki Oyj:n toimitusjohtajana 6.3.2017.

Aktia lahjoitti puoli miljoonaa korkeakoulutuksen ja tutkimuksen edistämiseen

Aktia Pankki lahjoitti 500 000 euroa toiminta-alueensa yliopistoille ja korkeakouluille. Lahjoitusten avulla Aktia pyrki edistämään kansainvälisesti kilpailukykyisen ja korkealaatuisen koulutuksen ja tutkimuksen jatkuvaa kehitystä Suomessa. Lahjoitukset suunnattiin erityisesti kauppatieteiden, oikeustieteen ja tekniikan alan koulutukseen ja tutkimukseen. Lahjoitukset olivat osa valtion varainhankintakampanjaa.

Talouden aika -portaali toi analyysit kaikkien käyttöön

Aktian Talouden aika -portaali kerää yhteen Aktian talouskatsaukset ja tietoa talouden tilasta. Portaalin analyysit ja ennusteet perustuvat julkisesti saatavilla oleviin tietoihin. Tiedot ovat vapaasti kaikkien käytettävissä verkossa.

Q3

Uusi peruspankkijärjestelmä otettiin käyttöön

Uusi peruspankkijärjestelmä lanseerattiin heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Uudistuksessa pankin aiemmat järjestelmät korvattiin moderneilla ja kustannustehokkailla ratkaisuilla. Järjestelmälanseeraus oli pitkän kehitystyön tulos ja ensimmäinen näin laaja pankkijärjestelmien uudistus Suomessa. Uusi järjestelmä mahdollistaa tuotteiden ja palvelujen kehittämisen ketterämmin tulevaisuudessa.

Yhteistoimintaneuvottelut toimintamallin uudistamiseksi

Syksyllä 2017 Aktian toimintamallin uudistus käytiin läpi henkilöstön kanssa yhteistoimintaneuvotteluissa. Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltiin toimintamallin muutokset ja vaikutukset työtehtäviin. Asiantuntijoiden roolia organisaatiossa vahvistettiin, ja osa toiminnasta suunnattiin erityisesti asiakkaiden neuvomiseen varallisuuden kasvattamisessa.

Taloudellinen katsaus: Kasvua, kasvua – mutta kuinka paljon ja kuinka kauan?

Syyskuussa Suomen talouskasvu oli kestävämmällä pohjalla kuin kertaakaan aiemmin finanssikriisin jälkeen. Kasvu sai tukea viennistä ja investoinnista kasvoivat. Kasvun keskellä Aktia muistutti rakennemuutosten läpiviemisestä, sillä kasvukaudesta ei todennäköisesti tule kovin pitkää.

Hallintorakenne yksinkertaistuu

Ylimääräinen yhtiökokous päätti Aktia-konsernin hallintorakenteen yksinkertaistamisesta. Päätöksen myötä hallintoneuvosto lakkautettiin ja hallituksen jäsenten valinta siirtyi yhtiökokoukselle. Hallituksen jäsenten valinnasta ja palkkioiden valmistelusta vastaa viidestä suurimmasta osakkeenomistajasta koostuva nimitystoimikunta.

Painopiste asiakkaiden neuvontaan

Asiakkaiden päivittäisen pankkiasioinnin siirtyessä yhä enemmän verkko- ja puhelinpalveluun, ja spontaanin palvelutarpeen vähentyessä konttoreissa, Aktia tiivistä konttoriverkostoaan. Toimintamallin uudistuksen myötä kymmenen Aktian konttoria yhdistettiin lähellä sijaitseviin konttoreihin. Aktialla on edelleen laaja maantieteellinen verkosto. Pankki palvelee asiakkaitaan 32 asiakaspalveluyksikössä, joista 10 toimii alueellisina osaamiskeskuksina.

Joululahjoituksena 10 000 euroa kiusaamisen vastaiseen työhön

Aktian joululahjoitus annettiin Mannerheimin Lastensuojeluliitolle (MLL) kiusaamista ehkäisevään työhön. Lahjoituksen avulla MLL voi jatkaa kiusaamista ehkäisevää työtään kouluissa ja päiväkodeissa. MLL:n tukioppilastyö sekä lasten ja nuorten puhelin antavat tukea ja auttavat löytämään ystäviä.

Taloudellinen katsaus: Maailmantalouden kasvu kiihtyy – pysykö Suomi vauhdissa mukana?

Maailmantalouden voimakas kasvu osoitti, että vuosi 2017 oli paras sitten vuoden 2011. Maailmantalous jatkaa kasvua tulevina kahtena vuotena, mutta epävarmuuksia on ilmassa. Aktia arvioi ensimmäisten koronnostojen tulevan vuoden 2019 puolivälissä. Myös Suomessa vuosi 2017 oli taloudellisesti historiallisen hyvä vuosi. Pitkän aikavälin näkymiä haastavat kuitenkin rakenteelliset ongelmat.

Aktian sijoitusosaaminen edelleen Suomen parhaimmistoa

Aktian varainhoito jatkoi kärjessä, kun instituutionaalisten sijoittajien keskuudessa tehty Scandinavian Financial Research -asiakastutkimus palkitsi Aktian kolmanneksi parhaana varainhoitajana Suomessa. Asiakkaat arvostivat erityisesti Aktian markkinanäkemyksiä, historiallisia tuottoja 12 kuukauden ja 3 vuoden aikana sekä sijoitusprosessin selkeyttä.

Mobiilipankki älypuheliin

Uuteen peruspankkijärjestelmään pohjautuva mobiilipankki lanseerattiin syksyllä. Mobiilipankissa asiakkaat voivat hoitaa päivittäisiä raha-asioitaan älypuhelimella verkkopankin tapaan. Asiakkaat kiinnostuivat heti mobiilipankista, ja sovellus keräsi mainiot arvostelut sovelluskaupoissa.

Aktian uusi strategia – painopiste omaisuudenhoidossa ja rahoituksessa

Aktian uusi strategia vastaa finanssisektorin toimintaympäristön murrokseen. Uudessa strategiassa Aktia keskittyy asiakkaiden varallisuuden kasvattamiseen ja turvaamiseen. Strategia perustuu Aktian menestykselliseen varainhoitoon ja henkilökohtaiseen palvelumalliin. Uuden palvelumallin ja käyttäjäystävällisten digitaalisten ratkaisujen myötä Aktian omaisuudenhoito on yhä paremmin kaikkien asiakkaiden saatavilla.

Q4

Rohkeasti kohti muutosta

Vuosi 2017 oli meille Aktiassa suurten muutosten aikaa. Määrittelimme Aktialle uuden strategian ja otimme käyttöön koko pankin kattavan uuden peruspankkijärjestelmän. Uusi johtoryhmä aloitti työnsä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Mittavista muutoksista huolimatta myyntimme kehittyi vahvasti, erityisesti varainhoidon ja rahastojen osalta. Myös otto- ja antolainauksen kehitys oli vahva, mikä kertoo organisaatiomme erinomaisesta kyvystä sopeutua uusiin tilanteisiin.

Finanssiala on suurten muutosten kourissa, minkä vuoksi meiltä edellytetään entistä enemmän muutosvalmiutta. Matala korkoympäristö asettaa omat haasteensa pankkitoiminnalle samalla, kun kansainvälinen kilpailu ja digitalisaatio toimialalla kiihtyvät. Omat vaatimuksensa asettaa myös kiristynyt sääntely. Etenkin vuoden 2018 alussa voimaan astunut MiFID II -direktiivi, joka sääntelee sijoituspalveluja, sijoittajansuojaa ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiä, on toiminnallemme erittäin merkityksellinen.

Kaiken tekemisen lähtökohta Aktiassa on aina asiakas. Strategiassa olemme jakaneet asiakkaamme erillisiin segmentteihin, etuasiakkaat, premium-asiakkaat, private banking -asiakkaat, omistajajohtoiset yhtiöt sekä instituutiot ja säätiöt, yksilöllisen palvelun takaamiseksi. Kullakin asiakkaalla on yksilöllisiä tarpeita, joihin pyrimme vastaamaan mahdollisimman hyvin. Me Aktiassa haluamme jatkossakin tarjota asiakkaillemme ensiluokasta palvelua monissa eri kanavissa niin konttoreissa, puhelinpalvelussa, verkossa kuin digitaalisten palveluiden avulla. Asiakaslähtöinen toimintakulttuurimme näkyikin palvelujen jatkuvana kehittämisenä ja pankki- palvelujen sujuvoittamisena.

Uusi strategia ja digitaliset panostukset

Aktian hallitus hyväksyi pankin uuden strategian lokakuussa 2017. Uuden strategian lähtökohtana on keskittyä asiakkaidemme varallisuuden yksilölliseen hoitoamiseen ja kasvattamiseen pitkällä aikavälillä. Oikeilla ratkaisuilla jokainen meistä voi haastavassakin toimintaympäristössä turvata oman omaisuutensa kartuttamisen tulevaisuutta varten. Asiantuntevat neuvotamme auttavat asiakkaita tekemään oikeita päätöksiä. Myös vastuullisuus on tärkeä osa Aktian uutta strategiaa – haluamme tarjota asiakkaillemme räätälöityjä sijoitus- ja rahoitusratkaisuja yksinkertaisella ja vastuullisella tavalla. Ansioitunut ja palkittu varainhoitoimme antaa meille tässä erinomaiset valmiudet palvella asiakkaitamme menestyksekkäästi.

Uusi peruspankkijärjestelmä, joka otettiin käyttöön kesällä 2017, on meille viiden vuoden uutteran kehitystyön tulos. Se mahdollistaa modernin alustan, jonka päälle voimme kehittää uusia digitaalisia pankkipalveluja asiakkaillemme. Aktian uuden peruspankkijärjestelmän avulla myös automatisoitujen prosessien ja robotiikan yhdistäminen palveluratkaisuihin on mahdollista. Esimerkkinä tästä ovat Aktian automatisoidut lainapäätökset, joiden avulla laina voidaan tarvittaessa myöntää hyvin nopealla aikataululla. Syksyn aikana lanseerasimme uusia digitaalisia ratkaisuja asiakkaillemme, kun otimme käyttöön rahastojen merkinnän verkossa, mahdollistimme kulutuslainojen hakemisen Aktia Wallet -sovelluksessa ja toimimme markkinoille Aktian oman verkkopankkisolun.

Menestysekäs vuosi 2017

Olen erityisen iloinen siitä, että pankkimme muutosprosessista huolimatta ansaintamme kasvoi edelleen. Palkkiotuotomme nousivat noin 15 prosenttia, mikä on varsin hyvä suoritus ottaen huomioon kaikki muutokset, jotka viime vuoden aikana toteutettiin.

Organisaatiomuutosten läpivieminen ei kuitenkaan aina ole yksinkertaista saati helppoa. Uusia työtehtäviä syntyy, mutta toisista joudutaan luopumaan. Aktia kävi syksyn 2017 aikana läpi yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena 260 tointa päättyi, mutta vastaavasti 160 uuttaavautui. Tällaiset tilanteet ovat aina haastavia organisaatiolle, mutta toimintamalli- ja tehtäväuudistuksen myötä Aktialla on nyt edellytykset tulevaisuuden menestyksekkäälle pankkitoiminnalle. Osana toimintamalliuudistusta otimme käyttöön uusia prosesseja asiakkaiden kiireellisimpien asioiden hoitamiseksi. Uuden toimintamallin myötä yhä suurempi osa henkilökunnastamme voi keskittyä henkilökohtaiseen asiakaspalveluun, taloudelliseen neuvonantoon sekä uusasiakashankintaan. Vastaisuudessa panostamme digitaalisten palvelujen kehittämiseen, jotta voimme tarjota asiakkaillemme interaktiivisia kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyy henkilökohtainen palvelu ja helppokäyttöiset digitaaliset rajapinnat.

Loppuvuodesta 2017 uudistimme arvomme. Rohkeasti, osaavasti ja yhdessä on se arvoperusta, jolle identiteettimme pohjautuu. Arvomme heijastavat vahvasti myös sitä, kuinka olemme päättäneet kohdata finanssialan murroksen. Henkilöstön rooli muutoksessa on erittäin keskeinen. Me aktialaiset olemme se organisaatio, joka vie näitä muutoksia eteenpäin.

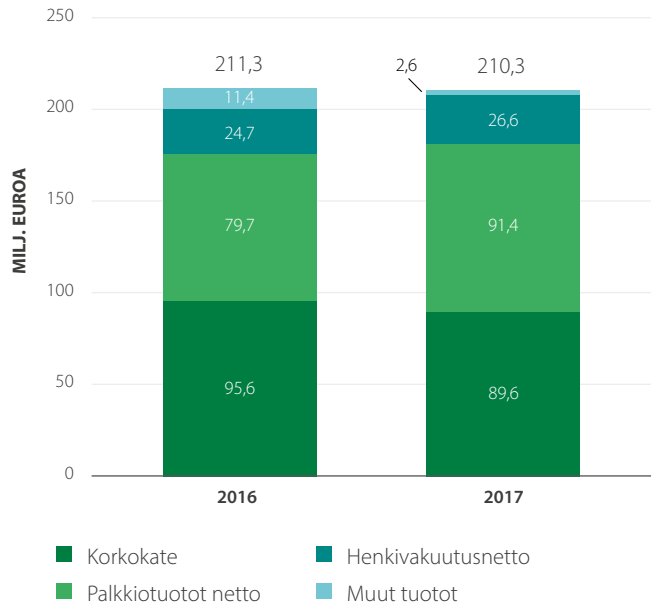
Haluun tässä yhteydessä myös kiittää Aktian koko henkilöstöä kuluneesta vuodesta. Vuosi on ollut poikkeuksellinen, ja on ollut hienoa huomata, kuinka hyvin organisaatiomme on sisäisesti sopeutunut kaikkiin muutosvaiheisiin silloinkin, kun ne ovat edellyttäneet erityisiä ponnisteluja.

Nyt on aika kääntää katse tulevaan. Tulevaisuutta on mahdotonta ennustaa, mutta Aktia lähtee vuoteen 2018 entistä paremmista asemistä. Tulemme priorisoimaan kasvupanostustemme jatkamista uuden strategian mukaisesti sekä kehittämään asiakaspalveluamme ja yrityskulttuuriamme jatkuvasti. Maailma muuttuu, ja me haluamme olla aina askeleen edellä.

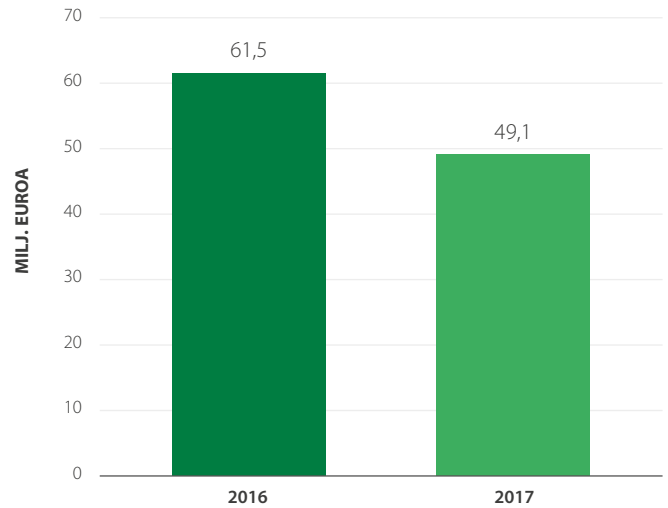
Juha Hammarén
Vt. toimitusjohtaja

Tunnusluvut

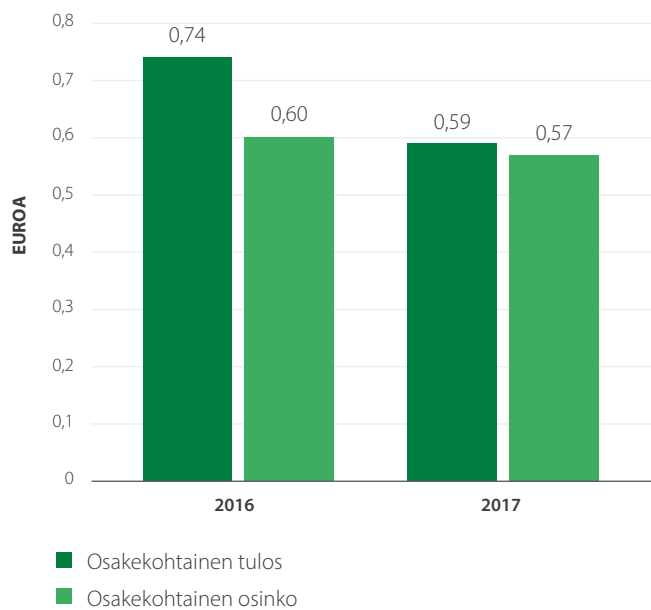
Liiketoiminnan tuotot

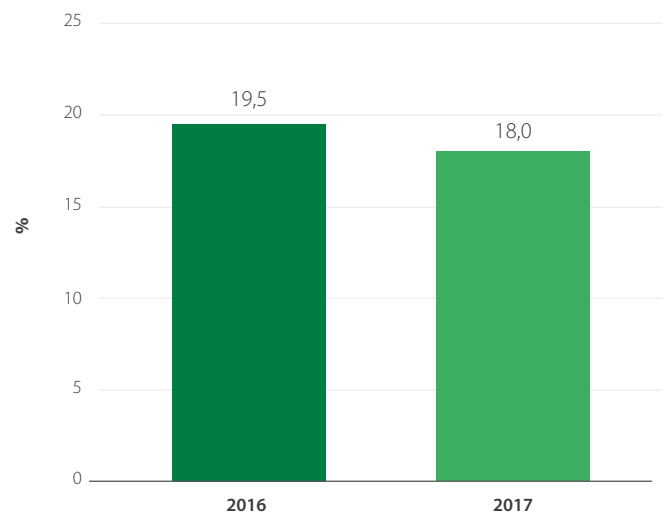
Liiketulos

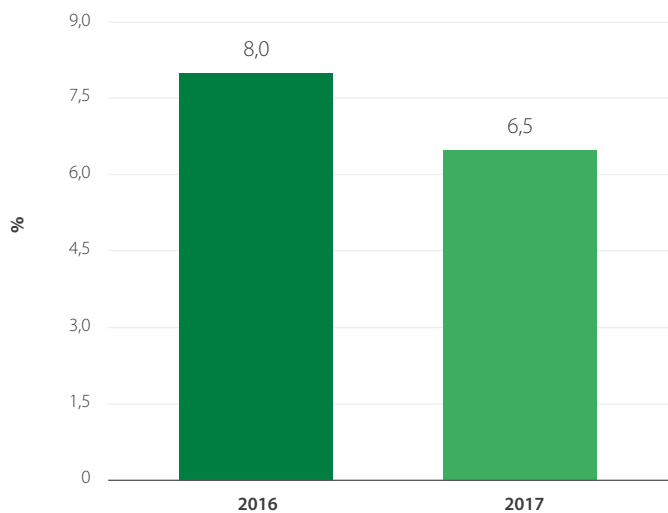
Osakekohtainen tulos ja osinko

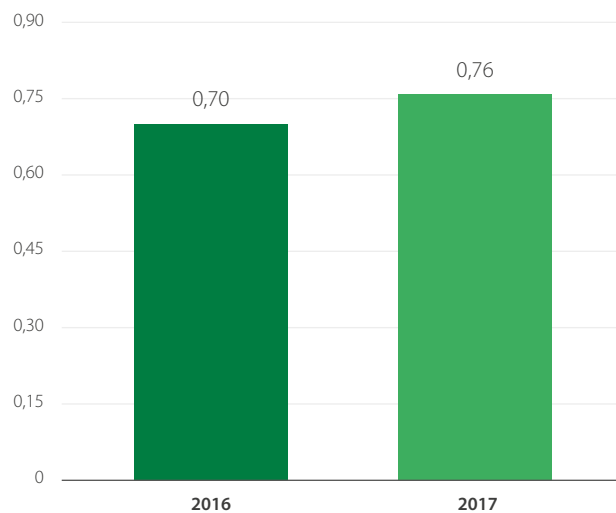
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni)

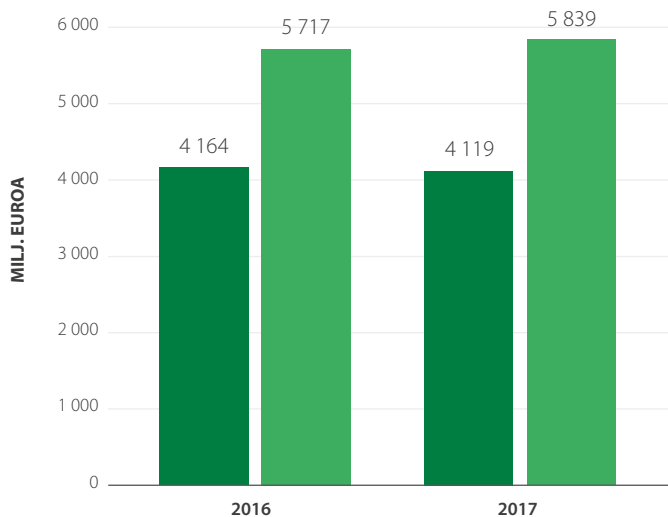
Oman pääoman tuotto (ROE)

Kulu/tuotto-suhde

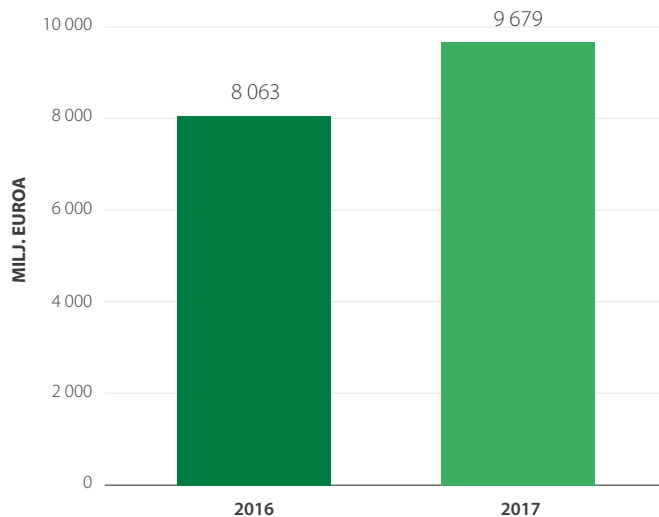

Otto- ja antolainaus

- Ottolainaus yleisöltä
- Antolainaus yleisölle

Asiakasvarat

Aktia – yhteiskunnan rakentaja

Finanssiala on keskeisessä asemassa toimivassa yhteiskunnassa. Paikallisena ja luotettuna toimijana varmistamme, että maksut liikkuvat ja että sekä pienet että suuret investoinnit saavat rahoituksen. Asiantuntemuksemme avulla asiakkaamme löytävät heille sopivimmat säästämisen ja sijoittamisen ratkaisut. Näin autamme Suomea ja suomalaisia vaurastumaan.

Finanssialan tarkka sääntely luo puitteet toiminnallemme. Rakennamme menestyksemme osaamisellemme ja asiakkaidemme luottamukselle. Vuonna 2018 voimaan astuva EU-sääntely GDPR:n, MiFID II:n ja PSD2:n osalta muuttaa aiheuttaa suuria muutoksia pankeille. Uusi sääntely lisää yhtäältä kilpailua ja toisaalta hallinnollisia vaatimuksia finanssitoimijoille.

Digitalisaatio muokkaa finanssialan toimintaympäristöä nopeammin kuin koskaan aiemmin. Uusien sääntöjen myötä kilpailu kansainvälistyy ja markkinoille tulee uusia toimijoita. Aktian toimintaa ajaa eteenpäin halu toimia Suomen ja suomalaisten vaurastumisen edistämiseksi.

Paikallisena toimijana haluamme olla mukana ihmisten arjessa ja näkyä ja kuulua. Omistajiemme kautta palautamme vuosittain noin 80 prosenttia tuotosta osinkoina Aktia- ja säästöpankkisäätiöiden kautta paikallisyhteisöille avustuksina liikuntaan, kulttuuriin ja vapaaehtoistyöhön. Toimintamme myötä taloudellinen hyöty jakaantuu useille eri yhteiskunnan toimijoille. Maksamme palkat, eläkkeet ja verot Suomeen suomalaisen lain-säädännön ja työehtosopimusten mukaisesti.

Arvonluonti Aktiassa

Tietosuoja-asetus (GDPR)

EU:n tietosuoja-asetuksen soveltaminen alkaa toukokuussa 2018. Tietosuoja-asetus lisää läpinäkyvyyttä asiakkaiden henkilötietojen käytössä. Asetus määrittelee uusia velvoitteita rekisterinpitäjälle ja oikeuksia rekisteröidylle.

Maksupalveludirektiivi (PSD2)

EU:n maksupalveludirektiivin mukaiset ensimmäiset säännökset astuivat voimaan vuoden 2018 tammikuussa. Direktiivin myötä tilinpitäjäpankkien on mahdollistettava kolmansien osapuolten palveluntarjoajille pääsy asiakkaiden tileille asiakkaiden näin halutessa. Muutosten myötä tilinpitäjäpankit avaavat rajapintojaan uusille palveluntarjoajille.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi (MiFID II)

MiFID II -direktiivin soveltaminen alkoi tammikuussa 2018. Sääntely muuttaa sijoituspalvelujen tarjontaa koskevia toimilupia ja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia. Sääntelyn tarkoituksena on parantaa sijoittajan suojaa ja läpinäkyvyyttä. Muutokset edellyttivät laajaa asiakaskommunikaatiota sekä raportoinnin ja sisäisten työkalujen kehitystyötä.

Talous kasvaa – rakenteelliset haasteet säilyvät

Maailmantalous kehittyi kaikkialla positiivisesti vuonna 2017. Suomi hyötyi kasvusta, kun yksityisen kulutuksen lisäksi kasvua vahvistivat vienti ja investoinnit. Kasvu jatkuu, mutta siihen ei pidä tuudittautua. Nousukauden aikana on tärkeää keskittyä talouden rakenteisiin kestävä kasvun mahdollistamiseksi. Kuluttajille talouskasvu luo mahdollisuuksia vaurastua säästämällä.

Vuoden 2016 loppupuolella tapahtunut maailmantalouden positiivinen käänne määritteli talouden kehitystä vuonna 2017. Suhdanteet kehittyivät positiivisesti kaikkialla maailmassa, ja maailmantalouden kasvun ennustetaan olleen 3,7 % vuonna 2017. Luottamus talouteen kääntyi nousuun, ja etenkin investointien kasvu kiihtyi.

Maailmantalous jatkaa kasvua myös lähivuosina, ja talouden kehitysnäkymät ovat yleisesti valoisat. Epävarmuuksia on kuitenkin ilmassa. Maailmantalouteen epävakautta tuovat edelleen Kiinan velkavetoinen kasvu ja rahapolitiittisen elvytyksen päättymisen. Maailmantalouden kasvussa rahapolitiittisellä elvytyksellä on pitkään ollut merkittävä rooli, mihin reaalitytalous ja markkinat ovat tottuneet. Elvytyksen päättymisen saattaa luoda epävakautta markkinoille. Aktia arvioi ensimmäisten koronastojen tulevan vuoden 2019 puolivälissä.

Suomen talouskasvu merkittävää

Suomessa vuosi 2017 oli taloudellisesti historiallisen hyvä vuosi. Suomi on hyötynyt maailmantalouden kasvusta erityisesti, ja vuonna 2017 talouskasvu oli Aktian ennusteen mukaan 3,1 prosenttia. Talouskasvu oli myös kestävämmällä pohjalla kuin kertaakaan aiemmin finanssikriisin jälkeen. Yksityisen kulutuksen lisäksi kasvua tukivat viennin positiivinen kehitys ja tuotannollisten investointien kääntymisen kasvuun.

Pitkän aikavälin näkymiä haastavat kuitenkin rakenteelliset ongelmat. Suomen haasteena pysyy julkisen talouden parantaminen ja rakenneuudistusten tekeminen. Kestävän kasvun luomiseksi Suomessa kaivataan uudistuksia erityisesti työmarkkinoiden kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi.

Julkinen talous kaippaa rakenneuudistuksia

Suomen työllisyys on parantunut mutta ei riittävästi. Vaikka työllisyysaste on noussut, ei työllisten lukumäärä ole kasvanut samassa tahdissa työikäisen väestön pienenemisen kanssa. Vuodesta 2010 lähtien Suomen työikäinen väestö on vähentynyt yli 110 000 henkilöllä.

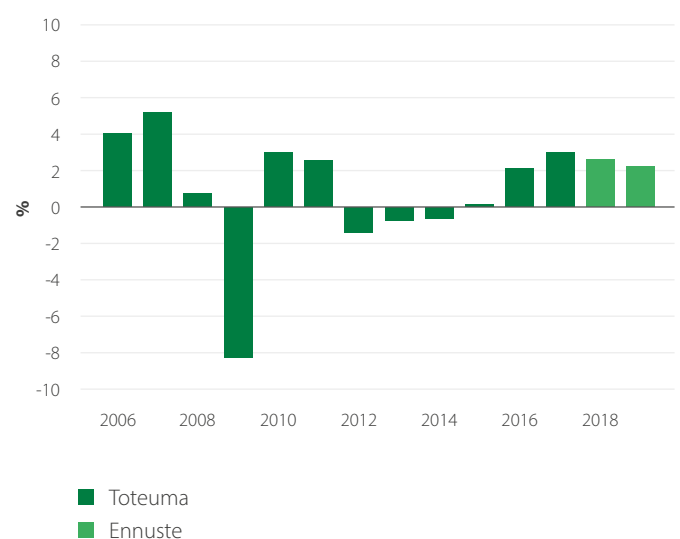
Suomen vaurastumisen ja hyvinvointivaltion ylläpitämisen kannalta olennaista on löytää ratkaisuja työmarkkinoiden haasteeseen. Työllisyysasteen nousu tukee sekä julkistalouden tervehtymistä että mahdollistaa suomalaisten vaurastumisen omalla työllään. Rakenneuudistukset tulisi tehdä käynnissä olevan noususuhdanteen aikana.

Talouskasvu luo mahdollisuuksia säästämiseen

Aktia haluaa edistää Suomen ja suomalaisten vaurastumista. Suomalaisten vaurastumisen edistämiseksi kotitalouksien säästämisasteen tulisi nousta. Vaikka palkankorotustaso on Suomessa ollut vaatimaton viime vuosina, on kotitalouksien kulutus pysynyt hyvällä tasolla. Tämän kääntöpuolena kotitalouksien säästämisaste on ollut jo pidempään negatiivinen. Säästämisalusta riippumatta kotitaloudet ovat kokeneet, että varaa säästämiseen ei ole ollut.

Talouden kääntyessä nousuun myös kotitalouksille tulisi löytyä mahdollisuuksia säästää. Suomalaisten säästäminen on perinteisesti perustunut voimakkaasti asunotosäästämiseen. Kestävän vaurastumisen pohjaksi kaivataan kuitenkin monipuolisempia säästämisen ratkaisuja ja sijoitusten hajauttamista asuntoja laajemmin.

Suomen BKT, muutos edellisestä vuodesta, %

Aktian uusi strategia – painopiste omaisuudenhoidossa ja rahoituksessa

Aktian hallitus hyväksyi konsernin uuden strategian lokakuussa 2017. Uudessa strategiassa syvennetään Aktian segmenttijaottelua yksilöllisen palvelun takaamiseksi. Uudet asiakassegmentit ovat henkilöasiakkaat, premium-asiakkaat, private banking -asiakkaat, yritysasiakkaat sekä instituutit ja säätiöt.

Autamme suomalaisia vaurastumaan

Yksi uuden strategian tärkeimmistä painopisteistä on vahvistaa Aktian painotusta säästämiseen ja sijoittamiseen: Aktia haluaa entistä vahvemmin auttaa asiakkaitaan kasvattamaan ja hoitamaan varallisuuttaan. Tämä tapahtuu muun muassa tarjoamalla jokaisen asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöityjä sijoitus- ja rahoitusratkaisuja helposti ja vastuullisesti. Haluamme löytää asiakkaitamme parhaiten palvelevat tuotteet ja palvelut ja

keskittyä niihin. Aktian ansioitunut ja palkittu varainhoito tarjoaa tähän erinomaiset valmiudet. Uudistuneen tuotevalikoiman myötä menestyksellinen varainhoitomme on kaikkien asiakassegmenttiemme saatavilla.

Digitaaliset palvelut osana uutta strategiaa

Palvelumallimme kehittäminen ja digitaalisten palveluiden hyödyntäminen ovat myös olennainen osa uutta strategiaa. Uusien keskitettyjen palvelumallien avulla Aktian asiakkaat voivat hoitaa pankkiasioitaan entistä joustavammin niin konttoreissa, puhelimitse kuin verkossa. Aktia panostaa uuden strategian myötä joustaviin digitaalisiin ratkaisuihin ja hyvään käyttäjäkokemukseen, joiden avulla koko palveluvalikoima on asiakkaiden saatavilla. Panostukset data-analytiikkaan, automatisaatioon ja robotiikkaan auttavat meitä palvelemaan asiakkaitamme ja täyttämään heidän muuttuvat tarpeensa alati kehittyvässä toimintaympäristössä myös jatkossa. Panostuksilla on merkittävä rooli myös Aktian toiminnan tehostamisessa.

Kasvatamme osaamista

Uuden strategian mukainen toimintamalli vahvistaa Aktiaa asiantuntija-organisaationa. Henkilöstön osaaminen, kehittyminen ja yhteistyö ovat keskiössä toimintamallissamme. Digitalisaation tuomat nopeat ja jatkuvat muutokset niin toimintaympäristöön kuin työtapoihimme haastaa organisaatiotamme. Strategiamme mukaisesti tuemme henkilöstöämme oman osaamisensa kehittämässä ja kannustamme tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin.

Uudet arvot

Uuden strategiatyön yhteydessä Aktialle määriteltiin myös uudet arvot. Arvojen määrittelyn tarkoituksena on luoda pohja strategian toteutukselle ja kannustaa henkilöstöä uudenaikaisiin työ- ja toimintatapoihin. Näin kehitämme myös organisaatiokulttuuria tukemaan Aktian uutta strategiaa. Aktian uudet arvot ovat ”rohkeasti”, ”osaavasti” ja ”yhdessä”.

Uusi strategia ja asiakkaat

Tavoitteemme on, että uusi strategia näkyy asiakkaillemme entistä aktiivisempänä Aktiana. Asiakas on Aktiassa kaiken tekemisen lähtökohta, ja yksilöllinen palvelu – tapahtui se sitten missä kanavassa tahansa – on kilpailuetumme. Haluamme edistää Suomen ja suomalaisten vaurastumista. Rohkaisemme asiakkaitamme pitkäjänteiseen oman talouden suunnitteluun, ja tarjoamme avuksi monipuolisia varainhoidon ja rahoituksen tuotteita ja palveluita asiakkaan elämäntilanteen mukaan.

Uusi peruspankkijärjestelmä mahdollistaa digiloikan ja uudet innovatiiviset tuotteet

Aktian uuden strategian kulmakiviä ovat digitalisaation hyödyntäminen ja asiakkaiden parempi palveleminen. Olemme viime vuosina vieneet läpi laajuudessaan ainutlaatuisen peruspankkijärjestelmän uudistusprojektin. Uusi peruspankkijärjestelmä mahdollistaa tuotteiden ja palvelujen kehityksen sekä kaiken tiedon hyödyntämisen niin, että teknologia ei aseta kehitystyöllemme esteitä. Moderni peruspankkijärjestelmämme on myös osoittautunut toimivaksi alustaksi sääntelymuutosten kohtaamiseen ja entistä parempien ratkaisujen tarjoamiseen asiakkaillemme.

Kehitämme digitaalista yhteiskuntaa

Yhteiskunnan digitalisoituminen ja Aktian peruspankkijärjestelmä alustana mahdollistavat palvelujen automatisoinnin yhä ketterämmin. Palvelukehityksemme keskiössämme on asiakkaillemme tuotettava mahdollisimman suuri lisäarvo. Otamme isoja askeleita kohti palvelumallia, jossa rutiininomaiset luottopäätökset hoituvat automaattisesti ja asiakkaat saavat vastauksen välittömästi. Samaan aikaan kiinnitämme erityisesti huomiota siihen, että säilytämme asiakkaidemme tietoja turvallisesti ja toimimme läpinäkyvästi. Koneälyn hyödyntäminen helpottaa väärinkäytösten havaitsemista ja lisää luottamusta toimintaamme.

Palvelujemme kehittämisessä teemme yhteistyötä useiden toimijoiden, kuten startup-yritysten, vakiintuneiden pienten ja suurten toimijoiden sekä valtion kanssa. Tästä hyvä esimerkki on kansallinen suomi.fi-palvelukanava, jonka avulla voimme kehittää palvelujamme entistä helppokäyttöisemmiksi. Yhteistyö laajenee myös finanssialan toimijoiden välillä, ja esimerkiksi Aktian rahastot ovat tarjolla tärkeimmillä kauppapaikoilla.

Teknologia työn tukena

Olenainen osa teknologian hyödyntämistä on jatkuva kehitys. Uuden toimintamallimme myötä olemme integroineet teknologian hyödyntämisen ja jatkuvan kehittämisen tiiviisti osaksi päivittäistä toimintaamme. Uusi etätyömallimme mahdollistaa työskentelyn paikasta riippumattomasti. Uudet järjestelmät vahvistavat kokonaisymmärrystämme asiakkaista ja tarpeellisista palveluista. Tiedon avulla voimme kohdentaa ja räätälöidä palvelujamme yhä paremmin asiakaskohtaisesti.

Vastuullisuus on olennainen osa varainhoitoa

Aktiassa vastuullisuus on integroitu osaksi päivittäistä varainhoitotyötä. Sijoituspäätöksiä ohjaavat Aktian vastuullisen sijoittamisen periaatteet, jotka uudistettiin vuoden 2017 aikana. Periaatteet huomioivat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen. Uusissa periaatteissa tarkennettiin vastuullisen sijoittamisen lähestymistapaa eri omaisuusluokissa: osakkeissa ja yrityslainoissa, valtionlainoissa, kolmannen osapuolen rahastoissa sekä vaihtoehtoisissa sijoituksissa.

Aktian vastuullinen sijoittaminen perustuu kolmeen menetelmään:

- **Vastuullisuustekijöiden huomioiminen**
YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden (PRI) allekirjoittajina olemme sitoutuneet huomioimaan vastuullisuuden eri näkökulmat (ympäristö, yhteiskunta, hyvä hallintotapa) osana päivittäisiä sijoituspäätöksiämme koko tuotevalikoimassamme.
- **Poisrajatut toimialat**
Emme tee suoria sijoituksia tupakka- ja aseollisuuden tai uhkapelitoimintaan. Emme myöskään sijoita lapsityövoimaa käyttäviin yrityksiin.
- **Aktiivinen omistajuus**
Yhteistyökumppanimme avulla tarkastamme sijoituksemme säännöllisesti mahdollisten normirikkomusten varalta. Lisäksi käymme vuoropuhelua yhtiöiden kanssa, joissa on sattunut normirikkomuksia, ja käytämme tarvittaessa äänioikeuttamme yhtiökokouksissa.

Sijoitusten normiperusteinen seulonta

Vuoden 2017 aikana vahvistimme vastuullisuustyötämme aloittamalla yhteistyön ISS-Ethixin kanssa, joka tarjoaa monipuolisia palveluita vastuullisen sijoittamisen saralla. Yhteistyön avulla Aktia on mukana laajemmassa sijoittajien konsortiossa ja käy vaikuttamiskeskusteluja ja vuoropuhelua mahdollisesti normirikkomuksia tehneiden yritysten kanssa. Samalla rahastojemme osake- ja yrityslainaomistukset tarkastetaan mahdollisten normirikkomusten osalta säännöllisesti.

Osakerahastoillamme on puolta pienempi hiilijalanjälki

Aktian sijoitusprosessi johtaa tutkitusti vertailumarkkinoita pienempään hiilijalanjälkeen. Osakerahastojemme hiilijalanjälki on keskimäärin noin 50 % pienempi kuin kyseisen vertailumarkkinan. Ympäristöajattelu näkyy vahvasti myös muussa työssämme. Toukokuussa 2017 Aktia allekirjoitti globaalin sijoittajien yhteisen G20-maiden hallituksille suunnatun kirjeen, jossa kehoitettiin tukemaan Pariisin ilmastopöytäkirjan edistämiseen vähähiilisempään talouteen siirtymisen vaatimia investointeja ja panemaan täytäntöön ilmastomuutokseen liittyvät raportointikehikot. Syksyllä 2017 allekirjoitimme lisäksi CDP:n Climate Change -aloitteen, joka kannustaa pörssiyrityksiä kasvihuonepäästöjen raportointiin.

Kehittyvät taloudet kirivät teollisuusmaiden takana

Kehittyvien markkinoiden valtionlainoihin sijoittaminen on Aktian erityisosaamista. Laadimme syksyllä 2017 ympäristöanalyysin kehittyvien talouksien reunavaltioiden, eli Frontier-markkinoiden, pitkän aikavälin kehityksestä ja nykytasosta suhteessa kehittyneisiin talouksiin. Tarkastelussa käytettiin useita eri indikaattoreita (EPI ja CCPI) ja yksittäisiä muuttujia ilmasaasteista energian kulutukseen. Selvitys osoitti, että kehittyvät taloudet ovat vielä ilmastomuutosta ehkäisevissä tomissa teollisuusmaita jäljessä, mutta myönteinen kehityssuunta on usein teollisuusmaita voimakkaampaa. Näin on esimerkiksi maiden suoriutumista terveyden ja ekosysteemin suojelussa mittavaan EPI-indikaattorin kohdalla. Maakohtainen hajonta on kuitenkin verrattain suurta, sillä useat maat – kuten Argentiina ja Brasilia – yltävät myös tasomielessä lähelle teollisuusmaiden keskiarvoa. Lisäksi esimerkiksi Marokossa on merkittäviä suunnitelmia uusiutuvan energian käyttöön ja paljon potentiaalia tuuli- ja aurinkoenergiassa.

Lisää läpinäkyvyyttä

Aktian rahastoille löytyy kysyntää myös muissa Pohjoismaissa. Tästä syystä loimme loppuvuodesta 2017 ruotsalaisille asiakkaille suunnatut kestävyysprofiilit valituille rahastoille. Tämän ensisijaisesti yksityisasiakkaille suunnatun raportointistandardin on määritellyt Ruotsin vastuullisen sijoittamisen foorumi Swesif yhdessä alan toimijoiden kanssa. Tulemme jatkossa lisäämään vastuullisuusprofileja muillekin rahastoille. Profiilit kertovat asiakkaille tarkemmin kunkin rahaston vastuullisuusnäkökulmista.

Monta tapaa vaikuttaa sijoittamalla

Energiamurros, väestön ikääntyminen ja kaupungistuminen muokkaavat talouden ympäristöä. Päivittäisessä salkunhoitotyössämme arvioimme jatkuvasti esimerkiksi sitä, kuinka kiristyvä sääntely muuttaa öljy-yhtiöiden liiketoimintaympäristöä, mitkä terveydenhuoltoalan yritykset löytävät ratkaisuja demografisten muutosten tuomiin pulmiin tai kuinka teknologiset läpimurrot muuttavat kuluttajakäyttäytymistä ja luovat mahdollisuuksia toimijoille. Vastuullisuusnäkökulmien huomioiminen auttaa meitä löytämään houkuttelevia sijoituskohteita ja toisaalta välttämään hallitsemattomia riskejä.

Aktian erityisosaamista on jo pitkään ollut sijoittaminen kehittyvien markkinoiden valtionlainoihin. Olemme sisällyttäneet ESG-tekijät, eli vastuullisuusnäkökulman, maa-analyysiimme, joiden avulla arvioimme maan talouden ja yhteiskunnan kehitystä ja sen suuntaa. Analyysissämme seuraamme erilaisten mittareiden avulla esimerkiksi poliittisia toimintatapoja, hallinnon vahvuutta, sosiaalista kehitystä, taloudellista ja finanssipoliittista vakautta, ulkoisten shokkien kestämistä ja uudistushalukkuutta. Voimme instrumenttivalinnalla vaikuttaa siihen, milloin rahoitamme suoraan kyseistä valtiota ja milloin olemme mukana tukemassa jotain suunnattua kehityshanketta esimerkiksi monikansallisten kehitysohjelmien kautta. Kehittyvien valtioiden vahvempi integroituminen globaaliin finanssijärjestelmään ja niiden pääsy kansainvälisille velkajamarkkinoille kohtuullisin ehdoin edistää näissä maissa tapahtuvia investointeja sekä kehitystä ja kasvua. Tämä mahdollistaa kehittyvien maiden väestölle paranevan ja laadukkaamman elintason. Sijoituksillamme olemme mukana tukemassa yhteiskunnan oikeasuuntaista kehitystä. Elintason nousun ja elinolosuhteiden paranemisen myötä myös edellytykset väestön ihmisoikeuksien toteutumiselle globaalilla tasolla paranevat varsinkin pitkällä aikavälillä.

Vastuullisuus näkyy myös yhteistyössämme muiden varainhoitajien kanssa. Kun sijoitamme tai suosittelemme kolmannen osapuolen rahastoja, selvitämme ensin kuinka vastuullisuusnäkökulmat on huomioitu. Edellytämme varainhoitajien sisällyttävän vastuullisuuden osaksi sijoitustoimintaansa. Odotamme, että varainhoitaja määrittelee lähestymistapansa vastuulliseen sijoittamiseen ja lisäksi kehittää, kommunikoi ja raportoi tästä asianmukaisella tavalla. Keskeisiä tekijöitä vastuullisuuden toteutumisen osalta ovat esimerkiksi YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden (PRI) allekirjoittaminen, kansainvälisten normien huomiointi, ESG-tekijöiden huomiointi ja sisällyttäminen sijoitusprosesseihin sekä aktiivinen omistajuus. Kannustamme varainhoitajia sitoutumaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja tukemaan yhteiskunnan kehitystä vähemmän hiiliriippuvaiseksi ja huomioimaan tämän myös sijoituspäätöksissään.

Digitalisaatio parantaa asiakaskokemusta ja vähentää riskejä

Aktian luottopolitiikan perustana on kestävä kannattavuus ja vastuullisuus. Tavoite saavutetaan maltillisella riskitasolla ja riskien oikealla hinnoittelulla. Kaikki luotonanto perustuu asiakkaan riittävään maksukykyyn. Digitalisaation hyödyntäminen mahdollistaa luotonannon automatisoinnin ja parantaa asiakaskokemusta.

Aktian luotonantoa ohjaa vastuullisuus ja hyvä liiketapa. Vastuullisuus perustuu asiakkaan tilanteen, toiminnan ja tarpeen ymmärtämiseen. Yhteisen ymmärryksen avulla varmistetaan asiakkaiden takaisinmaksukyky ja estetään ylivelkaantuminen. Rahoitusjärjestelyn ymmärtäminen sekä asiakkaan että pankin näkökulmasta on perusedellytys luoton myöntämiselle.

Pyrimme vastaamaan asiakkaidemme tarpeisiin ensisijaisesti palveluvalikoimamme puitteissa ja vältämme räätälöityjä ratkaisuja. Luotonantoperiaatteidemme mukaisesti omistajariski säilyy aina luotonottajalla. Periaatteidemme mukaisesti teemme ainoastaan kestäviä ja eettisesti perusteltuja rahoitusratkaisuja. Emme ole mukana tuotteissa, jotka kiertävät lainsäädäntöä tai verotusta. Aktia ei rahoita pikalainayhtiöitä.

Riskikartoitukset edistävät vastuullisuutta

Luotonhakutilanteessa arvioidaan aina asiakkaan lainanhoitokyky. Henkilöasiakkaan maksuvaraa arvioitaessa huomioon otetaan esimerkiksi tulot, lainanhoitokustannukset, korkokulujen mahdollinen nousu, pakolliset elinkustannukset sekä mahdolliset elatuskustannukset. Vähittäisvastuiden riskien arvioimisessa Aktia käyttää sisäistä riskiluokitusta (IRBA), joka huomioi asiakkaan takaisinmaksukykyyn ja lainan mahdolliset vakuudet. Lainahoitongelmissa pankki pyrkii mahdollisimman nopeasti löytämään asiakkaan kanssa ratkaisun, jotta lainan takaisinmaksu voi jatkua.

Yrityksen luottokelpoisuuden arvioimisessa huomioidaan tilinpäätöksestä saatava informaatio yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Taloudellisen informaation lisäksi arvioidaan myös muita riskeihin vaikuttavia seikkoja, kuten toimialaa, rahoitettavan yrityksen markkina-asemaa, yrityksen liikeideaa, tarvittavan rahoituksen suhdetta yrityksen kokoon sekä johdon kyvykkyyttä. Yritysvastuiden riskien arvioimiseen Aktia on hakemassa Finanssivalvonnan FIRB-lupaa.

Digitalisaatio edistää vastuullista luotonantoa

Digitalisaatio helpottaa luottopäätösten antamista ja parantaa luottopäätösten laatua. Rutiinomaisten luottopäätösten automatisointi vähentää operatiivista riskiä, tekee päätöksistä seurattavampia, objektiivisempia sekä mahdollistaa osaamisen ja resurssien keskittämisen vaativimpiin päätöksiin. Maksupalveludirektiivin (PSD2) tuomien muutosten myötä alan toimijoilla on käytössään yksi lisäinformaation lähde, joka parantaa luotonmyönnön laatua sekä pankin että asiakkaan näkökulmasta.

Vuonna 2017 Aktia vahvisti yhteistyötään palveluntarjoajien kanssa. Luotonantotilanteessa sisäisen riskimallin lisäksi huomioidaan aina asiakkaan kokonaisvastuut, kuten kulutusluotot ja pikalainat. Kokonaisvastuiden ymmärtäminen lisää mahdollisuutta hyödyntää myös automatiikkaa yhä enemmän luottopäätösten antamisessa.

Vuoden 2017 aikana Aktia on vienyt eteenpäin vakuudettomien luottopäätösten automatisointia. Automatisoinnin käyttöönottoa tehdään vaiheittain sitä mukaa, kun käyttäjäkokemusta karttuu. Asiakirjojen sähköistyessä automatiikkaa on mahdollista hyödyntää myös vakuudellisten luottojen myöntämisessä. Asunto-osakekirjojen ja Maanmittauslaitoksen panttikirjojen sähköistyminen ovat esimerkkejä kansallisista kehityshankkeista, jotka osaltaan mahdollistavat automaattisten luottopäätösten edistämisen myös vakuudellisissa luotoissa.

Personal Banking

Personal Banking -asiakassegmentin asiakkaita palvellaan kaikissa yksityishenkilöiden elämäntilanteissa. Uuden toimintamallin myötä asiointiaan Aktiaan keskitäneille asiakkaille tarjotaan henkilökohtainen asiakasneuvoja avuksi varallisuuden kasvattamiseen.

Personal Bankingin tavoitteena on taata päivittäisten pankkiasioiden hoito sujuvasti, sekä tarjota asiantuntevaa neuvontaa vaurastumiseen ja talouden suuriin päätöksiin elämäntilanteiden muuttuessa. Segmentin tyypillisiä tuotteita ovat henkilöasiakkaalle tarjottavat lainat, vakuutukset sekä erilaiset säästämisen ja sijoittamisen tuotteet. Kehityksen myötä rutiininomaiset luottopäätökset hoituvat yhä useammin automaattisesti digitaalisissa kanavissa, ja asiakaspalvelun painopiste on räätälöidyssä neuvonnassa.

Asiakaskohtaiset ratkaisut varallisuuden kasvattamiseen

Aktian perustehtävä on kasvattaa asiakkaidensa varallisuutta. Omaisuudenhoito perustuu asiakkaalle räätälöityihin pitkäjänteisiin ratkaisuihin, jotka huomioivat erilaiset elämäntilanteet ja suunnitelmat. Uuden palvelumallin myötä aktiivista palvelua tarjotaan kaikille yksityisasiakkaalle, jotka ovat keskittäneet asiointinsa Aktiaan.

Sijoitus- ja säästämistuotteiden myynti vahvistui

Henkilöasiakkaiden sijoitus- ja säästämistuotteiden myynti kasvoi vuoden 2017 aikana 26,1%. Kilpailu asuntolainamarkkinoilla kiristyi merkittävästi viime vuoden aikana. Kiristyneessä kilpailutilanteessa Aktia onnistui säilyttämään asemansa, ja pankin antolainaus kasvoi 3 % vuoden 2017 aikana.

Painopiste laadukkaaseen talousneuvontaan

Asiakkaiden päivittäinen pankkiasiointi on siirtynyt yhä enemmän verkko- ja puhelinpalveluun, ja spontaani palvelutarve konttoreissa on vähentynyt. Sen sijaan tarve asiantuntevalle neuvontapalvelulle on lisääntynyt, minkä johdosta Aktian toimintamalli uudistettiin vuoden 2017 aikana. Uuden toimintamallin myötä Aktian 10 osaamiskeskuksesta ja 22 konttorista muodostuva konttoriverkosto sekä puhelin- ja verkkokanavassa toimiva asiakasneuvontayksikkö vastaavat asiakkaiden laadukkaasta talousneuvonnasta.

Toimintaa uudistetaan

Vuonna 2017 jatkui Aktian uudistusprosessi, jonka tavoitteena on luoda pohja muuttuneen asiakaskäyttäytymisen ja toimintaympäristön huomioidulle toiminnalle. Aktian konttoriverkostoa muutettiin vuoden aikana ja kymmenen alueellista osaamiskeskusta perustettiin. Aktian asiakkaita palvellaan 32 asiakaspalveluyksikössä, joiden painopisteinä on yksilöllinen asiakaspalvelu ja neuvonta. Vuoden aikana on panostettu myös tavoitettavuuteen ja tarjontaan digitaalisissa kanavissa mm. lanseeraamalla Aktian uusi mobiilipankki. Kattava uudistusprosessi jatkuu tulevan vuoden aikana. Työskentelemme konttoriverkostomme asiantuntijaorganisaation vahvistamiseksi ja palveluvalikoimamme kehittämiseksi.

Premium Banking

Aktian Premium Bankingin tavoitteena on olla markkinoiden paras palveluntarjoaja sijoitusneuvonnassa, lainoituksessa ja digitaalisissa ratkaisuisa. Asiakslupauksemme ja palvelutarjontamme perustuvat henkilökohtaiseen asiakaspalveluun, korkealuokkaiseen säästämisen ja sijoittamisen tuotteisiimme sekä digitaalisiin kanaviin, jotka tukevat asiakkaidemme jokapäiväistä talouden hoitoa.

Aktian Premium Banking -asiakkaita ovat yksityishenkilöt tai yrittäjät, jotka ovat kiinnostuneita kokonaisvarallisuutensa kehittämisestä ja hoidosta. Tähän Aktia haluaa tarjota Premium Banking -asiakkailleen kokonaisvaltaisia tuote- ja palveluratkaisuja, joilla asiakkaan omat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet saavutetaan.

Asiakslupauksena helppous ja tavoitettavuus

Aktian Premium Banking -asiakassegmentin palvelulupaukseen sisältyy kullekin asiakkaalle nimetty Premium-pankkiiri, joka huolehtii asiakkaastaan kokonaisuutena. Helppous, saatavuus ja tavoitettavuus pankkipalveluissa ovat kokemuksemme mukaan erityisen tärkeitä monille Aktian asiakkaille. Tavoitteenamme onkin palvella asiakkaitamme mahdollisimman nopeasti ja joustavasti. Tapaaminen onnistuu tavallisen tapaan pankkikonttorissa, mutta voimme pitää palaverin myös asiakkaan luona tai puhelimitse. Näin helpotamme asiakkaidemme arkea.

Sijoittamisen ja säästämisen ratkaisuja yhdistettyinä rahoitusratkaisuihin

Ammattitaitoinen Premium-tiimimme pyrkii palvelemaan asiakkaitamme niin kokonaisvaltaisesti kuin mahdollista. Tämä tarkoittaa asiakkaidemme auttamista omien tavoitteidensa saavuttamisessa niin tuoton kuin riskin suhteen. Sijoittamisen ja säästämisen neuvojen antamisessa meillä on käytettävissämme ajanmukaisia varainhoidon tuote- ja palveluratkaisuja, jotka pohjautuvat Aktian itse hallintoimien rahastojen ympärille. Haluamme auttaa asiakkaitamme yhdistämään sijoittamisen ja säästämisen ratkaisut optimaalisiin ja kunkin asiakkaan elämäntilanteeseen parhaiten sopiviin rahoitusratkaisuihin. Näistä esimerkkeinä voidaan mainita arvopaperien käyttö lainoituksen vakuutena, seniorilainat sekä sijoituslainat – niin arvopaperi- kuin asuntosijoittamisessa. Neuvomme asiakkaitamme myös juridisissa asioissa esimerkiksi sukupolvenvaihdon yhteydessä.

Premium Banking saa oman organisaation

Aktian Premium Banking -toiminta sai alkunsa viime vuoden aikana. Uuden strategian mukainen organisaatio ja uudet toimenkuvat astuivat voimaan loppuvuodesta. Näimme tänä aikana Premium Bankingin osalta loistavia asiakaspalvelun yksilösuorituksia: haluamme kohdata asiakkaan, kuunnella häntä ja ymmärtää hänen tarpeensa löytääksemme juuri hänelle sopivan ratkaisun.

Corporate Banking

Aktian Corporate Banking -asiakassegmentti keskittyy palvelemaan Aktian yritys- ja yhteisöasiakkaita. Toiminnan lähtökohtana on asiakkaidemme ja heidän liiketoiminnallisten tavoitteidensa ymmärtäminen ja tukeminen. Haluamme olla kumppani, joka tarjoaa taloudellista neuvonantoa tavoitteenaan parantaa niin yritysten menestystä kuin omistajien hyvinvointia.

Aktian Corporate Banking -asiakassegmentti palvelee yrityksiä ja yhteisöjä mikroyrityksistä ja yhdistyksistä pörssiyrityksiin. Haluamme neuvonannossamme yhdistää yritysten ja niiden omistajien strategiset tavoitteet. Paras mahdollinen asiakaskokemus on meille ensisijaisen tärkeää. Toimintafilosofiamme on auttaa asiakkaitamme menestymään.

Tarjoamme yrityksille kokonaisvaltaisia ratkaisuja kaikkiin finanssitarpeisiin yhdessä yhteistyötahojemme kanssa, joista tärkeimpiä viime vuosina ovat olleet Veritas ja Folksam.

Yhteistyötä läpi organisaation

Yhteistyö läpi Aktian organisaation eri asiantuntijoiden kanssa on keskeinen osa liiketoimintaamme. Yhteistyöllä takaamme asiakkaillemme parhaat ratkaisut niin asiakkaiden omiin kuin myös yritysten omistajien omaan talouteen liittyvissä kysymyksissä.

Vastuullista yritysasiakastoimintaa

Haluamme jo asiakasvalinnoillamme vaikuttaa vastuullisuuteen. Asiakasyritystemme liiketoiminta pitää olla eettisesti vakaalla pohjalla. Emme ole kehittäneet toimintamallejamme pelkästään lisääntyneen sääntelyn normien täyttämiseksi, vaan koska pystymme tällä tavoin toimimaan vastuullisesti.

Asiakkaiden tarpeet keskiössä

2017 oli muutoksen vuosi Aktian yritysasiakasliiketoiminnassa. Aktian uuden strategian myötä asiakassegmentin rooli vahvistui ja selkeytyi. Strategiaudistus vaikutti myös yritysasiakastoiminnan toimintamalliin: haluamme ottaa erilaisten asiakkaidemme tarpeet yhä paremmin huomioon ja antaa asiakkaidemme käyttöön parhaan mahdollisen asiantuntemuksen. Onnistuimme muutoksista huolimatta pääsemään meille asetettuihin tavoitteisiin keskittymällä asiakkaidemme kannalta oleellisiin asioihin.

Private Banking

Aktia Private Banking on asiakaslähtöinen varainhoitopalvelu, jonka tavoitteena on tarjota kokonaisvaltaisia varainhoito- ja pankkipalveluita yhdistettynä ainutlaatuiseseen asiakaskokemukseen – niin henkilökohtaisen palvelun kuin digitaalisten kanavien kautta.

Aktian Private Banking -palvelut on suunnattu yksityishenkilöille ja perheille, pienemmille sijoitusyhtiöille ja yhteisöasiakkaille joiden sijoitusvarallisuus on yli 500 000 euroa. Private Banking -palveluja tarjotaan Aktian Helsingin, Turun ja Vaasan toimipisteissä.

Asiakaslähtöinen toimintamalli

Private Bankingin asiakas nähdään aina kokonaisuutena. Palvelu pyritään räätälöimään juuri asiakkaan tarpeita vastaavaksi – näin asiakas saa parasta mahdollista palvelua päätöksentekonsa tueksi. Päätöksenteko voidaan myös delegoida täyden valtakirjan varainhoidon kautta Aktialle. Aktian palkittu varainhoito antaa erinomaiset lähtökohdat tarjota kansainvälisen vertailun kestäviä sijoitustuotteita eri omaisuusluokissa.

Vaikka henkilökohtaiset tapaamiset varainhoitajan kanssa ovat tärkeä osa Aktian Private Banking -asiakkuuksien hoitoa, tuovat myös erilaiset digitaaliset ratkaisut, kuten automatisoidut lainapäätökset, lisää joustavuutta palveluun. Vaativien asiakaskokonaisuuksien kilpailukykyinen hoito edellyttää Aktialta jatkuvaa asiakkaan kuuntelua ja ymmärtämistä sekä oman osaamisen ja palvelutarjonnan kehittämistä.

Tiivistä yhteistyötä Aktia varainhoidon kanssa

Aktia Private Banking -asiakassegmentin vahvuuksia ovat aktiiviset ja osaavat yksityispankkiirit asiakkaan itse valitsemissa palvelukanavissa sekä tiivis yhteistyö Aktian varainhoidon kanssa. Henkilökohtaiset yksityispankkiirit antavat aina asiakkailleen yksilölliset ja vastuulliset suositukset – myös vaikeassa markkinatilanteessa. Aktia Private Bankingin palveluja ovat myös kilpailukykyiset vakuutuskuoriratkaisut sekä arvopaperien käyttö lainan vakuutena.

Varainhoidon lähtökohtana läpinäkyvyys

Lähtökohtanamme kaikessa Aktian tekemisessä on läpinäkyvyys. Otamme vastuun asiakkaalle antamastamme neuvonannosta. Asiakkaan tulee tietää, mitä hän voi ostamaltaan tuotteelta tai palvelulta odottaa, ja mitä se maksaa. Aktia tekee aina asiakkaistaan soveltuvuusarvion, jossa asiakkaan tilanne kartoitetaan tarkkaan ennen sijoitusneuvojen antamista.

Asiakastyytyväisyys edelleen hyvällä tasolla

Vuonna 2017 Aktia saavutti Private Banking -asiakkaidensa tuotto-odotukset sijoitustoiminnassa. Myös asiakkaiden asiakastyytyväisyys pysyi hyvällä tasolla.

Instituutiot

Uusien ja vahvistuvien instituutioasiakkuuksien myötä Aktian hoidossa olevat asiakasvarat kasvoivat merkittävästi vuonna 2017. Vuoden aikana Aktia Varainhoito palkittiin niin salkunhoidon osaamisestaan kuin instituutioasiakkaiden tyytyväisyyttä mittaavissa tutkimuksissa.

Instituutioasiakkaita ovat esimerkiksi eläkeyhteisöt, säätiöt, kaupungit ja kunnat, korkeakoulut, työmarkkinajärjestöt ja finanssialan toimijat. Aktia tarjoaa instituutioille erityisesti korkean osaamisen varainhoidon palveluja. Lisäksi palveluvalikoimaan kuuluvat monipuoliset rahoitusratkaisut ja maksamisen palvelut. Laadukas ja ammattimainen varainhoito on yksi Aktian uuden strategian kulmakivistä. Varainhoitoliiketoiminnan kasvun mahdollistavat laajentuva tuotevalikoima, uudet ulkoiset jakelukanavat sekä erinomainen asiantuntijuus.

Kansainvälisesti arvostettua varainhoitoa paikallisesti

Aktian menestyksellä varainhoito perustuu ensiluokkaiseen osaamiseen. Kilpailemme vaativimmista instituutioasiakkaista kansainvälisten toimijoiden kanssa. Tuotteidemme pitää olla huippuluokkaa, että pärjäämme kilpailussa. Paikallisuutemme on yksi vahvuksistamme: olemme aina vaativimpien asiakkaidemme tavoitettavissa ja tunnemme paikallisen toimintaympäristön. Asiakkaamme haastavat meitä päivittäin, siksi luotamus

ja jatkuva vuoropuhelu ovat Aktian instituutiovarainhoidon pääperiaatteita. Varainhoidossa vastuullisuus, ympäristö- ja sosiaaliset näkökulmat sekä hyvä hallintotapa on integroitu mukaan sijoitustoiminnan prosesseihin, ja ne ohjaavat sijoituspäätöksiämme päivittäin.

Aktia Varainhoito palkittiin neljällä kansainvälisesti arvostetulla palkinnolla vuonna 2017. Morningstar palkitsi Aktian jälleen parhaana kotimaisena koronarainhoitajana. Lipper Fund Awards -kilpailussa Aktia oli paras pohjoismainen varainhoitaja kategoriassa "Overall Group Awards, Small Company". Lisäksi Aktia menestyi Scandinavian Financial Researchin ja TNS Sifo Prosperan instituutiosijoittajien asiakastytyväisyyttä mittaavissa tutkimuksissa.

Vahva myynti siivitti kasvua

Institutionaalisen varainhoidon kannalta vuosi 2017 oli poikkeuksellisen vahva. Vuoden lopussa asiakasvarallisuus oli 7 962 miljoonaa euroa. Asiakasvarojen kasvu perustui erityisesti kehittyvien talouksien korkotuotteiden menestykseen sekä onnistuneisiin, asiakkaiden tarpeita vastaaviin tuotelanseerauksiin vaihtoehtoisten sijoitusten kentässä.

Vuoden 2017 aikana kehittyvien talouksien korkotuotteet, pohjoismaiset osakerahastot ja pieniyhtiöihin keskittyneet osakerahastot sekä vaihtoehtoisten sijoitusten ratkaisut kasvattivat suosiotaan instituutiokentässä. Lisäksi palveluihimme olennaisena osana kuuluva muiden varainhoitajien tuotteisiin keskittyvä rahastovalintapalvelu kasvatti liiketoimintaansa merkittävästi vuoden aikana.

Vastuullisuus kehittyvien markkinoiden analyysissä

Vastuullisuus on sisällytetty Aktian kehittyvien talouksien valtionlainten riskianalyysiin, joka huomioi maiden taloudellisen, poliittisen ja sosiaalisen kehityksen. Vastuullisuuden arviointi perustuu taloudellisten mittareiden ohella muun muassa sosiaalista ja inhimillistä kehitystä, sananvapautta, varallisuuden jakautumista ja julkishallinnon laatua kuvaaviin indikaattoreihin sekä kansainvälisten riippumattomien instituutioiden tuottamiin raportteihin.

Potentiaalisten sijoituskohteiden joukossa olevat maat on jaettu sijoituskelpoisuuden mukaan eri luokkiin. Tällä hetkellä mustalla listalla (ei-sijoituskelpoinen) ovat muun muassa Venezuela, Afganistan, Jemen, Kuuba, Keski-Afrikan tasavalta, Libya ja Zimbabwe. Vastaavasti Venäjä on luokiteltu maaksi, jonka valtionlainoihin Aktia Varainhoito ei tällä

hetkellä sijoita, johtuen maata kohtaan asetetuista pakotteista sekä maan pitkän aikavälin talousnäkyvien heikentymisen vuoksi. Maiden taloudellista, poliittista ja sosiaalista kehitystä seurataan järjestelmällisesti, ja tilanteen parantuminen saattaa johtaa maan sijoituskelpoisuuden muutokseen.

Tuore esimerkki sijoituskelpoisuuden muutoksesta on Ecuador, joka oli pitkään Aktia Varainhoidon mallissa ei-sijoituskelpoinen, mutta viimeaikaiset tapahtumat puolsivat tilanteen uudelleenarvioimista. Vuonna 2017 valtaan astunut presidentti Moreno on tehnyt selkeän linjaeron aiemman hallinnon politiikkaan ja pannut täytäntöön niin taloudellisia kuin poliittisia reformeja sekä lisännyt yhteistyötä kansainvälisen yhteisön kanssa. Nämä tekijät vahvistavat kohentuneita pidemmän aikavälin kehitysnäkymiä. Olemmekin sisällyttäneet Ecuadorin kehittyvien talouksien korkomarkkinoiden sijoitusratkaisuihimme.

Vastuullinen liiketoiminta

Yritysvastuu on integroitu Aktian strategiaan ja se on kiinteä osa jokapäiväistä toimintaamme. Tavoitteenamme on auttaa Suomea ja suomalaisia vaurastumaan. Toimintamme perusta on pitkän aikavälin tuotto. Sen edellytyksiä ovat asiantuntijoidemme vankka osaaminen sekä vastuulliset sijoittamisen ja rahoituksen ratkaisut asiakkaillemme. Rahoituksen ratkaisuissa tarkastelemme aina asiakkaidemme vastuuta kokonaisuutena estääksemme ylivelkaantumisen. Uskomme, että sijoittamalla voimme vaikuttaa myös yhteiskuntien kehitykseen. Tämän vuoksi vastuullisuus näkyy sekä päivittäisissä sijoitusratkaisuisissamme että aktiivisena omistajuutena.

Edistämme vastuullisuutta paikallisesti ja globaalisti

Aktian arvot, visio ja missio tukevat vastuullisuustyötämme. Lunastamme asiakkaidemme luottamuksen päivittäin. Haluamme olla aktiivinen toimija toiminta-alueemme paikallisyhteisöissä. Toiminnallamme on myös globaali vaikutus, joka konkretisoituu sijoitustoiminnassamme.

Vastuullisuustyötämme ohjaavat finanssialan regulaatio, Aktian käytäntönsäännöt, tekemämme sitoumukset ja kolmannen osapuolen arvioinnit. Olemme sitoutuneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (PRI) ja olemme allekirjoittaneet CDP:n Climate Change ja Climate Action

100+ -aloitteet. Vuoden 2017 aikana uudistimme vastuullisen sijoittamisen periaatteemme ja aloitimme yhteistyön ISS-Ethixin kanssa. ISS-Ethix varmistaa sijoitustemme vastuullisuuden jatkuvan normiperusteisen seulonnan avulla.

Tavoitteet ohjaavat työtämme

Määrittelemme vastuullisuuden tavoitteemme talouden, sosiaalisen ja ympäristövastuun sekä hyvän hallintotavan kautta. Taloudellisen vastuun tavoite on erityisesti pitkän aikavälin kannattavuus ja toimivan finanssipalvelujen infrastruktuurin ylläpito. Sosiaalisen ja ympäristövastuun tavoitteena on monimuotoisuuden edistäminen, tehokas resurssien hallinta ja päästöjen vähentäminen. Hyvän hallintotavan näkökulmasta tavoitteemme on läpinäkyvä hallinto.

Mittaamme tavoitteiden saavuttamista sidosryhmillemme tehtävillä säännöllisillä asiakas- ja henkilöstökyselyillä. Sijoitustoiminnassa hyödynnämme useita eri indikaattoreita ja mittareita, kuten EPI ja CCPI. Osakerahastojemme hiilijalanjälki on keskimäärin noin 50 % pienempi kuin kyseisen vertailumarkkinan hiilijalanjälki yleensä. Asiakastytyväisyytemme on pysynyt korkealla tasolla. Vuoden 2017 aikana toteutetut isot muutokset toimintamallissamme ja organisaatiossamme kuormittivat henkilöstöämme.

Yritysvastuun yleiset tavoitteet

TALOUDELLINEN VASTUU

Työmme tavoitteena ovat tyytyväiset asiakkaat, pitkän aikavälin kannattavuus ja hyvä tuotto. Helpotamme asiakkaidemme, heidän perheidensä ja yritystensä talousasioihin liittyvää päätöksentekoa. Tarjoamme taloudellista neuvontaa, joka tukee asiakkaidemme vaurauden vakaata kasvua. Ylläpidämme toimivaa finanssipalvelujen infrastruktuuria. Olemme tavoitettavissa. Toimimme kestävän kansantalouden ja läpinäkyvyyden puolesta korruptiota vastaan. Kehitämme ja ylläpidämme vastuullisia tuotteita ja palveluja.

SOSIAALINEN VASTUU JA YMPÄRISTÖVASTUU

Työmme tavoitteena on toimiva yhteiskunta, jossa arvostetaan monimuotoisuutta. Tarjoamme monipuolisen työpaikan, jossa kaikkia kunnioitetaan ja jossa kaikilla on mahdollisuus kasvaa ja kehittää osaamistaan. Teemme jatkuvasti työtä työympäristön kehittämiseksi, osaamisen kehittämisen tukemiseksi sekä monimuotoisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi. Pyrimme tehokkaaseen resurssienhallintaan ja päästöjen vähentämiseen. Tekniset ratkaisut tuovat tehokkuutta resurssien käyttöön ja vähentävät ympäristön kuormitusta. Sijoitustoiminnassamme sosiaaliset ja ympäristönäkökulmat ohjaavat toimintaamme.

HYVÄ HALLINTOTAPA

Tavoitteenamme on läpinäkyvä ja avoin hallinto. Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia. Hallinnointiraportti on luettavissa osoitteessa www.aktia.com.

Liiketoiminnallinen vastuullisuus

VASTUULLINEN LIIKETOIMINTA

Aktian tulee olla vakavarainen ja tehokas. Takaamme digitaalisten kanaviemme hyvän tavoitettavuuden ja toimivuuden. Pidämme riskienhallintaa ja vastuullista tuote- ja palvelukehitystä etusijalla. Aktia harjoittaa vastuullista luotonantoa. Panostamme asiakkaidemme kestävään taloudenpitoon ja pitkäjänteiseen varallisuuden kartuttamiseen. Aktia osallistuu rahanpesun ja korruption vastaiseen työhön. Hyödynnämme toiminnassamme teknologiaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Aktiassa tehdään työtä yritysvastuuta koskevan ymmärryksen ja tiedon lisäämiseksi konsernissa sekä yhteistyökumppanien ja palveluntuottajien keskuudessa.

LISÄARVO ASIAKKAILE

Aktia haluaa olla paras taloudellinen neuvonantaja. Asiakastytyväisyys ja molemminpuolinen luottamus ovat korkealla tasolla, ja tavaramerkkimme on vahva. Aktia auttaa asiakkaitaan kasvamaan, ymmärtää heidän tarpeitaan ja tarjoaa heille oikeita tuotteita ja palveluja. Aktiassa kehitetään palvelumalleja asiakkaiden talouden hoitamiseksi ja turvaamiseksi entistä paremmin proaktiivisuuden, vastuullisen luotonannon ja hyvän ennakkoinnin avulla. Aktian digitaalisten palvelujen tavoitettavuus on hyvä, ja palvelut ovat toimintavarmoja. Aktia parantaa asiakastytyväisyyttä edelleen kaikissa kanavissa tavoitteena NPS, joka on yli 50.

LISÄARVO HENKILÖSTÖLLE

Aktia haluaa olla houkutteleva työpaikka. Henkilöstömme on sitoutunut ja motivoitunut, ja johtamistaito on hyvää. Pyrimme osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja henkilöstön kasvuun rooleissaan. Aktia tarjoaa monipuolisen ja kiinnostavan työympäristön, jossa on tilaa yksilölliselle kehitykselle. Aktia panostaa jatkuvasti osaamisen kehittämiseen ja siirtämiseen resurssitehokkuuden kasvattamiseksi. Aktia tukee tasa-arvoa ja monimuotoisuutta kilpailukyyn ja osaamisen turvaamiseksi. Aktiassa pyritään parantamaan henkilöstön tyytyväisyyttä ja työnantajan suositteluarviota.

LISÄARVO YHTEISKUNNAN JA YMPÄRISTÖN KANNALTA

Aktia on tärkeä osa paikallisyhteisöä työnantajana ja finanssipalvelujen tarjoajana. Vaikutamme yhteiskuntaan vakaalla taloudenpidolla. Haluamme olla aktiivisia vaikuttajia yhteiskunnassa ja pyrimme herättämään kiinnostusta meille tärkeisiin asioihin. Aktiassa tehdään työtä kestävämmän yhteiskunnan puolesta innovatiivisilla tuotteilla ja palveluratkaisuilla. Aktiassa pyritään vähentämään ympäristön kuormitusta ja ilmastovaikutuksia työmatkojen yhteydessä. Aktian ympäristövaikutusta pienennetään kasvattamalla resurssi- ja energiatehokkuutta. Aktia toimii erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten taloustietämyksen parantamiseksi.

Vuoropuheluilla vaikuttaminen

Aktia aloitti tammikuussa 2017 ISS-Ethixin kanssa normiperustaista seulonaa ja yritysvaikuttamista koskevan yhteistyön. Aktian ISS-Ethixiltä ostama palvelu on nimeltään Pooled Engagement, ja sitä voidaan kuvailla työkaluksi, jonka avulla sijoittajat toimivat aktiivisina omistajina ja käyvät yhtiöiden kanssa vuoropuheluita ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvissä kysymyksissä ja tapauksissa. Allekirjoittamalla YK:n vastuullisen sijoittamiseen periaatteet, PRI:n, olemme sitoutuneet mm. toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään ESG-aspektit omistumennettelyihimme sekä raportoimaan ESG-kysymyksiin liittyvistä toimistamme. Yhteistyö auttaa meitä täyttämään tämän vaatimuksen.

ISS-Ethixin meille ja muille sijoittajille tarjoama yritysvaikuttaminen perustuu niin kutsuttuun normiperustaiseen seulontaan. Seulonta perustuu YK:n Global Compact -aloitteeseen, ja sen tarkoituksena on tunnistaa yritykset, jotka ovat toimineet kansainvälisten normien vastaisesti ympäristönsuojeluun, ihmisoikeuksiin, työoikeuteen ja korruptioon liittyvissä asioissa.

Vuoropuheluiden kautta Aktia on mukana vaatimassa, että yhtiöt hoitavat kyseiset ongelmat ja antavat selvityksen niiden käsittelystä sekä ryhtyvät toimenpiteisiin parantaakseen menettelytapansa jatkossa.

ISS-Ethix käy globaalisti yritysten kanssa vuosittain noin 100 vaikuttamiskeskustelua. Aktia pääsee käsiksi kaikkeen ISS-Ethixin ja kyseessä olevien yhtiöiden väliseen viestintään raportointityökalulla sekä neljännes- että vuosiraporttien kautta, jotka sisältävät myös arviot vaikuttamiskeskustelujen tuloksista.

Normiperustaisen seulonnan lisäksi tarkistetaan, sisältävätkö salkkumme omistuksia yhtiöissä, jotka liittyvät suoraan tai epäsuorasti niin kutsuttuihin kiistanalaisiin aseisiin (kehitykseen, tuotantoon tai jakeluun). Tarkastelu kattaa erityyppiset aseet, kuten joukkotuhoaseet (esimerkiksi ydinaseet ja biologiset tai kemialliset aseet) sekä rypälepommit ja jalkaväkimiinat.

Näin vaikutamme - esimerkkejä

Vuoropuhelu muutosvoimana

ISS-Ethix -yhteistyömme puitteissa kävimme vuoden 2017 aikana lähemmäs 90 vaikuttamiskeskustelua yritysten kanssa.

Ilmastotyötä osakerahastojen kautta

Kahdeksan tarkastellun osakerahastomme hiilijalanjälki on vertailumarkkinaan nähden keskimäärin 50 % pienempi.

Osakerahasto, tonnia CO ₂ /euro	Portfolio	Vertailumarkkina	Ero, %
Aktia Capital	60	170	-65 %
Aktia Nordic	48	61	-22 %
Aktia Nordic Small Cap	25	90	-72 %
Aktia Nordic Micro Cap	35	90	-62 %
Aktia Europa	98	126	-22 %
Aktia Europe Small Cap	50	90	-45 %
Aktia America	39	58	-33 %
Aktia Global	25	117	-78 %
Keskiarvo			-50 %

Aktian sidosryhmät

Sidosryhmät ovat suuri voimavara Aktialle. Haluamme käydä jatkuvaa, avointa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa toimintamme kehittämiseksi. Tärkeimmät sidosryhmämme ovat asiakkaat, henkilöstö, omistajat ja sijoittajat sekä yhteiskunnalliset tahot, kuten viranomaiset, yhteistyökumppanit ja media.

Asiakkaamme edustavat koko yhteiskuntaa lapsista eläkeläisiin sekä yrittäjistä institutionaalisiin sijoittajiin. Aktialla on noin 318 000 henkilöasiakasta ja yli 30 000 yritys- ja instituutioasiakasta. Aktiassa on noin 900 työntekijää ja 32 asiakaspalveluyksikköä. Olemme ylpeitä henkilöstöstämme ja haluamme edistää monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta Aktiassa.

Aktialla on noin 40 000 omistajaa. Merkittävä osa tuotoistamme palautuu omistajiemme kautta yhteiskuntaan apurahoina ja tukina. Toimintamme kautta olemme mukana kaikilla yhteiskunnan aloilla. Avoin ja läpinäkyvä yhteistyö viranomaisten, yhteistyökumppaneiden ja median kanssa on meille tärkeää. Haluamme olla merkittävä yhteiskunnallinen toimija myös paikallistasolla.

Kuuntelemme sidosryhmiämme ja otamme heidät mukaan tuotteiden ja palvelujen sekä yritys vastuun kehittämistyöhön. Aktiivinen vuoropuhelu sidosryhmien kanssa auttaa meitä tunnistamaan, mitä toimintamme osa-alueita meidän tulisi priorisoida ja kehittää. Näin pysymme ajan tasalla sidosryhmien Aktiaan kohdistuvien vaatimusten ja toiveiden suhteen.

Aktiassa tehdään sekä jatkuvia että yksittäisiä ensisijaisesti asiakkaille, henkilöstölle ja omistajille suunnattuja tutkimuksia. Tutkimuksia täydennetään syventävillä vuoropuheluilla. Systemaattisen asiakastutkimustyön avulla saamme tietää, miten asiakkaat kokevat meidät, meidän tuotteemme ja palvelumme.

Vuonna 2015 tehtiin ensimmäinen laaja yritys vastuuta koskeva sidosryhmäkysely. Sidosryhmäkyselyä toteutetaan säännöllisesti muutaman vuoden välein. Tähän kyselyyn osallistui yli 700 vastaajaa. Verkossa täytettävän kyselyn lisäksi tehtiin useita syvähaastatteluja. Uusi sidosryhmäanalyysi toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Osallistumme toimialalla käytävään keskusteluun trendeistä, haasteista ja mahdollisuuksista. Viranomaisiin pidetään jatkuvasti yhteyttä. Keskustellemme ajankohtaisista aiheista sekä valtakunnallisten että paikallisten tiedotusvälineiden edustajien kanssa. Seminaareihin, paikallisiin tapahtumiin, messuihin ja hankkeisiin osallistuminen antaa meille erinomaisia mahdollisuuksia kuunnella sidosryhmiämme ja saada tieto niistä.

Aktian pääekonomisti vastaa pankin makrotaloudellisista analyyseistä ja ennusteista. Pääekonomistin Taloudellinen katsaus julkaistaan neljä kertaa vuodessa, ja hän osallistuu lisäksi säännöllisesti kansantaloudesta käytävään keskusteluun.

Kommunikoimme sidosryhmiemme kanssa aktiivisesti useiden kanavien kautta. Tärkeimmät viestinnän välineet ovat yrityksen verkkosivut, sosiaalinen media, lehdistö- ja pörssitiedotteet, asiakastiedotteet ja säännöllinen asiakasviestintä valituille asiakasryhmille.

Kestävä tarjonta

Aktia tarjoaa asiakkailleen monipuolisen valikoiman sijoitus- ja rahoitusratkaisuja, jotka räätälöidään asiakkaiden tarpeiden mukaan. Tavoitteenamme on tarjota asiakkaillemme sellaisia tuotteita ja palveluita, jotka parhaiten palvelevat heidän tarpeitaan. Kehitämme aktiivisesti palvelumallejamme ja huomioimme digitalisoitumisen meille tarjoamat mahdollisuudet tuote- ja palvelukehityksessä.

Monipuoliset säästämispalvelut asiakkaiden tarpeisiin

Aktiolla on monipuolinen valikoima säästämispalveluja, joiden lähtökohdina ovat asiakkaiden tarpeet. Asiakas voi säästää perinteiselle säästötilille, sijoittaa talletustilille tai investoida sijoitusrahastoihin. Aktia tarjoaa korkealuokkaisia allokatiioratkaisuja, joissa yksityisasiakkaille tarjottavien ratkaisujen keihäänkärkenä on ollut Aktia Profiilipalvelu, aktiivisesti hallinnoitu allokatiiosalkku, johon asiakas valitsee itselleen sopivan riskitason. Profiilipalvelun arvonkehitys on kytketty sijoituskoriin, jonka ytimen muodostaa Aktian itsensä hallinnoimat rahastot.

Aktian hallinnoima pääoma jatkoi kasvuaan vuonna 2017, ja vuoden lopussa hallinnoitujen varojen arvo nousi ensimmäistä kertaa yli 5 miljardin euron. Aktia Rahastoyhtiö Oy voitti myös markkinaosuuksia vuoden aikana. Vuonna 2017 Aktia Rahastoyhtiö Oy täytti 30 vuotta, ja se on yksi Suomen vanhimmista rahastoyhtiöistä.

Aktian uusi strategia perustuu kolmeen kulmakiveen: asiakkaiden omaisuuden kasvattamiseen ja turvaamiseen, palvelumallimme kehittämiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen. Strategiamme ja pyrkimyksemme on tarjota asiakkaille yksinkertaisia, nykyaikaisia ja kustannustehokkaita ratkaisuja, ja tämän pohjalta olemme kehittäneet valikoimaamme vuoden 2017 aikana. Panostus näkyy muun muassa uusina allokatiiorahastoina ja erilaisien riskitasojen varainhoitosalkkuina.

Liiketoiminta-alueella tehtiin vuoden aikana töitä useiden säännösten, kuten MiFID II:n, IDD:n ja PRIIPS:n, toimeenpanemiseksi. Nämä säännökset on otettu käyttöön lisäämään läpinäkyvyyttä markkinoilla sekä vahvistamaan investointisuojaajaa. Vuoden 2018 alusta uusi säännöstö tulee näkyämään asiakkaille lähinnä siten, että pankki kyselee enemmän ja tarkempia tietoja sijoitusneuvonnan yhteydessä. Tämän tarkoituksena on kartoittaa asiakkaan taloudellista tilannetta entistä paremmin. Asiakas saa myös lisää tietoa kustannuksista sekä läpinäkyvämmän kustannusraportin.

Edistyneet maksuratkaisut ja kumppanuudet

Maksuliiketoiminta-alueen kehitys on ollut nopeaa, ja Aktia tarjoaa asiakkailleen maksuratkaisuja kaikissa kanavissa. Perinteisten palvelukanavien lisäksi Aktia tarjoaa yhteistyössä Suomen suurimman kioskiketjun R-kioskin kanssa laskujen maksumahdollisuuksia kaikissa Suomen noin 600 R-kioskissa. Yksityishenkilöt voivat pankista riippumatta maksaa laskujaan R-kioskeissa.

Tarjoamme kaikille pankin asiakkaille Suomessa monipuolisia korttituotteita. Valikoimamme kuuluvat maksuratkaisut kaikille. Meiltä löydät kaikki tuotteet myös silloin, kun haluat antaa lapselle lahjaksi maksutarran tai lahjakortin. Meillä on Suomen markkinoiden laajin korttituotevalikoima ja johtava asema kansainvälisten korttityhtiöiden (kuten Visan tai Mastercardin) prepaid-korttien osalta Suomessa.

Toimenpiteet rahanpesun torjumiseksi

Aktia pyrkii jatkuvasti tunnistamaan ja määrittämään keskeisiä riskejä. Useimmat riskit liittyvät rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen. Rahanpesulainsäädäntö asettaa tiukat vaatimukset asiakkaiden tuntemiselle ja riskien tunnistamiselle. Vastuullisena pankkina Aktia pyrkii jatkuvasti seuraamaan muuttuvia markkina- ja käyttäytymismalleja sekä kehittämään prosessejaan kaikenlaisen väärinkäytön tunnistamiseksi ja estämiseksi.

Vastuulliset rahoitusratkaisut

Aktia tarjoaa useita rahoitusratkaisuja sekä yksityisasiakkaille että yrityksille. Asuntolainoihin myönnetään vaihtuva korko (Euribor), kiinteä korko tai korkokatto. Tämän lisäksi Aktia tarjoaa myös kulutusluottoja erilaisiin käyttö-tarkoituksiin sekä vakuudettomia käyttöluottoja. Asunto- ja kulutusluottoja voidaan täydentää vakuutuksella, joka turvaa takaisinmaksukyvyyn työttömyys- tai sairaustapauksessa.

Lainausliiketoiminta-alueeseen ovat vaikuttaneet useat viranomaisvaatimukset, joista esimerkiksi vuoden 2016 asuntoluottosäännökset asettivat lisävaatimuksia asiakkaiden tietojen sekä vahvemman kuluttajansuojan suhteen. Kesällä 2016 otettiin myös käyttöön enimmäisluottosasteen raja, nk. lainakatto, joka rajoitti asunnonostajien luotonuksen asuntovakuutta vastaan 90 prosenttiin ja ensiasunnonostajien 95 prosenttiin. Lainakatto otettiin käyttöön hillitsemään suomalaisten kotitalouksien velkaantuneisuutta.

Yrityspuolella Aktia tarjoaa monipuolisia ja joustavia rahoitusvaihtoehtoja, kuten velkakirjalainoja, korkotukilainoja, leasingia sekä luotollisia ja factoring-rahoituksella varustettuja yritystylejä. Paras rahoitusvaihtoehto määritetään yrityksen tarpeiden ja tilanteiden mukaan. Suurin osa yrityslainoista myönnetään asunto-osaakeyhtiöille sekä pienille ja keskiuurille yrityksille.

Aktia pyrkii digitalisoimaan rahoituspalvelunsa ja vähentämään asteittain käsin tehtävän työn tarvetta ja näin vapauttamaan resursseja asiakaspalveluun ja neuvontaan.

Muutosvalmius

Rahoitus on keskeinen osa Aktian palvelukokonaisuutta, ja se tukee pyrkimystämme luoda pitkäikäisiä asiakassuhteita. Kaikkea lainausta edeltää perusteellinen riskiarviointi, jossa arvioimme asiakkaan takaisinmaksukyvyyn sekä vakuutumme siitä, että asiakas pystyy hoitamaan velvoitteensa. Takaisinmaksukyvyyn arvioinnissa huomioidaan myös korkorisit, minkä lisäksi selvitämme asiakkaan pitkän aikavälin taloudellisen tilanteen. Asuntolainan lyhennyssuunnitelma laaditaan siten, että siinä on mahdollisuuksia tarkistusten tekemiseen.

Aktiassa asiakasta kannustetaan säästämään, jotta asiakas pystyy luomaan puskuria odottamattomien menojen tai muuttuvan elämäntilanteen varalta. Ajantasainen luottoluokitus muodostaa aina jokaisen luottopäätöksen pohjan, ja Aktia seuraa aktiivisesti kaikkia luottoluokitusten muutoksia.

Asiakastyytyväisyys keskeinen toiminnan mittari

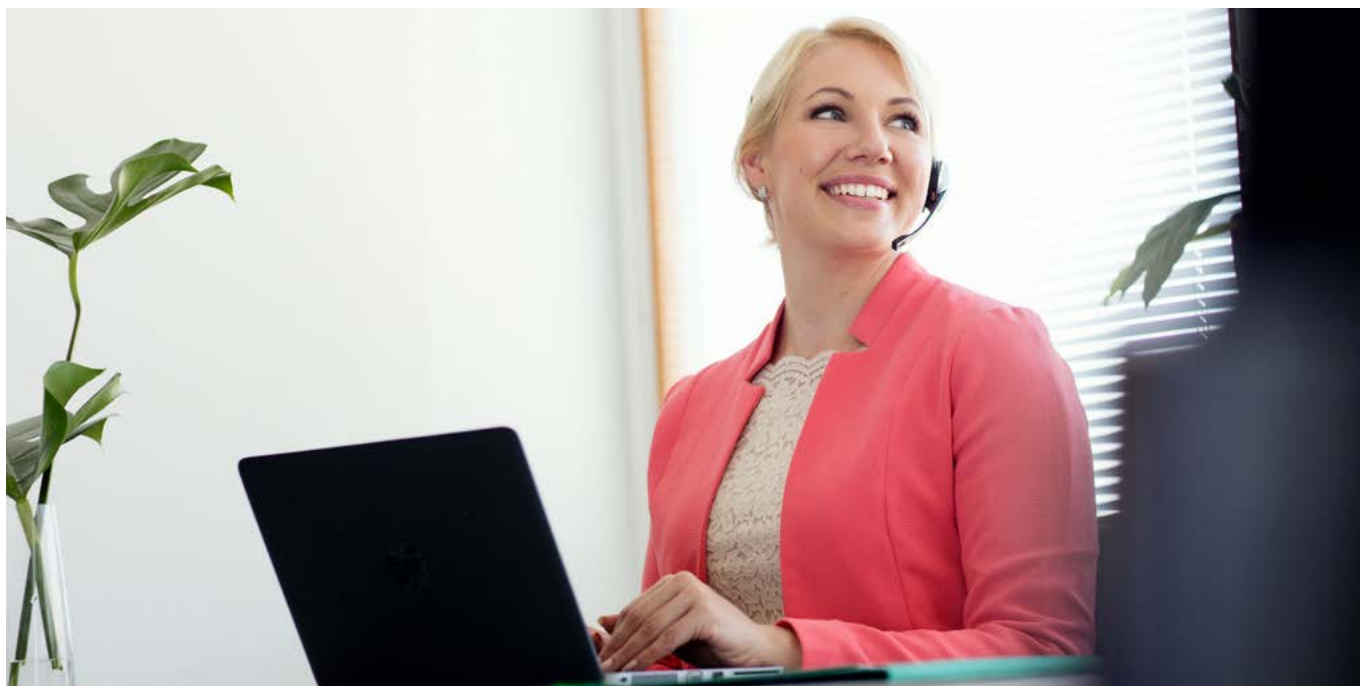
Asiakastyytyväisyys muodostaa yhden tärkeimmistä mittareista sille, kuinka asiakkaita palvelee Aktiassa. EPSI Rating Finlandin (European Performance Satisfaction Index) mukaan yksityisasiakkaiden luottamus pankkialaa kohtaan on noussut viime vuoden aikana 75:een (71,2). Yksityspuolella asiakastyytyväisyys Aktiassa oli 77,5 vuonna 2017 eli samalla tasolla kuin vuonna 2016 (77,3). Yrityisasiakkaiden luottamus pankkialaan sen sijaan on kasvanut 79,9:ään (77,1). Aktia pyrkii jatkuvasti parantamaan asiakastyytyväisyyttä. Tavoitteenamme on, että asiakkaamme tunsivat itsensä hyvin palvelluiksi riippumatta siitä, tapahtuuko kohtaaminen konttorissa, verkossa vai puhelimesta.

Asiakkaiden mielipiteiden ja toiveiden kuuntelemisella on Aktiassa pitkät perinteet. Asiakastyytyväisyyttä mitataan ja seurataan myynti- ja työprosessiemme painopistealueiden pohjalta. Saamme kokonaiskuvan siitä, mitä asiakkaamme ajattelevat palvelusta, tuotteista sekä palveluista seuraamalla asiakastyytyväisyyttä sekä sisäisten että ulkoisten tutkimusten avulla. Aktian omat asiakastutkimukset antavat konkreettisen käsityksen siitä, millaiseksi asiakkaat kokevat palvelun omissa kanavissaan, konttoreissa, puhelimesta ja verkossa. Sisäiset asiakastutkimukset ovat kanavakohtaisia, ja siksi niitä voidaan käyttää tehokkaasti ohjaamaan toimintaa ja myyntiä. NPS (Net Promoter Score) on valittu kaikkien kyselyiden yhteiseksi mittariksi.

Ulkoisten markkinatutkimusten tarkoituksena on saada kuva sijoittumisestamme markkinoilla. Seuraamme kuluttajien käsitystä ja asiakkaiden kokemusta pankista mm. asiakaspaneelin avulla, joita toteuttavat ulkopuoliset palveluntarjoajat. Aktia osallistuu lisäksi kansalliseen EPSI-tutkimukseen, joka toimii ulkoisena ja puolueettomana asiakastyytyväisyyden mittarina.

Asiakastutkimusten tulokset raportoidaan säännöllisesti segmenttivastaville, ja ne toimivat asiakaspalvelun perustana.

Tutkimukset osoittavat, että Aktian asiakkaat ovat hyvin tyytyväisiä asiakassuhteisiinsa. Aktian vahvuuksiin luetaan ystävällisyys, turvallisuus, asiantuntemus ja asiakkaiden ongelmien hyvä hoito, mikä on linjassa lupauksemme kanssa toimittaa vastuullisia pankkipalveluita. Kehitysalueikseen Aktia on tunnistanut digitaalisten kanavien saatavuuden ja tuotteiden ja palveluiden kehittämisen.

Asiakaspalautteen käsittely

Aktiolla on koko konsernia koskevat sisäiset käytännöt asiakaspalautteen käsittelyyn. Lähtökohtana on, että kaikki asiakaspalaute rekisteröidään yhteen järjestelmään, joka samalla toimii tehtyjen toimenpiteiden kirjajamona. Asiakkaat voivat antaa palautetta joko Aktian verkkosivuilla olevalla lomakkeella, puhelimitse tai henkilökohtaisesti konttorissa. Asiakkaan omiin pankkiasioihin liittyviä kyselyitä ja palvelupyyntöjä ei hoideta asiakaspalautelomakkeen kautta vaan verkkopankin suojatun viestitoiminnon välityksellä.

Aktian johto, compliance-toiminnot, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus saavat säännöllisesti yhteenvedon asiakaspalautteesta ja suoritetuista toimenpiteistä. Aktian asiakaspalvelu käsittelee kaiken verkon kautta annetun asiakaspalautteen, muussa tapauksessa asiakaspalaute käsitellään ensisijaisesti siinä yksikössä, jota se koskee. Kaikki asiakasvalitukset rekisteröidään ja niitä seurataan tarvittaessa. Yleistä tietoa siitä, kuinka Aktia käsittelee asiakaspalautetta, on Aktian verkkosivuilla.

Aktia sai vuonna 2017 noin 1 700 palauteviestiä ja ehdotusta eri kanavien kautta. Palauteviestit koskevat lähinnä sellaisia toiminnan muutoksia, jotka jollain tavoin vaikuttavat asiakkaisiin. Vuosina 2012–2017 saadun asiakaspalautteen perusteella Aktian tilanne on erittäin hyvä. Tulos on linjassa Aktian markkina- ja asiakastytyväisysmittausten kanssa. Näissä asiakastytyväisyys on erittäin hyvä.

Asiakaspalaute on tärkeä väline myös Aktian tuote- ja palvelukehityksessä. Asiakkaiden kiitos kohdistuu erittäin vahvasti asiakaspalveluun eri kanavissa. Yksi Aktian keskeisimmistä vahvuuksista on spontaanin palautteen perusteella ystävällinen, henkilökohtainen ja ihmisläheinen palvelu, mitä myös asiakastutkimuksemme tukevat. Kritiikki kohdistuu pääasiassa palveluiden toimintahäiriöihin.

Käytännesäännöt

Tukeakseen työntekijöitään työssään Aktia on koonnut käytännesääntöihinsä keskeisimmän ohjeistuksen, jota työntekijöiden on noudatettava työtehtävissään. Konsernin käytännesäännöt sisältävät mm. ohjeita pääsystä työtiloihin ja konsernin tietojärjestelmän käytöstä, työntekijöiden roolista Aktian edustajina, omien ja lähipiirin asioiden hoitamisesta Aktiassa, sivutoimista ja luottamustehtävistä sekä Aktian liikesalaisuuksien salassapidosta. Asiakassuhteet ovat tärkeimmässä roolissa Aktian toiminnassa, ja siksi käytännesäännöt käsittävät myös keskeisimmät salassapitoa sekä asiakasvalitusten käsittelyä koskevat ohjeet.

Konsernin sisäisiin sääntöihin perustuvat käytännesäännöt muodostavat pohjan Aktian yritys vastuulle pyrkiä toimittamaan vastuullisia rahoituspalveluja.

Kaikki Aktian työntekijät ovat velvollisia noudattamaan käytännesääntöjä. Käytännesääntöjen mukaan kaikilla työntekijöillä on suuri vastuu säilyttää ja ylläpitää asiakkaiden ja markkinoiden luottamusta Aktiaa kohtaan. Henkilökunnalle annetaan säännöllisesti käytännesääntökoulutusta.

Käytännesäännöt sisältävät kehotuksen konsernin työntekijöille ilmoittaa käytännesääntöjen ohjeistusten ylityksistä ja mahdollisista epäeettisistä liike-toimintamenetelmistä tai niiden epäilyistä (nk. whistle blowing). Ilmoitus menee Aktian compliance-toimintojen päälliköille sekä sisäiseen tarkastukseen, ja se tehdään intranetin kautta. Vuonna 2017 tällaisista ylityksistä ei tullut lainkaan ilmoituksia.

Tiettyjen käytännesääntöjen määräysten noudattamista valvotaan säännöllisesti compliance-toimintojen puitteissa, kun taas toisten määräysten noudattamista valvoo lähin esimies tai muu henkilö, jonka vastuulle valvonta kuuluu.

Kansainväliset sopimukset

Aktia noudattaa keskeisiä kansainvälisiä sopimuksia ja normeja, kuten YK:n ihmisoikeusjulistusta ja vastaavia YK:n sopimuksia, ILO:n sopimuksia, OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille sekä Rion kestävästä kehityksestä koskevaa julistusta.

Aktia on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI). Siten Aktia on sitoutunut huomioimaan ympäristön ja yhteiskunnan sekä noudattamaan hyvää hallinnointitapaa varainhoitotoiminnassaan. PRI toimii Aktian varainhoitotoiminnan kehittämisen apuvälineenä yksiköissä, jotka hallinnoivat sijoitusrahastoja ja päätösperäisiä asiakasvaroja, sekä toiminnoissa, joissa hoidetaan pankin omia investointeja. PRI merkitsee myös sitä, että Aktia voi edistää vastuullisempaa toimintaa niissä yrityksissä, joiden arvopapereihin Aktia investoi. Aktia on FINSIF:n – Finland's Sustainable Investment Forum ry:n – jäsen.

Vastuullinen markkinointi

Aktian markkinoinnissa sovelletaan vastuullisen markkinoinnin periaatteita, Suomen markkinointia koskevaa lainsäädäntöä sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston ja Rahoitustarkastuksen ohjeita.

Aktia pyrkii markkinoinnissaan avoimuuteen ja kertomaan tuotteista ja palveluista olennaiset tiedot, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan päätöksentekoon. Aktia on rajoittanut markkinointiaan alaikäisille kansallisen lainsäädännön ja ohjeistusten mukaisesti. Markkinoinnissa huomioidaan alaikäisten ja vajaavaltainen henkilöiden rajallinen oikeudellinen toimintakyky tiettyjä pankkipalveluja koskevien sopimusten solmimisessa. Vuonna 2017 ei raportoitu lainkaan merkityksellisiä määräysten tai vapaaehtoisten sääntöjen ylityksiä markkinoinnin, mainostuksen tai sponsoroinnin osalta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen

Aktia ehkäisee korkealla liiketoimintamoraalillaan ja sisäisellä valvonnallaan sitä, ettei konserni tarkoituksella tai vahingossa edistä suoraan tai epäsuorasti lainsäädännön vastaista toimintaa, kuten rahanpesua tai terrorismin rahoittamista. Aktia on velvollinen tuntemaan asiakkaansa ja heidän pankkitoimintonsa hyvin sekä asiakassuhdetta aloitettaessa että sen aikana.

Aktian sisäiset säännöt, rutiinit, järjestelmätuki ja koulutus tukevat henkilöstöä työssään oppimaan tuntemaan asiakkaamme hyvin. Tällä tavoin Aktia voi huolehtia siitä, että konserniyhtiöitä ja konsernin palveluita ei käytetä rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen.

Terrorismin rahoitusta ehkäistään siten, että Aktian asiakasrekisteriä ja asiakaiden transaktioita verrataan säännöllisesti erilaisiin viranomaisten julkaisemiin sanktioluetteloihin. Aktian työntekijöitä koulutetaan säännöllisesti tuntemaan konsernin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisyperiaatteet.

Vastuukysymysten organisointi

Aktian eri liiketoiminta-alueet vastaavat vastuukysymysten noudattamisesta jokapäiväisessä toiminnassa. Työtä ohjaavat Aktian sisäiset ohjeet, joissa sovelletaan ulkoisia säännöksiä ja viranomaismääräyksiä.

Strategiset tavoitteet sekä vastuullisen liiketoiminnan periaatteet määrittää Aktian konsernijohto. Aktia kantaa kaikessa toiminnassaan taloudellista ja sosiaalista vastuuta sekä ympäristövastuuta.

Konsernitasolla yritysvastuun edistämistä johtaa ja koordinoi konsernin CFO (Chief Financial Officer) yhteistyössä konsernin yritysvastuusta vastaavan juristin kanssa.

Operatiivinen vastuu yritysvastuun noudattamisesta Aktiassa on koko konsernin henkilöstöllä. Tällä tavoin varmistetaan sen sisällyttäminen jokapäiväiseen työhön.

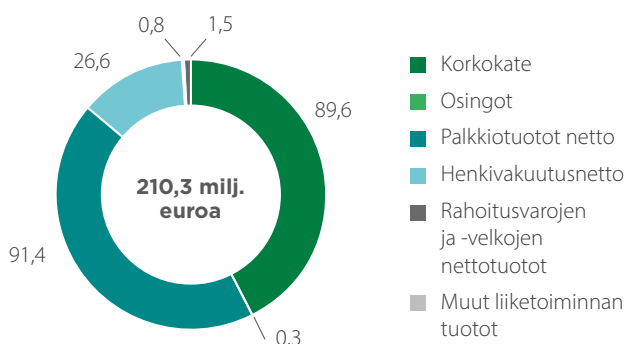
Liiketoimintamalli

Aktia Pankin liiketoimintamallin lähtökohtana on tarjota yksityishenkilöille ja yrityksille tehokasta pitkän aikavälin omaisuudenhallintaa välittämällä pääomaa ja tarjoamalla rahoitusratkaisuja yksityishenkilöille ja yrityksille, joilla on rahoitustarpeita.

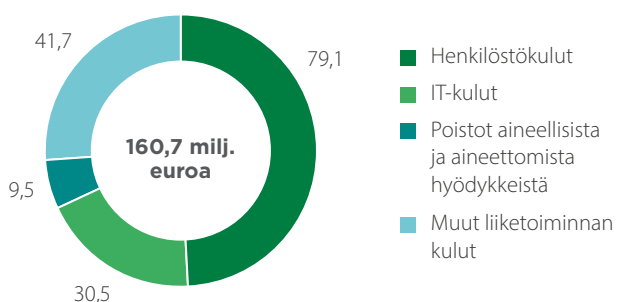
Korkokate muodostaa merkittävän tuottoerän

Korkokate muodostuu tuloslaskelman korkotuottojen ja korkokulujen välistä erosta. Korkotuottoja tulee pääasiassa lainaustoiminnasta mutta myös likviditeetinhallinnasta. Korkokustannuksia tulee eristä, joilla rahoitetaan lainaustoimintaa ja likviditeetinhallintaa. Lainaustoimintaa ja likviditeetinhallintaa rahoitetaan ottolainauksella yrityksiltä ja yksityishenkilöiltä sekä lainaamalla pääomamarkkinoilta obligaatioilla ja osakkeenomistajien omalla pääomalla. Pääoman saatavuuden turvaamiseksi alhaisin kuluin Aktian on nautittava suuren yleisön ja rahoitusmarkkinoiden luottamusta. Tämä saatetaan antolainaus toiminnan hallitulla riskillä.

Liiketoiminnan tuotot 2017, milj. euroa

Liiketoiminnan kulut 2017, milj. euroa

Sijoitusmarginaalin, eli korkokatteen suhteessa taseen keskiloppusummaan, on oltava riittävän suuri kattamaan muun muassa hallintokulut, antamaan tuottoa osakkeenomistajien omalle pääomalle sekä kattamaan mahdolliset luottotappiot vastapuolille, jotka eivät pysty maksamaan korkoaan tai kuolettamaan luottoaan. Luottotappiot on esitetty tuloslaskelmassa omana eränään. Sekä korkokate- että luottotappioiden kehitys kytkeytyvät voimakkaasti reaali talouteen, joten niihin vaikuttavat sellaiset tekijät kuin BKT:n kasvu, korkokehitys ja työttömyys.

Palkkiotuotot netto suurin tuloerä

Anto- ja ottolainauksen lisäksi Aktia tarjoaa asiakkailleen erilaisia palveluita ja tuotteita, joissa päätulot tulevat erityyppisistä maksuista. Nämä transaktiokuluille tarkistettut tulot on esitetty tuloslaskelman palkkiotuotot netto kohdassa. Palkkiotuotot netto muodostaa suurimman tuloerän. Suurin osa palkkiotuotot netosta tulee erilaisista varainhoitopalveluista ja -tuotteista. Asiakkaiden varoja hallinnoidaan yli 9 miljardin arvosta osana Aktian varainhoitoa. Tästä suurin osa on sijoitettuna Aktian omiin rahastoihin. Tallennetusta pääomasta veloitetaan prosenttimääräinen maksu varojen hoitamiseksi ja kustannusten, kuten henkilöstökulujen, kattamiseksi. Rahastotoiminnan tulot riippuvat siten suurelta osin hoidetun määrän kasvusta, mihin puolestaan vaikuttaa pääomamarkkinoiden kehitys. Muita merkittäviä provisioita ovat maksut, joita veloitetaan kattamaan mm. asiakkaan luottoasioiden hoitamiseen liittyviä henkilöstö- ja muita hallintokuluja osana antolainaus toimintaa sekä maksuliikenteen käsittelyä.

Henkivakuutusnetto koostuu Aktian henkivakuutustoiminnan tuotoista

Aktia Henkivakuutus tarjoaa kattavan valikoiman vakuutuslaskelmia sekä yksityis- että yritysasiakkaille. Henkivakuutusnetto muodostuu vakuutusteknisestä tuloksesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Vakuutustekninen tulos kuvaa eroa asiakkaiden maksamien vakuutusmaksutuottojen ja asiakkaille maksettujen vakuutuskorvausten välillä sekä muutosta vakuutusvelassa, joka kuvaa tulevaa myytyjen vakuutusten perusteella syntyvää korvausvastuuta. Sijoitustoiminnan nettotuotot kuvaavat niiden omaisuuserien tuottoa, jotka on tarkoitettu kattamaan tulevat vakuutusvastuut.

Henkilöstö ja IT suurimmat liiketoiminnan kulut

Aktia-konsernin liiketoiminnan pääasialliset kulut muodostuvat konsernin työntekijöiden palkoista. Sen henkilöstön lisäksi, joka työskentelee eri kanavissa suoraan asiakkaiden kanssa, konsernissa työskentelee suuri määrä ihmisiä erilaisissa tukitehtävissä, kuten IT-kehityksessä, riskienhallinnassa ja tilinpäätösraportoinnissa.

Muita suuria kustannuseriä ovat IT-kustannukset sekä vuokratulot, jotka muun muassa mahdollistavat Aktian asiakkaitaan varten toimittaman jake-luverkoston ylläpidon ja kehittämisen sekä konttoreiden että digitaalisten kanavien muodossa.

Henkilöstö ja paikallinen yhteistyö

Vuonna 2017 tehtiin uudelleenjärjestelyjä, jotka koskivat myös koko henkilöstöä. Elo–syyskuussa 2017 käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena organisaatiota uudistettiin, uusia rooleja määritettiin ja kaikkiaan 160 henkilöä otti vastaan uusia työtehtäviä. Muutokset vaativat energiaa koko organisaatiolta. Nyt käännämme katseen tulevaisuuteen.

Houkutteleva työpaikka

Aktian tavoite on olla perheiden ja niiden yritysten paras taloudellinen neuvonantaja sekä rahoitusalan houkuttelevin työnantaja. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää hyviä suhteita sekä asiakkaisiin että työntekijöihin. Aktiassa on tärkeää, että henkilöstö tulee nähdyksi ja on sitoutunutta ja motivoitunutta. Hyvä johtaminen vaikuttaa myönteisesti sekä työterveyteen sekä viihtyvyyteen työpaikalla. Haluamme, että työntekijämme kokevat Aktian hyväksi työpaikaksi ja kokevat olevansa arvostettuja.

Vuonna 2017 laadimme yhdessä koko henkilöstön kanssa uusia arvoja. Tavoitteenamme on, että nämä uudet arvomme – rohkeasti, osaavasti, yhdessä – leimaavat koko toimintaamme. Ne muodostavat perustan sille, kuinka kohtaamme asiakkaamme, kollegamme, yhteistyökumppanimme ja muut sidosryhmämme. Työ arvojen parissa sekä sen suhteen, mitä ne merkitsevät itse kullekin jokapäiväisessä työssä, jatkuu vuonna 2018.

Jotta voimme taata laajan osaamisen ja saavuttaa tavoitteen olla paras taloudellinen neuvonantaja, Aktian kasvustrategian puitteissa henkilöstölle on määritetty kaksi laadullista mittaria. Toinen on, että Aktia lisää sertifoitujen myyjien määrää. Vuoden 2017 lopussa Aktian sertifoitujen myyjien osuus oli n. 80 %. Tavoite on, että sertifoitujen myyjien osuus nousee yli 90 prosenttiin. Toimiakseen Aktian sertifoituna myyjänä myyjän on täytettävä Finanssialan keskusliiton määrittämät tutkintovaatimukset arvopaperimarkkinoiden asiakaspalvelussa toimiville henkilöille. Vaatimukset sisältyvät sijoituspalvelututkinnon (APV 1) ja sen jatkotutkinnon sijoitusneuvojan tutkinnon (APV 2) tutkintovaatimuksiin. Myös LKV-tutkinto ja vakuutustutkinto (VTS) sekä ylempi vakuutustutkinto (YVTS) on otettu sertifoinnin mittareiksi.

Toinen mittari on suositteluindeksi (eNPS). Se sivuaa tavoitettamme olla rahoitusalan houkuttelevin työnantaja. Työntekijöiden halukkuus suositella Aktiaa työnantajana oli viimeisimmässä tutkimuksessa 17. Tavoitteenamme on saada suositteluindeksi yli keskiarvon vastaajaryhmässä, joka koostuu 200 pohjoismaisesta yrityksestä ja jonka eNPS oli viimeisimmässä tutkimuksessa 7.

Vuonna 2017 keskityimme henkilöstön kouluttamiseen sekä sisäisten prosessien kehittämiseen tehdäksemme siirtymästä uuteen peruspankkiympäristöön sekä uusiin rahoitusalan säännöksiin mahdollisimman juohenevan. Vuoden aikana panostettiin lisäksi edelleen johtajuuskoulutukseen ja neuvontaan.

Laajaa osaamista

Muuttunut asiakaskäyttäytyminen, kasvava digitalisaatio ja tekninen kehitys asettavat vaatimuksia osaamisen kehittämiseksi. Jatkuva, hyvin suunniteltu ja tarvepohjainen koulutus lisää osaamista konsernissa ja vahvistaa työntekijöiden motivaatiota. Riittävä osaaminen on myös tärkeä tuki työhyvinvoinnille. Tavoitteena on laaja osaaminen sekä organisaatio- että yksilötasolla, ja tarkoituksena vahvistaa Aktian kilpailukykyä, erottaa Aktia kilpailijoistaan sekä tukea Aktian kasvustrategiaa. Aktialla on laaja valikoima erilaisia koulutusmoduuleja, ja aluetasolla järjestetään useita koulutuksia mm. matkustamisen vähentämiseksi. Keskimäärin työntekijät käyttivät 3,7 (4,0) päivää koulutuksiin vuonna 2017. Aktialla on lisäksi laaja valikoima ulkoisia koulutuksia, kuten kielikoulutusta, jota tarjotaan työntekijöille konsernin elävän kaksikielisyyden varmistamiseksi. Lähtökohtana Aktiassa on, että kaikki työntekijät kantavat vastuuta oman osaamisensa kehittämistä. Työntekijöitä rohkaistaan löytämään ratkaisuja ja uusia toimintatapoja sekä käymään avointa vuoropuhelua kollegoidensa ja esimiestensä kanssa. Säännöllisesti käytävät kehityskeskustelut, joissa keskustellaan henkilökohtaisesta kehityksestä, suorituskyvystä sekä tavoitteista ja arvioidaan niitä, ovat kuitenkin ensisijainen työkalu, jolla turvataan osaamisen kehittäminen konsernissa. Koulutusmahdollisuuksia kehitetään, ja saatavilla on laajempi valikoima verkkopohjaisia koulutuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että itseopiskelun ja etäopiskelun määrä konsernissa kasvaa. Sisäisten kurssipäivien määrä oli vuonna 2017 noin 3 600 (4 100). Lisäksi toteutettiin noin 21 e-kurssia. Näihin koulutuksiin osallistui kaikkiaan reilut 610 (690) työntekijää.

Hyvinvointi ja työviihtyvyys

Työympäristö on tärkeä osa työntekijöiden arkipäivää ja työviihtyvyyttä. Aktia seuraa aktiivisesti hyvinvointia työssä sekä työterveyskartoitusten että pulssimittausten avulla. Tavoitteena on vahvistaa työniloon suuntautunutta työkulutturia. Tärkeimmät tekijät, jotka luovat työniloa ja inspiraatiota, ovat onnistumisen tunne ja ylpeys saavutetuista tuloksista. Tunne, että hallitsee työnsä ja että työ ja yksityiselämä ovat tasapainossa, on valtavan tärkeä. Aktia tukee työnantajana työntekijöiden henkilökohtaisia resursseja mm. kouluttamalla sekä terveyttä edistävin toimenpitein.

Hyvä johtajuus

Sitoutuneet ja motivoituneet työntekijät sekä hyvä johtajuus ovat menestystekijöitä, kun haluamme saavuttaa aseman asiakkaidemme parhaana taloudellisena neuvonantajana. Kaikilla työntekijöillä on oikeus hyvään johtajuuteen. Suurin henkilökohtainen kehitys tapahtuu työssä, ja siksi työntekijöille on tärkeää luoda mahdollisuuksia kehittyä siinä.

Aktia panostaa jatkuvasti vahvaan johtajuuteen mm. säännöllisillä johtajuuskoulutuksilla ja valmennuksilla. Johtajuuskoulutuksen lähtökohtana on Aktian strategia ja arvot ja kyky johtaa muutoksessa.

Vuonna 2018 Aktia pyrkii panostamaan työntekijöiden sitoutumiseen, johtajuuden kehittämiseen sekä sisäisten mittausten uudistamiseen laajasti tulevien panostusten tukemiseksi.

Aktian työntekijät arvostavat erityisesti organisaation johtajuutta, sillä esimiehet asettavat selkeitä tavoitteita, ovat päätöksentekokykyisiä, osaavat motivoida ja ovat vuorovaikutteisia.

Palkat ja palkitseminen

Aktian palkka- ja palkitsemisjärjestelmä tukee monipuolista osaamista, yhteistyötä ja työn kehittämistä ottaen huomioon muuttuvat olosuhteet, kuten liiketoiminnan kehittämisen vaatimukset ja muutokset niin yrityksessä kuin sen ympäristössä. Aktialla on käytössään palkitsemisjärjestelmä, jossa on sekä kiinteitä että muuttuvia osia.

Aktia-konsernin palkitsemiskäytännössä on kuvattu johdon ja muun henkilöstön palkitsemisperiaatteita. Palkitsemiskäytäntö tukee hyvää ja tehokasta riskienhallintaa ja perustuu oikeudenmukaisuuden ja kilpailukyvyyn periaatteisiin.

Tasavertainen kohtelu on Aktian henkilöstöjohtamisen ja palkkapolitiikan keskeinen periaate. Aktia pyrkii maksamaan saman palkan samasta työstä. Aktia tarjoaa työnantajana työntekijöilleen kilpailukykyiset palkkiot. Työntekijöiden hyvä panostus työhönsä on edellytys Aktian kestävästä tulostason saavuttamisesta kannalta. Aktia pyrkii vuosittain siirtämään osan voitoistaan henkilöstörahoon henkilökunnan motivoimista varten. Aktian henkilöstöraho on jäsentensä yhteisömuotoisessa, rekisteröity, itsenäinen juridinen toimija, jonka tarkoituksena on ottaa vastaan ja hallinnoida voittopalkkioerää, joka maksetaan henkilöstörahoon Aktian liiketoiminnan menestyksen perusteella. Voittopalkkioerän tuotto vuonna 2017 nousi 1,1 miljoonaan euroon. Lisätietoja konsernin johdon ja hallintoelinten jäsenten palkitsemisesta on alaviitteessä K44 Transaktiot lähipiiriin kanssa.

Johdon ja työntekijöiden välinen yhteistyö

Aktia pyrkii avoimeen vuoropuheluun johdon ja työntekijöiden välillä. Aktian henkilöstöstä noin 85 (88) % kuuluu yleissitovan työehtosopimuksen piiriin. Aktialla on yhteistyövaltuuskunta, joka toimii keskustelufoorumina konsernin luottamushenkilöille ja työsuojeluvaltuutetuille, ja siihen kuuluu sekä työntekijöiden että työnantajan edustajia. Aktia noudattaa kansallista lainsäädäntöä kaikessa toiminnassaan. Toiminnan olennaisissa muutoksissa Aktia noudattaa voimassa olevaa työlänsäädäntöä. Liiketoiminnan luovutuksessa henkilöstön edustajia on lain mukaan tiedotettava luovutuksesta viikon kuluessa. Yhteistoimintamenettelyä käynnistettäessä henkilöstön edustajille on toimitettava kirjallinen neuvotteluesitys.

Ympäristövastuu ja kestävä kehitys

Aktia edistää kestäväää yhteiskuntaa innovatiivisilla tuote- ja palveluratkaisuilla. Pyrimme vähentämään ympäristökuormitusta ja ilmastovaikutuksia työmatkojen yhteydessä ja pyrimme vähentämään ympäristövaikutusiamme parantamalla resurssi- ja energiatehokkuutta.

Aktian ympäristövaikutus on kuitenkin suhteellisen pieni. Suora ympäristövaikutus tulee energian, materiaalien ja varusteiden käytöstä sekä matkoista ja kuljetuksista. Viime vuosina digitaalinen kehitys on auttanut vähentämään ympäristökuormitusta. Konkreettinen toimenpide on vähentää ympäristökuormitusta mm. työmatkojen yhteydessä. Aktian työntekijöitä kannustetaan käyttämään työmatkoilla joukkoliikennettä oman auton sijaan ja pitämään puhelu- ja videopalavereja tarpeettomien matkojen välttämiseksi. Aktia pyrkii kehittämään rutiinejaan ympäristöasioiden hoidossa ja edistämään ympäristöstävällisten ratkaisujen käyttöä jokapäiväisessä työssä.

Aktia pyrkii jatkuvasti lisäämään yhtiössä tietoisuutta ympäristöstä sekä kestävyysasioissa. Pyrimme vähentämään paperinkulutusta korvaamalla perinteiset kirjeet sähköisellä viestinnällä. Asiakkaita ja muita sidosryhmiä rohkaistetaan käyttämään ja heille tarjotaan tiliotteita, asiakasesitteitä, vakuutuslomakkeita, talousraportteja yms. sähköpostitse tai verkkopankin kautta. Aktia on myös kehittänyt työkalun sähköiseen allekirjoittamiseen, mikä tarkoittaa sitä, että asiakkaat voivat allekirjoittaa sopimuksia verkkopankin kautta. Teemme jatkuvasti töitä luodaksemme edellytyksiä asioiden sähköiselle hoitamiselle digitaalisissa kanavissa.

Aktialla on suhteellisen pieni toimitusketju. Toimittajamme ovat pääasiassa kotimaisia palveluntarjoajia muutamien eurooppalaisin poikkeuksin. Vuotuiset palveluostot palveluntarjoajilta nousevat noin 68 miljoonaan euroon. Koska Aktia käyttää suhteellisen vähän palveluntarjoajia ja useimmat näistä ovat kansallisia toimijoita, yhtiöllä ei ole muodollista prosessia näiden tarkastamiseen. Olemme vakuuttuneita siitä, että korkealaatuisia palveluita tarjoavat palveluntarjoajat ottavat toiminnassaan huomioon myös sosiaaliset ja eettiset näkökulmat sekä ympäristöasiat. Muodollisen palveluntarjoajien tarkastusprosessin tarvetta arvioidaan säännöllisesti.

Hallituksen toimintakertomus

Aktia Pankin uusi strategia ja taloudelliset tavoitteet – pääpaino omaisuudenhoidossa ja rahoituksessa

Aktia Pankin hallitus hyväksyi uudistetun strategian ja uudet taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022 kokouksessaan 17.10.2017. Uusi strategia perustuu asiakkaiden varallisuuden kasvattamiseen ja turvaamiseen pitkällä aikavälillä helposti ja vastuullisesti painopisteenä varainhoidon ja rahoituksen asiakaskokemus.

Aktia Pankin strategisena tavoitteena on kehittää edelleen palvelumalliaan ja tarjota yksityishenkilöistä, yrityksistä ja instituutioista koostuville asiakas-segmenteilleen interaktiivisia kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyvät henkilökohtainen palvelu ja helppokäyttöiset digitaaliset rajapinnat.

Uuden strategian myötä tehdään myös muutoksia strategisesti priorisoitujen liiketoimintasegmenttien seurantaan ja raportointiin. Ne tulevat vastamaan uutta toiminta- ja palvelumallia.

Aktia Pankin uusi strategia nojaa kolmeen kulmakiveen:

- Asiakkaiden varallisuuden kasvattaminen ja turvaaminen: Tarjoamme asiakkaillemme räätälöityjä sijoitus- ja rahoitusratkaisuja helposti ja vastuullisesti.
- Palvelumallin kehittäminen: Vahvistamme asiantuntijaorganisaatiota ja tarjoamme asiakkaillemme pitkälle kehitettyjä palveluja ja yksilöllisiä ratkaisuja.
- Digitalisaation hyödyntäminen: Panostamme joustaviin digitaalisiin konsepteihin ja käyttäjärajapintoihin palveluvalikoimamme tuomiseksi asiakkaiden saataville.

Taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022 ja osinkopolitiikka

Aktia Pankin taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022:

- Vertailukelpoisen liikevoiton kasvattaminen noin 80 miljoonaan euroon (2017; 59,9 miljoonaa euroa)
- Vertailukelpoisen kulu/tuotto-suhteen parantaminen 0,61:een (2017; 0,71)
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen 9,7 prosenttiin (vertailukelpoinen ROE 2017; 7,9 prosenttia)
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen 1,5–3 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella (2017; 7,7 prosenttiyksikköä vähimmäisvaateen 10,3 % yläpuolella)

Aktia Pankin osinkopolitiikka:

- 60–80 prosentin osinko tilikauden voitosta

Aikaisemmat taloudelliset tavoitteet vuoteen 2018:

- Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa
- Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta

Aktia Pankki sai yhtiön hallintorakenteen selkeyttämisen päätökseen

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti ja osana Aktia-konsernin hallintorakenteen yksinkertaistamista muuttaa pankin yhtiöjärjestystä niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan. Tehtävä valita pankille hallitus siirtyy näin ollen hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle. Hallituksen jäsenten valinnan ja palkkioiden valmistelusta vastaa viiden suurimman osakkeenomistajan edustajista koostuva nimitystoimikunta. Yhtiökokous vahvisti nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Muutettu yhtiöjärjestys merkittiin kaupparekisteriin 22.9.2017.

Yhteistoimintaneuvottelut

Osana Aktian muutosprosessia Aktia Pankki Oyj:n ja Aktia Henkivakuutus Oy:n henkilökunnan kanssa käytiin yhteistoimintaneuvottelut, jotka aloitettiin 4.9.2017 ja päätettiin 22.9.2017. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen pankissa avautui n. 160 uutta toimea ja n. 260 aikaisempaa toimea lakkasi. Yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena toimien lukumäärä pieneni 83:lla.

Aktian uusi peruspankki otettiin käyttöön

Aktian uuden peruspankkijärjestelmän täysimittainen käyttöönotto toteutettiin heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Aikaisempien peruspankkijärjestelmien korvaaminen moderneilla ja kustannustehokkailla ratkaisuilla, jotka jatkossa mahdollistavat Aktian digitaalisten palvelujen nopean kehittämisen, aloitettiin vuoden 2013 lopulla.

Peruspankkiprojektin kokonaiskustannukset siirtymiskuluineen olivat 65 miljoonaa euroa ja aktivoidut investointikulut 62 miljoonaa euroa. Asteittainen käyttöönotto on kuitenkin nostanut vuoden 2017 juoksevia IT-kuluja. Uuden peruspankkijärjestelmän tuomat kustannussäästöt ovat realisoituneet asteittain loppuvuoden aikana.

Aktia Pankki uudisti johtoryhmää

Aktia uudisti johtoryhmänsä kokoonpanoa asiakasfokuksen vahvistamiseksi ja liiketoiminnan suuntaamiseksi kannattavuuden kasvuun. Johtoryhmässä vuoden 2017 aikana voimaan tulleet muutokset esitellään tilinpäätöstiiedotteen kohdassa Hallitus ja johtoryhmä.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautui Aktia Pankki Oyj:hin

Aktia Pankki Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautettiin Aktia Pankki Oyj:hin 28.2.2017 aikaisemman tiedotuksen mukaisesti (pörssitiedote 8.10.2015).

Aktian korkovarainhoito jälleen Suomen parhaimmistoa

Aktia Varainhoito on jo vuosien ajan saanut tunnustusta hyvästä varallisuudenhoidostaan. Riippumattoman tutkimusyritys Scandinavian Financial Research:n (SFR) institutionaalisten sijoittajien keskuudessa tekemässä asiakastutkimuksessa 2017 Aktia palkittiin kolmanneksi parhaimpana varainhoitajana Suomessa. SFR:n vastaavassa tutkimuksessa vuonna 2016 Aktia sijoittui toiseksi.

Vuonna 2017 Aktia on lisäksi saanut arvostetun Lipper-palkinnon parhaimpana pohjoismaisena varainhoitajana kategoriassa "Overall Group Award, Small Company" (Thomson Reuters Lipper Fund Awards 2017) sekä sijoittunut kolmanneksi TNS Sifo Prosperan "External Asset Management Finland 2017" -tutkimuksessa. Aktia on niittänyt mainetta myös Morningstarin vertailuissa Suomen parhaana korkovarainhoitajana.

Toimintaympäristö

Euroopan talous ja taloudelliset ennusteet kehittyivät odotettua paremmin vuoden 2017 aikana, ja Euroopan keskuspankki on ilmoittanut vähentävänsä rahapolitiittista elvytystä vuoden 2018 kuluessa. Ohjauksokkojen odotetaan kuitenkin nousevan vasta vuoden 2019 aikana. Matalat korot ovat reagoineet maltillisesti keskuspankin ohjaukseen: yli vuoden pituiset korot ovat nousseet hieman. Korkotermit odottavat korkotason nousevan vuoden 2019 aikana ja olevan selvästi positiivinen vuotta pidemmissä maturiteeteissa. Toisaalta euroalueen edelleen maltillisena jatkuvat inflaatiotasot puoltavat maltillista korkotason nousua. Negatiivisten korkojen aika näyttää kuitenkin olevan ohi.

Tilastokeskuksen mukaan joulukuun inflaatio oli 0,5 (1,0) prosenttia. Joulukuussa kuluttajahinnat nousivat edellisvuoteen verrattuna, etenkin korkeamman ajoneuvoveron, kalliimpien savukkeiden ja kalliimman sähkön sekä korkeampien vuokrien vuoksi. Kuluttajahintojen nousua edellisvuodesta hillitsivät muun muassa asuntolainojen alhaisemmat korot. Kuluttajahintojen muutos marraskuusta joulukuuhun oli muuttumaton.

Kuluttajien luottamusta talouteen kuvaava indeksi pysyi vahvana, ja se oli joulukuussa 24,0 (19,5). Loka-marraskuun luvut olivat 23,1 (15,8) ja 23,0 (17,6). Pitkän ajan keskiarvo oli 12,2. (Tilastokeskus)

Asuntojen hinnat nousivat loka-joulukuussa Tilastokeskuksen mukaan koko maassa 1,5 prosenttia edellisvuoden vastaavasta kaudesta. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 2,8 prosenttia, kun ne muualla Suomessa nousivat 0,4 prosenttia.

Työttömyys oli joulukuussa 2017 8,4 (7,9) prosenttia, joten työttömiä oli noin 227 000 eli noin 20 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä oli 48 000 enemmän kuin joulukuussa edellisvuonna. Työttömyysaste oli neljänellä vuosineljänneksellä 7,6 prosenttia eli 0,4 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vastavana ajanjaksona vuotta aiemmin. (Tilastokeskus)

OMX Helsinki 25 -indeksi nousi noin 5 prosenttia tammi-joulukuussa 2017, kun pohjoismaisen pankkisektorin PI-indeksi laski noin 4 prosenttia. Aktian A-osakkeen kurssi laski vuoden 2017 aikana noin 12 prosenttia.

Tunnusluvut

Muutos edellisvuodesta	2018E*	2017E*	2016
BKt-kasvu, %			
Maailma	3,6	3,7	3,3
Euroalue	2,1	2,3	1,8
Suomi	2,6	3,1	1,9
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	1,5	1,6	0,2
Suomi	1,3	0,8	0,4
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	1,0	0,7	0,5
Työttömyys Suomessa ¹	8,4	8,7	8,8
Korot², %			
EKP:n ohjaukorko	0,00	0,00	0,00
10 vuoden korko, Suomi	1,20	0,70	0,40
Euribor 12 kk	-0,10	-0,19	-0,08
Euribor 3 kk	-0,25	-0,33	-0,32

*Aktian pääekonomistin ennuste 24.1.2018

1) vuosikeskiarvo

2) vuoden lopun tilanne

Luottoluokitus

Standard & Poor's vahvisti 22.12.2017 näkemyksensä Aktia Pankki Oyj:n luottokelpoisuudesta. Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus A2. Näkymät ovat vakaat.

Moody's Investors Service vahvisti 2.1.2018 Aktian pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitukseksi A3, lyhytaikaisen varainhankinnan luokitukseksi P-2 ja taloudellisen vahvuuden luokitukseksi C-. Näkymät ovat positiiviset. Pankin Baseline Credit Assessment (BCA) on baa2.

Moody's Investors Servicen Aktia Pankin pitkäaikaisille kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille (covered bonds) myöntämä luokitus on Aaa.

	Pitkäaikainen varainhankinta	Lyhytaikainen varainhankinta	Näkymät	Covered bonds
Moody's Investors Service	A3	P-2	pos	Aaa
Standard & Poor's	A-	A-2	vakaa	-

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 49,1 (61,5) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 39,3 (49,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liikevoitto oli 59,9 (57,5) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

(milj. euro)	2017	2016
Osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	1,1	-
Tuotot Visa Europen myynnistä	0,2	6,9
Arvonlennus Folksam Vahinko-vakuutuksen osakkeista	-1,0	-
Hypoteekkipankin lopettaminen	-	-1,6
Uudelleenjärjestelykulut	-11,1	-1,4
Yhteensä	-10,8	3,9

Tuotot

Konsernin liiketoiminnan tuotot olivat 210,3 (211,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan tuotot olivat 210,0 (206,0) miljoonaa euroa.

Korkokate heikkeni 6 prosenttia 89,6 (95,6) miljoonaan euroon. Otto- ja antolainauksen korkokate parani 14 prosenttia 69,1 (60,8) miljoonaan euroon. Alhaisina pysyneiden markkinakorkojen ja pankin likviditeettisalkun supistuneiden tuottojen vuoksi konsernin korkokate laski 8,7 miljoonaa euroa. Korkoriskien ja likviditeettisalkun hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Korkotuotot lopetettujen korkosuojausten osalta laskivat viime vuodesta 1,5 miljoonaa euroa.

Palkkiotuottojen netto kasvoi 15 prosenttia 91,4 (79,7) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot kasvoivat 23 prosenttia 54,2 (44,1) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot olivat 20,7 (20,4) miljoonaa euroa. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 11 prosenttia 7,9 (7,1) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto parani 8 prosenttia 26,6 (24,7) miljoonaan euroon. Nousu johtuu lähinnä vakuutusteknisen tuloksen kasvusta sekä sijoitussalkun korkeammista realisoituneista myyntivoitoista.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 0,8 (8,3) miljoonaa euroa, johon sisältyy Suomen Luotto-osuuskunnan osinko 1,1 miljoonaa euroa ja 0,2 miljoonan euron lisäosuus Visa Europen myymisestä. Vertailukauteen sisältyy 6,9 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Visa Europen myymisestä. Joulukuussa 2017 tehtiin 1,0 miljoonan euron arvonalennus Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,3 (-1,5) miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyy 1,6 miljoonan euron Hypoteekkipankin alasajoon liittyviä kuluja. Rahoitusvarojen ja -velkojen vertailukelpoinen nettotuotto oli 0,5 (3,0) miljoonaa euroa, josta 0,1 (2,7) miljoonaa euroa on likviditeettisalkkuun kirjattuja myyntivoittoja.

Muut liiketoiminnan tuotot olivat 1,5 (3,1) miljoonaa euroa. Viime vuoteen sisältyy 1,1 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Saaristosäästöpankki Oy:n kauppasumman lopullisesta tilityksestä.

Kulut

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 8 prosenttia 160,7 (148,4) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan kulut olivat 150,0 (147,0) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut nousivat 9 prosenttia 79,1 (72,3) miljoonaan euroon. Nousu tulee 9,2 (1,4) miljoonan euron uudelleenjärjestelykuluista. IT-kulut kasvoivat 7

prosenttia 30,5 (28,4) miljoonaan euroon käyttökustannusten nousun vuoksi. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 9,5 (8,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 5 prosenttia 41,7 (39,6) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyy 1,4 (-) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja sekä Aktian 0,5 (-) miljoonan euron lahjoitus yliopistoille ja korkeakouluille.

Aineellisten hyödykkeiden 0,5 miljoonan euron arvonalentuminen johtuu kolmannella neljänneksellä toteutuneista uudelleenjärjestelykuluista.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,6 (-2,2) miljoonaa euroa.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 9 550 (9 486) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Aktia Pankin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 816 (1 794) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkku on rahoitettu repo-kaupoilla yhteensä 146 (146) miljoonan euron arvosta.

Pankkikonsernin likviditeettipuskuri vastasi joulukuun lopussa arviota noin 33 kuukauden ulos menevästä tukkurahoituksen rahavirrasta.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 161 (209) prosenttia.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)*	31.12.2017	31.12.2016
LCR %	161 %	209 %

* LCR on laskettu Euroopan komission lokakuussa 2014 julkaiseman asetuksen mukaisesti.

Ottolainaus

Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä oli 4 119 (4 164) miljoonaa euroa, mikä vastasi 3,5 (3,7) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 2 451 (2 477) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 1 669 (1 685) miljoonaa euroa oli Aktia Pankin liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. CB-antien vakuudeksi oli joulukuun lopussa varattu lainoja 2 110 (2 103) miljoonan euron edestä.

Aktia Pankki laski kauden aikana liikkeeseen 300 miljoonan euron pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan EMTN-ohjelmansa puitteissa. Liikkeeseenlasku tehtiin samankokoisen, lokakuun alussa takaisinmaksetun joukkovelkakirjalainan korvaamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että pankki täyttää viranomaisvaatimukset tulevaisuudessa.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli joulukuun lopussa 5 839 (5 717) miljoonaa euroa, kasvua 121 miljoonaa euroa. Aktian oma luottokanta kasvoi 340 miljoonaa euroa (6 %) 5 839 (5 499) miljoonaan euroon. Säästöpankkien ja POP-pankkien välittämä luottokanta oli siirretty välittäjäpankeille toukuun 2017 loppuun mennessä.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli 4 714 (4 790) miljoonaa euroa eli 80,7 (83,8) prosenttia luottokannasta.

Asuntolainakanta kasvoi 4 prosenttia 4 655 (4 482) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien osuus oli 3 971 (4 077) miljoonaa euroa. Aktian uudet lainat yksityistalouksille kasvoivat 791 (778) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli joulukuun lopussa 4,2 (4,1) prosenttia.

Aktia-konsernin luottokannasta 10,1 (9,5) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 592 (543) miljoonaa euroa. Asuntoyhteisöjen luotot kasvoivat 45 prosenttia 491 (340) miljoonaan euroon eli 8,4 (5,9) prosenttiin Aktian koko luottokannasta. Yritysluotonannon muu kasvu tulee lähinnä muutamasta suurehkoista kotimaisille yrityksille suunnatusta rahoitusjärjestelystä.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	31.12.2017	31.12.2016	Δ	Osuus, %
Kotitaloudet	4 714	4 790	-76	80,7 %
Yritykset	592	543	49	10,1 %
Asuntoyhteisöt	491	340	152	8,4 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	38	40	-2	0,6 %
Julkisyhteisöt	4	5	-1	0,1 %
Yhteensä	5 839	5 717	121	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktia-konsernin rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likvideettisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 1 816 (1 794) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 574 (600) miljoonaa euroa, sekä pankkikonsernin kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 9 (9) miljoonaa euroa.

Vakuutusvelka

Henkivakuutusyhtiön vakuutusvelka oli 1 217 (1 162) miljoonaa euroa, josta 802 (719) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Korkotuottoinen vakuutusvelka oli 415 (443) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma oli 598 (613) miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto pienentyi 16 miljoonaa euroa 52 (67) miljoonaan euroon.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka koostuvat luottolimiiteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakauksista, kasvoivat 25 miljoonaa euroa 553 (528) miljoonaan euroon.

Hallinnoitavat varat

Konsernin hallinnoitavat varat olivat 12 281 (10 769) miljoonaa euroa.

Asiakasvaroihin sisältyvät Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvien tytäryhtiöiden sekä Aktia Pankin yksityispankkitoiminnon hallinnoimat ja välittämät rahastot sekä hallinnoitava pääoma. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään nettovolyymit: luvuista on eliminoitu useiden yhtiöiden yhdessä hallinnoimat asiakasvarat.

Konservivaroihin sisältyvät treasury-toiminnon hallinnoima pankkikonsernin likvideettisalkku ja henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku.

Hallinnoitavat varat

(milj. euroa)	31.12.2017	31.12.2016	Δ %
Asiakasvarat	9 679	8 063	20 %
Konservivarat	2 602	2 706	-4 %
Yhteensä	12 281	10 769	14 %

Vakavaraisuus

Aktia Pankki -konsernin (Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) ydinpääoman suhde oli kauden lopussa 18,0 (19,5) prosenttia. Ydinpääoma vähennyserien jälkeen pieneni kauden aikana 14,2 miljoonaa euroa, mikä vaikutti ydinpääoman suhteeseen -0,7 prosenttiyksikköä. Muutos johtuu lähinnä aineettomien hyödykkeiden kasvusta, käyvän arvon rahaston supistumisesta sekä osingonmaksusta. Riskipainotetut sitoumukset nousivat yhteensä 82,5 miljoonaa euroa, mikä vähensi ydinpääoman suhdetta 0,8 prosenttiyksikköä. Riskipainotetut sitoumukset kasvoivat lisääntyneen yritysluotonannon seurauksena.

Aktia Pankki -konsernissa sovelletaan sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäis- ja osakevastuiden vakavaraisuusvaadetta laskettaessa. Muihin vastuuryhmiin sovelletaan standardimenetelmää. IRB-menetelmää käytetään yhteensä 54 (56) prosenttiin pankkikonsernin vastuista. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuille jatkuu.

Vakavaraisuus, %	31.12.2017 IRB	31.12.2016 IRB
Pankkikonserni		
Ydinpääoman suhde	18,0	19,5
Ensisijaisen pääoman suhde	18,0	19,5
Omien varojen suhde	23,4	26,3
Aktia Pankki		
Ydinpääoman suhde	17,9	16,1
Ensisijaisen pääoman suhde	17,9	16,1
Omien varojen suhde	23,2	21,7
Aktia Hypoteekkipankki		
Ydinpääoman suhde	-	193,9
Ensisijaisen pääoman suhde	-	193,9
Omien varojen suhde	-	193,9

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaadetta nostettiin vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan

välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaateen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella. Viimeisimmän päätöksen (22.12.2017) mukaan pankkien suomalaisille vastuulle ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, eikä makrovakaupolitiikkaa kiristetty muillakaan käytössä olevilla välineillä. Euroopan komissio ei vastustanut Finanssivalvonnan aiempaa päätöstä ottaa käyttöön 15 prosentin alaraja asuntolainasalkun keskimääräiselle riskipainolle niille luottolaitoksille, jotka soveltavat sisäisiä malleja (IRBA), joten raja tuli voimaan 1.1.2018 alkaen. Kauden lopussa Aktia Pankki -konsernin keskimääräinen riskipaino kotalouksien asuntovakuudellisille vastuulle oli IRB-menetelmän mukaan 13,0 (13,5) prosenttia, eli asuntolainojen riskipainoraja pienentäisi ydinpäämaa noin 0,7 prosenttiyksiköllä.

Muuttuva lisäpääomavaade lasketaan vastuiden maantieteellisen jakauksen mukaan. Muissa maissa viranomaiset ovat asettaneet korkeampia muuttuvia lisäpääomavaatimuksia. Vaade koskee myös tiettyjä pankki-konsernin likviditeettisalkun vastuita. 31.12.2017 Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,06 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta päivitti viimeksi tehdyn makrovalvontapäätöksen yhteydessä rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, Other Systemically Important Institution) ja asetti niille lisäpääomavaatimukset. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta asetti 16.12.2016 Aktialle luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla harkinnanvaraisen konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen. Vaatimus perustuu valvontaviranomaisen arvioon (nk. SREP). Lisäpääomavaatimus on yhteensä 1,75 prosenttia, ja se kattaa luottoriskiin sisältyvän keskittyneisyysriskin sekä rakenteellisen korkoriskin, koska näille ei aseteta erillisiä pääomavaatimuksia EU:n vakavaraisuusasetuksessa (CRR). Päätöksen mukaan vaatimus tulee täyttää ydinpääomalla. Muutokset tulivat voimaan 30.6.2017. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuuden vähimmäisvaade oli kauden lopussa 12,31 prosenttia ja ydinpääoman suhteen vähimmäistaso 10,31 prosenttia.

Aktia-konserni otti IFRS 9:n käyttöön 1.1.2018. IFRS 9:ään siirtymisellä oli marginaalinen vaikutus pankkikonsernin vakavaraisuuteen.

Aktia Pankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli vuosineljänneksen lopun luvuista laskettuna 4,5 (4,7) prosenttia.

Vähimmäisomavaraisuusaste*	31.12.2017	31.12.2016
Ensisijainen pääoma	375	390
Vastuut yhteensä	8 259	8 206
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,5	4,7

*Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu kvartaalin lopun lukujen perusteella

Rahoitusvakausrasto antoi toisella vuosineljänneksellä Aktia Pankille alenemiskelpoisten velkojen minimivaatimusta (ns. MREL-vaade) koskevan päätöksen. Päätöksen mukaan vaatimus on kaksi kertaa vähimmäispääomavaade ml. luottolaitoslain edellyttämä yhteenlaskettu lisäpääomavaade, kuitenkin vähintään 8 prosenttia taseen loppusummasta. Vaade tulee voimaan 31.12.2018 alkaen.

Henkivakuutusyhtiössä on 1.1.2016 alkaen noudatettu Solvenssi II -direktiiviä, jonka vakavaraisuuden laskemisen määritelmät poikkeavat aikaisemmasta vakavaraisuusvaatimuksesta, koska vastuuvetäjä arvostetaan markkina-arvoon. Solvenssi II:n mukaan yhtiö laskee vakavaraisuusvaateen

SCR (Solvency Capital Requirement) ja vähimmäisvakavaraisuusvaateen MCR (Minimum Capital Requirement) sekä identifioi Solvenssi II:n puitteissa käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman. Aktia Henkivakuutus käyttää Finanssivalvonnan luvan mukaisesti SCR:n standardikaavaa ja ottaa vakavaraisuuspääoman laskennassa huomioon direktiivin vastuuvetäjä koskevan siirtymäsäännön.

Joulukuun lopussa 2017 SCR oli 85,1 (80,6) miljoonaa euroa, MCR 23,9 (24,4) miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 169,5 (144,7) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli näin ollen 199,2 (179,4) prosenttia. Ilman siirtymäsäännöksiä SCR oli 98,6 (80,8) miljoonaa euroa, MCR 26,1 (26,7) miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 116,3 (87,9) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste ilman siirtymäsäännöksiä oli 117,9 (108,7) prosenttia. Vakavaraisuusluvussa 31.12.2017 laskennallisten verojen korjausten huomioiminen on muuttunut aikaisempiin kausiin verrattuna, mikä on nostanut SCR-vaadetta. Siirtyminen IFRS 9:ään ei vaikuttanut Aktia Henkivakuutuksen vakavaraisuuteen.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 164,5 (188,6) prosenttia. Konglomeraatin vakavaraisuus supistui kauden aikana harkinnanvaraisen lisäpääomavaateen tultua voimaan. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. IFRS 9:ään siirtymisellä ei ollut olennaista vaikutusta konglomeraatin vakavaraisuuteen.

Segmenttikatsaus

Aktia Pankin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

Konsernin liikevoitto segmentteittäin

(milj. euroa)	2017	2016	Δ %
Pankkitoiminta	33,5	44,3	-25 %
Varainhoito & Henkivakuutus	28,1	21,5	30 %
Muut	-13,0	-5,1	-154 %
Eliminoinnit	0,6	0,7	-19 %
Yhteensä	49,1	61,5	-20 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 33,5 (44,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 162,2 (163,7) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 89,3 (95,3) miljoonaa euroa. Otto- ja antolainauksen korkokate on nousut oman antolainauksen vahvan kasvun, alhaisempien talletuskorkojen ja jälleenrahoituskustannusten laskun ansiosta. Pankin likviditeettisalkun korkotuotot ovat sen sijaan vähentyneet matalana jatkuvien markkinakorkojen ja laskeneen tuottotason vuoksi.

Palkkiotuotot netto kasvoi 71,0 (65,2) miljoonaa euroon, josta palkkiotuotot rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperinvälityksestä olivat 19,3 (16,4) miljoonaa euroa. Kasvu johtuu lähinnä vahvasta rahastojen nettomyynnistä. Myös antolainauksen palkkiotuotot nousivat 10,9 (10,1) miljoonaa euroon ja Aktia Kiinteistönvälityksen välityspalkkiot 7,9 (7,1) miljoonaa euroon.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 0,5 (1,4) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkun myyntivoitot olivat 0,1 (2,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuotta korkeammat, yhteensä 127,6 (117,1) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 61,2 (55,7) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyy 8,2 (1,4) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Tietotekniikkaan liittyvät kulut olivat 25,4 (23,6) miljoonaa euroa. IT-kulujen nousu johtuu lähinnä uuden peruspankin käyttöönoton viivästymisen vuoksi kohonneista käyttökustannuksista. Liiketoiminnan muut kulut olivat edellisvuotta suuremmat, 34,3 (32,2) miljoonaa euroa käsittäen yhteistointaneuvotteluista ja konttoriverkon uudistamisesta aiheutuneet 1,3 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut.

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,6 (-2,2) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset olivat -0,5 (-) miljoonaa euroa.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4 473 (4 412) miljoonaa euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 2 939 (3 032) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 1 534 (1 380) miljoonaa euroa.

Aktian oma antolainaus kotitalouksille kasvoi 4 714 (4 581) miljoonaa euroon. Kaikki säästöpankkien ja POP-pankkien välittämät lainat oli 31.5.2017 siirretty välittäjäpankkeihin. Yritysluottokanta kasvoi 585 (536) miljoonaa euroon. Asunto- ja voittoa tavoittelemattomille yhteisöille suunnattu antolainaus kasvoi 529 (380) miljoonaa euroon. Kasvu johtuu yksittäisistä suurehkoista luottojärjestelyistä.

Kattavia yksilöllisiä sijoituspalveluja ja lainopillista neuvontaa tarjoavan Aktia Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat noin 6 prosenttia 2 276 (2 152) miljoonaa euroon.

Varainhoito & Henkivakuutus

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli 28,1 (21,5) miljoonaa euroa.

Segmentin liiketoiminnan tuotot olivat edellisvuotta selvästi korkeammat, 53,7 (46,0) miljoonaa euroa. Pääomamarkkinoiden positiivinen kehitys jatkui kauden aikana. Yhdysvaltojen, Euroopan ja Japanin markkinoilla saavutettiin uusia ennätystasoja. Raaka-ainemarkkinat ovat myös olleet vahvat. Markkinoiden myönteinen kehitys on vaikuttanut myönteisesti vuoden tuottoihin ja myyntiin. Aktia-konsernin laaja ja kilpailukykyinen sijoitusratkaisujen ja -tuotteiden valikoima on ollut kysyttyä. Aktia sai mm. Thompson Reutersin palkinnon parhaana pohjoismaisena rahastonhoitajana (Overall Group Award, Small Company).

Aktia rahastoyhtiön rahastokanta oli vuoden lopussa kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla, yli 5,0 miljardia euroa. Aktia Rahastoyhtiön rahastokannan kasvusta vuoden 2017 aikana 74 prosenttia on kauden myynnin ja 26 prosenttia markkinoilla tapahtuneen arvonnousun ansiota. Koko vuoden rahastomyynti on saavuttanut ennätystason. Nettomyynti oli yhteensä 678 (219) miljoonaa euroa, josta suurin osa, eli 536 miljoonaa euroa, tulee Emerging Market -korkorahastoista. Lisäksi pohjoismaiset osakerahastot ja vaihtoehtoiset sijoitukset ovat saaneet asiakkailta hyvän vastaanoton, niitä on merkitty noin 67 miljoonan euron edestä vuoden aikana. Varainhoidon palkkiotuotot netto olivat 31,0 (24,8) miljoonaa euroa ja henkivakuutusnetto oli 22,6 (21,2) miljoonaa euroa.

Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi edellisvuodesta 12 prosenttia 125,2 (112,0) miljoonaa euroon. Korkosidonnaisten eläkevakuutusten vakuutusmaksut ovat odotetusti vähentyneet. Sijoitussidonnaisten säästövakuu-

tusten myynti oli sen sijaan edellisvuotta paremmalla tasolla. Sijoitussidonnaiset säästövakuutukset Aktia Profilipalvelu ja Allokointipalvelu+ tuovat maksutuloon 65 (56) prosenttia.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 16,4 (17,6) miljoonaa euroa. Sijoitussalkun alhaisempi tuotto johtuu sekä alhaisemmasta sijoitusten juoksevasta tuotosta että alhaisemmista nettomyyntivoitoista. Toiminnan sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 1,8 (3,6) prosenttia.

Liiketoiminnan kulut olivat hieman edellisvuotta korkeammat, 25,7 (24,5) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 13,1 (11,7) miljoonaa euroa ja niihin sisältyy 1,0 (-) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Henkivakuutuksen liikekustannussuhde oli hyvällä tasolla, 78,9 (81,9) prosenttia.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin hallinnoimien asiakasvarojen arvo oli 7 962 (6 523) miljoonaa euroa.

(milj. euroa)	31.12.2017	31.12.2016	Δ %
Aktia Rahastoyhtiö	5 138	4 238	21 %
Aktia Varainhoito	8 236	6 796	21 %
Aktia Henkivakuutus	802	723	11 %
Eliminoinnit	-6 214	-5 233	19 %
Yhteensä	7 962	6 523	22 %

Henkivakuutuksen vakuutusvelka oli 1 217 (1 162) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen osuus oli 802 (719) miljoonaa euroa ja korkotuottoinen osuus 415 (443) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vakuutusvelka oli edelleen korkea, 66 (62) prosenttia koko vakuutusvelasta. Korkotuottoisen vakuutusvelan keskimääräinen diskonttokorko on 3,5 prosenttia. Vakuutusvelkaan sisältyy 16,0 (16,0) miljoonan euron korkovaraus, jolla voidaan varmistaa tulevan korkovaateen täytyminen.

Muut

Muut-segmenttiin kuuluvat tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot.

Segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli -13,0 (-5,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 1,8 (9,0) miljoonaa euroa. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 0,4 (6,9) miljoonaa euroa, johon sisältyy Suomen Luotto-osuuskunnan osinko 1,1 miljoonaa euroa ja 0,2 miljoonan euron lisäosuus Visa Europan myymisestä. Vertailukauteen sisältyy 6,9 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Visa Europan myymisestä. Joulukuussa 2017 tehtiin 1,0 miljoonan euron arvonalentuminen Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista. Liiketoiminnan muut tuotot alenivat 0,1 (1,1) miljoonaa euroon. Viime vuoteen sisältyy 1,1 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Saaristosäästöpankki Oy:n kauppasumman lopullisesta tilityksestä.

Liiketoiminnan kulut olivat 14,8 (14,2) miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut olivat 4,7 (4,9) miljoonaa euroa. Muille segmenteille suoritettujen kustannusten allokoinnin jälkeen segmentin IT-kulut olivat 3,0 (2,7) miljoonaa euroa. Peruspankkijärjestelmän vaihdon vuoksi tehdystä varauksesta purettiin vuoden aikana 1,4 (0,9) miljoonaa euroa. Varaus on purettu kokonaan. Liiketoiminnan muihin kuluihin, jotka olivat 4,8 (4,6) miljoonaa euroa, sisältyy Aktian 0,5 miljoonan euron lahjoitus toiminta-alueensa yliopistoille ja korkeakouluille.

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvonmuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat -2,5 (-0,9) miljoonaa euroa, mikä johtui korko- ja kiinteistörahastojen, pienempien pääomasijoitusten sekä pankin osakkeista ja osuuksien arvon pysyvistä laskusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	2017	2016
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-0,1
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-1,0	0,0
Henkivakuutustoiminta	-1,6	-0,8
Yhteensä	-2,5	-0,9

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvonmuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 51,5 (67,3) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista, jo puretuista korkojohdannaissopimuksista, oli -0,1 (-0,1) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahasto

(milj. euroa)	31.12.2017	31.12.2016	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	1,3	1,3	0,0
Henkivakuutustoiminta	3,7	4,2	-0,6
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	7,6	14,5	-6,9
Henkivakuutustoiminta	39,0	47,3	-8,3
Rahavirran suojaus	-0,1	-0,1	0,1
Käyvän arvon rahasto yhteensä	51,5	67,3	-15,8

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkku koostuu pääasiassa aikaisempina vuosina uudelleenluokitelluista korkosijoituksista. Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Vuoden aikana salkkuun tehtiin uusia hankintoja 148 miljoonan euron edestä, ja vuoden aikana yhteensä 222 miljoonan euron arvopaperit erääntyivät. 31.12.2017 salkun arvo oli 368 (445) miljoonaa euroa.

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkorisikin suojaamiseksi, tehdyt korkojohdannaissopimukset (soveltamalla EU:n "carve out"-suojauslaskentamallia). Kun suojauslaskennassa on sovellettu käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Purettujen korkojohdannaisten positiivinen tulosvaikutus näkyy korkokatteessa vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2017 positiivinen vaikutus korkokatteeseen oli noin 14,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 positiivinen vaikutus korkokatteeseen on noin 10,3 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva noin 2,5 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus tuloutetaan vuonna 2019.

Pankki jatkaa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä korkotilanteen kannalta perustelluksi.

Yleiskatsaus riskeistä ja riskienhallinnasta

Yleistä

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, varainhoito- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistöväilytystä. Riskeillä ja riskienhallinnalla on siksi olennainen merkitys Aktian toimintaympäristössä ja liiketoiminnassa. Olennaisiin riskialueisiin kuuluvat pankkikonsernissa luotto-, vastapuoli-, korko- ja maksuvalmiusriskit ja henkivakuutustoiminnassa korko- ja muut markkinariskit sekä vakuustekniset riskit. Kaikki toiminnot ovat alttiita liiketoimintariskeille ja operatiivisille riskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriskit syntyvät pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriskit liittyvät sekä pankki- että vakuutustoimintaan. Yhdessä ne muodostavat konsernin suurimman riskialueen. Aktia soveltaa luotonantopolitiikkaa, jonka lähtökohtana on velallisen riittävä takaisinmaksukyky. Suurin osa luottosalkusta muodostuu kotitalouksien kiinteistövälytysluotoista. Asiakkaiden maksukykyä stressitetaan luoton todellista korkoa korkeammalla laskentakorolla, ja vakuusarvioinnissa otetaan huomioon kohtuullinen hinnanalasku.

Yritysluottotuksessa painotetaan riskienhallintaa. Asiakkaille tehdään luottokelpoisuusarviointi, joka sisältää liiketoiminta- ja ympäristöanalyysin sekä ennusteisiin perustuvan maksukykyanalyysin. Lisäksi otetaan huomioon vakuusjärjestelyt ja sopimuskohtaiset ehdot. Aktia pitää erityisen tärkeänä sitä, että henkilöstölle annetaan yritysten luottokelpoisuusarviointia koskevaa koulutusta. Henkilöstöä koulutetaan analysoimaan ja ennakoimaan yritysten taloudellista asemaa ja toimintaedellytyksiä.

Vuoden 2017 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 80,7 (83,8) % koko luottokannasta, kun yritysten osuus oli 10,1 (9,5) %. Luottokanta 31.12.2017 oli yhteensä 5 839 miljoonaa euroa. Luottojen laatu pysyi edelleen hyvällä tasolla, ja mm. yli 90 päivää viivästyneitä luottoja oli vuoden aikana 36 (46) miljoonaa euroa eli 0,61 (0,79) % vuoden lopun koko luottokannasta.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannaisoppimusten yhteydessä. Riskien säätelemiseksi Aktia edellyttää vastapuolilta riittävää ulkoista luottoluokitusta, allokoi varoja varovaisesti ja tekee sopimukseen perustuvia vakuusjärjestelyjä, joihin kuuluvat vakuuksien päivittäinen arviointi ja vakuuksien vaihdot.

Markkinariskit

Aktia-konserni ei harjoita tradingtoimintaa, minkä vuoksi markkinariskit ovat rakenteellisia ja ne syntyvät lähinnä taseen korkoheitojen ja korkosidonnaisuusajkojen erojen seurauksena. Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä hallitaan aktiivisesti liikejärjestelyillä vallitsevan markkinatilanteen mukaan joko suojaavilla johdannaisilla tai likviditeettisalkun sijoituksilla tai yhdistelemällä näitä.

Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset olivat vuodenvaihteessa 1 816 (1 794) miljoonaa euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista 52 (50) % oli sijoituksia vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bonds), 15 (16) % sijoituksia pankkeihin, 32 (34) % sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelkakirjalainat ja sijoitukset ylikansallisiin vastapuoliin) sekä 1 (0) prosenttia sijoituksia yrityksiin.

Henkivakuutustoiminnassa sovelletaan Solvenssi II -säännöstöä, joka vaikuttaa sijoitussalkun allokointiin. Yhteensä 574 (600) miljoonan euron sijoitussalkusta 86,1 (85,6) % oli korollisia arvopapereita, 13,6 (14,0) % kiinteistöisijoituksia ja 0,3 (0,4) % vaihtoehtoisia sijoituksia.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli vuodenvaihteessa erittäin hyvä, ja se vastasi yli 33 kuukauden lähteviä kassavirtoja ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa. Pankin liikkeeseen laskettuja pitkäaikaisia kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja oli vuodenvaihteessa 1 647 (1 540) miljoonaa euroa. Vuoden aikana laskettiin liikkeeseen uusi pitkä vakuudeton 300 miljoonan euron seniorilaina. Annin tarkoituksena oli korvata samansuuruinen vakuudeton seniorilaina, joka eräänäntyi maksettavaksi syksyllä 2017. Pitkäaikaisen vakuudettoman seniorirahoituksen määrä oli vuodenvaihteessa 769 (769) miljoonaa euroa.

Aktiolla on merkittävä käyttämätön likviditeettivaranto, koska sillä on mahdollisuus laskea liikkeeseen uusia pitkiä kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja. Vuodenvaihteessa pankin vakuuskelpoiset asuntolainasaatavat olivat yhteensä 4 170 (4 280) miljoonaa euroa.

Operatiiviset riskit

Palvelukanavien digitalisaatio ja se, että pankki yhä enenevässä määrin vastaa itse niiden tietoteknisestä ylläpidosta, on tuonut Aktialle IT-järjestelmiin liittyvien poikkeuksellisten tapahtumien ja häiriöiden mukana vakavia operatiivisia riskejä. Riskienhallinta toimintojen jatkuvuuden varmistamiseksi perustuu tietoturvajärjestelyihin ja jatkuvuussuunnitelmiin. Pankkiin voi kohdistua tietoturvariskitapahtumia myös pankkitunnusten kalasteluna tai haittaohjelmien levittämisenä. Vuonna 2017 tehtiin muutamia tunnusten kalastelukampanjoita, joista pankille ei aiheutunut tappioita. Aktialla on standardoidut menetelmät tällaisten tapahtumien käsittelemiseksi, ja se pyrkii yhteistyössä viranomaisten kanssa saamaan niihin syyllystyneet vastaamaan teoistaan oikeudessa.

Konsernin riskit, pääoma ja vakavaraisuus esitellään tarkemmin liitetiedossa K2.

Aktia-konsernin sisäinen valvonta, riskit ja riskienhallinta EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) 8. osan (Pilari III) tiedonantovelvoitteiden mukaisesti kuvataan tarkemmin konsernin Capital and Risk Management Report -julkaisussa, joka julkaistaan vuosikertomuksesta erillisenä asiakirjana konsernin verkkosivulla osoitteessa www.aktia.com.

Lähipiiri

Lähipiiri käsittää määrävissä asemassa olevat osakkeenomistajat ja johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt ja näiden perheenjäsenet sekä yritykset, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määrävissa. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut johtoryhmän jäsenet.

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 päätti muuttaa pankin yhtiöjärjestystä niin, että hallintoneuvosto lakkautettiin. Ennen 21.9.2017 Aktia-konsernin avainhenkilöihin kuuluivat myös hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut muita olennaisia muutoksia vuoden aikana.

Lähipiiritietoja kuvataan tarkemmin vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa K44 ja M45.

Muita tapahtumia tilikauden aikana

Aktia Pankki Oyj myi vuoden aikana 125 192 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan hallituspalkkioiden ja osakepalkkio-ohjelmien ansaintajaksojen 2012–2013, 2013–2014, 2014–2015 ja 2015–2016 lykkääntyneiden erien sekä osakeomistusohjelman 2014–2017 ansaintajakson 2015–2016 maksamiseksi.

Hallintoneuvoston 26 jäsenelle maksettiin 40 prosenttia jäsenten vuoden 2017 vuosipalkkiosta A-osakkeina, yhteensä 7 037 osaketta.

Aktia Pankki Oyj osti kauden 9.11.–4.12.2017 aikana yhteensä 185 000 kpl omia A-osakkeitaan julkisessa kaupassa Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hankittuja omia osakkeita on käytetty ja tullaan käyttämään yhtiön osakepalkkio-ohjelmiin ja yhtiön hallintoelinten jäsenten palkkioihin, pääosin vuonna 2018.

Joulukuun lopussa yhtiön omien, sen hallussa olevien A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 237 440 kappaletta ja R-sarjan osakkeiden lukumäärä 6 658 kappaletta.

Kauppatieteiden maisteri Anu Tuomolin (41) valittiin 26.10.2017 Aktia Pankki Oyj:n uudeksi HR-johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Anu Tuomolin on viimeksi toiminut HR-johtajana Accenture Finlandissa. Anu Tuomolin aloitti toimissaan 2.1.2018.

Aktia palvelee jatkossa asiakkaitaan 32 asiakaspalveluysikössä, joista 10 on osaamiskeskus (Karjaa, Espoo Tapiola, Helsinki Kolme Seppää, Vantaa Tikkurila, Porvoo, Turku, Tampere, Pietarsaari, Vaasa Torikonttori ja Oulu). Alueellisten osaamiskeskusten on tarkoitus keskittyä vaatimaan asiakasneuvontaan ja proaktiiviseen myyntityöhön. Osaamiskeskukset tukevat alueen muita konttoreita.

Aktian konttoriverkostossa 10 konttoria on yhdistetty lähellä sijaitsevaan konttoriin. Konttorit Espoon Keskus, Espoonlahti, Tenhola, Bromarf, Itäkeskus, Kannelmäki, Kerava, Sulva, Oravainen ja Uusikaarlepyy lopettivat toimintansa vuoden 2017 lopussa.

Evry teki 29.3.2017 aiesopimuksen ja aloitti neuvottelut Oy Samlink Ab:n ostamisesta. Osana neuvotteluja Samlinkin noin 50 asiakaspankia päättää uuden, Evryn toimittaman peruspankkijärjestelmän käyttöön ottamisesta. Aktia on ottanut käyttöön oman uuden peruspankkijärjestelmän kesällä 2017, mutta omistaa edelleen noin 23 prosenttia Samlinkin osakkeista, joiden kirjanpitoarvo Aktian taseessa on nolla (0) miljoonaa euroa. Aktia ei osallistu aktiivisesti Evryn ja Samlinkin neuvotteluihin. Mahdollisesti toteutuvan liiketoimen vaikutusta Aktian tulokseen ja taloudelliseen asemaan on tällä hetkellä mahdotonta arvioida luotettavasti.

Aktia Pankki lahjoitti 500 000 euroa toimialueensa yliopistoille ja korkeakouluille. Lahjoituksen saivat Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto, Svenska Handelshögskolan, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan yliopisto ja Åbo Akademi.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 31.1.2018 ottaa käyttöön uuden pitkän aikavälin osakesäästöohjelman Aktia-konsernin työntekijöille tukemaan Aktian uuden strategian toteuttamista.

AktiaUna-osakesäästöohjelmaa tarjotaan noin 800:lle Aktian työntekijälle, joille annetaan mahdollisuus säästää osa palkastaan (2–4 %, johtoryhmä enintään 7 %) ja hankkia säästösummalla säännöllisesti Aktian A-osakkeita alennettuun hintaan (-10 %). Lisäksi osallistujia kannustetaan antamalla heille maksuttomia lisäosakkeita osakesäästöohjelmassa hankituilla osakkeilla noin kahden vuoden kuluttua.

Säästöjen kokonaismäärä ja täten myös säästökauden 2018–2019 perusteella osallistujille maksettavien lisäosakkeiden arvo on yhteensä enintään 1 800 000 euroa ohjelman käyttöönottohetkellä, mikä vastaa 195 000 Aktia A-osakkeen arvoa. Vuodesta 2018 lukien osakesäästöohjelma korvaa vuosittaiset maksut Aktia-konsernin henkilöstörahoon.

Yllämainitun AktiaUna-osakesäästöohjelman lisäksi ohjelman puitteissa tullaan tarjoamaan noin 60 avainhenkilölle, mukaan lukien toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet, mahdollisuus osallistua suoriteperusteiseen osakesäästöohjelmaan. Tämän osuuden olisi tarkoitus korvata johdon osakepalkitsemisohjelman.

Suoritejakson 2018–2019 ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin vertailukelpoinen liikevoitto ja palkkiotuotot netto suoritejaksolla. Suoritejakson 2018–2019 perusteella maksettavan palkkion arvo on yhteensä enintään 2 600 000 euroa ohjelman käyttöönottohetkellä, mikä vastaa 280 000 Aktia A-osakkeen arvoa.

Aktia Pankki Oyj on 15.1.2018 luovuttanut yhtiön hallituksen päätöksen nojalla 39 831 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan osakepalkkio-ohjelman ansaintajaksojen 2013–2014, 2014–2015 ja 2015–2016 lykkäytyneiden erien maksamiseksi sekä osakeomistusohjelman maksamiseksi kannusteohjelman piiriin kuuluville 24 henkilölle.

Myyntin jälkeen yhtiön hallinnassa olevien omien osakkeiden määrä oli 197 609 A-osaketta ja 6 658 R-osaketta.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti 12.1.2018 yhtiön viiden suurimman osakkeenomistajan aloitteesta aloittaa yhtiön kahden osakesarjan yhdistämisen valmistelun Aktian Pankin vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päättäväksi. Ehdotuksen mukaan osakesarjojen yhdistyminen valmistellaan sen pohjalta, että R-osakkeiden omistajille maksetaan palkkio, joka on 12 prosenttia A-osakkeen arvosta.

Henkilöstö ja henkilöstöraho

Joulukuun 2017 lopussa Aktia-konsernin kokopäiväisten työntekijöiden määrä oli yhteensä 804 (903). Kokopäiväisten työntekijöiden määrä vuoden aikana oli keskimäärin 903 (925).

Aktia-konsernin henkilöstöraho on johtoryhmää lukuun ottamatta koko henkilöstölle suunnattu palkitsemisjärjestelmä. Aktia Pankki Oyj:n hallitus on päättänyt, että vuodelta 2017 maksettava voittopalkkio-osuus on 40 % enimmäismäärästä, kun konsernin liiketulos on vähintään 61 miljoonaa euroa. Pienin henkilöstörahoon maksettava määrä on 250 000 euroa ja suurin määrä on 3 miljoonaa euroa.

Avainhenkilöiden kannusteohjelmat

Aktia-konsernin avainhenkilöille on tarjottu Aktia Pankki Oyj:n hallituksen päätöksellä mahdollisuutta osallistua osakeperusteisiin Osakepalkkio- ja Osakeomistusohjelmiin. Ohjelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin strategiaa, sovittaa yhteen omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet, kasvattaa yhtiön arvoa sekä sitouttaa avainhenkilöitä yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyisiä, Aktia Pankki Oyj:n osakkeiden omistamiseen perustuvia kannusteita.

Kannusteohjelmat esitellään tarkemmin osoitteessa www.aktia.com > Johto ja hallinto > Palkitseminen.

Hallitus ja johtoryhmä

Ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 vahvisti päätöksen pidentää istuvan hallituksen toimikautta kuluvan kalenterivuoden lopusta vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka valitsee hallituksen jäsenet.

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.2017–10.4.2018:

- Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
- Varapuheenjohtaja Lasse Svens, kauppatieteiden maisteri
- Christina Dahlblom, kauppatieteiden tohtori
- Stefan Damlin, kauppatieteiden maisteri
- Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
- Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
- Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
- Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Aktia Pankki Oyj:n johtoryhmän kokoonpano oli 31.12.2017:

- Martin Backman, DI, KTM, toimitusjohtaja
- Juha Hammarén, varatuomari, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen; operatiivinen toiminta
- Merja Sergelius, varatoimitusjohtaja; henkilöasiakkaat sekä pienet ja keskisuuret yritykset
- Anssi Rantala, VTT, varatoimitusjohtaja; Aktia Varainhoito, Aktia Rahastoyhtiö ja Aktia Henkivakuutus
- Carola Nilsson, KTM, varatoimitusjohtaja; private banking
- Irma Gillberg-Hjelt (55), OTK, johtaja; yritysasiakkaat
- Sam Olin, KTK, johtaja; premium-asiakkaat
- Outi Henriksson, KTM, talous- ja rahoitusjohtaja; talous, treasury ja sijoittajasuhteet
- Minna Miettinen, ylioppilasmerkonomi, johtaja; digitalisaatio ja markkinointi
- Juha Volotinen, KTM, johtaja, Aktian IT ja tietoarkkitehti
- Anu Tuomolin, KTM, johtaja, HR. Anu Tuomolin aloitti toimissaan 2.1.2018.

Johtoryhmään kuuluu lisäksi henkilöstön edustaja.

HR:stä, lakiasioista ja viestinnästä vastaava johtaja Mia Bengts erosi 10.8.2017 Aktian johtoryhmästä ja keskittyy jatkossa Aktian konsernijuristin tehtäviin pääasiallisina vastuualueinaan governance, yhtiö- ja arvopaperimarkkinaoikeudelliset asiat ja yritysvastuu (CSR; Corporate Social Responsibility).

Uuden peruspankin käyttöönoton päätökseen saattamisen jälkeen johtaja Magnus Weurlander siirtyi uusiin tehtäviin Aktiassa. Hän vastaa konsernin strategisten kehitysprojektien koordinoinnista ja seurannasta. Samassa yhteydessä Weurlander erosi Aktian johtoryhmästä.

Johtoryhmän aiemmat jäsenet, varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa ja talousjohtaja Fredrik Westerholm, jättivät tehtävänsä 5.5.2017. Varatoimitusjohtaja Carl Pettersson jätti tehtävänsä 25.4.2017 Aktian palveluksesta siirtyäkseen Veritas Eläkevakuutuksen toimitusjohtajaksi.

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräisen yhtiökokouksen 21.9.2017 päätökset

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti ja osana Aktia-konsernin hallintorakenteen yksinkertaistamista muuttaa pankin yhtiöjärjystä niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan. Tehtävä valita pankille hallitus siirtyy näin ollen hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle. Hallituksen jäsenten valinnan ja palkkioiden valmistelusta vastaa viiden suurimman osakkeenomistajan edustajista koostuva nimitystoimikunta. Yhtiökokous vahvisti nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Muutetun yhtiöjärjestyksen merkitseminen kaupparekisteriin 22.9.2017 lakkautti hallintoneuvoston.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston aiemmin tekemän päätöksen pidentää istuvan hallituksen toimikautta kuluvan kalenterivuoden lopusta vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen, jotta päästään rytmiiin, jossa varsinaisen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ja hallituksen toimikausi on varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Edellä mainitut ehdotukset on julkaistu kokonaisuudessaan yhtiökokouksutustekstissä osoitteessa www.aktia.com kohdassa Tietoa Aktiasta > Johto ja hallinto > Yhtiökokous > Ylimääräinen yhtiökokous.

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Aktia Pankki Oyj:n 22.9.2017 rekisteröidyn yhtiöjärjestyksen mukaan vuosittain valittavan nimitystoimikunnan tulee valmistella hallituksen jäseniä ja näiden palkkioita koskevat esitykset varsinaista yhtiökokousta varten. Nimitystoimikunta koostuu osakkeiden lukumäärän mukaan laskettuna viiden suurimman osakkeenomistajan edustajista. Nimitystoimikunnan työhön osallistuu myös hallituksen puheenjohtaja.

Nimitystoimikunnan kokoonpano 30.8.2018 saakka:

- kanslianeuvos Håkan Mattlin, Stiftelsen Tre Smeder -säätiön nimeämänä
- toimitusjohtaja Carl Pettersson, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen nimeämänä
- kauppaneuvos Magnus Bargum, Svenska litteratursällskapetin nimeämänä
- hallituksen puheenjohtaja Lars Hammarén, Oy Hammarén & Co Ab:n nimeämänä
- kauppaneuvos Peter Boström, Åbo Akademin säätiön nimeämänä
- Aktia Pankki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Dag Wallgren.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin Håkan Mattlin.

Nimitystoimikunta työskentelee yhtiökokouksen vahvistaman työjärjestyksen mukaisesti. Työjärjestys on julkaistu osoitteessa www.aktia.com kohdassa Johto ja hallinto.

Nimitystoimikunnan ehdotukset vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on päättänyt tuoda seuraavan esityksen 10. huhtikuuta 2018 pidettävään Aktia Pankki Oyj:n varsinaiseen yhtiökokoukseen:

Hallituksen jäsenten lukumääräksi ehdotetaan seitsemää, toisin sanoen yksi vähemmän kuin nykyinen kahdeksan jäsentä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyiset jäsenet Christina Dahlblom, Stefan Damlin, Catharina von Stackelberg-Hammarén, Lasse Svens ja Arja Talma suostumuksen annettuaan valitaan uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun jatkuvaksi toimikaudeksi.

Hallituksen jäsenet Sten Eklundh ja Kjell Hedman sekä hallituksen puheenjohtaja Dag Wallgren ovat ilmoittaneet, että he eivät enää ole käytettävissä Aktia Pankki Oyj:n hallituksen jäseninä.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että:

- eMBA Maria Jerhamre Engström suostumuksen annettuaan valitaan uudeksi hallituksen jäseneksi saman toimikauden ajaksi. Maria Jerhamre Engström, (s. 1969, Ruotsin kansalainen) on ollut johtavassa asemassa pankki-, vakuutus- ja IT-alalla, viimeksi CIO:na Länsförsäkringar AB-ryhmässä ja sitä ennen eri toimitissa SkandiaBankenissa
- KTM Johannes Schulman suostumuksen annettuaan valitaan uudeksi hallituksen jäseneksi saman toimikauden ajaksi. Johannes Schulman (s. 1970, Suomen kansalainen) on Miltton Marketsin partneri ja toimitusjohtaja, ja hän on aikaisemmin ollut johtavassa asemassa FIM-konsernissa, mm. hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja, ja sitä ennen eri toimitissa Deutsche Bankissa.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään muuttumattomina.

- hallituksen puheenjohtaja, 61 200 euroa/vuosi
- varapuheenjohtaja, 34 650 euroa/vuosi
- hallituksen jäsen, 27 140 euroa/vuosi

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että 40 prosenttia vuosipalkkiosta maksetaan Aktian osakkeiden muodossa. Kokouspalkkiot pidetään ennallaan: 500 euroa kokoukselta, jossa henkilö on ollut läsnä, ja 1 000 euroa valiokunnan kokoukselta, jossa henkilö on ollut puheenjohtajana.

Nimitystoimikunnan ehdotukset sisällytetään yhtiökokoukseen, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Hallituksen ehdotukset vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle

Parantuneesta vertailukelpoisesta liikevoitosta johtuen hallitus ehdottaa 0,57 (2016: 0,60, josta 0,08 euroa johtui kertaluonteisista tuotoista) euron osinkoa osakkeelta kaudelta 1.1.-31.12.2017. Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 12.4.2018 ja maksupäiväksi 27.4.2018.

Hallituksen tilintarkastusvaliokunnan suosituksesta hallitus ehdottaa, että tilintarkastajaksi valittaisiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, ja KHT Marcus Tötterman päävastuulliseksi tilintarkastajaksi ajalle, joka alkaa varsinaisesta yhtiökokouksesta 2018 ja jatkuu varsinaiseen yhtiökokoukseen 2019.

Hallituksen tilintarkastusvaliokunnan suositus perustuu yhtiön tilintarkastuksen kilpailutukseen. Kilpailutuksesta yhtiö sai tarjoukset kolmelta tilintarkastusyhteisöltä, jotka tilintarkastuslautakunta haastatteli. Kaksi finalistia valittiin (KPMG ja PWC). Tilintarkastusvaliokunnan arvion mukaan KPMG Oy Ab täyttää tarjouspyynnössä määritellyt valintakriteerit parhaiten, ja valiokunta ehdottaa sen valintaa yhtiön tilintarkastajaksi.

Tilintarkastajan palkkio ja matkakorvaukset ehdotetaan maksettavaksi kohdullisen laskun perusteella.

Osakepääoma ja omistajat

Aktia Pankki Oyj:n osakepääoma on 163 miljoonaa euroa, ja se jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen, yhteensä 66 578 811 osaketta. Joulukuun 2017 lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 39 757 (41 791). Ulkomaisessa omistuksessa oli 0,1 (2,6) prosenttia osakkeista. Rekisteröimättömiä osakkeita oli 765 829 (768 001) kappaletta.

Joulukuun 2017 lopussa konsernin omien osakkeiden omistus oli 237 440 (184 669) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti 12.1.2018 yhtiön viiden suurimman osakkeenomistajan aloitteesta aloittaa yhtiön kahden osakesarjan yhdistämisen valmistelun Aktian Pankin vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi. Ehdotuksen mukaan osakesarjojen yhdistyminen valmistellaan sen pohjalta, että R-osakkeiden omistajille maksetaan palkkio, joka on 12 prosenttia A-osakkeen arvosta.

Osakkeet

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

Joulukuun 2017 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 631 (720) miljoonaa euroa, mikä on 12 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2016 lopussa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2017 oli 9,11 (9,73) euroa ja R-osakkeen 10,36 (13,40) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 10,95 (10,26) euroa ja alimmillaan 8,76 (7,70) euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 15,60 (16,00) euroa ja alin 10,97 (9,59) euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto kaksinkertaistui vuonna 2017 edellisvuodesta, ja se oli 396 990 (192 880) euroa tai 42 125 (21 028) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 250 (111) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto väheni, ja se oli 6 878 (13 716) euroa eli 560 (1 124) osaketta. Keskimäärin tehtiin vajaat 3 (2) kauppaa päivässä.

Näkymät ja riskit

Näkymät vuodeksi 2018

Alhaisena jatkuva korkotilanne ja aikaisemmin purettujen korkosuojaukset (2012) vähentyneet tuotot tulevat vaikuttamaan negatiivisesti korkokatteeseen vuonna 2018.

Palkkiotuottojen odotetaan olevan kasvavan vuonna 2018. Lisäksi vuonna 2017 toteutettujen kustannussäästöjen odotetaan vaikuttavan positiivisesti kannattavuuteen.

Luottojen arvonalentumisten odotetaan pysyvän matalalla tasolla vuonna 2018.

Vuoden 2018 vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2017 vertailukelpoisen liikevoitto.

Riskit

Aktian tulokseen vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimmät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuusdenhoito- ja kiinteistönvälityspalvelujen kysyntään.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleenrahoitukselle. Muiden pankkien tavoin Aktia tarvitsee kotitalouksien talletuksia kattaakseen osan likvideettitarpeestaan.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Pankki- ja vakuustoihiminnan sääntelyä on lisätty, mikä on tiukentanut pankkiin kohdistuvia pääoma- ja likvideettivaateita. Uusi sääntely on myös kiristänyt kilpailua talletuksista, kasvattanut pitkäaikaisen rahoituksen vaatimuksia ja nostanut kiinteitä kustannuksia.

Taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022

Hallituksen lokakuussa 2017 vahvistamat taloudelliset tavoitteet ovat:

- Vertailukelpoisen liikevoiton kasvattaminen noin 80 miljoonaan euroon (2017; 59,5 miljoonaa euroa)
- Vertailukelpoisen kulu/tuotto-suhteen parantaminen 0,61:een (2017; 0,71)
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen 9,7 prosenttiin (vertailukelpoinen ROE 2017; 7,9 prosenttia)
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen 1,5–3 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella (2017; 7,7 prosenttiyksikköä vähimmäisvaateen 10,3 % yläpuolella)

Tietojen julkistaminen

Aktian tiedottamispolitiikka koskee Aktia Pankki Oyj:tä ja sen kaikkia tytäryhtiöitä. Tiedottamispolitiikassa kuvataan keskeiset periaatteet, joita Aktia noudattaa viestinnässään pääomamarkkinoiden, joukkotiedotusvälineiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Tiedottamispolitiikka on julkaistu Aktian verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com. Verkkosivuilla on myös kaikki Aktia Pankki Oyj:n julkaisemat raportit ja tiedotteet.

Aktia Pankki Oyj täyttää tiedottamisvelvollisuutensa antamalla julkaisuja. Tärkeimmät julkaisut ovat:

- Vuosikertomus ja osavuosisikatsaukset liitetietoineen sisältävät taloudellista tietoa Aktia-konsernin tuloksesta ja toiminnasta.
- Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä sisältää tietoja Aktia-konsernin hallinnosta ja hallintorakenteesta. Raportissa noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2015).
- Yritysvastuuraportissa kuvataan, miten vastuukysymykset näkyvät Aktian jokapäiväisessä toiminnassa ja prosesseissa. Raportista saa yleiskuvan olennaisista tekijöistä, joita sidosryhmät pitävät Aktian toiminnan kannalta tärkeinä. Raportti on laadittu Global Reporting Initiativen (GRI) suositusten mukaisesti.
- Riski- ja pääomaraportissa Capital and Risk Management Report on tietoja konsernin riskiasemasta, erilaisista riskeistä ja vakavaraisuudesta. Raportti täyttää vakavaraisuusasetuksen tiedonantovaatimukset (CRR:n osa 8).
- Aktia Henkivakuutus julkaisee Solvency and Financial Condition Report -raportin, joka sisältää tietoja yhtiön taloudellisesta asemasta ja vakavaraisuudesta. Raportti julkaistaan viimeistään 3.5.2018.
- Aktia julkaisee yhteenvedon muista kuin taloudellisista tiedoista viimeistään 30.6.2018.

Aktian verkkosivulla www.aktia.com on tietoa mm. konsernin johdosta, hallinnosta ja palkitsemisjärjestelmistä. Verkkosivuilla on myös Aktia-konsernin taloudellinen kalenteri, johon julkaisuajankohdat on merkitty.

Pankkien toimintakertomuksista tulee ilmetä, missä julkaisussa vakavaraisuusasetuksen (CRR, Capital Requirements Regulation EU 2013/575) osan 8 edellyttämät tiedot julkaistaan. Tarkempia tietoja on Capital and Risk Management Report 2017 -raportin liitteessä 6.

Viisivuotiskatsaus

(1 000 euroa)	2017	2016	2015	2014	2013
Tuloslaskelma					
Korkokate	89 620	95 588	97 347	102 779	112 643
Palkkiotuotot netto	91 429	79 672	79 969	74 866	70 737
Henkivakuutusnetto	26 597	24 666	24 875	24 004	28 116
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	841	8 280	3 724	7 327	8 310
Liiketoiminnan muut tuotot	1 798	3 136	2 461	3 322	4 345
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	210 284	211 341	208 376	212 298	224 150
Henkilöstökulut	-79 057	-72 250	-72 652	-69 518	-77 689
IT-kulut	-30 451	-28 352	-26 850	-26 324	-27 265
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-9 465	-8 186	-8 123	-7 344	-6 774
Liiketoiminnan muut kulut	-41 681	-39 627	-36 794	-41 265	-45 519
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-160 654	-148 414	-144 419	-144 451	-157 247
Arvon alentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-534	-	-	-	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-574	-2 198	-341	-1 729	-2 734
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	597	738	599	2 195	1 216
Liiketulos	49 118	61 467	64 215	68 314	65 385
Verot	-9 778	-12 159	-12 646	-13 282	-13 030
Tilikauden voitto	39 340	49 308	51 569	55 031	52 354
Josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	39 340	49 308	52 001	52 499	52 169
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-432	2 532	186
Yhteensä	39 340	49 308	51 569	55 031	52 354
Laaja tuloslaskelma					
Tilikauden voitto	39 340	49 308	51 569	55 031	52 354
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-15 750	-7 799	-28 906	22 886	-34 660
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	2 093	-503	48	339	-68
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos	25 683	41 006	22 711	78 257	17 626
Laajan tuloslaskelma, josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	25 683	41 006	23 038	75 610	17 180
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-327	2 647	446
Yhteensä	25 683	41 006	22 711	78 257	17 626
Tase					
Käteiset varat	282 477	380 095	268 361	395 905	414 328
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-	-	102
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 925 358	1 840 526	2 197 648	2 375 417	2 256 506
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	367 800	445 294	481 653	488 509	499 267
Johdannaissopimukset	84 046	132 246	172 495	231 302	197 629
Lainat ja muut saamiset	5 888 674	5 760 460	5 900 156	6 461 808	6 897 349
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	802 575	723 144	667 748	545 271	465 856
Muut varat	199 071	204 213	193 482	208 476	202 769
Varat yhteensä	9 550 000	9 485 978	9 881 543	10 706 688	10 933 806
Talletukset	4 812 963	4 673 148	4 396 818	4 755 748	4 892 982
Johdannaissopimukset	33 559	54 254	86 176	113 196	128 595
Muut rahoitusvelat	2 745 994	2 800 312	3 427 248	3 930 668	4 106 018
Vakuutusvelka	1 217 328	1 162 446	1 130 463	1 025 417	965 870
Muut velat	142 135	182 709	225 612	190 770	198 632
Velat yhteensä	8 951 979	8 872 869	9 266 317	10 015 799	10 292 097
Oma pääoma	598 022	613 108	615 226	690 890	641 709
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 550 000	9 485 978	9 881 543	10 706 688	10 933 806

Tunnusluvut

	2017	2016	2015	2014	2013
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,59	0,74	0,78	0,79	0,78
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,39	0,62	0,35	1,14	0,26
Osinko / osake, euroa	0,57	0,60 ¹	0,54 ²	0,48	0,42
Osinko / tulos, %	96,1	80,8 ¹	69,0 ²	60,7	53,6
Oma pääoma / osake (NAV), euroa ³	9,02	9,24	9,26	9,39	8,67
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	66 483 958	66 515 599	66 532 842	66 548 468	66 561 769
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	66 334 713	66 387 484	66 430 041	66 434 747	66 544 500
Oman pääoman tuotto (ROE), % ³	6,5	8,0	7,9	8,3	8,1
Koko pääoman tuotto (ROA), % ³	0,41	0,51	0,50	0,51	0,47
Kulu/tuotto-suhde ³	0,76	0,70	0,69	0,68	0,70
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %	18,0	19,5	20,7	14,6	-
Ensisijaisten varojen suhde (pankkikonserni), %	18,0	19,5	20,7	14,6	12,3
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %	23,4	26,3	27,1	19,1	19,3
Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni), 1 000 euroa	2 080 185	1 997 682	1 998 768	3 263 318	3 463 456
Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)	164,5	188,6	226,7	216,5	198,6
Omavaraisuusaste, % ³	6,3	6,3	6,3	6,4	5,8
Konsernivarat, 1 000 euroa ³	2 601 921	2 705 988	2 994 365	3 282 191	3 114 669
Asiakasvarat, 1 000 euroa ³	9 679 272	8 063 363	7 138 190	6 782 800	6 341 319
Ottolainaus yleisöltä, 1 000 euroa	4 118 544	4 164 289	3 921 993	3 979 188	3 797 477
Antolainaus yleisölle, 1 000 euroa	5 838 764	5 717 386	5 856 262	6 416 025	6 802 230
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta, 1 000 euroa ³	125 935	112 753	174 924	125 726	140 765
Liikekustannussuhde, % (henkivakuutusyhtiö) ³	78,9	81,9	83,8	81,5	88,3
Vakavaraisuusaste (Sovenssi II:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ⁴	199 236	179 412	175 801	-	-
Oma varallisuus (Sovenssi II, henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa ⁴	169 490	144 660	143 220	-	-
Vakavaraisuusaste (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ⁴	-	-	22,3	23,3	17,5
Toimintapääoma (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa ⁴	-	-	130 423	133 397	99 044
Sijoitukset käyvin arvoon (henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa	1 342 758	1 293 517	1 225 742	1 135 207	1 091 811
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset, 1 000 euroa	414 978	443 014	468 260	482 275	503 451
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset, 1 000 euroa	802 349	719 432	662 203	543 143	462 419
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	903	925	936	941	998
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa	804	903	920	932	967

1) 0,60 euron osinko, josta 0,08 euroa johtui vuoden kertaluonteisista tuotoista.

2) Osingon lisäksi maksettiin pääoman palautusta 0,10 euroa osakkeelta

3) Aktia on määritellyt konsernin taloudellisissa raporteissa käytettävät vaihtoehtoiset tunnusluvut Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) asettamien vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien suuntaviivojen mukaan. Vaihtoehtoiset tunnusluvut (Alternative Performance Measures, APM) ovat tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-säännöksissä, vakavaraisuussäännöksissä (CRD/CRR) tai Solvenssi II-säännöksissä (SII). Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei näin ollen pidä nähdä IFRS:n mukaisia tunnuslukuja korvaavina lukuina. Vaihtoehtoiset tunnusluvut helpottavat kausien vertailua ja tuovat tulosraporttien käyttäjille lisää käyttökelpoista tietoa.

4) Vuodesta 2016 alkaen henkivakuutuksen vakavaraisuusaste lasketaan uusien Solvenssi II -sääntöjen mukaan

Vuodesta 2015 lähtien kulu/tuotto-suhde lasketaan koko konsernille. Vertailuluvut on laskettu uudelleen vastaavalla tavalla.

Laskentaperiaatteet

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden voitto verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Laaja osakekohtainen tulos, euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden laaja tulos verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake (NAV), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma / Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto / Oma pääoma keskimäärin x 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Tilikauden voitto / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä / Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %

Ydinpääoma / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Ensisijaisten varojen suhde (pankkikonserni), %

Ensisijaiset varat / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %

Omat varat (ensisijaiset varat + toissijaiset varat) / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Omat varat lasketaan EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni)

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset, mukaan lukien johdannaiset, jotka on arvostettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)

Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml. toimialakohtaiset varat ja vähennykset) / Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuustointiminta) x 100

Konglomeraatin vakavaraisuutta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa ja siihen kuuluvassa asetuksessa.

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Konsernivarat

Pankkikonsernin likviditeettisalkku sekä henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Asiakasvarat

Hallinnoitavat ja välitettävät rahastot sekä Aktia Rahastoyhtiön, Aktia Varainhoidon, Aktia Pankin yksityispankin sekä Aktia Henkivakuutuksen hallinnoimat varat.

Liikekustannussuhde (henkivakuutusyhtiö)

(Liikekulut + korvauskäsittelyn kulut) / Kuormitustulo x 100

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut. Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkiota.

Vakavaraisuusaste, % (Solvenssi II:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Solvenssi II -pääoma / Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) x 100

Oma varallisuus (Solvenssi II, henkivakuutusyhtiö)

Varojen ja velkojen erotus on arvioitu käyvän arvon mukaan vuonna 2016 voimaan tulleen lain mukaisesti

Vakavaraisuusaste, % (Solvenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Vakavaraisuuspääoma / (Vakuutustekninen vakuutusvelka - tasoitusmäärä - 75 % sijoitusidonnaisten vakuutusten vakuutusvelasta) x 100

Vakuutustekninen vakuutusvelka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Toimintapääoma (Solvenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Varojen ja velkojen erotus on arvioitu käyvän arvon mukaan ennen vuotta 2016 voimassa olleen lain mukaisesti

Aktia Pankki Oyj – konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	51	Konsernin muut liitetiedot	109
Konsernin laaja tuloslaskelma	52	K38 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	109
Konsernin tase	53	K39 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	112
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	54	K40 Annetut ja saadut vakuudet	112
Konsernin oman pääoman muutos	54	K41 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	113
Konsernin rahavirtalaskelma	55	K42 Vuokravastuut	113
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	56	K43 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät tytäryritykset	114
Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain	57	K44 Lähipiiritapahtumat	115
K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet	60	K45 Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt	117
K2 Konsernin riskienhallinta	71	K46 Osakeperusteinen kannusteohjelma	119
K3 Konsernin segmenttiraportti	85	K47 Hallinnoitavat asiakasvarat	121
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	86	K48 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	121
K4 Korkokate	86	Aktia Pankki Oyj - tuloslaskelma	122
K5 Osingot	86	Aktia Pankki Oyj - tase	123
K6 Palkkiotuotot netto	87	Aktia Pankki Oyj - emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset	124
K7 Henkivakuutusnetto	87	Aktia Pankki Oyj - rahavirtalaskelma	124
K8 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	90	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	126
K9 Liiketoiminnan muut tuotot	90	E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet	126
K10 Henkilöstö	91	Aktia Pankki Oyj - tuloslaskelman liitetiedot	130
K11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	91	E2 Korkokate	130
K12 Liiketoiminnan muut kulut	91	E3 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	130
K13 Verot	92	E4 Palkkiotuotot netto	130
K14 Osakekohtainen tulos	92	E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	131
Konsernin tasetta koskevat liitetiedot	93	E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	131
K15 Varojen ja velkojen luokitus	93	E7 Suojauslaskennan nettotulos	131
K16 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu IFRS 9:n mukaan 1.1.2018	95	E8 Liiketoiminnan muut tuotot	132
K17 Käteiset varat	96	E9 Henkilöstö	132
K18 Myytävissä olevat rahoitusvarat	96	E10 Muut hallintokulut	132
K19 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	96	E11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	132
K20 Johdannaisopimukset	97	E12 Liiketoiminnan muut kulut	133
K21 Lainat ja muut saamiset	98	E13 Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	133
K22 Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	100	E14 Verot	133
K23 Sijoitukset osakkuusyrityksissä	100		
K24 Aineettomat hyödykkeet	100		
K25 Sijoituskiinteistöt	101		
K26 Muut aineelliset hyödykkeet	101		
K27 Muut varat yhteensä	102		
K28 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	102		
K29 Talletukset	103		
K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat	103		
K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus	104		
K32 Muut velat luottolaitoksille	104		
K33 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	104		
K34 Vakuutusvelka	105		
K35 Muut velat yhteensä	106		
K36 Varaukset	106		
K37 Oma pääoma	106		

Aktia Pankki Oyj - taseen liitetiedot	134	Aktia Pankki Oyj - muut liitetiedot	141
E15 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	134	E35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	141
E16 Saamiset luottolaitoksilta	134	E36 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	142
E17 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	134	E37 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	142
E18 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin	135	E38 Annetut ja saadut vakuudet	143
E19 Osakkeet ja osuudet	135	E39 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	144
E20 Johdannaissopimukset	136	E40 Vuokravastuut	144
E21 Aineettomat hyödykkeet	136	E41 Hallinnoitavat asiakasvarat	144
E22 Aineelliset hyödykkeet	137	E42 Emoyhtiön vakavaraisuus	145
E23 Muut varat	138	E43 Omistukset muissa yrityksissä	146
E24 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	138	E44 Osakkeiden omistus	148
E25 Laskennalliset verosaamiset	138	E45 Lähipiiri	150
E26 Velat luottolaitoksille	138		
E27 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	138		
E28 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	138		
E29 Muut velat	139		
E30 Varaukset	139		
E31 Siirtovelat ja saadut ennakot	139		
E32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus	139		
E33 Laskennalliset verovelat	139		
E34 Oma pääoma	140		

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2017	2016
Korkotuotot		91 020	108 817
Korkokulut		-1 400	-13 229
Korkokate	K4	89 620	95 588
Osingot	K5	307	38
Palkkiotuotot		102 485	90 014
Palkkiokulut		-11 056	-10 342
Palkkiotuotot netto	K6	91 429	79 672
Henkivakuutusnetto	K7	26 597	24 666
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	K8	841	8 280
Liiketoiminnan muut tuotot	K9	1 490	3 098
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		210 284	211 341
Henkilöstökulut	K10	-79 057	-72 250
IT-kulut		-30 451	-28 352
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K11	-9 465	-8 186
Liiketoiminnan muut kulut	K12	-41 681	-39 627
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-160 654	-148 414
Arvon alentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K26	-534	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	K21	-574	-2 198
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		597	738
Liiketulos		49 118	61 467
Verot	K13	-9 778	-12 159
Tilikauden voitto		39 340	49 308
Josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		39 340	49 308
Yhteensä		39 340	49 308
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K14	0,59	0,74
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K14	0,59	0,74
Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:			
Liiketulos		49 118	61 467
Liiketoiminnan tuotot:			
Visa Europen myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta		-1 298	-6 914
Arvonalennus Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista		966	-
Hypoteekkipankin lopettaminen		-	1 600
Liiketoiminnan kulut:			
Uudelleenjärjestelykulut		11 144	1 396
Vertailukelpoinen liiketulos		59 929	57 549

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2017	2016
Tilikauden voitto		39 340	49 308
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		-20 451	-2 463
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		7 614	-859
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		69	-202
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		-2 982	-4 276
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan		-15 750	-7 799
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		2 093	-503
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan		2 093	-503
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		25 683	41 006
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		25 683	41 006
Yhteensä		25 683	41 006
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	K14	0,39	0,62
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	K14	0,39	0,62
Laajan tuloslaskelman tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:			
Laajan tuloslaskelman tulos		25 683	41 006
Liiketoiminnan tuotot:			
Visa Europen myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta		-1 038	-5 531
Arvonalennus Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista		1 257	-
Hypoteekkipankin lopettaminen		-	1 280
Liiketoiminnan kulut:			
Uudelleenjärjestelykulut		8 915	1 117
Vertailukelpoinen laajan tuloslaskelman tulos		34 816	37 871

Konsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Varat			
Käteiset varat	K17	282 477	380 095
Myytavissä olevat korolliset arvopaperit		1 797 199	1 739 259
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet		128 159	101 267
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K18	1 925 358	1 840 526
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K19	367 800	445 294
Johdannaissopimukset	K20	84 046	132 246
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta		49 910	43 074
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		5 838 764	5 717 386
Lainat ja muut saamiset	K21	5 888 674	5 760 460
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K22	802 575	723 144
Sijoitukset osakkuusryityksissä	K23	0	0
Aineettomat hyödykkeet	K24	71 139	63 698
Sijoituskiinteistöt	K25	55 195	58 057
Muut aineelliset hyödykkeet	K26	4 812	7 672
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		38 862	46 568
Muut varat		24 420	20 197
Muut varat yhteensä	K27	63 283	66 764
Tuloverosaamiset		456	208
Laskennalliset verosaamiset	K28	4 187	7 814
Verosaamiset		4 643	8 022
Varat yhteensä		9 550 000	9 485 978
Velat			
Velat Suomen Pankille ja luottolaitoksille		694 419	508 860
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		4 118 544	4 164 289
Talletukset	K29	4 812 963	4 673 148
Johdannaissopimukset	K20	33 559	54 254
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	2 450 748	2 476 712
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	K31	235 200	243 596
Muut velat luottolaitoksille	K32	60 045	74 504
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33	-	5 500
Muut rahoitusvelat		2 745 994	2 800 312
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset		414 978	443 014
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset		802 349	719 432
Vakuutusvelka	K34	1 217 328	1 162 446
Siirtovelat ja saadut ennakot		53 700	53 337
Muut velat		29 553	67 048
Muut velat yhteensä	K35	83 253	120 385
Varaukset	K36	-	1 406
Tuloverovelat		1 809	953
Laskennalliset verovelat	K28	57 073	59 965
Verovelat		58 882	60 918
Velat yhteensä		8 951 979	8 872 869
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma		214 533	230 283
Vapaa oma pääoma		383 489	382 826
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		598 022	613 108
Oma pääoma	K37	598 022	613 108
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 550 000	9 485 978

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	K41		
Takaukset		31 704	30 817
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		7 325	807
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		39 029	31 624
Käyttämättömät luottojärjestelyt		505 190	495 618
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		8 806	413
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		513 996	496 032
Yhteensä		553 025	527 655

Konsernin oman pääoman muutos

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osake- perusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	163 000	75 081	2 143	115 113	259 889	615 226
Omien osakkeiden hankinta					-1 716	-1 716
Omien osakkeiden myynti				-140	1 521	1 381
Osingonjako					-35 946	-35 946
Pääoman palautus osakkeenomistajille				-6 657		-6 657
Tilikauden voitto					49 308	49 308
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-6 738				-6 738
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		-859				-859
Kassavirran suojaus		-202				-202
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-503	-503
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		-7 799			48 804	41 006
Muu muutos omassa pääomassa			-186			-186
Oma pääoma 31.12.2016	163 000	67 283	1 957	108 316	272 552	613 108
Oma pääoma 1.1.2017	163 000	67 283	1 957	108 316	272 552	613 108
Omien osakkeiden hankinta				-	-1 703	-1 703
Omien osakkeiden myynti				84	1 216	1 300
Osingonjako					-39 908	-39 908
Tilikauden voitto					39 340	39 340
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-23 433				-23 433
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		7 614				7 614
Kassavirran suojaus		69				69
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					2 093	2 093
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		-15 750			41 433	25 683
Muu muutos omassa pääomassa			-458			-458
Oma pääoma 31.12.2017	163 000	51 533	1 499	108 400	273 590	598 022

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	49 118	61 467
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	875	-7 035
Maksetut tuloverot	-4 864	-4 745
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	45 129	49 687
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-226 200	491 145
Myytävässä olevat rahoitusvarat	-118 561	344 167
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, lisäys	-147 339	-
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	222 000	42 700
Lainat ja muut saamiset	-107 832	139 215
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-79 431	-55 396
Muut varat	4 963	20 459
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	164 788	-304 049
Talletukset	154 214	290 475
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	353	-552 155
Muut rahoitusvelat	-19 959	-78 821
Vakuutusvelka	54 882	31 983
Muut velat	-24 702	4 469
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-16 284	236 782
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-3 593	-1 022
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	10 393	-63 317
Investoinnit sijoituskiinteistöihin	-2 806	-4 392
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-14 604	-19 158
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	24	4
Investointien rahavirta yhteensä	-10 587	-87 884
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäys	18 389	48 776
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennys	-26 784	-40 227
Osinko/emissio määräysvallattomille omistajille	-1 086	-1 146
Omien osakkeiden hankinta	-1 703	-1 716
Omien osakkeiden myynti	1 300	1 381
Maksetut osingot	-39 908	-35 946
Maksettu pääomanpalautus	-	-6 657
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-49 792	-35 534
Rahavarojen nettomuutos	-76 662	113 363
Rahavarat vuoden alussa	396 779	283 415
Rahavarat vuoden lopussa	320 116	396 779
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	4 753	7 025
Suomen Pankin sekkitili	277 723	373 070
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	37 640	16 684
Yhteensä	320 116	396 779
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	2 522	871
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	574	2 198
Käyvän arvon muutokset	4 898	-331
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	9 999	8 186
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-815	-
Purettu käyvän arvon suojaus	-14 400	-15 946
Varausten muutos	-1 406	-930
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	-582	80
Osakeperusteisten maksujen muutos	-1 305	-856
Muut oikaisut	1 390	-307
Yhteensä	875	-7 035

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	4Q2017	3Q2017	2Q2017	1Q2017	2017
Korkokate	21 832	21 546	22 856	23 385	89 620
Osingot	-	5	298	5	307
Palkkiotuotot	26 539	24 995	27 451	23 500	102 485
Palkkiokulut	-2 830	-3 005	-2 867	-2 354	-11 056
Palkkiotuotot netto	23 709	21 990	24 584	21 145	91 429
Henkivakuutusnetto	7 377	6 422	5 789	7 010	26 597
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-610	94	104	1 252	841
Liiketoiminnan muut tuotot	355	225	600	309	1 490
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	52 663	50 281	54 232	53 107	210 284
Henkilöstökulut	-17 927	-22 076	-21 143	-17 911	-79 057
IT-kulut	-8 004	-6 721	-7 955	-7 771	-30 451
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 979	-3 129	-1 668	-1 689	-9 465
Liiketoiminnan muut kulut	-13 049	-9 764	-8 977	-9 890	-41 681
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-41 960	-41 689	-39 743	-37 262	-160 654
Arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	-534	-	-	-534
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-444	-24	-56	-50	-574
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	597	597
Liiketulos	10 259	8 034	14 433	16 392	49 118
Verot	-2 056	-1 548	-3 264	-2 909	-9 778
Kauden voitto	8 203	6 486	11 168	13 483	39 340
Josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	8 203	6 486	11 168	13 483	39 340
Yhteensä	8 203	6 486	11 168	13 483	39 340
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,10	0,17	0,20	0,59
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,10	0,17	0,20	0,59
Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:					
Liiketulos	10 259	8 034	14 433	16 392	49 118
Liiketoiminnan tuotot:					
Visa Europen myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	-	-158	-	-1 140	-1 298
Arvonalennus Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista	966	-	-	-	966
Liiketoiminnan kulut:					
Uudelleenjärjestelykulut	190	7 834	2 423	697	11 144
Vertailukelpoinen liiketulos	11 415	15 710	16 856	15 948	59 929

Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	4Q2017	3Q2017	2Q2017	1Q2017	2017
Kauden voitto	8 203	6 486	11 168	13 483	39 340
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:					
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-3 874	-643	-6 367	-9 566	-20 451
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	1 272	-296	2 018	4 620	7 614
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-3	84	19	-31	69
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-2 069	-225	-178	-510	-2 982
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-4 675	-1 079	-4 508	-5 488	-15 750
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	2 400	-	-	-307	2 093
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	2 400	-	-	-307	2 093
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	5 929	5 407	6 660	7 687	25 683
Laajan tuloslaskelman tulos josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	5 929	5 407	6 660	7 687	25 683
Yhteensä	5 929	5 407	6 660	7 687	25 683
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,09	0,08	0,10	0,12	0,39
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,09	0,08	0,10	0,12	0,39
Laajan tuloslaskelman tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:					
Laajan tuloslaskelman tulos	5 929	5 407	6 660	7 687	25 683
Liiketoiminnan tuotot:					
Visa Europan myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	-	-126	-	-912	-1 038
Arvonlennus Folksam Vahinkovakuutuksen osakkeista	1 257	-	-	-	1 257
Liiketoiminnan kulut:					
Uudelleenjärjestelykulut	152	6 267	1 939	557	8 915
Vertailukelpoinen laajan tuloslaskelman tulos	7 337	11 548	8 598	7 332	34 816

Tunnusluvut

	2017	2016	2015	2014	2013
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,59	0,74	0,78	0,79	0,78
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,39	0,62	0,35	1,14	0,26
Osinko / osake, euroa	0,57	0,60 ¹	0,54 ²	0,48	0,42
Osinko / tulos, %	96,1	80,8 ¹	69,0 ²	60,7	53,6
Oma pääoma / osake (NAV), euroa ³	9,02	9,24	9,26	9,39	8,67
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	66 483 958	66 515 599	66 532 842	66 548 468	66 561 769
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	66 334 713	66 387 484	66 430 041	66 434 747	66 544 500
Oman pääoman tuotto (ROE), % ³	6,5	8,0	7,9	8,3	8,1
Koko pääoman tuotto (ROA), % ³	0,41	0,51	0,50	0,51	0,47
Kulu/tuotto-suhde ³	0,76	0,70	0,69	0,68	0,70
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %	18,0	19,5	20,7	14,6	-
Ensisijaisten varojen suhde (pankkikonserni), %	18,0	19,5	20,7	14,6	12,3
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %	23,4	26,3	27,1	19,1	19,3
Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni), 1 000 euroa	2 080 185	1 997 682	1 998 768	3 263 318	3 463 456
Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)	164,5	188,6	226,7	216,5	198,6
Omavaraisuusaste, % ³	6,3	6,3	6,3	6,4	5,8
Konsernivarat, 1 000 euroa ³	2 601 921	2 705 988	2 994 365	3 282 191	3 114 669
Asiakasvarat, 1 000 euroa ³	9 679 272	8 063 363	7 138 190	6 782 800	6 341 319
Ottolainaus yleisöltä, 1 000 euroa	4 118 544	4 164 289	3 921 993	3 979 188	3 797 477
Antolainaus yleisölle, 1 000 euroa	5 838 764	5 717 386	5 856 262	6 416 025	6 802 230
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta, 1 000 euroa ³	125 935	112 753	174 924	125 726	140 765
Liikekustannussuhde, % (henkivakuutusyhtiö) ³	78,9	81,9	83,8	81,5	88,3
Vakavaraisuusaste (Sovenssi II:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ⁴	199 236	179 412	175 801	-	-
Oma varallisuus (Sovenssi II, henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa ⁴	169 490	144 660	143 220	-	-
Vakavaraisuusaste (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ⁴	-	-	22,3	23,3	17,5
Toimintapääoma (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa ⁴	-	-	130 423	133 397	99 044
Sijoitukset käyvin arvoon (henkivakuutusyhtiö), 1 000 euroa	1 342 758	1 293 517	1 225 742	1 135 207	1 091 811
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset, 1 000 euroa	414 978	443 014	468 260	482 275	503 451
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset, 1 000 euroa	802 349	719 432	662 203	543 143	462 419
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	903	925	936	941	998
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa	804	903	920	932	967

1) 0,60 euron osinko, josta 0,08 euroa johtui vuoden kertaluonteisista tuotoista.

2) Osingon lisäksi maksettiin pääoman palautusta 0,10 euroa osakkeelta

3) Aktia on määritellyt konsernin taloudellisissa raporteissa käytettävät vaihtoehtoiset tunnusluvut Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) asettamien vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien suuntaviivojen mukaan. Vaihtoehtoiset tunnusluvut (Alternative Performance Measures, APM) ovat tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-säännöksissä, vakavaraisuussäännöksissä (CRD/CRR) tai Solvenssi II-säännöksissä (SII). Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei näin ollen pidä nähdä IFRS:n mukaisia tunnuslukuja korvaavina lukuina. Vaihtoehtoiset tunnusluvut helpottavat kausien vertailua ja tuovat tulosraporttien käyttäjille lisää käyttökelpoista tietoa.

4) Vuodesta 2016 alkaen henkivakuutuksen vakavaraisuusaste lasketaan uusien Solvenssi II -sääntöjen mukaan

Vuodesta 2015 lähtien kulu/tuotto-suhde lasketaan koko konsernille. Vertailuluvut on laskettu uudelleen vastaavalla tavalla.

Laskentaperiaatteet

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden voitto verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Laaja osakekohtainen tulos, euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden laaja tulos verojen jälkeen / Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake (NAV), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma / Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto / Oma pääoma keskimäärin x 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Tilikauden voitto / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä / Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), %

Ydinpääoma / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Ensisijaisten varojen suhde (pankkikonserni), %

Ensisijaiset varat / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), %

Omat varat (ensisijaiset varat + toissijaiset varat) / Riskipainotetut sitoumukset x 100

Omat varat lasketaan EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni)

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset, mukaan lukien johdannaiset, jotka on arvostettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti.

Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)

Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml. toimialakohtaiset varat ja vähennykset) / Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuutustoiminta) x 100

Konglomeraatin vakavaraisuutta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa ja siihen kuuluvassa asetuksessa.

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta / Taseen loppusumma keskimäärin x 100

Konsernivarat

Pankkikonsernin likvideettisalkku sekä henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Asiakasvarat

Hallinnoitavat ja välitettävät rahastot sekä Aktia Rahastoyhtiön, Aktia Varainhoidon, Aktia Pankin yksityispankin sekä Aktia Henkivakuutuksen hallinnoimat varat.

Liikekustannussuhde (henkivakuutusyhtiö)

(Liikekulut + korvauskäsittelyn kulut) / Kuormitustulo x 100

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut. Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkiota.

Vakavaraisuusaste, % (Solvenssi II:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Solvenssi II -pääoma / Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) x 100

Oma varallisuus (Solvenssi II, henkivakuutusyhtiö)

Varojen ja velkojen erotus on arvioitu käyvän arvon mukaan vuonna 2016 voimaan tulleen lain mukaisesti

Vakavaraisuusaste, % (Solvenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Vakavaraisuuspääoma / (Vakuutustekninen vakuutusvelka - tasoisuusmäärä - 75 % sijoitusidonnaisten vakuutusten vakuutusvelasta) x 100

Vakuutustekninen vakuutusvelka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Toimintapääoma (Solvenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö)

Varojen ja velkojen erotus on arvioitu käyvän arvon mukaan ennen vuotta 2016 voimassa olleen lain mukaisesti

K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet

Hallitus on 27.2.2018 hyväksynyt hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tilivuodelta 1.1.–31.12.2017, ja yhtiökokous vahvistaa ne 10.4.2018. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan viimeistään 20.3.2018.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätökset ja osavuosisikatsaukset ovat luettavissa Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti sellaisina, kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Luvut esitetään vuoden aikana osavuosisikatsauksissa niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita.

Termillä Basel III tarkoitetaan tilinpäätöksessä EU:n vakavaraisuusasetusta 575/2013 ja siihen liittyvää Euroopan valvontaviranomaisen ja kansallisten valvontaviranomaisten antamaa lisäsäätelyä.

Aktia noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) antamia vaihtoehtoisia tunnuslukuja (Alternative Performance Measures, APM) koskevia ohjeita. Vaihtoehtoiset tunnusluvut helpottavat kausien vertailua ja antavat käyttökelpoista lisätietoa talousraporttien käyttäjille. Vuoden 2017 toisesta neljänneksestä alkaen Aktia esittää joukon uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joista konsernin vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on poistettu. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eivät liity tavanomaiseen toimintaan ja niitä ovat uudelleenjärjestelyihin ja toimintojen myyntiin liittyvät tuotot ja kulut sekä tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin varoihin liittyvät arvonalentumiset.

Osakeperusteisen palkitsemishojelman henkilöstökustannukset on jaettu liiketoimintasegmenteille 1.1.2017 alkaen ja vertailukausi on oikaistu vastaavasti. Konsernin yhteenlasketut henkilöstökustannukset ja liikevoitto eivät ole muuttuneet, mutta segmenttien henkilöstökustannukset ja liikevoitto poikkeavat vertailukauden osalta vuodelta 2016 julkaistuista luvuista.

Seuraavat uudet ja muuttuneet IFRS-standardit voivat vaikuttaa tulevien liiketoimien ja liiketapahtumien kirjaamiseen:

EU:n marraskuussa 2016 hyväksymä **IFRS 9** Rahoitusinstrumentit -standardi korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Aktia-konserni on ottanut käyttöön IFRS 9 -standardin sen tultua pakolliseksi 1.1.2018. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tuleviin rahavirtoihin liittyvät ominaisuudet vaikuttavat

konsernin rahoitusvarojen ja velkojen luokitteluun. Konsernin rahoitusvarat tullaan luokittelemaan 1.1.2018 alkaen luokkiin jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen kirjaaminen yhdistellyn liiketoimintamallin mukaan, jossa käyvän arvon muutokset kirjataan IFRS 9:n mukaan muihin laajan tuloksen eriin, vastaa myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaamista nykyisen IAS 39 -standardin mukaan.

Uudet luokittelu- ja arvostussäännöt sekä IFRS 9 -standardin käyttöön-otto aiheuttivat pieniä luokittelun muutoksia nykyisestä myytävissä olevat rahoitusvarat -luokasta luokkiin Rahoitusvarat, jotka kirjataan jaksotettuun hankintamenuun, ja Rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Luokittelun muutokset eivät vaikuta olennaisesti konsernin tulokseen eivätkä taloudelliseen asemaan siirryttäessä soveltamaan IFRS 9 -standardia.

IFRS 9:n mukaiset arvonalentumisvaatimukset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin ja poikkeavat nykyisestä mallista, joka perustuu luottotappiovarauksiin liittyviin tapahtumiin. Odotettujen luottotappiovarausten laskentaan sisältyvät jaksotettuun hankintamenuun arvostetut rahoitusvarat, käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä arvostetut rahoitusvarat sekä takaukset ja luottositoumukset. ECL (Expected Credit Loss) -mallien soveltaminen IFRS 9 -standardin mukaisesti vähensi marginaalisesti arvonalentumisvarauksia. Vähennys ei vaikuttanut olennaisesti konsernin tulokseen eikä taloudelliseen asemaan siirryttäessä soveltamaan IFRS 9 -standardia.

Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu ja niiden uudelleenarvostus sekä uusi arvonalentumismalli pienensivät hieman konsernin omaa pääomaa. Vaikutukset pankkikonserniin ja vakavaraisuuteen olivat marginaalisia.

Suojauslaskentaa koskevien IFRS 9 -standardin vaatimusten vuoksi suojaus- ja tehokkuuden arviointimenettelyn sääntöpohjaisuus pieneni ja se mukautuu nyt paremmin konsernin riskienhallintaan. Konserni soveltaa poikkeusta, jonka mukaan IAS 39:n sääntöjä sovelletaan myös jatkossa niin kutsuttuihin salkkusuojausjauksiin. Suojauslaskentaa koskevien kirjaamissääntöjen muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Rahoitusvarojen uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen seurauksia sekä niiden vaikutuksia omaan pääomaan siirryttäessä soveltamaan IFRS 9 -standardia käsitellään liitteessä K16. Luottotappiovarausten muutosta sovellettaessa ECL (Expected Credit Loss) -malleja IFRS 9 -standardin mukaisesti käsitellään liitteessä K21, ja vaikutusta konsernin omiin varoihin siirryttäessä soveltamaan IFRS 9 -standardia käsitellään liitteessä K2.

IFRS 9 -standardin mukaiset tilinpäätösperiaatteet alkaen 1.1.2018:

Aktia soveltaa 1.1.2018 alkaen IFRS 9 -standardia, jonka mukaisesti rahoitusvarat kirjataan kolmeen arvostusluokkaan. Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostus riippuvat siitä, minkä liiketoimintamallin mukaisesti instrumenttia hoidetaan ja mitkä ovat instrumentin ominaisuudet suhteessa sopimuksen mukaisiin rahavirtoihin.

Konserni luokittelee rahoitusvarat seuraaviin luokkiin:

- Kirjataan jaksotettuun hankintamenuun (AC)
- Arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä (FVOCI)
- Arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti (FVOCI)

Luokkaan **Rahoitusvarat, jotka kirjataan jaksotettuun hankintamenuon**, kuuluvat:

- korolliset arvopaperit
- lainat ja muut saamiset
- käteiset varat

Rahoitusvarat kirjataan jaksotettuun hankintamenuon, jos varoja hoidettaessa noudatetaan liiketoimintamallia, jonka mukaan instrumentti odotetaan pidettävän hallussa eräpäivään asti sopimuksen mukaisen rahavirran saamiseksi. Sopimuksen mukaiset rahavirrat käsittävät vain sijoitetun pääoman takaisinmaksun ja sille kertyneen koron (SPPI). Tähän luokkaan kuuluvat instrumentit kirjataan sopimusta tehtäessä käypään arvoon (hankintamenuon siihen liittyvillä kuluilla vähennettynä) ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon. Arvon alentumiset perustuvat kolmivaiheiseen malliin odotettavissa olevista luottotappioista (ECL), ja ne kuvataan tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen. Korkotuotot, arvonalentumiset ja myyntivoitot sekä -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Luokkaan **Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä**, kuuluvat:

- osakkeet ja osuudet
- korolliset arvopaperit

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä, jos:

- varat ovat korollisia arvopapereita (velkainstrumentteja), joita hoidettaessa noudatettava liiketoimintamalli perustuu arvopapereiden omistamiseen sekä sopimuksen mukaisen rahavirran (tarkoittaa vain pääoman takaisinmaksua ja sille kertynyttä korkoa) saamiseksi, ja jotka voidaan tarvittaessa myydä
- varat ovat osakkeita ja osuuksia (oman pääoman ehtoisia instrumentteja), joita ei omisteta kaupankäyntiä varten, ja jotka ensimmäisen kirjauksen yhteydessä valitaan luokiteltavaksi tähän luokkaan

Tähän luokkaan kuuluvat instrumentit kirjataan sopimusta tehtäessä käypään arvoon (hankintamenuon siihen liittyvillä kuluilla vähennettynä) ja sen jälkeen käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä. Velkainstrumenttien (korolliset arvopaperit) arvonalentumiset perustuvat kolmivaiheiseen malliin odotettavissa olevista luottotappioista (ECL), ja ne kuvataan tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen. Osakkeista ja osuuksista ei lasketa odotettavissa olevia luottotappioita (ECL). Arvonmuutokset kirjataan juoksevasti muun laajan tuloksen erinä laskennallisilla veroilla vähennettynä. Korkotuotot, osingot ja arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti, kun taas pääoman takaisinmaksu kirjataan muun laajan tuloksen erinä. Kolmivaiheiseen malliin perustuvien odotettavissa olevista luottotappioista johtuvien arvonalentumisten vastakirjaus tehdään Käyvän arvon rahastoon (muu laaja tulos) eikä se näin ollen vaikuta varallisuuserän käypään arvoon taseessa. Korollisten arvopapereiden (velkainstrumenttien) myynnin yhteydessä kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan. Päätös osakkeiden ja osuuksien luokittelemisesta ensimmäisen kirjauksen yhteydessä tähän luokkaan on lopullinen, mikä tarkoittaa, että tulevat myyntivoitot ja -tappiot näistä instrumenteista kirjataan muun laajan tuloksen erinä.

Luokkaan **Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti**, kuuluvat:

- johdannaissopimukset
- henkivakuutus toiminnan sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset
- osakkeet ja osuudet
- korolliset arvopaperit
- lainat ja muut saamiset

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, jos varallisuuserä on johdannaissopimus, se omistetaan kaupankäyntiä varten tai se on velkainstrumentti, joka ei täytä sopimuksen mukaisille rahavirroille asetettua ehtoa. Osakkeet ja osuudet luokitellaan tähän luokkaan, ellei käytetä mahdollisuutta, jossa ensimmäisen kirjauksen yhteydessä ne luokitellaan Rahoitusvaroiksi, jotka arvostetaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Sopimuksen mukaisille rahavirroille asetetun ehdon täyttäminen edellyttää, että rahavirta käsittää vain pääoman takaisinmaksun ja sille kertyneen koron (SPPI). Rahoitusvarat, jotka omistetaan kaupankäyntiä varten, ovat lyhytaikaista omistusta varten ansaintatarkoituksessa hankittuja varoja, joita on tarkoitus käyttää instrumentteina aktiivisessa kaupankäynnissä. Jos rahoitusvara liittyy velkoihin, jotka kirjataan käypään arvoonsa tulosvaikutteisesti, yritys voi ensimmäisen kirjauksen yhteydessä myös tehdä lopullisen valinnan varallisuuserän arvostamisesta käypään arvoonsa tulosvaikutteisesti, jos kirjanpidollinen epätasapaino näin vähenee tai poistuu. Tähän luokkaan kuuluvat instrumentit kirjataan sopimusta tehtäessä käypään arvoon ja sen jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tapahtumiin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan niiden syntyessä. Korkotuotot, osingot, arvonmuutokset ja myyntivoitot sekä -tappiot kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan.

Suojauslaskenta: Aktia-konsernin suojauslaskentapolitiikassa suojauslaskenta määritellään joko käyvän arvon tai rahavirran suojaukseksi. Suojaavan johdannaisten ja suojaattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan ja vahvistetaan suojauksen alkaessa. Kun suojaavan johdannaisten ja suojaattavan erän tai rahavirran arvonmuutoksen välillä on suuri negatiivinen korrelaatio, suojaus katsotaan tehokkaaksi. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti käyttämällä ennakoivia tehokkuustestejä ja mittaamalla sitä kumulatiivisesti. Jos johdannaisten ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelmaan. Aktia soveltaa poikkeusta, jonka mukaan IAS 39 -standardin sääntöjä sovelletaan myös jatkossa niin kutsuttuihin salkkusuojauksiin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen: Konserni soveltaa kolmivaiheista mallia odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL, Expected Credit Loss) laskemiseen seuraavista rahoitusvaroista, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti:

- velkainstrumentit (korolliset arvopaperit sekä lainat ja muut saamiset), jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon
- velkainstrumentit (korolliset arvopaperit), jotka arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä
- lainalupaukset
- taloudelliset takaussopimukset

Odotettavissa olevia luottotappioita (ECL) ei lasketa osakkeista ja osuuksista.

Rahoitusvaroja siirretään seuraavien kolmen vaiheen välillä luottoriskin muuttuessa ensimmäisestä kirjaamiskerrasta:

- Vaihe 1: 12 kuukauden ECL:
  - Odotettavissa olevat luottotappiot 12 kuukauden ajalta lasketaan maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista, joihin liittyvä luottoriski ei ole kasvanut olennaisesti ensimmäisen kirjaustapahtuman jälkeen. Efektiivinen korko lasketaan bruttokirjanpitoarvolle.
- Vaihe 2: ECL maksukyvyttömyystilaan joutumattomien saamisten jäljellä olevalta juoksuajalta
  - Odotettavissa olevat luottotappiot instrumentin jäljellä olevalta juoksuajalta lasketaan maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista, joihin liittyvä luottoriski on kasvanut olennaisesti ensimmäisen kirjaustapahtuman jälkeen. Efektiivinen korko lasketaan bruttokirjanpitoarvolle.
- Vaihe 3: ECL maksukyvyttömyystilaan joutuneiden saamisten jäljellä olevalta juoksuajalta
  - Vaiheeseen 3 kuuluvat saamiset, joihin liittyvä yksi tai useampi toteutunut tapahtuma vaikuttaa merkittävän kielteisesti tuleviin arviointeihin rahavirtoihin. Vaiheen 3 maksukyvyttömyystilaan joutuneista varoista kirjataan odotettavissa olevat luottotappiot instrumentin jäljellä olevalta juoksuajalta, kun taas efektiivinen korko lasketaan alentuneelle kirjatulle arvolle.

Jokaisessa raportointivaiheessa arvioidaan, onko **luottoriski olennaisesti kasvanut**, vertaamalla maksukyvyttömyystilaan joutumisen riskiä raportointiajankohtana suhteessa ensimmäisen kirjaustapahtuman ajankohintaan. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki asiaan kuuluvat ja käytävissä olevat tiedot, jotka ovat saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia ja kohtuutonta työpanosta. Tämä sisältää kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset tiedot sekä tulevaisuutta koskevat taloudelliset tiedot. Saaminen siirtyy eri ECL-vaiheiden välillä luottokelpoisuuden heiketessä. Saaminen siirtyy vastaavasti takaisin koko juoksuajaa koskevasta ECL-vaiheesta 12 kuukauden ECL-vaiheeseen, jos luottokelpoisuus paranee seuraavien kausien aikana ja aiempaa arviota luottoriskin olennaisesta kasvusta muutetaan. Saamiset, joiden luottokelpoisuus ei ole olennaisesti heikentynyt ensimmäisen kirjaustapahtuman ajankohdasta, katsotaan vähäisiksi luottoriskeiksi. Tällaisista saamisista lasketaan 12 kuukauden ECL. Kun saaminen ei ole enää peritävissä, todettu luottotappio kirjataan taseeseen arvonalentumisvarausta vastaan. Todettu luottotappio kirjataan, kun kaikki perintätoimenpiteet on suoritettu loppuun ja lopullinen tappio on vahvistettu. Mahdollisesti myöhemmin vastaanotetut maksut kirjataan tuloslaskelmaan luottotappion palautuksina.

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) lasketaan tulevia tappioita koskevan objektiivisen todennäköisyysarvion perusteella. Laskennassa otetaan huomioon:

- raportointiajankohtana arvonalentumisina tai maksukyvyttömyystilaan joutuneina kirjaamattomat rahoitusvarat. ECL lasketaan nykyarvona kaikista arvioiduista maksujen maksukyvyttömyydestä rahoitusvaran laskennallisena juoksuajana tai seuraavien 12 kuukauden aikana. Arvioidut maksujen maksukyvyttömyydet ovat erotus varallisuuserän sopimuksen mukaisten rahavirtojen ja niiden rahavirtojen välillä, jotka konserni odottaa saavansa.
- raportointiajankohtana arvonalentumisina tai maksukyvyttömyystilaan joutuneina kirjatut rahoitusvarat. ECL lasketaan rahoitusvaran jaksotetun hankintamenon ja rahoitusvaran laskennallisen tulevan rahavirran nykyarvon erotuksena.

- myönnetty nostamattomat lainalupaukset. ECL lasketaan erotuksena sopimuksen mukaisten rahavirtojen, jos laina nostetaan, ja niiden rahavirtojen välillä, jotka konserni odottaa saavansa.
- taloudelliset takauksisopimukset. ECL lasketaan erotuksena odotettavissa olevien maksujen ja niiden summien välillä, jotka konserni odottaa saavansa takaisin.

Johdon harkintaa tarvitaan, kun ennakoidaan tulevien rahavirtojen määrää ja ajankohtaa arvioitaessa rahoitusvarojen arvonalentumista. Näiden rahavirtojen ennakoinnissa arvioidaan muun muassa velallisen maksukykyä ja mahdollisten vakuuksien nettomyyntiarvoa. Arvio perustuu eri tekijöitä koskeviin oletuksiin, jotka voivat vaikuttaa ECL-laskelmaan. Todellinen tulos voi vaihdella näiden oletusten mukaisesti, mikä vaikuttaa tuleviin arvonalentumisvarausten muutoksiin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskenta: Konsernilla on sisäisesti kehitetyt luottokelpoisuuden arviointimallit, jotka perustuvat eri lähteistä peräisin oleviin kokemusperäisiin tietoihin. Malleja käytetään arvioitaessa maksukyvyttömyysriskiä myönnettäessä lainoja ja muita rahoitusvastuita toisille osapuolille ja asiakkaille. **Luotoista ja muista saamisista** ECL lasketaan saamisen riskiparametrien PD (maksukyvyttömyyden todennäköisyys), LGD (tappio-osuus) ja EAD (vastuun määrä maksukyvyttömyyhetkellä) perusteella. Näitä parametreja koskevat arviot johdetaan samojen mallien mukaisesti kuin sisäisen luottoluokituksen (IRB) vakavaraisuuslaskelmassa, mutta perusteena käytetään niin kutsuttua Point-in-Time-kalibrointia, joka heijastaa vallitsevaa tai odotettavissa olevaa suhdannetilannetta arviointikauden aikana. Vaiheen 1 luotoista ECL on yhtä kuin PD:n, LGD:n ja EAD:n tulo, eli 12 kuukauden ECL. Vaiheiden 2 ja 3 luotoista ECL lasketaan 12 kuukauden ECL:ien summana saamisen voimassaoloajalta mukautetuna todennäköisyydellä, että saaminen on muuttunut maksukyvyttömäksi jo sitä nopeammin. Voimassaoloaikaisen ECL:n laskennassa otetaan huomioon myös sopimuksen mukainen lyhennyssuunnitelma, joka sisältyy sekä EAD- että LGD-arvioihin. **Korollisten arvopapereiden** voimassaoloaikainen ECL lasketaan korkoinstrumentin sopimusmukaisen aikataulun perusteella. Voimassaoloaikainen ECL lasketaan LGD:nä, joka kerrotaan kaikkien odotettavissa olevien ja diskontattujen rahavirtojen summalla kerrottuna luottotapahtuman (PD) todennäköisyydellä. PD lasketaan erikseen jokaiselle instrumentille allokoimalla sille soveltuva riskikäyrä ottaen huomioon likviditeetti- ja verovaikutukset. 12 kuukauden ECL lasketaan näin ollen mukauttamalla voimassaoloaikaista ECL:ää arvopaperikohtaisella suhteellisuusvakiolla, joka muodostuu luottoriskiintiöstä instrumentin voimassaoloaikana ja luottoriskistä lähinnä seuraavan vuoden aikana.

Luottoriskin olennainen kasvaminen: Määrittäessään luottoriskin mahdollista olennaista kasvua ensimmäisen kirjaamistapahtuman jälkeen konserni käyttää sekä kvantitatiivista sekä kvalitatiivista tietoa ja analyysiä. Tieto ja analyysi perustuvat konsernin historiatietoihin ja asiantuntijoiden arvioihin luottoriskistä, ja huomioon otetaan myös tulevaisuutta koskevat taloustiedot.

Arvonalentumisen kirjaamistarpeen arviointi (maksukyvyttömyyden määritelmä): Tulevien luottotappioiden (ECL) laskentamallissa konserni on määritellyt maksukyvyttömyyden (default) samoin, kuin se on kuvattu konsernin luotonantosäännöissä ja prosesseissa arvonalentumisen kirjaamistarpeen arvioimiseksi. Maksukyvyttömyydellä (default) tarkoitetaan vastapuolen kyvyttömyyttä tai todennäköistä kyvyttömyyttä hoitaa sovittujen ehtojen mukaisesti kaikki lainaan liittyvät veloitteensa pankkia kohtaan.

Tulevaisuutta kuvaavat tiedot: Konserni on perustanut asiantuntijoista koostuvan paneelin, joka tarkastelee erilaisia asiaan kuuluvia tulevia makrotalouden tekijöitä määritelläkseen ECL-laskelmien tueksi objektiivisia oletuksia. Asiantuntijapaneeliin kuuluu muun muassa riskienhallinta- ja taloustoimintojen johtoa sekä konsernin pääekonomisti. Asiaan kuuluvia alueellisia ja alakohtaisia mukautuksia tehdään yleisistä makrotalousskenaarioista poikkeavien ilmiöiden havaitsemiseksi. Mukautukset vastaavat parhaita oletuksia tulevasta makrotaloudellisista edellytyksistä, jotka eivät ole sisälly ECL-laskelmiin. Tarkasteltavia makrotaloudellisia tekijöitä ovat muun muassa työttömyys, korkotasot, inflaatio sekä asuntojen ja kiinteistöjen hinnat. Menetelmiä ja skenaarioita tulevasta makrotaloudellisista edellytyksistä tarkistetaan säännöllisesti.

Siirtymistä koskevat määräykset: Siirryttäessä IAS 39 -standardin käytöstä IFRS 9 -standardiin uutta standardia sovelletaan tietyin poikkeuksin takautuvasti IAS 8:n mukaisesti. IFRS 9:ää ei saa soveltaa eriin, jotka on jo ensimmäisenä soveltamispäivänä poistettu taseesta. Siirtyminen aiemmasta IAS 39:n mukaisesta arvostusluokasta uuteen IFRS 9:n mukaiseen arvostusluokkaan kirjataan seuraavasti:

- IAS 39:n mukaisesta Lainat ja muut saamiset -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Jaksotettu hankinta-arvo -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan voittovaroihin.
- IAS 39:n mukaisesta Lainat ja muut saamiset -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan voittovaroihin.
- IAS 39:n mukaisesta Eräpäivään asti pidettävät -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Jaksotettu hankinta-arvo -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan voittovaroihin. Mahdolliset arvostuksen korjaukset Käyvän arvon rahastossa kirjataan IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä myös voittovaroihin.
- IAS 39:n mukaisesta Eräpäivään asti pidettävästä -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan Käyvän arvon rahastoon. Mahdolliset odotettavissa olevat luottotappiot vähentävät IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä voittovaroja ja kasvattavat samalla Käyvän arvon rahastoa yhtä suurella summalla.
- IAS 39:n mukaisesta Myytävissä olevat -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Jaksotettu hankinta-arvo -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan voittovaroihin. Mahdolliset arvostuksen korjaukset Käyvän arvon rahastossa kirjataan IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä myös voittovaroihin.
- IAS 39:n mukaisesta Myytävissä olevat -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Arvostetaan käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan Käyvän arvon rahastoon. Mahdolliset odotettavissa olevat luottotappiot vähentävät IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä voittovaroja ja kasvattavat samalla Käyvän arvon rahastoa yhtä suurella summalla.
- IAS 39:n mukaisesta Myytävissä olevat -luokasta IFRS 9:n mukaiseen Arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti -luokkaan: Mahdollinen erotus aiemman kirjatun arvon ja uuden kirjatun arvon välillä kirjataan voittovaroihin. Mahdolliset arvostuksen korjaukset Käyvän arvon rahastossa kirjataan IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä myös voittovaroihin.

Siirtymisestä IFRS 9:ään aiheutuvat vaikutukset omaan pääomaan esitetään Aktia-konsernin tilinpäätöksen 2017 liitteissä.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi korvaa tuottojen kirjaamisesta aiemmin annetut standardit ja tulkinnat. EU hyväksyi standardin lokakuussa 2016, ja se on pakollinen 1.1.2018 alkaen. Aktia on ottanut IFRS 15:sta käyttöön, kun standardi tuli pakolliseksi. IFRS 15 on tuottojen kirjaamista koskeva viisivaiheinen malli. Aktia-konsernin tuottojen kirjaamisessa noudatetaan suoriteperiaatetta, mikä merkitsee, että tuotot kirjataan suoritteen ja tulon perusteella. Korot kirjataan efektiivisen koron mukaisesti ja provisiot kirjataan tuotoiksi suhteellisuusperiaatteella sopimuspäivästä alkaen. Kiinteistönvälityksen tuotot kirjataan, kun myyntikohteen omistusoikeus siirtyy myyjältä ostajalle. Palkkio kirjataan tuotoksi, kun työsuoritus liiketoimen saattamiseksi päätökseen on päättynyt ja kun liiketoimi on toteutunut. Tuottojen kirjaamista koskevilla muuttuneilla säännöillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

IASB julkaisi 13. tammikuuta 2016 **IFRS 16** Leasing -standardin, joka korvaa standardin IAS 17 Leasing-sopimus. IFRS 16:n mukaan nykyinen luokittelu käyttö- ja rahoitusleasingiin vuokralleottajien osalta korvataan mallilla, jossa kaikkien yli 12 kuukautta pitkien leasing-sopimusten varat ja velat kirjataan taseeseen. Mahdollisuus soveltaa helpottavaa sääntöä koskee leasing-sopimuksia, joiden kesto on enintään 12 kuukautta tai jos hyödykkeen arvo on vähäinen. Leasinghyödykkeestä kirjataan erikseen leasingvelkaan liittyvät poistot ja korkokulut. Vuokralleantajaan koskevat kirjaamisvaatimukset ovat olennaisesti samat kuin IAS 17:ssä, minkä vuoksi nykyistä luokittelua käyttö- ja rahoitusleasingiin sovelletaan jatkossakin. Aktian tämänhetkisen arvion mukaan uusi standardi tuo muutoksia vuokrattujen kiinteistöjen kirjaamiseen, mistä seuraa vaikutuksia taseeseen. EU hyväksyi standardin lokakuussa 2017. Aktia-konserni ottaa käyttöön IFRS 16 -standardin sen tullessa pakolliseksi 1.1.2019.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkintoilla (International Financial Reporting Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös koskee emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:tä ja sen tytäryhtiöitä, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Kysymys on määräysvallasta, jos konserni olemalla osallisena sijoituskohteessa altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Arvioitaessa, onko kysymys määräysvallasta, otetaan huomioon mahdolliset äänioikeuteen oikeuttavat osakkeet sekä se, onko kysymys tosiasiallisesta määräysvallasta. Tytäryhtiöiden konsolidointi tapahtuu hankinta-ajankohdasta alkaen siihen asti, että määräysvalta päättyy.

Konsernitiilinpäätöksessä ovat mukana tytäryhtiöt, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen yksilöitävissä olevat varat, velat, ehdolliset varat ja veloitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Oston yhteydessä syntyvät menot, lukuun ottamatta oman pääoman ehtoisten instrumenttien tai velkainstrumenttien liikkeeselaskuun liittyviä menoja, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Konsernitilinpäätöksessä ovat mukana osakkuusyrietykset, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 20–50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Osakkuusyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyrietyksen omasta pääomasta ja tuloksesta kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä. Konsernin osuus osakkuusyrietysten muista laajan tuloksen eristä kirjataan erilliselle riville konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot, voitot ja tappiot.

Määräysvallattomien omistajien osuus perustuu sen suhteelliseen osuuteen nettovaroista, ja se kirjataan erikseen konsolidoituun omaan pääomaan. Se osa määräysvallattomien omistajien osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin. Ostojen yhteydessä tunnistetaan mahdolliset määräysvallattomien omistajien omistukset ostetussa yritykessä ostohetkellä. Määräysvallattomien omistajien sopimusten sisältö ratkaisee, kirjataanko omistus osaksi omaa pääomaa vai muiksi veloiksi.

Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi esitetään ylimmille operatiivisille johtoelimille annettavan sisäisen raportoinnin mukaisesti. Ylimmät operatiiviset johtolimet vastaavat resurssien jaosta ja liiketoimintasegmenttien tuloksen arvioinnista. Tämä toiminto on konsernissa päätöksistä vastaavalla johtoryhmällä.

Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määrittelyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan. Aktia Pankki Oyj ei allokoisi omaa pääomaa eri segmenteille. Muut-segmentti koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoita liiketoimintasegmenteille.

Konsernin sisäiset liiketoimet eliminoidaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien yksiköiden väliset liiketoimet kuuluvat eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yksityispankkitoiminta, yritystoiminta, korttitoiminta ja treasury sekä tytäryhtiöt Aktia Yritysrahoitus Oy, Aktia Rahoitus Oy ja Aktia Kiinteistöväylitys Oy.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvat tytäryhtiöt Aktia Varainhoito Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy, Aktia Henkivakuutus Oy ja sen kiinteistötytäryhtiöt Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Kiinteistö Oy Green Park ja osakkuusyrietykset Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1 (omistusosuus 50 %), Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14–16 (omistusosuus 33,33 %), Kiinteistö Oy Lahden BW Tower (omistusosuus 33,33 %), Kiinteistö Oy Skanssintie (omistusosuus 49,95 %) ja Kiinteistö Oy Lempäälän Rajamäentie (omistusosuus 49,95 %).

Muut-segmentti koostuu konsernihallinnosta ja tietyistä Aktia Pankki Oyj:n hallinnollisista toiminnoista.

Valuutan muuntaminen

Emoyhtiön toimintavaluutta on euro, joka on myös emoyhtiön ja konsernin tilinpäätösvaluutta. Toimintavaluutta on niissä ensisijaisissa taloudellisissa ympäristöissä käytettävä valuutta, joissa yhtiö harjoittaa liiketoimintaa. Ulkomaan valuutassa tehdyt liiketoimet muunnetaan toimintavaluuttaan tapahtumapäivän valuuttakurssiin. Ulkomaan valuutassa olevat rahavarat ja -velat muunnetaan toimintavaluutaksi tasepäivän valuuttakurssiin. Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu Valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Henkivakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluiksi, jotka sisältyvät muihin liiketoiminnan kuluihin.

Vakuutusmaksut

Henkivakuutustoiminnan saadut vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan maksutulona, ja ne sisältyvät Henkivakuutusnettoon. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Vakuutusmaksujen voimassaoloaikana vakuutusmaksut tuloutetaan yleensä suhteessa aikaan. Tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan liittyvä maksutulon osuus kirjataan taseeseen varauksena kertymättömästä vakuutusmaksusta (vakuutusmaksuvastuu) osana vakuutusvelkaa. Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusmaksu on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että vakuutusmaksut, jotka kokemuksen mukaan jäävät maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Henkivakuutustoiminnan vakuutukset luokitellaan sopimusten sisältämän arvioitun vakuutusriskin mukaisesti joko vakuutus- tai sijoitussopimuksiksi. Riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset luokitellaan vakuutusmaksuiksi. Sijoitussidonnaiset sopimukset, joissa ei ole riittävää vakuutusriskiä ja jotka eivät mahdollista harkinnanvaraisia etuja, luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Sijoitussopimuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvytyksiin), sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutusmaksuiksi.

Korvauskulut

Henkivakuustoiminnan maksetut korvaukset ja vakuutusvelan muutos kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät Henkivakuutusnettoon.

Tilinpäätöshetkellä edelleen maksamatta olevista tapahtuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja niiden vahinkokäsittelykuluista, myös vahingoista, joita ei ole vielä ilmoitettu konsernille, tehdään varaus yhtiön vakuutusvelkaan (korvausvastuu).

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–10 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myyttävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa eläkejärjestelyt maksuperusteisina tai etuuspohjaisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöillä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää veloitteita tilikauden maksujen jälkeen, ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen riskin ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt kirjataan IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaan. Laskelman tekee auktorisoitu aktuaari käyttäen niin kutsuttua Projected Unit Credit -menetelmää. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vastuut on kirjattu tilinpäätökseen velkana. Eläkevastuun uudelleenarvioinnin vaikutukset kirjataan muuhun laajaan tuloslaskelmaan.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on käytössä kannusteohjelma johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille. Konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Kannusteohjelman nojalla ansaitut etuudet arvostetaan käypään arvoon päätöspäivänä, ja ne kirjataan lineaarisesti kuluiksi ansaintajakson aikana. Maksu tapahtuu joko oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtona tai käteisenä.

Siltä ohjelman osalta, joka maksetaan oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla, kirjataan jaksotettu oman pääoman muutos Osakeperusteisten korvausten rahastoon. Käteisenä maksettavaa ohjelman osaa varten on kirjattu velka. Korvauksen käyvän arvon mahdollinen muutos kirjataan henkilöstökuluiksi.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi eristä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin verovaikeus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarojen osalta Aktiassa sovelletaan IAS 39 -standardia, jossa rahoitusvarat (saamistodistukset, osakkeet ja osuudet, saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä) jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Henkivakuustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränä Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset -erän alla.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvomuutos kirjataan laajaan tulokseen laskennallisilla veroilla vähennettynä, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, ja se sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Henkivakuutustoiminnassa nämä voitot ja tappiot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät Henkivakuutusnettoon.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Uudelleenluokittelu

Myytävässä olevat rahoitusvarat, pois lukien johdannaiset, voidaan luokitella uudelleen eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, jos Aktia Pankilla on tarkoitus tai edellytykset pitää rahoitusvarat lähiajan tai eräpäivään saakka. Uudelleen luokiteltavien varojen tulee uudelleenluokittelun yhteydessä täyttää sitä luokkaa koskevat määritelmit, johon ne uudelleenluokitellaan. Luokkaan eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin uudelleenluokittelun edellytyksenä on, että Aktia Pankki on muuttanut omistuksen tarkoitusta ja että sillä on edellytykset pitää rahoitusvarat eräpäivään saakka.

Uudelleenluokittelu tehdään käypään arvoon uudelleenluokittelun ajankohtana. Käyväksi arvoksi tulee alkuperäinen hankintamenu tai jaksotettu hankintamenu.

Arvopapereiden, jotka luokitellaan uudelleen myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, tulee olla panttauskelppoisia keskuspankissa ja niillä tulee olla korkea luottoluokitus. Uudelleenluokittelussa rahoitusvarojen luokituksen on oltava vähintään Aa3/AA-

Rahoitusvelat

Luokkaan Rahoitusvelat kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Niiden velkojen osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, velan jaksotettu hankintamenu oikaistaan sovelletavan riskin käyvällä arvolla. Kun rahoitusvelat liittyvät sitoumuksiin ostaa oman pääoman luonteisia rahoitusvälineitä, velka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattuja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen rahavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurseja käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametreja voidaan käyttää.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo on jaettu kolmeen tasoon. Jaottelu tehdään sen mukaan, onko arvo saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostustekniikoita, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on käytännössä maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojausvelkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korolliset arvopaperit tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 % ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskiarvon (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatiliiteettirajat. Volatiliiteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle soveltamalla ne historialliseen arvonehkitykseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Osakkeista ja kiinteistörahastoista tehdään arvonalentumisarvio, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Arvonalentumisen suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon mm. kiinteistö-, maksuvalmius-, jälleenerahoitus- ja korkoriskit.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskiarvo (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin edellä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumiset kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten viivästyneet koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, käytetään tarkistushetkellä sopimuskorkoa diskonttauskorkona. Arvonalentumiseksi kirjataan rahavirran palautusten alemman nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Arvonalentumiskirjaus perustuu historialliseen analyysiin tapion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Arvonalentamisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon luoton laadun ja vakuuksien arvoon 12 kuukauden sisällä odotettu muutos, kun taas arvonalentumisen koon ja laajuuden arvioinnissa otetaan huomioon salkkujen koko juoksuaika.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaissopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaissopimukset.

Pankkitoiminnassa johdannaissopimukset kirjataan tuloslaskelmaan johdannaisten luokan mukaan. Jos johdannaissopimukseen sovelletaan suojauslaskentaa, arvomuutos kirjataan jäljempänä kuvattujen tilinpäätösperiaatteiden, käyvän arvon tai rahavirran suojaus, mukaan. Henkivakuutustoiminta kirjaa johdannaisten arvomuutokset sekä realisoituvat voitot ja tappiot Henkivakuutusnettoon sisältyvään tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IAS 39 -standardin mukaisesti kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojausena.

Aktian suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisten ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia Pankki arvostaa suojausinstrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisten ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiassa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja sellaista kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Taseessa suojattavan riskin arvomuutos kirjataan suojatun tase-erän arvon oikaisuna. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkoterminnejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti erääntyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikeat suojatun erän arvoa, tuloslaskelmaan. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli tai puretun suojausinstrumentin alkuperäisen juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korko-option peruservo kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaisoppimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaisoppimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaisoppimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla. Kolmansien osapuolten osalta sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoidut voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarjotaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekakitilistä ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamiin. Rahavirtalaskelman rahavarioihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omaan käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöstä on konsernin omaan käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistolla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla, kun taas sijoituskiinteistöt kirjataan käypään arvoon. Käyvän arvon perusteena arvostuksessa on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa sekä omia tulevia vuokranmaksuja koskevia arvostusmalleja. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä hankintameno määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myytävisissä olevat varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettävien varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisten hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tarvitaan hallituksen päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta, ja aktiivisen työn ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu. Myytävissä olevat varat arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myyntikululla. Lopetettu toiminta on sellainen osa yrityksen toimintaa, joka edustaa itsenäistä toiminnan haaraa, olennaista toimintaa maantieteellisellä alueella tai tytäryhtiötä, joka on hankittu pelkästään myyntitarkoituksessa. Luokittelu lopetetuksi toiminnaksi tapahtuu myyntihetkellä tai aikaisempaan ajankohtana, jolloin toiminta täyttää myytävissä olevan omaisuuden kriteerit.

Henkivakuutustoiminnan kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutusmaksun mukaan oikeuttavat lisäetuihin.

Henkivakuutustoiminnan tavoitteena on, että laskuperustekoron ja korkotuottoisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvitysten summa on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalainan tuotto ja että korkotuottoisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina. Lisäksi henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvitysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutus Oy:n hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Osingot osakkeenomistajille vähennetään omasta pääomasta silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Määräysvallattomien omistajien osuus käsittää vähemmistön osuuden, ja se kirjataan omaan pääomaan. Tytäryhtiöt, joiden sopimuksissa on lunastuslausekkeita, kirjaavat määräysvallattomien omistajien osuudet velaksi omistajille. Määräysvallattomien omistajien velka arvostetaan käypään arvoon raportointipäivänä.

Tytäryhtiö Aktia Varainhoito Oy:n määräysvallattomien omistajien osuudet kirjataan velaksi omistajille ja velan käyvän arvon muutos henkilöstökuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä, ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alttiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipreemioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Konserni arvioi juoksevasti, onko saamisen arvomuutoksesta objektiivista näyttöä ja päättää tiettyjen kriteerien mukaisesti, kirjataanko arvonalentuminen vai mahdollisesti arvonalentumisen peruuttaminen. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vakuutusvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vakuutusvelka perustuu mm. oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin liitetiedoissa kohdassa henkivakuutustoiminnan vakuutusvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille suunnattu kannusteohjelma, ja konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Työsuhde-etuudet ja Osakeperusteiset korvaukset.

K2 Konsernin riskienhallinta

1. Yleistä	72
2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	72
3. Konsernin pääomanhallinta	72
4. Luotto- ja vastapuoliriskit	72
4.1 Ongelmaluotot	73
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	74
5.1 Likviditeettireservi ja likviditeettiriskin mittaaminen	74
6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta	74
6.1 Pankkikonsernin markkina- ja taseriskit	74
6.1.1 Rakenteellinen korkokateriski tai rahoitustoiminnan korkoriski (IRRBB)	74
6.1.2 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu	75
6.1.3 Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset	75
6.1.4 Valuuttakurssiriski	76
6.1.5 Osakekurssi ja kiinteistöriski	76
6.1.6 Riskiherkkyys	76
6.2 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)	76
7. Vakuutusteknisten riskien hallinta	78
8. Operatiivisten riskien hallinta	79
Liite K2:een, Konsernin vakavaraisuus ja riskipositiot	80

1. Yleistä

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, varainhoito- ja henkivakuutus-toimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskeillä ja riskienhallinnalla on siksi olennainen merkitys Aktian toimintaympäristössä ja liiketoiminnassa. Olennaisiin riskialueisiin kuuluvat pankkikonsernissa luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit ja henkivakuutustoiminnassa korko- sekä muut markkinariskit ja vakuutustekniset riskit. Kaikki toiminnot ovat alttiita liiketoimintariskeille ja operatiivisille riskeille.

Aktia Pankki Oyj on Aktia-konsernin emoyhtiö. Viranomaisraporttien, pääoman riittävyyttä koskevien laskelmien ja sisäisten riskiä- ja pääomanalkokointia koskevien arvioiden laatimiseksi kerätään tietoja ”pankkikonsernista”, johon kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt, vakuutusomistusta (tytäryhtiö Aktia Henkivakuutus Oy) lukuun ottamatta.

Aktia-konsernin sisäinen valvonta, riskit ja riskienhallinta EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) 8. osan (Pilari III) tiedonantovelvoitteiden mukaisesti kuvataan tarkemmin konsernin Capital and Risk Management Report -julkaisussa, joka ilmestyy erillisenä julkaisuna samanaikaisesti vuosikertomuksen kanssa.

2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tarjotessaan taloudellisia ratkaisuja ja palveluita asiakkaille Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskeillä ja riskienhallinnalla on siksi olennainen merkitys Aktian toimintaympäristössä ja liiketoiminnassa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia toimia, jotka liittyvät riskinottoon, riskien pienentämiseen, analysointiin, mittaamiseen, hallintaan ja seurantaan.

Ensisijainen vastuu sisäisestä valvonnasta kuuluu liiketoimintayksiköille ja linjaorganisaatioille, jotka vastaavat päivittäisten liiketoimintojen ohjauksesta, operatiivisista prosesseista ja näihin prosesseihin kuuluvasta valvonnasta sekä riskienhallintatoimista. Riskienhallinta on sisäisen valvonnan keskeinen osa.

Riippumattomista valvontatoiminnoista vastaavat konsernin Riskienvalvonta, Compliance, Taloudellinen raportointi ja analyysi sekä Aktia Henkivakuutus Oy:n riippumaton aktuaaritoiminto. Riskienvalvonnan roolina on ylläpitää ja valvoa riskienhallinnan periaatteita, ohjeita ja limittejä sekä mitata ja analysoida riskipositioita ja valvoa riskienhallinnan toimeenpanoa liiketoiminnassa. Compliance-toiminto vastaa sääntöjen noudattamisen varmistamisesta konsernin toiminnassa ja tukee toimivaa johtoa ja linjavastaavia esimiehiä sisäisten sääntöjen soveltamisessa sekä sääntöjen puutteellisesta noudattamisesta johtuvien riskien tunnistamisessa ja raportoinnissa. Taloudellinen raportointi ja analyysi vastaa talousdatasta, nykytila-analyseista ja raportoinnista eri viranomaisille ja muille tahoille.

Konsernin Sisäinen tarkastus tekee riippumattoman arvion konsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja valvontatoimintojen riittävyydestä ja laadusta. Lisäksi sisäistä valvontaa ja sen riittävyyttä arvioivat ulkoiset tahot, kuten tilintarkastajat.

3. Konsernin pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tarkoituksena on arvioida konsernin pääomitusta suhteessa toiminnan riskeihin. Tavoitteena on tukea liiketoimintastrategioita sekä varmistaa pääomien riittävyys myös heikoissa suhdannetilanteissa. Toiminnan tavoitteena on löytää tasapaino osakkeenomistajien tuottovaa- timusten ja viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vasta- puolten sekä luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnalla pyritään kattavasti tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pää- omavaateet.

Konserninjohto vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaprosessin valmistelusta sekä siihen kuuluvasta pääomasuunnittelusta ja allokoinnista. Hallituksen riskivaliokunta ottaa osaa työhön ja valmistelee esitykset, joita koskevat päätökset tekee konsernin hallitus. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain. Pääomanhal- linnan valmistelu- ja päätöksentekoprosessi määrittellään tarkemmin halli- tuksen ja sen riskivaliokunnan työjärjestyksessä. Konsernin riskienvalvonta vastaa sisäisen pääomavaateen ja vakavaraisuustavoitteiden arviointiperus- teiden valmistelusta ja niihin liittyvistä laskelmista.

Pääomasuunnittelun lähtökohtana on liiketoimintasuunnitelma volyymien ja riskitasojen muutoksista lähitulevaisuudessa. Suunnitelmien perusteella luodaan ennusteet konsernin ja eri yhtiöiden vakavaraisuuden kehityksestä. Perusskenaarioiden lisäksi tehdään stressitestejä, joiden avulla arvioidaan heikompien suhdannetilanteiden vaikutuksia vakavaraisuustasoihin.

Aktia on kauden aikana uudistanut vakavaraisuustavoitteitaan. Pankkikon- sernin tavoite on ylittää viranomaisvaatimusten mukainen ydinpääoman suhde (CET 1) vähintään 1,5–3 prosenttiyksiköllä. Henkivakuutustoiminnan tavoite Solvenssi II -vakavaraisuusasteelle siirtymäsäännökset huomioiden on vähintään 125 %. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin tavoitteena on yli 120 %:n vakavaraisuus.

Tarkempaa tietoa konsernin vakavaraisuudesta on hallituksen toiminta- kertomuksessa.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määrittellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määrittellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luotto- kelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittauksessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutu- via tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai ratingmalleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota arvioimalla vakuuksien realisointiarvoa ja odotettua velan takaisinsaantia vähennet- tynä perintäkuluilla. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain luottopolitiikan ja tarkistaa luottoriskistrategian ja päätösten delegoinnin. Vastapuoliriskejä koskevaa sääntelyä tarkastellaan vastaavalla tavalla.

Taulukossa K2.1 esitetään konsernin vastuita toiminta-alueittain. Vastuisiin sisältyvät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu, eikä hyväksyttävissä vakuuksia ole vähennetty. Sijoitussidonnaisen vakuutus- ten katteena olevat sijoitukset eivät ole mukana taulukossa.

K2.1 Konsernin enimmäisvastuut toimialoittain

Milj. euroa	per 31.12.2017			per 31.12.2016		
	Pankkitoiminta	Henkivakuutustoiminta	Konserni yhteensä eliminointien jälkeen	Pankkitoiminta	Henkivakuutustoiminta	Konserni yhteensä eliminointien jälkeen
Käteiset varat ja rahamarkkinat	329	28	332	420	19	423
Joukkovelkakirjalainat	1 808	373	2 180	1 782	431	2 210
Julkinen sektori	508	105	613	510	124	634
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	72	6	79	99	7	105
Pankit	269	24	293	284	47	327
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	948	174	1 122	890	179	1 069
Yritykset	10	63	73	0	75	75
Osakkeet ja sijoitusrahastot	9	119	128	9	92	101
Korkorahastot	0	94	94	0	64	64
Osakkeet ja osakerahastot	9	0	9	9	0	9
Kiinteistörahastot	0	23	23	0	26	26
Private Equity	0	2	2	0	3	3
Hedge-rahastot	0	0	0	0	0	0
Lainta ja muut saamiset	5 845	0	5 845	5 725	0	5 725
Julkisyhteisöt	4	0	4	5	0	5
Asuntoyhteisöt	492	0	492	341	0	341
Yritykset	594	0	594	545	0	545
Kotitaloudet	4 717	0	4 717	4 794	0	4 794
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	38	0	38	40	0	40
Aineelliset hyödykkeet	5	55	60	8	58	66
Pankkitakaukset	39	0	39	32	0	32
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	505	9	514	496	0	496
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	96	0	96	155	0	155
Muut saamiset	43	5	46	38	5	42
Yhteensä	8 680	589	9 242	8 664	605	9 249

Luottoriskit syntyvät pankkikonsernissa, kun taas vastapuoliriskit liittyvät sekä pankki- että vakuutustoimintaan.

Limittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutus-toiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

4.1 Ongelmaluotot

Ongelmaluottoja seurataan säännöllisesti sekä konttoriverkossa rästiliistojen avulla että konsernin riskienvalvonnassa kantatasolla. Sisäiset ohjeet ja työkalut on luotu, jotta voidaan tunnistaa aikaisessa vaiheessa asiakkaat, joiden maksukyky ei enää vastaa velkaantuneisuutta. Nopea reagointi tällaisiin tilanteisiin on sekä asiakkaan että pankin etu.

Sopimusehdoista joustaminen lyhennysvapaina voi tapahtua myös muista syistä kuin velallisen maksukykyyn pysyvän heikentymisen johdosta.

Konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti saamisille tehdään arvio maksukyvyttömyystilasta ja arvonalentumiskirjaustarpeesta, jos on olemassa objektiivista näyttöä asiakkaan maksukykyyn heikkenemisestä sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä

ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikkomukset, kuten viivästyneet koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainanantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely. Näin ollen sopimusehtojen muutos velallisen heikentyneen maksukykyyn takia johtaa saamisten uudelleenluokitteluun maksukyvyttömyystilasta ja arvonalentumiskirjaukseen, mikäli saatavat ylittävät vakuuksien sisältämät kassavirtaodotukset.

K2.2 Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden mukaan vuorokausina (milj. euroa)

Milj. euroa Vrk	31.12.2017		31.12.2016	
		% kannasta		% kannasta
3–30	74	1,26	57	1,00
josta kotitalouksien osuus	56	0,96	52	0,91
31–89	29	0,50	28	0,49
josta kotitalouksien osuus	26	0,44	23	0,41
90–	36	0,61	46	0,79
josta kotitalouksien osuus	30	0,51	38	0,67

K2.3 Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjauksia

Milj. euroa			31.12.2017
Vrk	Tasearvo	% kannasta	Vakuuden markkina-arvo
3–30	74	1,26	73
31–89	29	0,49	28
90–	33	0,56	31

(milj. euroa)

			31.12.2016
Vrk	Tasearvo	% kannasta	Vakuuden markkina-arvo
3–30	56	0,97	55
31–89	28	0,49	29
90–	40	0,69	38

K2.4 Lainakanta ennen arvonalennuksia ja niiden jälkeen

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Lainakanta ennen arvonalennuksia	5 885	5 766
Sopimuskohtaiset arvonalennukset	-37	-38
Joista järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-34	-34
Joista muihin luottoihin kohdistettu	-3	-5
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset	-9	-10
Lainakanta, tasearvo	5 839	5 717

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee riskiä, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai pystyisi hoitamaan ne vain korkein kustannuksin ja se liittyy jälleerahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleerahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan taloudellisista sitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan yhtiön juridisella tasolla, eikä Aktia Pankki Oyj:n ja Aktia Henkivakuutus Oy:n välillä ole suoria rahoitussitoumuksia.

5.1 Likviditeettireservi ja likviditeettiriskin mittaaminen

Pankin tavoitteena on ylläpitää jatkuvaa likviditeettireserviä, joka kattaa vähintään vuoden ulos menevät kassavirrat.

Likviditeettisalkku koostuu laadukkaista varoista, joita tarvitaan likviditeettitarpeen tyydyttämiseksi stressitilanteissa. Likviditeettisalkun panttaamattomat rahoitusvarat, joita edellä mainitulla tavalla voidaan käyttää likviditeettireservinä, käteisvarat mukaan lukien, olivat vuodenvaihteessa markkina-arvoltaan 1 356 (1 637) miljoonaa euroa, mikä vastasi yli 33 kuukauden ulos menevää kassavirtaa tukkumarkkinoilta.

Lisäksi likviditeettiriskejä mitataan ja seurataan likviditeettipuskurivaateen (Liquidity Coverage Ratio, LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen

(Net Stable Funding Ratio, NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävä on varmistaa, että Aktia Pankin panttaamattomista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi riittää kattamaan lyhytaikaiset ulospäin suuntautuvat nettovirrat stressitilanteissa seuraavien 30 päivän ajan. NSFR vertaa keskenään (matching) Aktia Pankin taseessa olevia varoja ja velkoja, joiden juoksu-aika on yli vuoden, tarkoituksena varmistaa, että pitkäaikaisen antolainauksen rahoitus perustuu riittävässä määrin pitkäaikaiseen varainhankintaan.

LCR vaihtelee ajan kuluessa muun muassa pankin liikkeeseen laskemien arvopapereiden eräntymisrakenteen mukaan. Taulukko K2.5 kuvaa LCR- ja NSFR-riskimittareiden kehitystä Aktia Pankki -konsernissa vuonna 2017.

K2.5 LCR ja NSFR

	31.12.2017	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016
LCR %	161 %	116 %	168 %	179 %	209 %
NSFR %	122 %	125 %	130 %	134 %	130 %

6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta

6.1 Pankkikonsernin markkina- ja taseriskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin tasevaliokunnan ALCO:n (Asset and Liability Committee) ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta strategian ja limiitit korkokatteen kehitykseen ja volatilitettiin liittyvien markkinariskien hallintaan ja konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiiviseen hallintaan tätä tarkoitusta varten vahvistettujen puitteiden ja limiittien mukaisesti. Pankin Treasury toteuttaa liiketoimet rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi hyväksytyyn strategiaan ja vahvistettujen limiittien puitteissa.

6.1.1 Rakenteellinen korkokateriski tai rahoitustoiminnan korkoriski (IRRBB)

Rakenteellinen korkokateriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluajankohtien epätasapainosta. Liiketoiminnan ohjauksen kautta tehtävän anto- ja ottolainauksen korkosidonnaisuuksien matchingin lisäksi käytetään suojaavia korjojohdannaisia ja likviditeettisalkun kiinteäkorkoisia sijoituksia korkokatteen pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkäaikaisessa matalien korkojen ympäristössä.

Rakenteellisen korkokateriskin simulointiin käytetään dynaamista taseriskienhallintamallia. Mallissa otetaan huomioon taseen rakenteen vaikutukset suunnitellun kasvun ja simuloidun asiakaskäyttäytymisen perusteella. Lisäksi sovelletaan erilaisia dynaamisen tai paralleelin korkomuutoksen korkoskenaarioita. Taulukosta K2.6 näkyy, että korkokate nousisi korkotason noustessa ja laskisi korkotason laskiessa.

K2.6 Rakenteellinen korkoriski

Korkoherkkyyksianalyysi 1 % -yksikön paralleelimuutokselle korkokäyrään

Jakso	Koron muutos	Korkokatteen muutos, (milj. euroa)			
		31.12.2017		31.12.2016	
		Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana		-0,5	9,0	-1,4	13,2
Muutos 12–24 kuukauden aikana		-2,5	23,0	-2,0	24,3

6.1.2. Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu

Aktia Pankki luokitteli korkosijoitukset uudelleen vuoden 2012 lopun aikana ja vuoden 2013 puolivälissä myytävissä olevien rahoitusvarojen salkusta eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkkuun pyrkimyksenä pienentää konsernin oman pääoman volatiliiteettia ja hallita Basel III:n myötä ajan-kohtaisiksi tulevia sääntelyriskejä.

Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Kauden aikana ei uusia uudelleenluokitteluja ole tehty. Eräpäivään asti pidettävät arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Arvon alentamistarvetta ei ollut 31.12.2017. Taulukossa K2.7 esitetään uudelleenluokiteltujen rahoitusvarojen arvot.

K2.7 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu

Milj. euroa	2017	2016
Kirjanpitoarvo	144,3	369,5
Käypä arvo	145,1	373,1
Arvonmuutos, joka olisi ilman uudelleenluokitusta kirjattu laajaan tulokseen	0,6	2,9
Kirjatut korkotuotot uudelleenluokituksen jälkeen	4,0	8,0

6.1.3 Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Pankkikonsernin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista ja jonka hoidosta vastaa pankin Treasury, oli 31.12.2017 1 816 (1 794) miljoonaa euroa. Summa sisältää Aktia Pankin likviditeettisalkun sekä muut pankki-toiminnan korkosijoitukset.

Likviditeetin hallinnasta ja johdannaissopimusten tekemisestä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta riittävän korkeaa ulko-

puolista luottoluokitusta. Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan lisäksi panttaussopimuksille (Credit Support Annex -sopimuksille) asetettavien vaatimusten avulla. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitusuunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuolirisrien limiiteistä. Positiot arvostetaan markkina-arvoon ja niitä seurataan päivittäin

Kauden lopussa oli yhteensä 43 miljoonaa euron arvosta joukkovelkakirjalainoja, jotka eivät täyttäneet keskuspankkirahoituksen ehtoja. Kaksi kotimaisen luottolaitoksen joukkovelkakirjalainaa ei täyttänyt keskuspankkirahoituksen kriteereitä, koska emissioilla ei ole luottoluokitusta. Muut joukkovelkakirjalainat eivät täyttäneet keskuspankkirahoituksen ehtoja, koska näiden covered bonds -tyyppisten lainojen liikkeeseenlaskijat eivät kuulu Euroopan talousalueeseen eivätkä ole G7-maita, mikä on edellytys keskuspankkirahoitukselle.

Vuoden aikana ei kirjattu arvonalentumistappioita.

K2.8 Pankkitoiminnan likviditeettisalkun ja muiden suorien korkosijoitusten luottoluokituksen jakauma

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Milj. euroa	1 816	1 794
Aaa	53,1 %	53,3 %
Aa1–Aa3	27,4 %	29,6 %
A1–A3	5,0 %	4,8 %
Baa1–Baa3	2,3 %	3,0 %
Ba1–Ba3	0,0 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat ja luottolaitokset ilman luottoluokitusta	11,6 %	9,3 %
Muut ilman luottoluokitusta	0,6 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

K2.9 Pankkikonsernin sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

Milj. euroa	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds* (CB)		Rahoituslaitokset. pl. CB		Yrityslainat		Osakkeet		Yhteensä	
	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16
Suomi	225,4	185,2	49,0	45,3	81,5	85,2	10,0	-	-	-	365,9	315,7
Norja	-	-	257,2	217,4	-	-	-	-	-	-	257,1	217,4
Ruotsi	-	-	133,3	60,6	107,6	88,5	-	-	-	-	240,9	149,1
Ranska	65,6	66,5	78,8	107,8	31,5	32,1	-	-	-	-	175,9	206,3
Alankomaat	-	25,0	67,5	164,1	48,8	59,6	-	-	-	-	116,3	248,7
Kanada	-	-	89,3	23,7	-	-	-	-	-	-	89,3	23,7
Tanska	-	-	76,8	83,8	-	-	-	-	-	-	76,8	83,8
Iso-Britannia	-	-	75,5	172,9	-	18,4	-	-	-	-	75,5	191,3
Saksa	48,4	48,6	-	-	-	-	-	-	-	-	48,4	48,6
Itävalta	15,0	25,5	12,1	-	-	-	-	-	-	-	27,1	25,5
Ylikansalliset	180,5	213,5	-	-	-	-	-	-	-	-	180,5	213,5
Muut	53,7	54,5	108,8	16,1	-	-	-	-	-	-	162,5	70,6
Yhteensä	588,6	618,8	948,1	891,6	269,4	283,7	10,0	-	-	-	1 816,3	1 794,1

* kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

6.1.4 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankkikonsernin valuuttapositioiden negatiivista arvonmuutosta erityisesti euroon nähden.

Pankkikonsernin valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynnin kohteita ovat ensisijaisesti Pohjoismaiden valuutat ja Yhdysvaltain dollari. Valuuttariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta saamiensa valtuuksien nojalla.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 3,5 (0,3) miljoonaa euroa.

6.1.5 Osakekurssi ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistömistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä.

Pankkikonsernissa ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä harjoiteta kiinteistösiioittamista tuottotarkoituksessa.

Kiinteistömistustus oli kauden lopussa 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja toimintaan liittyvät osakesijoitukset 9,3 (9,2) miljoonaa euroa. Osakesijoitukset liittyvät pääasiassa Folksam Vahinkovakuutuksen osakeomistukseen.

6.1.6 Riskiherkkyys

Sijoitusten keskeisimmät riskit ovat korko- ja luottospreadriski. Taulukossa K2.10 on yhteenveto pankkikonsernin myytävissä olevien rahoitusvarojen markkina-arvoherkyydestä eri markkinariskikenaarioissa 31.12.2017 ja 31.12.2016. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että matalien korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. 31.12.2017 alkaen sovelletaan additiivista sokkia kiinteillä prosentiosuuksilla prosentuaalisen muutoksen sijasta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutosta sovelletaan euribor- ja euroswap-korkoihin perustuvaan riskittömään korkokäyrään. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, että ne edustavat 99,5 %-persenttiä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista (995. ylin 1 000 tapauksen joukosta). Parametreja tarkistetaan vuosittain. Alhaisten korkojen vuoksi menetelmällä saadaan tulokseksi vähäinen muutos, joten stressatun korkokäyrän sokki ylöspäin on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä.

Korkoriski alaspäin: Euribor- ja euroswap-korkoihin perustuvaa muutosta sovelletaan riskittömään korkokäyrään. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, että ne edustavat 0,5 %-persenttiä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista (5. alin 1 000 tapauksen joukosta). Parametreja tarkistetaan vuosittain. Alhaisten korkojen vuoksi menetelmällä saadaan tulokseksi vähäinen muutos, joten stressatun korkokäyrän sokki alaspäin on vähintään 0,5 prosenttiyksikköä.

Luottospreadriski: Riski, että spreadit (vastapuolikohtaiset riskipreemiot) kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkistettava luku, joka perustuu luottoluokiteltujen korkoinstrumenttien tuottokäyriin ja sijoituksen tyyppiin. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin perusteella 99,5 %-persenttiin mukaan ilman korkokomponenttia. Faktoreita tarkistetaan vuosittain.

Valuutariski: Kuvaa eri valuuttojen kurssimuutosriskiä euroon nähden. Kukin valuutta testataan sokille ylöspäin ja sokille alaspäin, ja kullekin valuutalle valitaan tuloksista huonompi, minkä jälkeen kaikkien valuuttojen vaikutus summataan. Stressifaktorit on määritelty historiallisen analyysin mukaan ja muutokset on valittu niin, että sokki ylöspäin edustaa 99,5 %-persenttiä ja sokki alaspäin 0,5 %-persenttiä mahdollisista vuoden aikajaksolla saatavista tuloksista. Faktoreita tarkistetaan vuosittain.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on -50 % noteeratuilla osakkeilla, -60 % noteeraamattomilla osakkeilla ja kiinteistöillä -25 %.

Vaikutukset omaan pääomaan ja tulokseen ilmoitetaan verojen jälkeen.

K2.10 Markkina-arvoherkkyysanalyysi

Pankkikonserni	Myytävissä olevat rahoitusvarat		2016	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Markkina-arvo 31.12.	1 445,4	100,0 %	1 338,9	92,6 %
Korkoriski ylöspäin (normaalimenetelmä)	-27,8	-1,9 %	-14,7	-1,0 %
Korkoriski ylöspäin (tasan 100 pp)	-27,8	-1,9 %	-14,7	-1,0 %
Korkoriski alaspäin (normaalimenetelmä)	23,3	1,6 %	6,0	0,4 %
Spreadriski	-27,0	-1,9 %	-28,3	-2,0 %
Osakeriski	-5,6	-0,4 %	-5,5	-0,4 %
Kiinteistöriski	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %

6.2 Vakuustoitominnan markkina- ja taseriskit (ALM)

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon, yhtiöiden hallitusten ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta sekä sijoitussalkkuun että laskuperustekorkoon sidottuun vastuuvetelään liittyvien markkinariskien hallinnan sijoitusstrategian, suunnitelmat ja limiitit. Konsernin tasehallintavaliokunta ALCO (Asset and Liability Committee) vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puiteiden ja limiittien mukaisesti. Operatiivisesta hallinnosta vastaamaan on nimitetty sijoituspäällikkö. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositiivisia ja limiittejä.

Henkivakuustoitominnassa vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Vakuutusyhtiön vakuutusteknisen vastuuvelan kattamiseksi tekemät muut sijoitukset tehdään yhtiön riskillä. Tämän vuoksi vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan liittyy tietty riskinotto.

**K2.11 Henkivakuutustoiminnan suorien korkosijoitusten luotto-
luokitusten jakauma** (ilman korkorahasto-osuuksia, kiinteistöjä,
osakkeita ja vaihtoehtoisia varoja)

	31.12.2017	31.12.2016
Milj. euroa	373	431
Aaa	50,0 %	47,6 %
Aa1–Aa3	32,4 %	29,8 %
A1–A3	3,3 %	6,9 %
Baa1–Baa3	3,8 %	5,0 %
Ba1–Ba3	0,5 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat ja luottolaitokset ilman luottoluokitusta	1,6 %	1,4 %
Muut ilman luottoluokitusta	8,3 %	9,3 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Riskiherkkyyden kannalta keskeisimmät markkinariskit ovat korko-, vastapuoli- (spread) ja kiinteistöriskit. Korkosidonnaisten vakuutuskantojen vastuuvelan kannalta muilla riskeillä kuin korkoriskillä ei ole juuri merkitystä. Sijoitussidonnaisten vakuutuskantojen keskeisin riski on osakeriski. Salkun ja vastuuvelan välinen tasausvaikutus on huomattavasti suurempi kuin korkosidonnaisissa vakuutuksissa, koska asiakas kantaa pääosan riskistä itse.

Korkoriski on merkittävin henkivakuutusyhtiön vastuuvälkään liittyvä riski, ja se vaikuttaa toisaalta asiakkaalle taatun koron mukaisten tuottovaatimusten kautta kannattavuuteen, toisaalta varojen ja velkojen markkina-arvotuksen kautta vakavaraisuuteen. Vakavaraisuuden kannalta korkoriski on ALM-riski, joka muodostuu tulevaisuudessa tulevien ja lähtevien kassavirtojen eron nykyarvosta. Maksuvalmiuden ja riskinoton kannalta korkoriski muodostuu asiakkaalle taatun koron ja riskittömän markkinakoron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, sijoitustoiminnalta vaaditaan suurempaa riskinottoa.

Luottospreadriskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Luottospreadriski oli vuodenvaihteessa edelleen kolmanneksi suurin markkinariski. Varojen osalta korko- ja luottospreadriski on pitkälti samoissa instrumenteissa (korkoinstrumentit), mutta koska korkosidonnaisessa vastuuvälässä ei ole luottospreadriskiä, tämä on korkoriskistä poikkeavasti yksipuolinen. Siksi tältä riskiltä on myös erittäin vaikea suojautua, eikä suojaaminen ole käytännössä mahdollista ilman luottojohdannaisia. Koska yhtiö pidättäytyy tällä hetkellä osakeomistuksesta, korkeampi luottoriski on kuitenkin luonnollinen seuraus toivotusta tuotosta. Korkosalkun osuus riskistä on edelleen erittäin hallitseva, ja vuoden lopussa korkosijoitukset, kassavarat mukaan lukien, olivat 467,1 (495,0) miljoonaa euroa eli 81 % (83 %) sijoitussalkusta.

Korkotuottoisten vakuutuskantojen salkun osakeriski on useiden vuosien ajan johtunut vain Private Equity -rahastoista ja vastaavista omaisuuslajeista, joita ei voi myydä välittömästi. Vuonna 2017 tämän omaisuuslajin omistusta pienennettiin edelleen, ja nyt se on enää 1,7 (3,3) miljoonaa euroa. Hedgerahastot, joiden osuus oli 31.12.2016 0,2 miljoonaa euroa, on myyty kokonaan vuoden 2017 aikana. Sijoitussidonnaisten vakuutuskantojen salkussa osakeriski on sen sijaan merkittävä. Tämä johtuu siitä, että asiakkaiden sijoituksissa osake- ja yhdistelmärahastot muodostavat niin suuren sijoitusmassan, että vaikka yhtiön prosentuaalinen osuus riskistä on rahastosidonnaisissa kannoissa pieni, summasta tulee kuitenkin merkittävä. Rahastosidonnaisten osuuksien markkina-arvo oli vuodenvaihteessa 802,6 (667,7) miljoonaa euroa, josta 557,0 (368,1) miljoonaa euroa oli alttiina osakeriskille.

Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriski aiheutuu sijoituksista epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, kuten noteeraamattomiin kiinteistörahastoihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin, tai sijoituksista suoraan kiinteistöihin. Vuodenvaihteessa kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 77,9 (81,6) miljoonaa euroa. Kiinteistöriski on toiseksi merkittävin riski. Rahastosidonnaisissa sijoituksissa se on vähäinen.

K2.12 Henkivakuutusyhtiön sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

Milj. euroa	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds* (CB)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16	12/17	12/16
Suomi	27,8	31,4	-	6,0	34,9	37,9	79,6	65,2	77,9	83,9	1,6	2,4	-	-	221,75	226,7
Ranska	38,4	39,2	80,3	82,6	-	1,2	7,5	9,6	-	-	-	-	-	-	126,19	132,6
Alankomaat	10,9	9,8	29,4	30,3	12,5	12,9	2,4	2,1	-	-	-	-	-	-	55,14	55,1
Iso-Britannia	-	-	34,3	35,4	-	3,1	1,3	1,2	-	-	-	0,0	-	-	35,57	39,7
Itävalta	22,7	23,5	5,8	6,0	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	28,55	29,5
Tanska	-	-	18,4	19,0	1,1	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	19,55	20,1
Ruotsi	-	-	5,8	-	7,4	12,6	1,9	1,9	-	-	0,1	0,1	-	-	15,22	14,6
Saksa	3,1	16,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,12	16,3
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	8,7	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,72	5,9
Muut	50,7	21,4	-	-	1,2	5,3	8,8	32,7	-	-	-	-	-	-	60,69	59,4
Yhteensä	162,3	147,6	174,1	179,3	57,1	74,0	101,5	112,6	77,9	83,9	1,7	2,5	-	-	574,5	600,0

* kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

K2.13 Markkina-arvoherkkyys

	Sijoitussalkku		Vastuuvelka*		Yhteensä		2016	
	2017	2016	2017	2016	2017	%**	Milj. euroa	%**
Henkivakuutusyhtiö	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa			
Korkosidonnaiset								
Markkina-arvo 31.12.	546,6	581,5	-452,2	-504,5	94,4	66,2 %	111,4	74,8 %
Korkoriski ylös	-19,2	-23,5	42,0	46,9	22,8	16,0 %	23,4	15,7 %
Korkoriski alas	22,3	19,0	-75,0	-44,7	-52,7	-37,0 %	-25,7	-17,3 %
Spreadiriski	-18,0	-25,4	0,0	0,0	-17,9	-12,6 %	-25,4	-17,1 %
Valuuttariski	-4,0	-4,3	0,1	0,1	-3,9	-2,7 %	-4,2	-2,8 %
Osakeriski	-1,1	-1,4	0,0	0,0	-1,1	-0,8 %	-1,4	-0,9 %
Kiinteistöriski	-24,3	-25,8	0,3	0,3	-24,1	-16,9 %	-25,5	-17,1 %
Rahstosidonnaiset								
Markkina-arvo 31.12.	802,3	723,1	-754,1	-685,6	48,2	33,8 %	37,5	25,2 %
Korkoriski ylös	-13,3	-17,2	13,8	18,8	0,6	0,4 %	1,6	1,1 %
Korkoriski alas	15,9	23,7	-13,2	-21,8	2,7	1,9 %	1,9	1,3 %
Spreadiriski	-19,6	-17,7	18,2	16,3	-1,5	-1,0 %	-1,4	-0,9 %
Valuuttariski	-37,4	-35,9	34,6	33,1	-2,8	-2,0 %	-2,8	-1,9 %
Osakeriski	-216,6	-200,3	200,3	184,8	-16,2	-11,4 %	-15,5	-10,4 %
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Yhteensä								
Markkina-arvo 31.12.	1 348,9	1 304,6	-1 206,3	-1 190,1	142,6	100,0 %	148,9	100,0 %
Korkoriski ylös	-32,4	-40,7	55,8	65,7	23,4	16,4 %	25,0	16,8 %
Korkoriski alas	38,2	42,7	-88,2	-66,5	-50,0	-35,0 %	-23,8	-16,0 %
Spreadiriski	-37,6	-43,1	18,2	16,3	-19,4	-13,6 %	-26,8	-18,0 %
Valuuttariski	-41,4	-40,2	34,7	33,2	-6,7	-4,7 %	-7,0	-4,7 %
Osakeriski	-217,7	-201,7	200,3	184,8	-17,3	-12,1 %	-16,9	-11,3 %
Kiinteistöriski	-24,3	-25,8	0,3	0,3	-24,1	-16,9 %	-25,5	-17,1 %

* Vastuuvelan markkina-arvo on riskineutraali arvo joka saadaan diskonttaamalla simuloituja kassavirtoja markkinakorkoon. Se ei näin ollen vastaa vastuuvälän kirjanpitoarvoa.

** Prosentti kertoo osuuden markkina-arvosta yhteensä (142,6 miljoonaa euroa 2017)

Henkivakuutusyhtiön valuuttariski johtuu osuuksista korkorahastoissa, jotka sijoittavat Yhdysvaltain dollareissa tai paikallisissa valuutoissa liikkeeseen laskettuihin kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin. Lisäksi osa hedge- ja Private Equity -rahastojen omistuksista on ulkomaan valuutoissa. Kehittyville markkinoille tehtyjen sijoitusten lisääntyminen on kasvattanut huomattavasti valuuttariskiä. Henkivakuutusyhtiöllä oli kauden lopussa avoimen valuuttariskin sijoituksia korkosidonnaisissa salkuissa yhteensä 69,0 (19,8) miljoonaa euroa. Myös rahastosidonnaisissa salkuissa syntyy valuuttariski, koska osa sekä korko- että osakerahastoista on muissa valuutoissa kuin eurossa.

Riskierkkyyden laskennassa käytetään samoja parametreja kuin pankin riskierkkyyden laskennassa. Ne on kuvattu kohdassa 6.1.6 Henkivakuutusyhtiöstä huomioidaan myös vastuuvälän stressi.

7. Vakuutusteknisten riskien hallinta

Vakuutusriskillä tarkoitetaan yleensä riskiä, että vakuutuksenottajille maksettavat korvaukset ovat ennakoitua suurempia. Riski jakautuu vastuiden valintaan liittyviin riskeihin (underwriting risk) ja vastuuvälän riittävyyteen liittyviin riskeihin. Vastuiden valintaan liittyvät riskit aiheutuvat tappioista, jotka johtuvat esimerkiksi virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutuksesta tai odottamattoman suuresta

vahinkofrekvenssistä. Vastuuvelan riittävyyteen liittyvät riskit johtuvat siitä, että vakuutusteknisen vastuuvälän varaukset eivät riitä kattamaan jo tehtyjen vakuutus sopimusten tunnetuista tai tuntemattomista vahingoista maksettavia korvauksia.

Aktia Henkivakuutus myöntää henki- ja säästövakuutuksia. Vakuutus sopimuksia koskevan lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyyttä seurataan vuositasolla. Yhtiö voi päättää vapaasti uusien vakuutusten maksutason. Päätökset tekee hallitus pääaktuaarin ehdotuksesta. Jälleenvakuutusta käytetään rajoittamaan korvausvastuuta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä eikä tulos vaihtelee liikaa. Konsernin pääoman- ja riskienhallintaprosessissa määritellään henkivakuutusyhtiön hallituksen vahvistettavaksi rajat riskeille, jotka yhtiö voi kantaa itse ilman jälleenvakuutusta.

Riskivakuutuksia koskevat suurimmat riskit ovat biometrisiä riskejä, jotka johtuvat kuolleisuudesta, terveydenhoitokorvauksista, pysyvästä työkyvyttömyydestä ja sairauspäivärahoista. Tärkeimmät riskivakuutuksiin liittyvien riskien hallitsemiskeinot ovat riskien valinta, tariffointi, riskien jälleenvakuuttaminen sekä korvauskustannusten seuranta. Sairausvakuutuksissa yhtiö voi tietyin rajoituksin nostaa vakuutusmaksuja kasvavien vakuutuskorvausten kattamiseksi.

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, riittämättömistä tai epäluotettavista järjestelmistä, riittämättömästä tai epäluotettavasta informaatiosta, puutteellisista kvantitatiivisista malleista, muista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteista, henkilöstöstä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivisia riskejä ovat myös oikeudelliset riskit, mutta eivät strategiset riskit. Operatiivisen riskitapahtuman aiheuttama vahinko voi olla suora tai välillinen taloudellinen tappio Aktialle, mutta se voi tästä riippumatta merkitä myös Aktian maineeseen kohdistuvaa riskiä.

Kaikkeen Aktian toimintaan sisältyy operatiivisia riskejä. Yhtiön hallituksen päätöksellä operatiivisten riskien tulee olla normaalia tasoa suhteessa Aktian toimintaan ja suhteessa kilpailijoihin. Normaali riskitaso edellyttää, että sääntöjä, ohjeita ja voimassa olevaa lainsäädäntöä noudatetaan. Toiminnan tietoturvaluustason tulee olla korkea, eli riskitason pitää olla matala. Kaikki tämä vaatii hyvää oman toiminnan tuntemusta, riittävää, toimivaa ja tehokasta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa, hyvää johtajuutta, terveitä prosesseja ja osaavaa henkilöstöä.

Hallitus on konsernin riskienhallinnan kehyksen puitteissa vahvistanut myös ohjeet operatiivisten riskien hallintaa ja niistä raportointia varten, mukaan lukien tietoturvaluus ja tietosuojat.

Operatiivisten riskitapahtumien välttämiseksi Aktia pyrkii ylläpitämään riittävää vakuutusosuutta esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Pankkikonserniin kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutus Oy:tä ja muodostaa vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidointiryhmän.

Laskelma pankkikonsernin omista varoista	31.12.2017		30.9.2017		30.6.2017		31.3.2017	
	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni
Varat yhteensä	9 550 000	8 242 145	9 514 902	8 215 603	9 515 703	8 229 260	9 784 993	8 506 863
josta aineettomat hyödykkeet	71 139	70 575	71 026	70 377	70 309	69 591	67 346	66 577
Velat yhteensä	8 951 979	7 741 502	8 921 340	7 718 131	8 927 707	7 735 694	9 163 967	7 980 029
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus	235 200	235 200	238 076	238 076	241 423	241 423	245 574	245 574
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	51 533	8 870	56 207	11 349	57 286	11 116	61 795	14 214
Sidottu oma pääoma	214 533	171 870	219 207	174 349	220 286	174 116	224 795	177 214
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	109 899	109 899	109 665	109 665	109 506	109 506	109 353	109 353
Voittovarat	234 250	190 782	233 553	190 085	233 553	190 085	273 396	229 928
Tilikauden voitto	39 340	28 092	31 136	23 372	24 651	19 859	13 483	10 339
Vapaa oma pääoma	383 489	328 773	374 354	323 122	367 710	319 451	396 231	349 620
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	598 022	500 644	593 562	497 471	587 996	493 567	621 026	526 834
Oma pääoma	598 022	500 644	593 562	497 471	587 996	493 567	621 026	526 834
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 550 000	8 242 145	9 514 902	8 215 603	9 515 703	8 229 260	9 784 993	8 506 863
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	553 025	544 240	654 466	654 100	542 565	542 201	489 396	488 983
Oma pääoma pankkikonsernissa		500 644		497 471		493 567		526 834
Osinkovaraus		-37 811		-25 211		-19 948		-
Tilikauden voitto jolle ei haettu Fivan lupaa		-		-		-		-10 339
Aineettomat hyödykkeet		-70 575		-70 377		-69 591		-66 577
Debentuurit		111 048		122 300		133 551		138 113
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan		-9 775		-13 186		-15 392		-21 375
Vähennys finanssialan merkittävistä omistusosuuksista		-7 860		-7 241		-7 237		-7 229
Muut sis. maksamaton osinko		828		799		901		-38 928
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)		486 499		504 554		515 850		520 499

Pankkikonsernin vakavaraisuus	31.12.2017	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016
Ydinpääoma ennen oikaisuja	465 070	472 795	474 152	477 186	480 020
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-89 619	-90 540	-91 854	-94 800	-90 368
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	375 451	382 255	382 299	382 386	389 652
Ensisijainen lisäpääoma ennen oikaisuja	-	-	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-	-	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	375 451	382 255	382 299	382 386	389 652
Toissijainen pääoma ennen oikaisuja	111 048	122 300	133 551	138 113	136 148
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	111 048	122 300	133 551	138 113	136 148
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	486 499	504 554	515 850	520 499	525 800
Riskipainotetut erät yhteensä	2 080 185	2 205 607	2 122 904	2 099 698	1 997 682
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	855 781	952 317	905 548	863 803	748 815
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	874 488	904 541	868 607	887 147	900 118
josta markkinariskin osuus	-	-	-	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	349 916	348 749	348 749	348 749	348 749
Omien varojen vaade (8 %)	166 415	176 449	169 832	167 976	159 815
Omien varojen puskuri	320 084	328 106	346 018	352 523	365 986
Ydinpääoman suhde	18,0 %	17,3 %	18,0 %	18,2 %	19,5 %
Ensisijaisen pääoman suhde	18,0 %	17,3 %	18,0 %	18,2 %	19,5 %
Omien varojen suhde	23,4 %	22,9 %	24,3 %	24,8 %	26,3 %
Omien varojen lattiasääntö (CRR artikla 500)					
Omat varat	486 499	504 554	515 850	520 499	525 800
Lattiasäännön mukainen omien varojen minimimäärä ¹	193 016	200 507	190 754	189 739	183 576
Omien varojen puskuri	293 483	304 048	325 096	330 760	342 224

1) 80 % standardimentelmän mukaisesta omien varojen vaateesta (8 %).

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2015*	2016	2017	12/2017	9/2017	6/2017	3/2017	12/2016
Bruttotuotot	187 674	183 272	188 920					
- 3 vuoden keskiarvo			186 622					
Operatiivisen riskin pääomavaade			27 993	27 993	27 900	27 900	27 900	27 900
Riskipainotettu määrä			349 916	349 916	348 749	348 749	348 749	348 749

* Laskettu uudelleen Aktia Rahoitus Oy:n hankkimisen jälkeen.

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen viimeisimmän vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2017				
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riski- paino, %	Riski- painotetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 493 600	4 489 596	13 %	584 974	46 798
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	141 602	141 252	50 %	70 395	5 632
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	140 511	131 358	45 %	58 884	4 711
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	33 876	32 237	93 %	30 017	2 401
Oman pääoman ehtoiset vastuut	47 628	47 628	273 %	130 219	10 417
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	4 857 217	4 842 072	18 %	874 488	69 959
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	401 010	488 626	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	240 658	264 349	1 %	1 342	107
Kansainväliset kehityspankit	50 963	50 963	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	127 990	127 990	0 %	-	-
Luottolaitokset	702 821	433 862	25 %	109 786	8 783
Yritykset	412 511	229 085	99 %	226 842	18 147
Vähittäissaamiset	276 112	127 168	68 %	86 639	6 931
Kiinteistövakuudelliset saamiset	903 032	839 310	36 %	299 825	23 986
Erääntyneet saamiset	35 995	8 959	104 %	9 332	747
Katetut joukkolainat	836 373	836 373	10 %	83 637	6 691
Muut erät	70 548	64 573	40 %	26 016	2 081
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	4 058 012	3 471 258	24 %	843 420	67 474
Kokonaisriskin määrä	8 915 229	8 313 330	21 %	1 717 908	137 433

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2016				
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riski- paino, %	Riski- painotetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 620 213	4 613 563	14 %	629 746	50 380
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	155 666	154 765	49 %	75 125	6 010
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	110 459	105 995	43 %	45 897	3 672
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	22 659	20 994	78 %	16 421	1 314
Oman pääoman ehtoiset vastuut	48 780	48 780	273 %	132 930	10 634
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	4 957 776	4 944 097	18 %	900 118	72 009
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	500 947	630 491	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	199 744	223 786	0 %	755	60
Kansainväliset kehityspankit	51 578	51 578	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159 156	159 156	0 %	-	-
Luottolaitokset	696 505	385 356	31 %	117 550	9 404
Yritykset	355 819	149 873	99 %	148 753	11 900
Vähittäissaamiset	249 499	104 929	69 %	72 196	5 776
Kiinteistövakuudelliset saamiset	772 105	701 396	38 %	265 624	21 250
Erääntyneet saamiset	37 621	10 529	109 %	11 462	917
Katetut joukkolainat	866 130	866 130	10 %	86 613	6 929
Muut erät	52 644	44 404	44 %	19 629	1 570
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 941 748	3 327 629	22 %	722 582	57 807
Kokonaisriskin määrä	8 899 524	8 271 727	20 %	1 622 700	129 816

Pankkikonsernin vähimmäisomavaraisuusaste *	31.12.2017	31.12.2016
Ensisijainen pääoma	375 451	389 652
Vastuut yhteensä	8 258 937	8 206 073
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,55	4,75

* Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu neljänneksen lopun lukujen perusteella

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus	31.12.2017	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016
Yhteenveto					
Konsernin oma pääoma	598 022	593 562	587 996	621 026	613 108
Toimialakohtaiset varat	117 768	129 260	140 751	145 793	143 828
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennettävät erät	-174 845	-187 743	-200 894	-247 571	-234 480
Konglomeraatin omat varat yhteensä	540 944	535 079	527 854	519 248	522 456
Pankkitoiminnan pääomavaade	243 858	258 967	248 866	207 139	196 366
Vakuutustoiminnan pääomavaade ¹	85 071	79 488	80 135	80 610	80 629
Omien varojen minimimäärä	328 930	338 455	329 001	287 749	276 995
Konglomeraatin vakavaraisuus	212 015	196 623	198 852	231 499	245 461
Vakavaraisuusaste, %	164,5 %	158,1 %	160,4 %	180,5 %	188,6 %

1) 1.1.2016 lähtien Solvenssi II vaade (SCR)

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Pankkikonsernin keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastapuoli	Toimiala	31.12.2017				Yhteensä
		Saamiset yrityksiltä	Vähittäisaamiset	Kiinteistö- vakuudelliset saamiset	Eräntyneet saamiset	
Yritykset						
	Kiinteistöala	39 057	6 013	152 010	402	197 483
	Tukku- ja vähittäiskauppa	3 104	16 346	28 950	518	48 919
	Rahoitustoiminta	54 729	593	146 744	48	202 114
	Teollisuus ja energia	24 467	8 756	19 096	2 609	54 928
	Rakentaminen	18 536	15 376	20 532	633	55 077
	Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	11 413	13 430	24 129	2 210	51 181
	Kuljetus	10 313	13 637	9 893	207	34 048
	Hotelli ja ravintola	165	2 381	8 826	1 174	12 546
	Maatalus, kalastus ja kaivosteollisuus	1 160	3 629	12 071	6	16 867
	Muu	72 877	6 961	16 646	2 392	98 876
	Yhteensä	235 821	87 122	438 896	10 200	772 038
Kotitaloudet		9 404	333 704	4 549 989	35 572	4 928 669
Asuntoyhteisöt		156 278	18 116	479 754	374	654 523
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		11 001	1 353	27 553	419	40 327
Yhteensä		412 504	440 295	5 496 192	46 565	6 395 556

Pankkikonsernin luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

Sektorit	31.12.2017				Muutokset tilikauden aikana	
	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumiset	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	28 862	25 885	2 977	3 159	-295	1 245
Asuntoyhteisöt	631	631	-	67	134	115
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	603	200	403	407	-	-
Kotitaloudet	13 126	10 620	2 505	7 471	1 724	1 060
Yhteensä	43 222	37 337	5 884	11 104	1 564	2 420
Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain						
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	14 561	14 435	126			
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 129	2 115	14			
Rakentaminen	2 608	2 393	215			
Hotelli- ja ravintolatoiminta	2 127	1 519	607			
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	4 581	2 570	2 011			
Muu	2 857	2 853	4			
Yhteensä	28 862	25 885	2 977			
Sektorit	31.12.2016				Muutokset tilikauden aikana	
	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumiset	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	32 387	27 436	4 952	3 579	-932	6 148
Asuntoyhteisöt	612	612	-	67	219	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	609	200	409	457	200	-
Kotitaloudet	13 110	9 946	3 163	7 735	2 360	2 016
Yhteensä	46 718	38 194	8 524	11 838	1 847	8 164
Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain						
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	15 837	15 093	743			
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 323	2 296	27			
Rakentaminen	3 099	2 884	215			
Hotelli- ja ravintolatoiminta	2 654	1 521	1 133			
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	5 337	2 516	2 821			
Muu	3 138	3 126	12			
Yhteensä	32 387	27 436	4 952			

K3 Konsernin segmenttiraportti

	Pankkitoiminta		Varainhoito ja Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Tuloslaskelma										
Korkokate	89 327	95 278	0	0	242	245	50	65	89 620	95 588
Osingot	5	5	-	-	302	33	-	-	307	38
Palkkiotuotot netto	71 026	65 151	31 022	24 755	837	716	-11 456	-10 950	91 429	79 672
Henkivakuutusnetto	-	-	22 635	21 151	-	-	3 962	3 515	26 597	24 666
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	470	1 373	-18	1	389	6 906	-	-	841	8 280
Liiketoiminnan muut tuotot	1 336	1 860	98	94	57	1 144	0	0	1 490	3 098
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	162 164	163 667	53 736	46 001	1 827	9 043	-7 443	-7 370	210 284	211 341
Henkilöstökulut	-61 236	-55 652	-13 114	-11 724	-4 707	-4 874	-	-	-79 057	-72 250
IT-kulut	-25 380	-23 649	-2 112	-2 007	-2 960	-2 696	-	-	-30 451	-28 352
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6 664	-5 617	-413	-604	-2 389	-1 965	-	-	-9 465	-8 186
Liiketoiminnan muut kulut	-34 314	-32 230	-10 042	-10 146	-4 768	-4 620	7 443	7 370	-41 681	-39 627
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-127 594	-117 147	-25 680	-24 481	-14 824	-14 155	7 443	7 370	-160 654	-148 414
Arvonlennuristapportit aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-534	-	-	-	-	-	-	-	-534	-
Arvonlennuristapportit luotoista ja muista sitoumuksista	-574	-2 198	-	-	-	-	-	-	-574	-2 198
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	597	738	597	738
Liiketulos	33 461	44 321	28 057	21 520	-12 996	-5 113	597	738	49 118	61 467
Tase										
Käteiset varat	282 476	380 094	0	0	-	-	-	-	282 477	380 095
Myytävässä olevat rahoitusvarat	1 430 877	1 319 361	485 240	515 619	9 241	9 101	-	-3 555	1 925 358	1 840 526
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	367 800	445 294	-	-	-	-	-	-	367 800	445 294
Lainat ja muut saamiset	5 878 608	5 750 806	50 690	35 857	6 855	6 646	-47 480	-32 849	5 888 674	5 760 460
Sijoitussidonnaisiin vakuuksiin liittyvät sijoitukset	-	-	802 575	723 144	-	-	-	-	802 575	723 144
Muut varat	160 913	205 811	73 252	77 069	120 845	181 605	-71 892	-128 026	283 117	336 459
Varat yhteensä	8 120 673	8 101 366	1 411 758	1 351 690	136 941	197 352	-119 372	-164 430	9 550 000	9 485 978
Talletukset	4 860 428	4 705 983	-	-	14	14	-47 480	-32 849	4 812 963	4 673 148
Liikkeeseen lasketut velkakiirjat	2 450 748	2 480 268	-	-	-	-	-	-3 555	2 450 748	2 476 712
Vakuutusvelka	-	-	1 217 328	1 162 446	-	-	-	-	1 217 328	1 162 446
Muut velat	389 498	512 097	37 992	35 842	53 143	18 581	-9 692	-5 958	470 940	560 563
Velat yhteensä	7 700 674	7 698 348	1 255 320	1 198 288	53 157	18 596	-57 172	-42 362	8 951 979	8 872 869

Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

(1 000
euroa)

K4 Korkokate	2017	2016
Korkotuotot		
Käteiset varat	-	6
Myytävissä olevat rahoitusvarat	10 978	17 404
Saamiset luottolaitoksilta	334	430
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	73 336	80 820
Rahoitusleasingsopimukset	372	395
Lainat ja muut saamiset	74 041	81 645
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	5 992	9 461
Muut korkotuotot	9	301
Yhteensä	91 020	108 817
Korkokulut		
Talletukset, luottolaitokset	-423	-867
Talletukset, muut julkisyhteisöt	-4 870	-11 822
Talletukset	-5 293	-12 689
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-31 812	-42 397
Velat, joilla huonompi etuoikeus	-6 265	-6 481
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ja velat, joilla on huonompi etuoikeus	-38 077	-48 879
Suojaustarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset	41 965	48 360
Muut korkokulut	4	-21
Yhteensä	-1 400	-13 229
Korkokate	89 620	95 588
Talletukset ja lainat	69 087	60 757
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta ¹	29 239	35 431
Muut	-8 707	-599
Korkokate	89 620	95 588

1) Sisältää likviditeettisalkun kiinteäkorkoiset sijoitukset

K5 Osingot	2017	2016
Myytävissä olevat osakkeet	307	38
Yhteensä	307	38

K6 Palkkiotuotot netto	2017	2016
Palkkiotuotot		
Antolainaus	10 860	10 061
Ottolainaus	1 285	1 210
Kortti- ja maksuliikenne	20 734	20 385
Rahastot, varainhoito ja arvopaperinvälitys	54 208	44 103
Vakuutusten välitys	4 227	4 168
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset	632	419
Kiinteistönvälitys	7 888	7 076
Lainopilliset tehtävät	1 244	1 061
Muut palkkiotuotot	1 406	1 530
Yhteensä	102 485	90 014
Palkkiokulut		
Rahankäsittely	-1 372	-1 758
Kortti- ja maksuliikenne	-4 107	-3 940
Arvopaperi- ja sijoitustoiminta	-4 977	-4 030
Muut palkkiokulut	-600	-614
Yhteensä	-11 056	-10 342
Palkkiotuotot netto	91 429	79 672

K7 Henkivakuutusnetto	2017	2016
Vakuutusmaksutulo	125 206	112 003
Sijoitustoiminnan nettotuotot	20 357	21 093
Maksetut vakuutuskorvaukset	-106 740	-112 836
Vakuutusvelan muutos, netto	-12 226	4 406
Henkivakuutusnetto	26 597	24 666
VAKUUTUSMAKSUTULO		
Vakuutusmaksutulo vakuutus sopimuksista		
Vakuutus sopimukset	31 625	34 898
Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	31 625	34 898
Jälleenvakuuttajien osuus	-729	-750
Vakuutusmaksutulo sijoitussopimuksista	94 310	77 855
Vakuutusmaksutulo yhteensä	125 206	112 003

Vakuutusmaksutulon jakautuminen	Vakuutus sopimuksista		Sijoitussopimuksista		Yhteensä	
Vakuutusmaksutulo riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Säästövakuutus	1 120	1 327	-	-	1 120	1 327
Yksilöllinen eläkevakuutus	3 621	6 007	-	-	3 621	6 007
Ryhmäeläkevakuutus	2 597	2 174	-	-	2 597	2 174
Riskivakuutukset	20 705	20 713	-	-	20 705	20 713
Yhteensä	28 043	30 222	-	-	28 043	30 222
Vakuutusmaksutulo sijoitusidonnaisista sopimuksista						
Säästövakuutus	267	312	90 488	73 569	90 755	73 881
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 846	2 651	3 822	4 286	5 668	6 938
Ryhmäeläkevakuutus	1 469	1 712	-	-	1 469	1 712
Yhteensä	3 582	4 676	94 310	77 855	97 893	82 531

Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista	2017	2016
Jatkuvat vakuutusmaksut vakuutus sopimuksista	31 232	34 472
Kertamaksut vakuutus sopimuksista	393	426
Jatkuvat vakuutusmaksut sijoitussopimuksista	63 359	49 151
Kertamaksut sijoitussopimuksista	30 951	28 704
Vakuutusmaksutulo yhteensä	125 935	112 753

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT	2017	2016
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Korkotuotot	12 076	13 310
Myyntivoitot ja -tappiot	-712	-417
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	1 393	1 548
Muut tuotot ja kulut	-26	-107
Korolliset arvopaperit	12 731	14 334
Myyntivoitot ja -tappiot	1 606	2 075
Arvonalentumiset	-1 556	-764
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	1 643	741
Muut tuotot ja kulut	1 724	1 394
Osakkeet ja osuudet	3 417	3 446
Yhteensä	16 148	17 779
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	5 026	4 866
Arvostus käypään arvoon	-387	-
Myyntivoitot ja -tappiot	653	-
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-1 084	-1 553
Yhteensä	4 209	3 313
Vakuustoittoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	20 357	21 093
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	-	30

MAKSETUT VAKUUTUSKORVAUKSET

	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Maksetut korvaukset riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista						
Säästö vakuutus						
Säästö summien takaisinmaksut	-4 388	-6 259	-	-	-4 388	-6 259
Kuolemantapauskorvaukset	-1 219	-942	-	-	-1 219	-942
Takaisinostot	-4 005	-1 481	-	-	-4 005	-1 481
Yhteensä	-9 611	-8 682	-	-	-9 611	-8 682
Yksilöllinen eläkevakuutus						
Eläkkeet	-25 302	-24 834	-	-	-25 302	-24 834
Kuolemantapauskorvaukset	-629	-266	-	-	-629	-266
Takaisinostot	-5 999	-12 399	-	-	-5 999	-12 399
Yhteensä	-31 930	-37 498	-	-	-31 930	-37 498
Ryhmäeläkevakuutus						
Eläkkeet	-3 149	-2 905	-	-	-3 149	-2 905
Muut	-77	-37	-	-	-77	-37
Yhteensä	-3 226	-2 941	-	-	-3 226	-2 941
Riskivakuutukset						
Yksilöllinen vakuutus	-10 789	-11 030	-	-	-10 789	-11 030
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-895	-985	-	-	-895	-985
Yhteensä	-11 683	-12 015	-	-	-11 683	-12 015
Maksetut korvaukset riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista yhteensä	-56 451	-61 136	-	-	-56 451	-61 136
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista sopimuksista						
Säästö vakuutus						
Säästö summien takaisinmaksut	-180	-281	-	-	-180	-281
Kuolemantapauskorvaukset	-133	-82	-13 999	-13 231	-14 132	-13 313
Takaisinostot	-1 284	-962	-28 418	-25 032	-29 701	-25 994
Yhteensä	-1 596	-1 325	-42 417	-38 263	-44 013	-39 588
Yksilöllinen eläkevakuutus						
Eläkkeet	-	-	-1 522	-1 365	-1 522	-1 365
Kuolemantapauskorvaukset	-84	-119	-218	-63	-302	-182
Takaisinostot	-4 042	-10 080	-405	-405	-4 447	-10 485
Yhteensä	-4 126	-10 199	-2 144	-1 834	-6 270	-12 032
Ryhmäeläkevakuutus						
Takaisinostot	-6	-80	-	-	-6	-80
Yhteensä	-6	-80	-	-	-6	-80
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista sopimuksista yhteensä	-5 728	-11 603	-44 561	-40 096	-50 289	-51 700
Maksetut korvaukset yhteensä	-62 179	-72 740	-44 561	-40 096	-106 740	-112 836
					2017	2016
Korvausvastuun muutos, korkotuottoinen					3 535	-8 469
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkotuottoinen					24 500	33 715
Vakuutusvelan muutos, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset					28 036	25 246
Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen					-804	-379
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen					-82 114	-56 850
Arvomuutos, sijoitussidonnaiset sijoitukset, netto					42 655	36 389
Vakuutusvelan muutos netto, sijoitussidonnaiset vakuutukset					-40 262	-20 840
Vakuutusvelan muutos, netto yhteensä					-12 226	4 406

K8 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2017	2016
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Muut erät	1	-1
Yhteensä	1	-1
Yhteensä	1	-1
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-244	-307
Yhteensä	-244	-307
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-682	-869
Yhteensä	-682	-869
Yhteensä	-926	-1 176
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korolliset arvopaperit	27	-321
Osakkeet ja osuudet	1 366	6 896
Yhteensä	1 394	6 574
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Korolliset arvopaperit	87	3 056
Muut erät	-	10
Yhteensä	87	3 066
Arvonalentumiset		
Osakkeet ja osuudet	-966	-11
Yhteensä	-966	-11
Yhteensä	514	9 629
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 525	1 367
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-	-
Käyvän arvon suojaus		
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	-23 989	-575
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, netto	-23 989	-575
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	23 715	-965
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, netto	23 715	-965
Yhteensä	-273	-1 540
Suojauslaskenta yhteensä	-273	-1 540
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	841	8 280

Rahoitusvarojen myynnin yhteydessä siirretään käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan realisoitumaton arvonmuutos, joka on sisällynyt käyvän arvon rahastoon vuoden alussa.

K9 Liiketoiminnan muut tuotot	2017	2016
Tuotot muusta pankkitoiminnasta	128	146
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-132	10
Liiketoiminnan muut tuotot	1 494	2 942
Yhteensä	1 490	3 098

K10 Henkilöstö	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-66 744	-59 303
Osakeperusteiset korvaukset	1 273	839
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-10 876	-10 568
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-487	-429
Muut henkilösivukulut	-2 224	-2 789
Henkilösivukulut	-13 586	-13 786
Yhteensä	-79 057	-72 250
Henkilöstön määrä 31.12.		
Kokopäiväiset	759	839
Osa-aikaiset	58	68
Määräaikaiset	79	119
Yhteensä	896	1 026
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	804	903
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	922	925
Johdon palkat ja palkkiot esitetään liitteessä K44.		
K11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2017	2016
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-2 935	-3 091
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-6 530	-5 095
Yhteensä	-9 465	-8 186
K12 Liiketoiminnan muut kulut	2017	2016
Muut henkilöstökulut	-5 784	-4 117
Toimistokulut	-1 949	-2 589
Yhteyskulut	-4 162	-3 684
Markkinointi- ja edustuskulut	-4 758	-5 893
Ostetut palvelut	-6 727	-6 218
Vuokratulot	-10 183	-10 205
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-1 560	-1 679
Vakuutus- ja varmuuskulut	-1 538	-764
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 459	-1 471
Liiketoiminnan muut kulut	-3 561	-3 007
Yhteensä	-41 681	-39 627
Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-219	-248
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-124	-129
Veroneuvonta	-41	-39
Muut palvelut	-145	-401
Yhteensä	-529	-817
Rahoitusvakausrasto on vahvistanut vakauseränsä:		
Talletussuojarahaston maksu	-1 840	-1 716
josta vanhasta talletussuojarahastosta maksettu määrä (VTS-rahasto)	-1 840	-1 716
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää VTS-rahastosta	25	17
Kriisintarkastusrahaston maksu	-1 653	-1 664
josta aikaisemmin maksetuista pankkiveroista maksettu määrä	-1 653	-1 372
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää aikaisemmin maksetuista pankkiveroista	2	4

K13 Verot	2017	2016
Tuloverot	-5 858	-5 365
Aikaisempien tilikausien verot	385	22
Laskennallisten verojen muutos	-4 306	-6 816
Yhteensä	-9 778	-12 159
Lisätietoja laskennallisista veroista esitetään liitteessä K28. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:		
Tulos ennen veroja	49 118	61 467
Verot laskettuna 20,0 %:n verokannalla	-9 824	-12 293
Vähennyskelvottomat kulut	-597	-297
Verottomat tuotot	296	681
Verotuksessa käyttämätön poisto	275	-62
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	6	-
Tappio, josta ei kirjata laskennallista veroa	-260	-396
Veron osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	320	58
Aikaisempien tilikausien verot	385	22
Muut	-381	128
Verot yhteensä	-9 778	-12 159
Keskimääräinen efektiivinen veroaste	20 %	20 %
Laskennalliset verot laajassa tuloslaskelmassa		
Laskennalliset verot myytävissä olevista rahoitusvaroista	5 738	1 849
Laskennalliset verot eräpäivään asti pidettävistä rahoitusvaroista	-1 904	215
Laskennalliset verot kassavirtasuojauksista	-17	50
Laskennalliset verot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	-523	126
Yhteensä	3 294	2 240
K14 Osakekohtainen tulos		
	2017	2016
Tilikauden voitto, josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	39 340	49 308
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	46 618 528	46 650 169
R-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	19 865 430	19 865 430
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo (poislukien omat osakkeet)	66 483 958	66 515 599
Tulos / osake (EPS), euroa (poislukien omat osakkeet)	0,59	0,74
Tulos / osake (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,59	0,74
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos, josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	25 683	41 006
Laaja tulos / osake, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,39	0,62
Laaja tulos / osake laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,39	0,62

Koska A- ja R-sarjan osakkeet oikeuttavat samaan osuuteen yhtiön tuloksesta, näitä ei esitetä erikseen.

Konsernin tasetta koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

K15 Varojen ja velkojen luokitus Liite

	Tuloksen kautta käy- pään arvoon arvostettu	Myytävissä pidettävät	Eräpäivään asti pidettävät	Suojavat johdannaiset	Lainat ja muut saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
Varat 31.12.2017							
Käteiset varat					282 477		282 477
Korolliset arvopaperit		1 797 199	367 800				2 164 998
Osakkeet ja osuudet		128 159					128 159
Johdannaisosimmukset				84 046			84 046
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta					49 910		49 910
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					5 838 764		5 838 764
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	802 575						802 575
Sijoitukset osakkuusyrityksissä						0	0
Aineettomat hyödykkeet						71 139	71 139
Sijoituskiinteistöt						55 195	55 195
Muut aineelliset hyödykkeet						4 812	4 812
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot						38 862	38 862
Muut varat						24 420	24 420
Tuloverosaamiset						456	456
Laskennalliset verosaamiset						4 187	4 187
Yhteensä	802 575	1 925 358	367 800	84 046	6 171 150	199 071	9 550 000
Velat 31.12.2017							
Velat luottolaitoksille					694 419		694 419
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					4 118 544		4 118 544
Johdannaisosimmukset				33 559			33 559
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					2 450 748		2 450 748
Velat, joilla on huonompi etuoikeus					235 200		235 200
Muut velat luottolaitoksille					60 045		60 045
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset						414 978	414 978
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset						802 349	802 349
Siirtovelat ja saadut ennakot						53 700	53 700
Muut velat						29 553	29 553
Tuloverovelat						1 809	1 809
Laskennalliset verovelat						57 073	57 073
Yhteensä				33 559	7 558 956	1 359 463	8 951 979

	Tuloksen kautta käy- pään arvoon arvostettu	Myytävissä pidettävät	Eräpäivään asti pidettävät	Suojavat joh- dannaiset	Lainat ja muut saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
Varat 31.12.2016							
Käteiset varat	K17				380 095		380 095
Korolliset arvopaperit	K18, K19	1 739 259	445 294				2 184 552
Osakkeet ja osuudet	K18	101 267					101 267
Johdannaisopimukset	K20			132 246			132 246
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K21				43 074		43 074
Saamiset yleisöitä ja julkisyhteisöiltä	K21				5 717 386		5 717 386
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K22	723 144					723 144
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	K23					0	0
Aineettomat hyödykkeet	K24					63 698	63 698
Sijoituskiinteistöt	K25					58 057	58 057
Muut aineelliset hyödykkeet	K26					7 672	7 672
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K27					46 568	46 568
Muut varat	K27					20 197	20 197
Tuloverosaamiset						208	208
Laskennalliset verosaamiset	K28					7 814	7 814
Yhteensä	723 144	1 840 526	445 294	132 246	6 140 554	204 213	9 485 978
Velat 31.12.2016							
Velat luottolaitoksille	K29				508 860		508 860
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K29				4 164 289		4 164 289
Johdannaisopimukset	K20			54 254			54 254
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30						
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	K31				2 476 712		2 476 712
Muut velat luottolaitoksille	K32				243 596		243 596
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33				74 504		74 504
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset	K34				5 500	443 014	5 500
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset	K34					719 432	719 432
Siirtovelat ja saadut ennakot	K35					53 337	53 337
Muut velat	K35					67 048	67 048
Varaukset	K36					1 406	1 406
Tuloverovelat						953	953
Laskennalliset verovelat	K28					59 965	59 965
Yhteensä				54 254	7 473 461	1 345 155	8 872 869

K16 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu IFRS 9:n mukaan 1.1.2018

Rahoitusinstrumenttien luokittelu 1.1.2018	Liite	Luokittelu IAS39:n mukaan	Luokittelu IFRS 9:n mukaan	Kirjanpito-arvo IAS39:n mukaan	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus*	Kirjanpito-arvo IFRS 9:n mukaan	Vaikutus omaan pääomaan 1.1.2018
Käteiset varat	K17	Lainat ja muut saamiset	Jakotettu hankintameno	282 477	-	-	282 477	-
Korolliset arvopaperit			Jakotettu hankintameno		92 852	-23 627	69 225	-18 902
Korolliset arvopaperit	K18	Myytävikissä pidettävät	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	1 797 199	-98 416	-	1 698 782	-
Korolliset arvopaperit			Käypään arvoon tuloksen kautta		5 565	-	5 565	-
Korolliset arvopaperit ¹	K19	Eräpäivään asti pidettävät	Jakotettu hankintameno	367 800	-	-	367 800	122
Osakkeet ja osuudet	K18	Myytävikissä pidettävät	Käypään arvoon tuloksen kautta	128 159	-	-	128 159	-
Johdannaisopimukset	K20	Käypään arvoon tuloksen kautta	Käypään arvoon tuloksen kautta	84 046	-	-	84 046	-
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K21	Lainat ja muut saamiset	Jakotettu hankintameno	49 910	-	-	49 910	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K21	Lainat ja muut saamiset	Jakotettu hankintameno	5 838 764	-	1 016	5 839 780	813
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	K22	Käypään arvoon tuloksen kautta	Käypään arvoon tuloksen kautta	802 575	-	-	802 575	-
Yhteensä				9 350 929	-	-22 611	9 328 318	-17 967

* Sisältää arvomuutoksen sekä luottotappiovarauksen muutoksen IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä. Luottotappiovarauksen muutos esitellään tarkemmin liitteessä K21.

1) IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä erääntymiseen asti pidettävien, uudelleenluokiteltujen korollisten arvopapereiden jakotettu yliarvo siirretään käyvän arvon rahastosta voittovaroihin. Samanaikaisesti yliarvon laskennallinen verovelka häviää ja sen vaikutus raportoidaan oman pääoman muutoksena per 1.1.2018 yllä olevassa taulukossa.

IFRS 9 ei vaikuta rahoitusvelkojen luokitteluun, joten ne raportoidaan jatkossa vastaavalla tavalla kuin IAS 39:n mukaan.

(1 000 euroa)

K17 Käteiset varat	2017	2016
Kassa	4 753	7 025
Suomen Pankin sekkitili	277 723	373 070
Yhteensä	282 477	380 095

K18 Myytävissä olevat rahoitusvarat	2017	2016
Korolliset arvopaperit, valtiot ja julkiset yhteisöt	424 500	422 143
Korolliset arvopaperit, luottolaitokset	996 317	897 162
Korolliset arvopaperit, muut	10 003	-
Korolliset arvopaperit, Pankkitoiminta	1 430 820	1 319 304
Korolliset arvopaperit, valtiot ja julkiset yhteisöt	109 364	127 924
Korolliset arvopaperit, luottolaitokset	194 184	218 235
Korolliset arvopaperit, muut	62 830	73 795
Korolliset arvopaperit, Henkivakuutus	366 378	419 954
Korolliset arvopaperit yhteensä	1 797 199	1 739 259
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 680	1 104
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	6 618	8 053
Osakkeet ja osuudet, Pankkitoiminta	9 297	9 158
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	94 305	64 016
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	24 557	28 094
Osakkeet ja osuudet, Henkivakuutus	118 862	92 110
Osakkeet ja osuudet yhteensä	128 159	101 267
Yhteensä	1 925 358	1 840 526

Osakkeiden tai osakerahastojen sekä korollisten arvopapereiden, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvon laskujen seurauksena syntyneet alaskirjaukset olivat 2,5 (0,9) miljoonaa euroa.

Arvonalentumiset rahoitusvaroista	2017	2016
Korolliset arvopaperit		
Henkivakuutustoiminta	-	96
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	966	11
Henkivakuutustoiminta	1 556	764
Yhteensä	2 522	871

Yllämainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset esitetään liitteissä K7 ja K8.

K19 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	2017	2016
Korolliset arvopaperit, valtiot	48 202	47 869
Korolliset arvopaperit, muut julkisyhteisöt	319 598	397 425
Yhteensä	367 800	445 294

K20 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2017		2016	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	56 894	2 401	84 184	4 948
Käypää arvoa suojaavat	56 894	2 401	84 184	4 948
Korkojohdannaiset	-	3 927	-	1 532
Rahavirtaa suojaavat	-	3 927	-	1 532
Korkojohdannaiset	27 109	27 215	46 400	46 253
Valuuttajohdannaiset	44	16	597	455
Osakejohdannaiset	-	-	1 065	1 065
Muut johdannaissopimukset	27 152	27 231	48 062	47 773
Yhteensä	84 046	33 559	132 246	54 254

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot

31.12.2017

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	525 000	1 120 000	282 000	1 927 000	56 894	2 401
Käyvän arvon suojaus yhteensä	525 000	1 120 000	282 000	1 927 000	56 894	2 401
Kassavirran suojaus						
Koronvaihtosopimukset	85 079	-	-	85 079	-	3 927
Kassavirran suojaus yhteensä	85 079	-	-	85 079	-	3 927
Korkojohdannaiset yhteensä	610 079	1 120 000	282 000	2 012 079	56 894	6 329
Suojaavat johdannaiset yhteensä	610 079	1 120 000	282 000	2 012 079	56 894	6 329
Muut johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	235 330	321 200	60 000	616 530	26 431	26 537
Korko-optiot	80 000	-	-	80 000	678	678
Ostetut	40 000	-	-	40 000	678	678
Asetetut	40 000	-	-	40 000	-	-
Korkojohdannaiset yhteensä	315 330	321 200	60 000	696 530	27 109	27 215
Valuuttatermiinit	8 805	-	-	8 805	44	16
Valuuttajohdannaiset yhteensä	8 805	-	-	8 805	44	16
Muut johdannaissopimukset yhteensä	324 135	321 200	-	705 335	27 152	27 231
Johdannaissopimukset yhteensä	934 215	1 441 200	282 000	2 717 415	84 046	33 559

31.12.2016

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	320 000	1 145 000	782 000	2 247 000	84 184	4 948
Käyvän arvon suojaus yhteensä	320 000	1 145 000	782 000	2 247 000	84 184	4 948
Kassavirran suojaus						
Koronvaihtosopimukset	-	85 079	-	85 079	-	1 532
Kassavirran suojaus yhteensä	-	85 079	-	85 079	-	1 532
Korkojohdannaiset yhteensä	320 000	1 230 079	782 000	2 332 079	84 184	6 481
Suojaavat johdannaiset yhteensä	320 000	1 230 079	782 000	2 332 079	84 184	6 481
Muut johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	210 380	616 600	-	826 980	41 705	41 558
Korko-optiot	400 000	80 000	-	480 000	4 695	4 695
Ostetut	200 000	40 000	-	240 000	4 695	4 695
Asetetut	200 000	40 000	-	240 000	-	-
Korkojohdannaiset yhteensä	610 380	696 600	-	1 306 980	46 400	46 253
Valuuttatermiinit	52 404	-	-	52 404	597	455
Valuuttajohdannaiset yhteensä	52 404	-	-	52 404	597	455
Osake-optiot	4 594	-	-	4 594	1 065	1 065
Ostetut	2 297	-	-	2 297	1 065	-
Asetetut	2 297	-	-	2 297	-	1 065
Osakejohdannaiset yhteensä	4 594	-	-	4 594	1 065	1 065
Muut johdannaissopimukset yhteensä	667 378	696 600	-	1 363 978	48 062	47 773
Johdannaissopimukset yhteensä	987 378	1 926 679	782 000	3 696 057	132 246	54 254

K21 Lainat ja muut saamiset

	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	37 640	16 684
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	12 270	26 390
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	49 910	43 074
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	170 215	160 909
Velkakirjalainat	5 651 051	5 503 362
Syndikoidut lainat ja repo-sopimukset	34	42 500
Rahoitusleasing saamiset	16 985	10 152
Lainat	5 838 284	5 716 924
Pankkitakaussaamiset	480	462
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 838 764	5 717 386
Yhteensä	5 888 674	5 760 460
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset		
Kotitaloudet	4 713 782	4 789 708
Yritykset	591 504	542 591
Asuntoyhteisöt	491 419	339 903
Julkisyhteisöt	4 189	4 888
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	37 870	40 295
Yhteensä	5 838 764	5 717 386

	2017	2016
Arvon alentumiset tilikauden aikana		
Arvon alentumiset tilikauden alussa	48 461	54 372
Luottojen sopimuskohtainen arvon alentuminen	4 373	5 354
Muiden sitoumusten sopimuskohtainen arvon alentuminen	60	25
Korkosaamisten sopimuskohtainen arvon alentuminen	25	36
Luottojen ryhmäkohtainen arvon alentuminen	-915	415
Luottojen sopimuskohtaisten arvon alentumistappioiden peruutukset	-2 867	-3 529
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvon alentumistappioiden peruutukset	-1	-3
Korkosaamisten sopimuskohtaisten arvon alentumistappioiden peruutukset	-9	-8
Palautukset toteutuneista luottotappioista	-90	-91
Tilikauden arvon alentumiset yhteensä	574	2 198
Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvon alentuminen	-1 438	-7 944
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvon alentuminen	-29	-256
Palautukset toteutuneista luottotappioista	90	91
Arvon alentumiset tilikauden lopussa	47 658	48 461
Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden alussa, sopimuksen mukainen arvo	56 956	62 565
Uudet arvoltaan alentuneet saamiset vuoden aikana, sopimuksen mukainen arvo	5 176	8 399
Peruutukset arvoltaan alentuneisiin saamisiin vuoden aikana	-8 590	-14 008
Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden lopussa, sopimuksen mukainen arvo	53 542	56 956
Tiedot käyvistä arvoista ovat liitteessä K38 ja saaduista vakuuksista liitteessä K40.		
Siirtyminen IFRS 9:ään - Uudet arvon alentumislaskelmat 1.1.2018		
Odotettujen luottotappioiden varausten laskelma IFRS 9:n mukaan käsittää rahoitusvarat, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön, ja rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta, sekä takaukset ja luottositoumukset. Siirtymävaikutus IFRS 9:n käyttöönoton yhteydessä pienensi raportoitujen luottotappioiden varauksia 0,1 miljoonalla eurolla 1.1.2018.		
Luottojen ja muiden sitoumusten arvon alennukset 31.12.2017 IAS39:n mukaan	47 658	
Luottoihin liittyvän arvon alennuksen muutos	-1 629	
Lainalupausten ja takaus sopimusten arvon alennus	613	
Korollisten arvopapereiden arvon alennus	883	
Rahoitusvarojen arvon alennukset 1.1.2018 IFRS 9:n mukaan	47 525	
Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma		
Alle 1 vuosi	6 811	3 400
1-5 vuotta	10 035	7 189
Yli 5 vuotta	831	68
Bruttosijoitus	17 677	10 657
Tulevat rahoitustuotot	-692	-505
Nettosijoitus	16 985	10 152
Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo		
Alle 1 vuosi	6 501	3 158
1-5 vuotta	9 659	6 927
Yli 5 vuotta	824	67
Yhteensä	16 985	10 152

K22 Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	2017	2016
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	802 575	723 144
Yhteensä	802 575	723 144

K23 Sijoitukset osakkuusyrittäissä	2017	2016
Hankintameno 1.1.	0	0
Hankintameno 31.12.	0	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	597	738
Tilikauden aikana saadut osingot	-597	-738
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0
Osakkuusyrittäiset		
Oy Samlink Ab, Helsinki		
Osuus osakkeista ja äänistä	23 %	23 %
Oy Samlink Ab:n kirjanpitoarvo emoyhtiössä 31.12.	0	0
Osuus Oy Samlink Ab:n tuloksesta yhteensä	597	738

Aktia Pankki Oyj on saanut osinkoa Oy Samlink Ab:stä 0,6 (0,7) miljoonaa euroa.

Osakkuusyritysten tilinpäätökset on laadittu konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti noudattaen IFRS-standardeja.

Lähipiiritapahtumat osakkuusyritysten kanssa esitetään liitteessä K44.

K24 Aineettomat hyödykkeet	2017	2016
Hankintameno 1.1.	89 575	71 536
Hankinnat	-	957
Lisäykset	13 971	17 083
Vähennykset	-23	-
Hankintameno 31.12.	103 523	89 575
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-25 878	-20 783
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	23	-
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 530	-5 095
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-32 384	-25 878
Kirjanpitoarvo 31.12.	71 139	63 698

K25 Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
2017				
Hankintameno 1.1.	5 961	33 429	18 667	58 057
Käypään arvoon arvostus	-	-387	1 006	619
Hankinnat	-235	-6 016	-	-6 251
Lisäykset	-	968	1 838	2 806
Hankintameno 31.12.	5 726	27 995	21 511	55 232
Arvonalentumiset	-	-	-38	-38
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-	-38	-38
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 726	27 995	21 473	55 195

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja-osuudet	Yhteensä
2016				
Hankintameno 1.1.	5 961	33 017	14 768	53 746
Käypään arvoon arvostus	-	412	-492	-80
Lisäykset	-	-	4 392	4 392
Hankintameno 31.12.	5 961	33 429	18 667	58 057
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 961	33 429	18 667	58 057

K26 Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Konttori- korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelli- set hyödyk- keet yhteensä
2017				
Hankintameno 1.1.	16 582	11 300	1 587	29 469
Lisäykset	417	216	-	633
Vähennykset	-770	-1 464	-19	-2 253
Hankintameno 31.12.	16 229	10 053	1 568	27 850
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13 117	-7 427	-1 254	-21 798
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	765	1 464	-	2 229
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 597	-1 338	-	-2 935
Arvonalentumiset	-95	-438	-	-534
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-14 044	-7 740	-1 254	-23 038
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 185	2 312	315	4 812

	Koneet ja kalusto	Konttori- korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelli- set hyödyk- keet yhteensä
2016				
Hankintameno 1.1.	14 992	10 820	1 587	27 398
Lisäykset	1 591	484	-	2 075
Vähennykset	0	-4	-	-4
Hankintameno 31.12.	16 582	11 300	1 587	29 469
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-11 452	-6 001	-1 254	-18 707
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	0	-	-	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 664	-1 427	-	-3 091
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-13 117	-7 427	-1 254	-21 798
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 466	3 873	333	7 672

K27 Muut varat yhteensä	2017	2016
Siirtyvät ja maksetut korkosaamiset	22 293	31 576
Muut siirtosaamiset ja maksetut ennakot	16 569	14 992
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	38 862	46 568
Maksujenvälityssaamiset	8 633	82
Muut saamiset	15 787	20 114
Muut varat	24 420	20 197
Yhteensä	63 283	66 764

K28 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	2017	2016
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto		
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto 1.1.	52 151	47 967
Yritysosot / yritysmyyntit	-276	-393
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	4 306	6 816
Rahoitusvarat:		
Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	-3 089	-995
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-746	-1 069
Rahavirran suojaukset:		
Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	17	-50
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajan tuloksen kautta	523	-126
Laskennalliset verovelat / saamiset, netto 31.12.	52 886	52 151
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössirot	41 113	40 519
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-1 844	-2 027
Rahoitusvarat	12 615	16 192
Rahavirran suojaukset	-71	-146
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	1 377	1 229
Aktivoidut kehittämiskustannukset	2 203	2 260
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuu	1 680	1 920
Muut	-	19
Yhteensä	57 073	59 965
Laskennalliset verosaamiset		
Rahoitusvarat	2 538	5 418
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	122	586
Negatiivinen tulos	960	960
Muut	567	850
Yhteensä	4 187	7 814
Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella		
Tilinpäätössirot	-631	-3 812
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-183	83
Rahoitusvarat	-3 121	-2 986
Rahavirran suojaukset	-75	-158
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	-387	-270
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	59	-11
Aktivoidut kehittämiskustannukset	57	-633
Henkivakuutustoiminnan tasausvastuu	240	240
Negatiivinen tulos	-	960
Muut	-264	-229
Yhteensä	-4 306	-6 816

K29 Talletukset

	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	71 684	46 000
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksille	622 735	462 860
Velat luottolaitoksille	694 419	508 860
Vaadittaessa maksettavat talletukset	3 930 242	3 765 759
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	188 301	398 530
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 118 544	4 164 289
Yhteensä	4 812 963	4 673 148

K30 Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2017		2016	
	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	2 450 748	2 458 929	2 476 712	2 484 043
Yhteensä	2 450 748	2 458 929	2 476 712	2 484 043

	2017			2016		
	Alle vuoden	Yli vuoden	Yhteensä	Alle vuoden	Yli vuoden	Yhteensä
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat						
Liikkeeseen lasketut vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	503 373	1 165 215	1 668 587	-	1 685 193	1 685 193
Yhteensä	503 373	1 165 215	1 668 587	-	1 685 193	1 685 193
Vakuudettomat joukkovelkakirjalainat						
Liikkeeseen lasketut vakuudettomat joukkovelkakirjalainat, seniorirahoitus	236 318	545 843	782 161	300 866	490 654	791 520
Yhteensä	236 318	545 843	782 161	300 866	490 654	791 520

31.12.2017					Yli 10	Yhteensä
	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	vuotta	
Aktia Pankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	500 000	1 064 750	-	83 000	1 647 750
Aktia Pankin EMTN-ohjelma sis. Schuldscheindarlehen, kiinteä korko	-	5 000	-	15 000	184 000	204 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma, vaihtuva korko	-	235 079	330 000	-	-	565 079
Muut	-	-	-	-	-	42 100
Yhteensä	-	740 079	1 394 750	15 000	267 000	2 458 929

31.12.2016					Yli 10	Yhteensä
	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	vuotta	
Aktia Pankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	1 000 000	500 000	40 000	1 540 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma sis. Schuldscheindarlehen, kiinteä korko	-	300 000	5 000	15 000	184 000	504 000
Aktia Pankin EMTN-ohjelma, vaihtuva korko	-	-	265 079	-	-	265 079
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	64 750	-	43 000	107 750
Muut	-	-	-	-	-	67 214
Yhteensä	-	300 000	1 334 829	515 000	267 000	2 484 043

K31 Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2017	2016
Debentuurilainat	235 200	243 596
Yhteensä	235 200	243 596
Nimellisarvo	235 200	243 595
Toissijaisiin omiin varoihin kuuluva määrä	111 048	136 148

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

K32 Muut velat luottolaitoksille	2017	2016
Muut velat luottolaitoksille, vakuudelliset	23 000	28 000
Muut velat luottolaitoksille, vakuudettomat	37 045	46 504
Yhteensä	60 045	74 504

Muut velat luottolaitoksille sisältävät 56 (67) miljoonaa euroa kiinteäkorkoisia velkoja Euroopan investointipankille.

K33 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat	-	5 500
Yhteensä	-	5 500

K34 Vakuutusvelka

	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Vakuutusvelka 1.1.	518 941	552 188	643 504	578 276	1 162 446	1 130 463
Vakuutusmaksutulo	30 896	34 148	94 310	77 855	125 206	112 003
Maksetut korvaukset	-62 179	-72 740	-44 561	-40 096	-106 740	-112 836
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaisesta vakuutuksesta / vakuutukseen	-3 809	-3 774	3 809	3 774	-	-
Hyvitetty korko säästöihin	14 858	16 145	-	-	14 858	16 145
Asiakashyvitykset säästöihin	35	6	-	-	35	6
Kuormitustulo	-8 732	-9 147	-7 765	-6 823	-16 497	-15 970
Arvonnousu ja muut erät	433	2 116	37 586	30 519	38 019	32 635
Vakuutusvelka 31.12.	490 444	518 941	726 883	643 504	1 217 328	1 162 446

Vakuutusvelka vakuutuslajeittain	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Säästövakuutus	67 251	76 478	644 201	569 076	711 452	645 554
Yksilöllinen eläkevakuutus	325 718	345 436	82 682	74 428	408 400	419 865
Ryhmäeläkevakuutus	70 798	67 829	-	-	70 798	67 829
Riskivakuutus	26 678	29 198	-	-	26 678	29 198
Yhteensä	490 444	518 941	726 883	643 504	1 217 328	1 162 446

Vakuutusvelan muutos	Vakuutus sopimuksista		Sijoitus sopimuksista		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Vakuutusvelka 1.1.	518 941	552 188	643 504	578 276	1 162 446	1 130 463
Vuoden muutos	-28 497	-33 246	83 379	65 229	54 882	31 983
Vakuutusvelka 31.12.	490 444	518 941	726 883	643 504	1 217 328	1 162 446
- josta velka riskivakuutuksista ja korkotuottoisista vakuutuksista	411 771	440 090	3 208	2 924	414 978	443 014
- josta velka sijoitussidonnaisista vakuutuksista	78 674	78 852	723 676	640 580	802 349	719 432

Keskimääräinen laskuperustekorko	2017	2016
Säästövakuutus	2,9 %	3,0 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,8 %	3,7 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,3 %	3,3 %
Riskivakuutus	2,9 %	3,0 %
Yhteensä	3,5 %	3,5 %

Henkivakuustoitinnan vakuutusvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset

Vakuutusvelka lasketaan osittain siten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, osittain siten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakoroilla ja eri hyvityksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipremiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta ja sairastuvuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista. Lisäksi tiettyjä eläkevakuutuksia varten tehdään korkokulua ja pidentynyttä elinikää koskeva ylimääräinen varaus. Vakuutusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakashyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vakuutusvelkaan.

Sijoitussidonnainen vakuutusvelka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen kurssien pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävä osa jälleenvakuutetaan.

K35 Muut velat yhteensä	2017	2016
Korkovelat	20 346	22 714
Korukoennakot	1 566	1 918
Siirtyvät korkovelat ja saadut korukoennakot	21 911	24 632
Muut siirtovelat ja saadut ennakot	31 789	28 705
Siirtovelat ja saadut ennakot	53 700	53 337
Maksujenvälitysvelat	13 331	55 105
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	609	2 932
Muut velat	15 613	9 011
Muut velat yhteensä	29 553	67 048
Yhteensä	83 253	120 385

K36 Varaukset	2017	2016
Varaukset 1.1	1 406	2 336
Käytetyt varaukset	-1 406	-930
Varaukset 31.12.	-	1 406

Aktia Pankki Oyj on investoinut moderniin peruspankkijärjestelmään. Peruspankkijärjestelmän vaihto tehtiin yhteistyössä IT-toimittaja Samlink Oy:n kanssa. Aktian uuden peruspankkijärjestelmän täysimittainen käyttöönotto toteutettiin heinäkuussa 2017, ja peruspankin vaihdon vuoksi tehty varaus on purettu kokonaisuudessaan.

K37 Oma pääoma	2017	2016
Osakepääoma	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	51 533	67 283
Sidottu oma pääoma	214 533	230 283
Osakeperusteisten korvausten rahasto	1 499	1 957
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 400	108 316
Voittovarat 1.1.	272 552	259 889
Osingonjako	-39 908	-35 946
Omien osakkeiden hankinta	-1 703	-1 716
Omien osakkeiden myynti	1 216	1 521
Etuuspohjaiset eläkemaksut, OCI	2 093	-503
Tilikauden tulos	39 340	49 308
Vapaa oma pääoma	383 489	382 826
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	598 022	613 108
Oma pääoma	598 022	613 108

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Vuoden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 163 000 000 euroa. Pääoma jakautuu 46 706 723 A-osakkeelle ja 19 872 088 R-osakkeelle, yhteensä 66 578 811 (66 578 811) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 39 757 (41 791). Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 765 829 (768 001). A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa omat osakkeet muodostuivat 237 440 (184 669) A-osakkeesta ja 6 658 (6 658) R-osakkeesta.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyttävä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eriä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto, osakkeenomistajille maksettu osinko ja tilikauden voitto. Edellisten tilikausien voittoon sisältyy myös konserniyritysten erillistilinpäätöksiin sisältyvät tilinpäätössiirrot sekä vakuutusyhtiön tasoitusmäärät, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä kirjattu edellisten tilikausien voittoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

	2017	2016
Käyvän arvon rahasto 1.1.	67 283	75 081
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	1 603	3 928
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-17 529	-8 243
Laskennalliset verot voitosta / tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	3 089	995
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-605	-
Henkivakuutusnetto	-1 643	-741
Laskennalliset verot	450	148
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-87	-3 056
Henkivakuutusnetto	-1 393	-1 548
Laskennalliset verot	296	921
Voitto / tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaisopimukset	86	-252
Laskennalliset verot voitosta / tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-17	50
Käyvän arvon rahasto 31.12.	51 533	67 283

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

	Osakkeiden lukumäärä	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
1.1.2016	66 578 811	163 000	115 113
Omien osakkeiden myynti			-140
Pääoman palautus osakkeenomistajille			-6 657
31.12.2016	66 578 811	163 000	108 316
Omien osakkeiden myynti			84
31.12.2017	66 578 811	163 000	108 400

Konsernin vapaa oma pääoma	2017	2016
Konsernin jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat		
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu voittovaroihin 1.1.	162 077	146 894
Osuus aktivoiduista kehittymenoista, jotka on kirjattu voittovaroihin 1.1.	9 042	6 508
Jakokelvottomat varat yhteensä voittovaroista 1.1.	171 118	153 402
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu tilikauden voittoon	2 376	15 183
Osuus aktivoiduista kehittymenoista, jotka on kirjattu tilikauden voittoon	-229	2 534
Jakokelvottomat varat, jotka on kirjattu tilikauden voittoon, yhteensä	2 146	17 716
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu voittovaroihin 31.12.	164 452	162 077
Osuus aktivoiduista kehittymenoista, jotka on kirjattu voittovaroihin 31.12.	8 812	9 042
Jakokelvottomat varat yhteensä voittovaroista 31.12.	173 265	171 118
Konsernin vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Osakeperusteisten korvausten rahasto	1 499	1 957
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 400	108 316
Voittovarot 1.1.	101 434	106 487
Osingonjako	-39 908	-35 946
Muut muutokset voittovaroihin	1 606	-698
Tilikauden voitto	37 193	31 591
Yhteensä	210 224	211 707
Konsernin vapaa oma pääoma yhteensä		
Osakeperusteisten korvausten rahasto	1 499	1 957
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 400	108 316
Voittovarot 1.1.	272 552	259 889
Osingonjako	-39 908	-35 946
Muut muutokset voittovaroihin	1 606	-698
Tilikauden voitto	39 340	49 308
Yhteensä	383 489	382 826

Osingonjako osakkeenomistajille

Hallitus ehdottaa Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle 10.4.2018, että emoyhtiön jakokelpoisista voittovaroista yhteensä 39 905 236,90 euroa, jaetaan osinkona 0,57 euroa osakkeelta, yhteensä 37 810 786,41 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen kасыtyksen mukaan vaikuta yhtiön maksukykyyn.

Konsernin muut liitetiedot

K38 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

	31.12.2017		31.12.2016	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	282 477	282 477	380 095	380 095
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 925 358	1 925 358	1 840 526	1 840 526
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	367 800	376 489	445 294	457 199
Johdannaissopimukset	84 046	84 046	132 246	132 246
Lainat ja muut saamiset	5 888 674	5 811 166	5 760 460	5 679 639
Yhteensä	8 548 354	8 479 535	8 558 620	8 489 704
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	802 575	802 575	723 144	723 144
Rahoitusvelat				
Talletukset	4 812 963	4 803 459	4 673 148	4 651 047
Johdannaissopimukset	33 559	33 559	54 254	54 254
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 450 748	2 465 729	2 476 712	2 477 214
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	235 200	238 227	243 596	247 330
Muut velat luottolaitoksilta	60 045	60 371	74 504	76 500
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	5 500	5 502
Yhteensä	7 592 516	7 601 346	7 527 714	7 511 846

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssiosakkeet sekä johdannaissopimukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä useat muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Tämän lisäksi pankki tekee erillisen arvostuskorjauksen OTC-johdannaisten markkina-arvoon huomioiden sekä vastapuolen että oman luottoriskikomponentin.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

Rahoitusvarat käypään arvoon	31.12.2017				31.12.2016			
	Markkina-arvon ryhmittely				Markkina-arvon ryhmittely			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	1 457 566	93 215	246 419	1 797 199	1 439 468	93 450	206 340	1 739 259
Osakkeet ja osuudet	94 305	-	33 854	128 159	64 016	-	37 252	101 267
Yhteensä	1 551 870	93 215	280 273	1 925 358	1 503 484	93 450	243 592	1 840 526
Johdannaispöytäkirjat, netto	28	50 459	-	50 487	142	77 850	-	77 992
Yhteensä	28	50 459	-	50 487	142	77 850	-	77 992
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	802 575	-	-	802 575	723 144	-	-	723 144
Yhteensä	2 354 473	143 674	280 273	2 778 420	2 226 771	171 300	243 592	2 641 663

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esim. kun instrumenteilla ei enää käydä aktiivisesti kauppaa. Jakson aikana on siirretty 8 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita tasolta 2 tasolle 1 lisääntyneen markkina-aktiiviteetin johdosta.

Aktia-konsernin riskienvalvonta vastaa rahoitusinstrumenttien luokittelusta tasoin 1, 2 ja 3. Arvostusmenetelmä on jatkuva ja sama kaikille instrumenteille kaikilla tasoilla. Menetelmässä määritetään, mihin arvostusryhmään rahoitusinstrumentit luokitellaan. Jos sisäisillä oletuksilla on merkittävä vaikutus käypään arvoon, raportoidaan rahoitusinstrumentit tasoon 3. Menetelmä sisältää myös arvostustiedon laatuun perustuvan arvion siitä, tulisiko rahoitusinstrumenttiä siirtää tasojen välillä.

Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos vuodenvaihteesta.

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta, jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	Kirjanpitoarvo 1.1.2017	-	-	-	206 342	37 252	243 594	206 342	37 252
Hankinnat	-	-	-	56 011	1 307	57 318	56 011	1 307	57 318
Myynnit	-	-	-	-	-1 779	-1 779	-	-1 779	-1 779
Erääntynyt vuoden aikana	-	-	-	-15 769	-	-15 769	-15 769	-	-15 769
Tulokseen kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-	-	-	-	-2 522	-2 522	-	-2 522	-2 522
Tulokseen kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laajaan tulokseen kirjatut arvomuutokset	-	-	-	-164	-405	-569	-164	-405	-569
Siirrot tasolta 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	-	-	-	246 420	33 853	280 273	246 420	33 853	280 273

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi

Tasoon 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kurseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa muutosta.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys mahdollisille markkinamuutoksille. Korollisten arvopaperien osalta arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti, kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu muuttuvan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon rahaston tulos- tai arvonmuutoksen vaikutus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin olisi 2,6 (2,4) prosenttia.

Herkkyyshanalyysi rahoitusvaroilta, jotka kuuluvat tasoon 3	31.12.2017			31.12.2016		
	Tulosvaikutus oletetulle muutokselle			Tulosvaikutus oletetulle muutokselle		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-
Myytävikissä olevat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	246 419	7 393	-7 393	206 340	6 190	-6 190
Osakkeet ja osuudet	33 854	6 771	-6 771	37 252	7 450	-7 450
Yhteensä	280 273	14 163	-14 163	243 592	13 641	-13 641
Yhteensä	280 273	14 163	-14 163	243 592	13 641	-13 641

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuittaus

Varat	31.12.2017		31.12.2016	
	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus
Rahoitusvarat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	84 046	-	132 246	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu arvo	84 046	-	132 246	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	5 826	-	8 813	-
Saadut vakuudet	76 550	-	117 140	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	82 376	-	125 953	-
Netto	1 670	-	6 293	-

Velat	31.12.2017		31.12.2016	
	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus	Johdannaiset	Käännteinen takaisinostosopimus
Rahoitusvelat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	33 559	146 185	54 254	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu arvo	33 559	146 185	54 254	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	5 826	-	8 813	-
Annetut vakuudet	12 270	145 909	26 390	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	18 096	145 909	35 203	-
Netto	15 463	276	19 051	-

Taulukko esittää rahoitusvarat ja -velat, joita ei ole kuitattu taseessa, mutta joilla on juridisesti sitoviin kuittaus sopimukseen tai vastaaviin, esimerkiksi ns. ISDA-sopimukseen, liittyviä potentiaalisia oikeuksia, mukaan lukien sopimukseen kuuluvat vakuudet. Nettomäärä ilmaisee vastuut sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksujen lakkautus- tai maksukyvyttömyystilanteessa.

K39 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

		Liite					
Varat 31.12.2017		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	K17	282 477	-	-	-	-	282 477
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K18	146 240	266 992	1 068 970	275 512	167 644	1 925 358
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K19	98 792	30 144	45 245	193 618	-	367 800
Johdannaissopimukset	K20	2 104	8 951	35 666	7 844	29 481	84 046
Lainat ja muut saamiset	K21	174 060	421 642	1 624 092	1 634 966	2 033 913	5 888 674
Yhteensä		703 673	727 729	2 773 974	2 111 940	2 231 038	8 548 354
Velat 31.12.2017		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	K29	4 322 199	72 126	418 639	-	-	4 812 963
Johdannaissopimukset	K20	2 949	7 157	17 099	6 354	-	33 559
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	130	739 560	1 403 324	16 145	291 589	2 450 748
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	K31	6 361	21 021	207 819	-	-	235 200
Muut velat luottolaitoksille	K32	1 379	13 080	40 069	5 517	-	60 045
Yhteensä		4 333 017	852 943	2 086 950	28 016	291 589	7 592 516
Varat 31.12.2016		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	K17	380 095	-	-	-	-	380 095
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K18	227 277	163 859	1 150 787	148 817	149 786	1 840 526
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K19	113 387	110 132	160 926	60 849	-	445 294
Johdannaissopimukset	K20	3 235	9 106	63 688	19 169	37 048	132 246
Lainat ja muut saamiset	K21	148 170	576 839	1 692 643	1 485 396	1 857 412	5 760 460
Yhteensä		872 164	859 936	3 068 044	1 714 230	2 044 246	8 558 620
Velat 31.12.2016		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	K29	4 136 690	274 740	261 719	-	-	4 673 148
Johdannaissopimukset	K20	3 494	6 396	35 590	8 773	-	54 254
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	2 417	296 447	1 359 166	519 579	299 103	2 476 712
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	K31	10 010	16 775	210 217	6 594	-	243 596
Muut velat luottolaitoksille	K32	1 379	13 080	46 011	14 034	-	74 504
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K33	5 500	-	-	-	-	5 500
Yhteensä		4 159 491	607 437	1 912 703	548 981	299 103	7 527 714

K40 Annetut ja saadut vakuudet

	2017	2016
Annetut vakuudet		
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet		
Arvopaperit	575 159	380 137
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan.	2 110 366	2 315 664
Yhteensä	2 685 525	2 695 802
Muut annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit ¹	146 656	119 500
Panttaus- ja takaisinostosopimusten yhteydessä annettu käteinen	12 270	26 390
Yhteensä	158 926	145 890
Annetut vakuudet yhteensä	2 844 450	2 841 692

Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja	2017	2016
Velat luottolaitoksille ²	569 185	373 720
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) ³	1 668 567	1 685 193
Johdannaiset	12 270	26 390
Yhteensä	2 250 023	2 085 302

1) Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 31.12.2017 pantattuna oli 21 (4) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

2) Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

3) Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet

Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen ¹	76 550	117 140
Yhteensä	76 550	117 140

1) Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

K41 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2017	2016
Takaukset	31 704	30 817
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	7 325	807
Käyttämättömät luottojärjestelyt	505 190	495 618
Muut peruuttamattomat sitoumukset	8 806	413
Yhteensä	553 025	527 655

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2017	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	3 640	5 598	22 431	-	36	31 704
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	-	200	7 125	-	-	7 325
Käyttämättömät luottojärjestelyt	105 270	24 331	26 484	54 185	294 919	505 190
Muut peruuttamattomat sitoumukset	-	134	225	168	8 279	8 806
Yhteensä	108 910	30 263	56 265	54 354	303 234	553 025

31.12.2016	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	6 354	7 657	7 410	9 395	-	30 817
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	5	200	432	170	-	807
Käyttämättömät luottojärjestelyt	204 385	40 467	9 124	26 026	215 615	495 618
Muut peruuttamattomat sitoumukset	7	153	254	-	-	413
Yhteensä	210 751	48 477	17 220	35 592	215 615	527 655

K42 Vuokravastuut

	2017	2016
Alle 1 vuosi	6 925	7 830
1-5 vuotta	5 160	8 789
Yli 5 vuotta	108	201
Yhteensä	12 192	16 821

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellisimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

K43 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät tytäryritykset

	31.12.2017		31.12.2016	
	Osuus osakkeista	Osuus äänistä	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki ¹	-	-	100 %	100 %
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100 %	100 %	100 %	100 %
Aktia Rahoitus Oy, Helsinki	100 %	100 %	100 %	100 %
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100 %	100 %	100 %	100 %
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Varainhoito Oy, Helsinki	76 %	76 %	76 %	76 %
Kiinteistövälitystominta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Turku	100 %	100 %	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Green Park, Lempäälä	100 %	100 %	-	-
Kiinteistö Oy Kantaatti, Turku	-	-	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1, Helsinki	50 %	50 %	50 %	50 %
Kiinteistö Oy Skanssinkatu, Turku	50 %	50 %	50 %	50 %
Kiinteistö Oy Lempäälän Rajamäentie, Helsinki	50 %	50 %	50 %	50 %
Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16, Turku	33 %	33 %	33 %	33 %
Kiinteistö Oy Lahden BW Tower, Helsinki	33 %	33 %	33 %	33 %
Kiinteistö Oy Helsingin Gigahertsi, Helsinki	33 %	33 %	-	-

1) Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautettiin Aktia Pankki Oyj:hin 28.2.2017.

Tytäryhtiöt, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

	Segmentti	31.12.2017		31.12.2016	
		Määräysvallattomien omistajien osuus osakkeista	Määräysvallattomien omistajien osuus äänistä	Määräysvallattomien omistajien osuus osakkeista	Määräysvallattomien omistajien osuus äänistä
Aktia Varainhoito Oy	Varainhoito & Henkivakuutus	24 %	24 %	24 %	24 %

Määräysvallattomien omistajien osuuteen tytäryhtiöissä liittyy osakkeiden luovutusta koskevia rajoituksia.

Yhteenveto taloudellisesta informaatiosta (ennen konsernieliminoiteja)

	Aktia Hypoteekkipankki Oyj		Aktia Varainhoito Oy	
	2017	2016	2017	2016
Tilikauden voitto	9	-3 840	7 543	4 538
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	-1 887	1 805	1 086
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos	9	-3 840	7 543	4 538
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	-1 887	1 805	1 086
Varat	250 903	253 062	15 700	11 620
Velat	121 358	122 566	5 811	4 735
Varat, netto	129 545	130 496	9 889	6 885
josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	2 366	1 647
Liiketoiminnan rahavirta	44 503	-31 991	7 795	4 168
Investointien rahavirta	-	-	-2	-6
Rahoituksen rahavirta	-	-213	-4 538	-4 351
Rahavarojen muutos, netto	44 503	-32 204	3 254	-189
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-	105	1 086	1 041

Lähipiiritapahtumat tytäryritysten kanssa esitetään liitteessä E45.

K44 Lähipiiritapahtumat

Lähipiiri käsittää määräävässä asemassa olevat osakkeenomistajat ja johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt ja näiden perheenjäsenet sekä yritykset, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut johtoryhmän jäsenet.

Johtoon kuuluvien henkilöiden saama korvaus	2017					
	Kiinteä korvaus *	Muuttuva korvaus **	Osakeperusteinen maksu	Palkka ja palkkiot yhteensä	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)
	Palkat, palkkiot ja muut luontoisedut	Tulospalkka				
Martin Backman, toimitusjohtaja	257	-	93	350	45	38
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja (3.3.2017 asti)	46	17	241	304	11	55
Juha Hammarén, toimitusjohtajan sijainen	246	26	18	290	48	35
Taru Narvanmaa, toimitusjohtajan sijainen (5.5.2017 asti)	89	20	169	277	19	59
Johtoryhmä poislukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen ¹	1 140	100	114	1 353	218	167
Yhteensä	1 777	162	635	2 574	342	353

	2016					
	Kiinteä korvaus *	Muuttuva korvaus **	Osakeperusteinen maksu	Palkka ja palkkiot yhteensä	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)
	Palkat, palkkiot ja muut luontoisedut	Tulospalkka				
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	315	41	554	910	63	232
Taru Narvanmaa, toimitusjohtajan sijainen	246	35	338	619	50	126
Johtoryhmä poislukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	1 189	161	421	1 771	238	180
Yhteensä	1 750	237	1 314	3 300	350	538

* Sisältää palkat ja muut luontoisedut kuten puhelin- ja autoedun

** Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohjelman mukaisesti

	2017			2016		
	Vuosi- ja kokous-palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)	Vuosi- ja kokous-palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset (IFRS)
Korvaukset hallituksen jäsenille ²						
Dag Wallgren, puheenjohtaja	84	15	-	82	15	-
Lasse Svens, varapuheenjohtaja (1.1.2017 alkaen)	56	10	-	41	7	-
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja (31.12.2016 asti)	-	-	-	52	9	-
Christina Dahlblom	37	6	-	20	3	-
Stefan Damlin	40	7	-	38	7	-
Sten Eklundh	49	8	-	47	8	-
Kjell Hedman	39	7	-	40	8	-
Catharina von Stackelberg-Hammarén	38	7	-	35	6	-
Arja Talma	44	8	-	38	7	-
Yhteensä	386	67	-	393	70	-
Korvauksen hallintoneuvoston jäsenille ³						
Nina Wilkman, puheenjohtaja	27	-	-	-	-	-
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	2	-	-	31	6	-
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	13	-	-	14	2	-
Patric Lerche, varapuheenjohtaja	13	-	-	15	3	-
Clas Nyberg, varapuheenjohtaja	13	-	-	15	3	-
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	14	-	-	14	2	-
Muut jäsenet	123	-	-	140	25	-
Yhteensä	204	-	-	228	40	-
Johtoon kuuluvien henkilöiden saama korvaus yhteensä	2 574	342	353	3 300	350	538
Korvaukset hallituksen jäsenille yhteensä	386	67	-	393	70	-
Korvauksen hallintoneuvoston jäsenille yhteensä	204	-	-	228	40	-
Korvaukset johtoon kuuluville, hallitukselle ja hallintoneuvostolle yhteensä	3 163	408	353	3 922	461	538

1) Johtoryhmän muut jäsenet ovat varatoimitusjohtaja Merja Sergelius, varatoimitusjohtaja Anssi Rantala, varatoimitusjohtaja Carola Nilsson, johtaja Irma Gillberg-Hjelt, johtaja Sam Olin, CFO Outi Henriksson, johtaja Minna Miettinen, johtaja Juha Volotinen ja johtaja Anu Tuomolin.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 15 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on 12 kuukautta. Johtoryhmän jäsenet noudattavat lakisääteistä eläkeikää.

2) Hallituksen vuosipalkkiosta 40 (40) prosenttia maksettiin Aktian A-osakkeina, jotka hankittiin markkinahintaan suoraan pörssistä hallituksen jäsenten lukuun.

3) Aktia Pankki Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 2017 päätöksen mukaisesti hallintoneuvoston jäsenet ostivat Aktian A-osakkeita 40 (35) prosentilla vuosipalkkiostaan suoraan pörssistä markkinahintaan. Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti muuttaa pankin yhtiöjärjestyksestä hallituksen ehdotuksen mukaan niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan.

Osakeomistus

Vuoden 2017 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 162 463 (306 743) Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 525 (8 552) Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,2 (0,5) % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,0 (0,1) % äänistä.

Lähipiiritapahtumat 2017

Luotot ja takaukset
Talletukset
Ostetut palvelut

Osakkuusyrietykset	Muu lähipiiri
-	15 328
572	6 077
7 745	162

Lähipiiritapahtumat 2016

Luotot ja takaukset
Talletukset
Ostetut palvelut

Osakkuusyrietykset	Muu lähipiiri
-	16 624
505	8 055
10 997	121

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalien asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisuuden puitteissa ja samojen vakuus- ja tuottovaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

K45 Etuusperusteiset eläkejärjestelyt

Lakisääteisen eläketurvan lisäksi Aktia on tehnyt etuusperusteisia eläkejärjestelyjä konsernijohdon jäsenille ja tietyille johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille sekä sellaisille työntekijöille, jotka olivat Säästöpankkien Eläkekassan jäseniä kun se lopetettiin 31.12.1993. Konsernijohdon jäsenten ja johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden eläkeikä on 63 vuotta. Saavutettuaan eläkeiän he saavat eläkkeenä 60 prosenttia eläkeperusteisesta palkasta.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuutusyhtiön vastuulla olevaa osaa veloitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin veloitte. Järjestelyä säätelevät paikalliset lait ja muut säännökset. Yhtiön vastuulle jää ainoastaan diskonttauskoron ja palkankorotusten muutosten vaikutus nettovelkaan. Eläkkeiden korotusten riskin kantaa kokonaisuudessaan vakuutusyhtiö.

Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttäviä vakuutuksia (Qualifying insurance policies).

Vuoden 2017 aikana 19 jäsentä on poistunut ohjelman piiristä, mistä syystä konsernin tulevat vastuut ovat pienentyneet. Eläkeuudistusta ei ole huomioitu.

	2017	2016
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-451	-390
Korkonetto	-35	-39
Kulut tuloslaskelmassa	-487	-429
Uudelleenarvostukset laajassa tuloslaskelmassa	2 616	-629
Laaja tulos ennen veroja	2 130	-1 058
Veloitteen nykyarvo 1.1.	7 700	7 032
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	451	390
Korkokulut	99	121
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemukseräisistä tarkistuksista	-2 436	118
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muuttuessa	-438	682
Maksetut etuudet	-2 058	-642
Veloitteen nykyarvo 31.12.	3 320	7 700
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	4 768	4 673
Korkotuotot	64	82
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	-257	170
Maksetut etuudet	-2 058	-642
Järjestelyyn suoritettavat maksut (työnantaja)	193	485
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	2 711	4 768
Veloitteen nykyarvo	3 320	7 700
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-2 711	-4 768
Taseessa oleva velka 31.12.	609	2 932
Taseessa oleva velka 1.1.	2 932	2 359
Kulut tuloslaskelmassa	487	429
Järjestelyyn suoritettavat maksut (työnantaja)	-193	-485
Lisäkulu (+) FAS:iin	293	-56
Uudelleenarvostukset laajassa tuloslaskelmassa	-2 616	629
Taseessa oleva velka 31.12.	609	2 932
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	1,7 %	1,3 %
Palkkakehitys, %	2,8 %	2,5 %
Etuuksien kasvu, %	0,0 %	0,0 %
Herkkyysanalyysi - nettovelka		
Alla olevasta taulukosta näkyvät oletusten muutosten vaikutukset nettovelkaan (euroissa)		
Diskontokorko 1,30 % (1,80 %)	609	2 932
Diskontokoron muutos +0,50 %	-96	-296
Diskontokoron muutos -0,50 %	111	340
Palkkakehitys 2,50 % (2,60 %)	609	2 932
Palkkakehityksen muutos +0,50 %	108	242
Palkkakehityksen muutos -0,50 %	-104	-234

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 21 vuotta.

Konserni arvioi maksavansa etuusperusteisen eläkejärjestelyihinsä vuonna 2018 noin 0,2 miljoonaa euroa.

K46 Osakeperusteinen kannusteohjelma

Osakepalkkio-ohjelma

Toimitusjohtaja, muut konserninjohtoon jäsenet ja tietyt muut avainhenkilöt kuuluvat osakeperusteisen kannusteohjelman (osakepalkkio-ohjelma) piiriin. Kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely, ja palkkio koostuu toisaalta Aktia Pankki Oyj:n A-osakkeista, toisaalta rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut.

Tämänhetkisten osakepalkkio-ohjelmien (ansaintajaksot 2015–2016, 2016–2017) puitteissa saatava palkkio voi olla yhteensä enintään 204 000 Aktia Pankki Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma. Aiemmilta ansaintajaksolta (2013–2014, 2014–2015) siirtyneiden osakkeiden määrä voi olla yhteensä enintään 39 494 Aktia Pankki Oyj:n A-osaketta. Ansaintajaksoa 2017–2018 varten on perustettu osakepalkkio-ohjelma, joka voi käsittää enintään 120 000 Aktia Pankki Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa.

Osakepalkkio-ohjelma perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää kaksi rullaavaa kahden vuoden ansaintajaksoa. Ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto (paino 50 %) kullakin ansaintajaksolla. Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamistaan osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa heidän bruttovuosipalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa.

Kunkin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä. Maksu suoritetaan osakkeina ja käteisenä. Hallitus on määritellyt enimmäispalkkion avainhenkilöä kohti. Palkkiota ei yleensä makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimitushteessa Aktia-konserniin.

Ansaintajakso 2013 - 2014

	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	12 121	24 250	36 367	120 000	137 500
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	12 121	24 250	36 367	120 000	137 500
Myöntämispäivä	19.6.2013	19.6.2013	19.6.2013	19.6.2013	19.6.2013
Ansaintajakso alkaa	1.1.2013	1.1.2013	1.1.2013	1.1.2013	1.1.2013
Ansaintajakso päättyy	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2014
Henkilöitä myöntämispäivänä	4	10	10	12	14
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	6,88	6,88	6,88	6,88	6,88
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	10,31	9,77	8,10

Ansaintajakso 2014 - 2015

	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	19 862	29 790	112 500	112 500	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	19 862	29 790	112 500	112 500	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	28.1.2014	28.1.2014	28.1.2014	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2014	1.1.2014	1.1.2014	1.1.2014	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	5	13	13	13	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	8,35	8,35	8,35	8,35	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	10,31	9,77	-

Ansaintajakso 2015 - 2016

	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	7 511	120 000	120 000	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	7 511	120 000	120 000	-	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	28.1.2014	28.1.2014	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	1.1.2015	1.1.2015	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	7	15	16	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,46	9,46	9,46	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	10,31	-	-

Ansaintajakso 2016 - 2017

	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	84 000	101 500	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	84 000	101 500	-	-	-
Myöntämispäivä	16.12.2015	16.12.2015	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2016	1.1.2016	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2017	31.12.2017	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	7	14	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	10,07	10,07	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	-	-	-

Ansaintajakso 2017 - 2018	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	120 000	-	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	120 000	-	-	-	-
Myöntämispäivä	15.2.2017	-	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.10.2017	-	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.3.2018	-	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	10	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,66	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	-	-	-	-

Osakeomistusohjelma

Osakepalkkio-ohjelman lisäksi tietyille avainhenkilöille tarjottu mahdollisuutta saada ehdollinen palkkio, joka perustuu A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle ansaintajakson päättyttyä, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimitushteessä Aktia-konserniin ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämää osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista. Osakeomistusohjelmien (MRS) kautta saatava palkkio voi olla yhteensä enintään 108 400 Aktia Pankki Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma.

Osakeomistusohjelma 2014	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	8 400	69 000	69 000	69 000	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	8 400	69 000	69 000	69 000	-
Myöntämispäivä	28.1.2014	28.1.2014	28.1.2014	28.1.2014	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2014	1.1.2014	1.1.2014	1.1.2014	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	3	23	23	22	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	8,35	8,35	8,35	8,35	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	10,31	9,77	-

Osakeomistusohjelma 2015	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	39 000	45 000	45 000	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	39 000	45 000	45 000	-	-
Myöntämispäivä	18.12.2014	18.12.2014	18.12.2014	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	1.1.2015	1.1.2015	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	13	14	14	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,46	9,46	9,46	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	10,31	-	-

Osakeomistusohjelma 2016	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	21 000	27 000	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	21 000	27 000	-	-	-
Myöntämispäivä	16.12.2015	16.12.2015	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2016	1.1.2016	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2018	31.12.2018	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	7	7	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	10,07	10,07	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	9,73	-	-	-

Osakeomistusohjelma 2017	2017	2016	2015	2014	2013
Perustiedot					
Osakkeita enintään kpl	40 000	-	-	-	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	40 000	-	-	-	-
Myöntämispäivä	24.8.2017	-	-	-	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2017	-	-	-	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2018	-	-	-	-
Henkilöitä myöntämispäivänä	4	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	9,27	-	-	-	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	9,11	-	-	-	-

Osakeperusteisten korvausten vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

	2017	2016	2015	2014	2013
Tilikauden kulu osakeperusteiset korvaukset, tuloslaskelma	-1 305	-856	516	854	1 652
josta kirjattu velaksi 31.12.	1 650	2 497	3 166	2 936	2 331
josta kirjattu osakeperusteisten korvausten rahastoon 31.12.	1 499	1 957	2 143	1 858	1 608

K47 Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille. Aktia Varainhoito Oy tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

Hallinnoitavat asiakasvarat

	2017	2016
Asiakaspääomatileillä olevat varat	167	4 107
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	6 285 964	5 084 884
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	6 456 364	4 995 676
Yhteensä	12 742 495	10 084 667

PS -säästäminen

Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilöasiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.

Asiakkaiden PS -säästäminen

PS Säästötili	69	78
PS Talletus	60	76
Yhteensä	128	154

Asiakkaiden PS -sijoitukset

Sijoitukset rahastoihin	6 421	5 473
Osakeomistus	243	193
Yhteensä	6 664	5 666

K48 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 31.1.2018 ottaa käyttöön uuden pitkän aikavälin osakesäästöohjelman Aktia-konsernin työntekijöille tukemaan Aktian uuden strategian toteuttamista.

AktiaUna-osakesäästöohjelmaa tarjotaan noin 800:lle Aktian työntekijälle, joille annetaan mahdollisuus säästää osa palkastaan (2–4 %, johtoryhmä enintään 7 %) ja hankkia säästösummalla säännöllisesti Aktian A-osakkeita alennettuun hintaan (-10 %). Lisäksi osallistujia kannustetaan antamalla heille maksuttomia lisäosakkeita osakesäästöohjelmassa hankituilla osakkeilla noin kahden vuoden kuluttua.

Säästöjen kokonaismäärä ja täten myös säästökauden 2018–2019 perusteella osallistujille maksettavien lisäosakkeiden arvo on yhteensä enintään 1 800 000 euroa ohjelman käyttöönottohetkellä, mikä vastaa 195 000 Aktia A-osakkeen arvoa. Vuodesta 2018 lukien osakesäästöohjelma korvaa vuosittaiset maksut Aktia-konsernin henkilöstörahaan.

Yllämainitun AktiaUna-osakesäästöohjelman lisäksi ohjelman puitteissa tullaan tarjoamaan noin 60 avainhenkilölle, mukaan lukien toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet, mahdollisuus osallistua suoriteperusteiseen osakesäästöohjelmaan. Tämän osuuden olisi tarkoitus korvata johdon osakepalkitsemisohjelman.

Suoritejakson 2018–2019 ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin vertailukelpoinen liikevoitto ja palkkiotuotot netto suoritejaksolla. Suoritejakson 2018–2019 perusteella maksettavan palkkion arvo on yhteensä enintään 2 600 000 euroa ohjelman käyttöönottohetkellä, mikä vastaa 280 000 Aktia A-osakkeen arvoa.

Aktia Pankki Oyj on 15.1.2018 luovuttanut yhtiön hallituksen päätöksen nojalla 39 831 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan osakepalkkio-ohjelman ansaintajaksosten 2013–2014, 2014–2015 ja 2015–2016 lykkäättyneiden erien maksamiseksi sekä osakeomistusohjelman maksamiseksi kannusteohjelman piiriin kuuluville 24 henkilölle. Myynnin jälkeen yhtiön hallinnassa olevien omien osakkeiden määrä oli 197 609 A-osaketta ja 6 658 R-osaketta.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti 12.1.2018 yhtiön viiden suurimman osakkeenomistajan aloitteesta aloittaa yhtiön kahden osakesarjan yhdistämisen valmistelun Aktian Pankin vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi. Ehdotuksen mukaan osakesarjojen yhdistyminen valmistellaan sen pohjalta, että R-osakkeiden omistajille maksetaan palkkio, joka on 12 prosenttia A-osakkeen arvosta.

Aktia Pankki Oyj - tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2017	2016
Korkotuotot		89 758	98 347
Korkokulut		-1 582	-6 756
Korkokate	E2	88 176	91 591
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E3	9 263	9 116
Palkkiotuotot		70 379	69 417
Palkkiokulut		-5 757	-6 010
Palkkiotuotot netto	E4	64 622	63 408
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	E5	335	-957
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	E6	514	9 641
Suojauslaskennan nettotulos	E7	-255	169
Liiketoiminnan muut tuotot	E8	6 028	3 191
Henkilöstökulut	E9	-60 461	-59 676
Muut hallintokulut	E10	-45 092	-42 940
Hallintokulut yhteensä		-105 553	-102 616
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E11	-8 189	-7 285
Liiketoiminnan muut kulut	E12	-18 077	-16 206
Arvon alentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E21, E22	-534	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	E13	-519	-2 229
Liiketulos		35 811	47 824
Tilinpäätössiirrot		-3 150	-19 000
Verot	E14	-3 346	-3 414
Tilikauden voitto		29 314	25 410

Aktia Pankki Oyj - tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Varat			
Käteiset varat		282 476	380 077
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E15, E18	1 587 679	1 605 090
Saamiset luottolaitoksilta	E16	46 137	40 186
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E17	5 827 805	5 488 343
Saamistodistukset julkisyhteisöiltä		200 938	159 508
Muut saamistodistukset		10 003	-
Saamistodistukset yhteensä	E18	210 941	159 508
Osakkeet ja osuudet	E19	76 307	201 380
Johdannaissopimukset	E20	83 924	134 546
Aineettomat hyödykkeet	E21	60 803	54 350
Sijoituskiinteistöt		78	78
Muut aineelliset hyödykkeet		2 419	3 691
Aineelliset hyödykkeet	E22	2 497	3 769
Muut varat	E23	24 448	17 687
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E24	31 799	34 800
Laskennalliset verosaamiset	E25	2 538	5 418
Varat yhteensä		8 237 356	8 125 153
Velat			
Velat luottolaitoksille	E26	754 464	604 258
Ottolainaus		4 171 983	4 204 949
Muut velat		-	5 500
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E27	4 171 983	4 210 449
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E28	2 449 596	2 362 426
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	E20	33 015	64 048
Muut velat	E29	19 915	50 635
Varaukset	E30	-	1 406
Muut velat yhteensä		19 915	52 041
Siirtovelat ja saadut ennakot	E31	45 289	43 646
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	E32	235 200	243 596
Laskennalliset verovelat	E33	2 218	3 835
Velat yhteensä		7 711 680	7 584 298
Tilinpäätösiirtojen kertymä		205 500	202 350
Oma pääoma			
Osakepääoma		163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto		8 870	15 745
Sidottu oma pääoma		171 870	178 745
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		108 400	108 316
Voittovarot		51 444	62 361
Osingonjako		-39 908	-35 946
Osakeperusteisten maksujen muutos		-458	-186
Omien osakkeiden hankinta		-487	-195
Tilikauden tulos		29 314	25 410
Vapaa oma pääoma		148 305	159 760
Oma pääoma yhteensä	E34	320 176	338 505
Velat ja oma pääoma yhteensä		8 237 356	8 125 153

Aktia Pankki Oyj - emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	E39		
Takaukset ja pantit		31 704	30 817
Muut		7 325	807
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		39 029	31 624
Käyttämättömät luottojärjestelyt		505 663	586 586
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		505 663	586 586
Yhteensä		544 691	618 210

Aktia Pankki Oyj - rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	35 811	47 824
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-6 124	-6 985
Maksetut tuloverot	-243	599
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-204 759	7 778
Myytävissä olevat korolliset arvopaperit	-131 623	441 976
Eräpäivään asti pidettävät korolliset arvopaperit, lisäys	-147 339	-
Eräpäivään asti pidettävät korolliset arvopaperit, vähennys	222 000	42 700
Saamiset luottolaitoksilta	16 120	21 450
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-164 680	-499 227
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	-1 025	-952
Muut varat	1 789	1 831
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	162 191	181 497
Velat luottolaitoksille	213 817	-7 859
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-22 597	172 655
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-10 842	1 554
Muut velat	-18 188	15 147
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-13 124	230 712
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-	-64 973
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13 923	-15 314
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	24	4
Pääoman lisäys ja osakeanti Aktia Rahoitus Oy:lle	-	-3 155
Investointien rahavirta yhteensä	-13 900	-83 439
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäys	18 389	48 776
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennys	-26 784	-40 227
Omien osakkeiden hankinta	-1 703	-1 716
Omien osakkeiden myynti	1 300	1 381
Maksetut osingot	-39 908	-35 946
Maksettu pääomanpalautus	-	-6 657
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-48 706	-34 389

	2017	2016
Rahavarojen nettomuutos	-75 730	112 885
Rahavarat vuoden alussa	391 873	278 987
Rahavarat vuoden lopussa	316 343	391 873
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	200	-
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	4 753	7 007
Suomen Pankin sekkitili	277 723	373 070
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	33 867	11 796
Yhteensä	316 343	391 873
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	966	11
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	519	2 229
Käyvän arvon muutokset	5 112	1 221
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	8 723	7 285
Purettu käyvän arvon suojaus	-14 400	-15 946
Varausten muutos	-1 406	-930
Osakeperusteisten maksujen muutos	-1 305	-856
Muut oikaisut	-4 333	-
Yhteensä	-6 124	-6 985

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet

Emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS), kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta antaman määräyksen sekä Finanssivalvonnan määräyksen ja ohjeiden 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Tiedot emoyhtiön toimialoista eivät ole olennaisia. Konsernin segmenttiraportointi esitetään liitteessä K3.

Aktia Pankki Oyj, kotipaikka Helsinki, on Aktia Pankki Oyj-konsernin emoyhtiö. Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätökset ja osavuositarkastukset ovat saatavilla Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu Valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot.

Kun rahoitusvarasta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskeamisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti.

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3-10 vuotta

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erää, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat ja -velat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonneuotokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonneuotokset kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoitumaton arvonneuotokset kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroilla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi. Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokittelun on se, että sijoituksia (merkittävä määrä)

koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Luokkaan Rahoitusvelat kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Uudelleenluokittelu

Myytavissä olevat rahoitusvarat, pois lukien johdannaiset, voidaan luokitella uudelleen eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, jos Aktia Pankilla on tarkoitus tai edellytykset pitää rahoitusvarat ennakoitavissa olevan lähiajan tai eräpäivään saakka. Uudelleen luokiteltavien varojen tulee uudelleenluokittelun yhteydessä täyttää sitä luokkaa koskevat määritelmät, johon ne uudelleenluokitellaan. Luokkaan eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin uudelleenluokittelun edellytyksenä on, että Aktia Pankki on muuttanut omistuksen tarkoitusta ja että sillä on edellytykset pitää rahoitusvarat eräpäivään saakka.

Uudelleenluokittelu tehdään käypään arvoon uudelleenluokittelun ajankohtana. Käyväksi arvoksi tulee alkuperäinen hankintamenu tai jaksotettu hankintamenu.

Arvopapereiden, jotka luokitellaan uudelleen myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, tulee olla panttauskelposia keskuspankissa ja niillä tulee olla korkea luottoluokitus. Uudelleenluokittelussa rahoitusvarojen luokituksen on oltava vähintään Aa3/AA-

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattuja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurseja käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametrejä voidaan käyttää.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo on jaettu kolmeen tasoon. Jaottelu tehdään sen mukaan, onko arvo saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostustekniikoita, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaajavelkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai pankilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimääräinen (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatilitteettirajat. Volatilitteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle soveltamalla ne historialliseen arvonalentamiseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimääräinen (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin edellä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvion ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumiset kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten viivästyneen koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta

diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, käytetään tarkistushetkellä sopimuskorkoa diskonttauskorkona. Arvonalentumiseksi kirjataan rahavirran palautusten alemman nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Arvonalentumiskirjaus perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Arvonalentamisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon luoton laadun ja vakuuksien arvoon 12 kuukauden sisällä odotettu muutos, kun taas arvonalentumisen koon ja laajuuden arvioinnissa otetaan huomioon salkkujen koko juoksuaika.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaissopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaissopimukset.

Johdannaissopimukset kirjataan tuloslaskelmaan niiden luokittelun mukaan. Jos johdannaissopimukseen sovelletaan suojauslaskentaa, arvomuutos kirjataan jäljempänä kuvattujen tilinpäätösperiaatteiden, käyvän arvon tai rahavirran suojaus, mukaan.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia Pankki on kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojaukseksi.

Aktia Pankin suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisten ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraaloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia Pankki arvostaa suojausinstrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisten ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelmaan.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktia Pankissa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja sellaista kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Taseessa suojattavan riskin arvomuutos kirjataan suojatun tase-erän arvon oikaisuna. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermeinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti eräännyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikaisseet suojatun erän arvoa, tuloslaskelmaan. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli tai puretun suojausinstrumentin alkuperäisen juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisilla veroilla vähennettynä ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermeinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korko-option peruserä kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos kirjataan erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla. Kolmansien osapuolten osalta sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoitut voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamiin. Rahavirtalaskelman rahavarioihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöstä on yrityksen omassa käytössä, jaotelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon. Jos kiinteistöt tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektiivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa sekä omia tulevia vuokranmaksuja koskevia arvostusmalleja.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun pankilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi, ja pankki voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Oma pääoma

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Aktia Pankki Oyj - tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)

E2 Korkokate	2017	2016
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	334	779
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	68 467	68 651
Saamistodistukset	16 970	26 869
Muut korkotuotot	3 987	2 048
Yhteensä	89 758	98 347
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-424	-765
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-4 870	-11 822
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-31 805	-29 833
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät muut velat	41 777	42 331
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	-6 265	-6 481
Muut korkokulut	5	-185
Yhteensä	-1 582	-6 756
Korkokate	88 176	91 591
E3 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2017	2016
Samaan konserniin kuuluvat yritykset	8 359	8 340
Osakkuusyrietykset	597	738
Myytavissä olevat osakkeet	307	38
Yhteensä	9 263	9 116
E4 Palkkiotuotot netto	2017	2016
Palkkiotuotot		
Antolainaus	10 381	12 927
Ottolainaus	1 285	1 210
Kortti- ja maksuliikenne	19 936	19 830
Rahastot, varainhoito ja arvopaperinvälitys	20 575	17 551
Vakuutusten välitys	10 686	9 987
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset	632	419
Muut palkkiotuotot	6 885	7 494
Yhteensä	70 379	69 417
Palkkiokulut		
Rahankäsittely	-1 372	-1 758
Kortti- ja maksuliikenne	-3 154	-3 034
Arvopaperi- ja sijoitustoiminta	-1 215	-1 165
Muut palkkiokulut	-16	-52
Yhteensä	-5 757	-6 010
Palkkiotuotot netto	64 622	63 408

E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	2017	2016
Osakkeet ja osuudet		
Muut erät	1	-1
Yhteensä	1	-1
Johdannaissopimukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-244	-307
Arvostusvoitot ja -tappiot	-965	-2 016
Yhteensä	-1 209	-2 322
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-244	-307
Arvostusvoitot ja -tappiot	-965	-2 016
Muut erät	1	-1
Arvopaperikaupan nettotuotot	-1 208	-2 323
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 543	1 367
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	335	-957
E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2017	2016
Korkosijoitukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	27	-309
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	87	3 056
Yhteensä	114	2 746
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	1 971	6 906
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-605	-
Arvonalentumiset	-966	-11
Yhteensä	400	6 895
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	1 999	6 597
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-518	3 056
Arvonalentumiset	-966	-11
Yhteensä	514	9 641
E7 Suojauslaskennan nettotulos	2017	2016
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-	-
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	-1 525	-3 886
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	-15 429	14 876
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset, netto	-16 954	10 989
Vaadittaessa maksettavat velkaerät	1 469	3 625
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	15 229	-14 445
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, netto	16 698	-10 820
Yhteensä	-255	169
Suojauslaskenta yhteensä	-255	169

E8 Liiketoiminnan muut tuotot	2017	2016
Tuotot muusta pankkitoiminnasta	128	146
Konsernin sisäiset korvaukset	179	192
Fuusio- ja myyntivoitot	4 333	-
Liiketoiminnan muut tuotot	1 388	2 853
Yhteensä	6 028	3 191

E9 Henkilöstö	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-50 009	-48 024
Eläkekulut	-8 523	-8 783
Muut henkilösivukulut	-1 929	-2 869
Henkilösivukulut	-10 452	-11 651
Yhteensä	-60 461	-59 676

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	575	666
Osa-aikaiset	44	48
Määräaikaiset	70	105
Yhteensä	689	819

Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

E10 Muut hallintokulut	2017	2016
Muut henkilöstökulut	-5 034	-3 452
Toimistokulut	-1 633	-2 260
Yhteyskulut	-3 464	-2 923
IT-kulut	-27 376	-25 477
Markkinointi- ja edustuskulut	-3 454	-4 680
Konsernin sisäiset kulut	-619	-474
Muut hallintokulut	-3 512	-3 674
Yhteensä	-45 092	-42 940

E11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2017	2016
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-1 572	-1 642
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-6 617	-5 643
Yhteensä	-8 189	-7 285

E12 Liiketoiminnan muut kulut	2017	2016
Vuokratulot	-8 947	-8 952
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-1 492	-1 572
Vakuutus- ja varmuuskulut	-1 475	-708
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 003	-1 044
Konsultointipalkkiot	-2 330	-1 570
Konsernin sisäiset kulut	-312	-148
Liiketoiminnan muut kulut	-2 518	-2 212
Yhteensä	-18 077	-16 206
Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-149	-159
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-42	-24
Veroneuvonta	-19	-35
Muut palvelut	-128	-401
Yhteensä	-338	-619
Rahoitusvakausrasto on vahvistanut vakauserämuksiksi:		
Talletussuojarahaston maksu	-1 840	-1 716
josta vanhasta talletussuojarahastosta maksettu määrä (VTS-rahasto)	-1 840	-1 716
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää VTS-rahastosta	25	17
Kriisintarkastusrahaston maksu	-1 653	-1 372
josta aikaisemmin maksetuista pankkiveroista maksettu määrä	-1 653	-1 372
Aktian arvio siitä, kuinka monena vuonna varoja voidaan Aktia Pankki Oyj:n osalta siirtää aikaisemmin maksetuista pankkiveroista	2	4
E13 Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2017	2016
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöltä		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-4 065	-5 337
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	915	-415
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	2 608	3 520
Palautukset toteutuneista luottotappioista	38	30
Yhteensä	-504	-2 202
Korkosaamiset		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-25	-36
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	9	8
Yhteensä	-15	-27
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-519	-2 229
E14 Verot	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-504	-157
Aikaisempien tilikausien verot	19	-49
Laskennallisten verojen muutos	-2 862	-3 208
Yhteensä	-3 346	-3 414

E15 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	2017	2016
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	82 263	83 225
Muut	1 505 415	1 521 864
Yhteensä	1 587 679	1 605 090
E16 Saamiset luottolaitoksilta	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	14 035	6 353
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	19 832	5 443
Yhteensä	33 867	11 796
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	11 000	25 500
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 270	2 890
Yhteensä	12 270	28 390
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	46 137	40 186
E17 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2017	2016
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain		
Kotitaloudet	4 707 426	4 575 314
Yritykset	587 003	537 657
Asuntoyhteisöt	491 419	330 188
Julkisyhteisöt	4 189	4 888
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	37 768	40 295
Yhteensä	5 827 805	5 488 343
Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamisia.		
Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset		
Arvonalennukset tilikauden alussa	48 330	54 231
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	4 065	5 337
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-915	415
Sopimuskohtaisten arvonalentumisten peruutukset	-2 608	-3 520
Toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-2 314	-8 133
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	46 557	48 330

E18 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin

	Yhteensä 2017	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamis- todistuksia	Yhteensä 2016	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamis- todistuksia
Myytävissä olevat saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	1 398 803	1 355 763	1 294 796	1 265 599
Muut	32 017	32 017	24 508	24 508
Yhteensä	1 430 820	1 387 780	1 319 304	1 290 107
Eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	367 800	367 800	445 294	445 294
Yhteensä	367 800	367 800	445 294	445 294
Saamistodistukset yhteensä	1 798 620	1 755 580	1 764 598	1 735 400

E19 Osakkeet ja osuudet

	2017	2016
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
Luottolaitokset	1 969	168
Muut	7 327	8 988
Yhteensä	9 296	9 156
Osakkeet ja osuudet yhteensä	9 296	9 156
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrittämissä		
Muut yritykset	0	0
Yhteensä	0	0
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	13 315	138 527
Muut yritykset	53 697	53 697
Yhteensä	67 011	192 224
Osakkeet ja osuudet yhteensä	76 307	201 380

Omistukset omistusyhteys- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

E20 Johdannaissopimukset

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot

31.12.2017

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	845 409	1 441 200	342 000	2 628 609	83 324	32 865
Korko-optiot	80 000	-	-	80 000	678	678
Ostetut	40 000	-	-	40 000	678	678
Asetetut	40 000	-	-	40 000	-	-
Yhteensä	925 409	1 441 200	342 000	2 708 609	84 003	33 543
Korkojohdannaiset yhteensä	925 409	1 441 200	342 000	2 708 609	84 003	33 543
Valuuttatermiinit	8 805	-	-	8 805	44	16
Valuuttajohdannaiset yhteensä	8 805	-	-	8 805	44	16
Johdannaissopimukset yhteensä	934 215	1 441 200	342 000	2 717 415	84 046	33 559

31.12.2016

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	596 380	1 854 139	895 000	3 345 519	128 189	57 833
Korko-optiot	426 229	81 674	-	507 903	4 695	4 695
Ostetut	200 000	40 000	-	240 000	4 695	4 695
Asetetut	226 229	41 674	-	267 903	-	-
Yhteensä	1 022 609	1 935 813	895 000	3 853 422	132 884	62 528
Korkojohdannaiset yhteensä	1 022 609	1 935 813	895 000	3 853 422	132 884	62 528
Valuuttatermiinit	52 404	-	-	52 404	597	455
Valuuttajohdannaiset yhteensä	52 404	-	-	52 404	597	455
Osake-optiot	4 594	-	-	4 594	1 065	1 065
Ostetut	2 297	-	-	2 297	1 065	-
Asetetut	2 297	-	-	2 297	-	1 065
Osakejohdannaiset yhteensä	4 594	-	-	4 594	1 065	1 065
Johdannaissopimukset yhteensä	1 079 607	1 935 813	895 000	3 910 420	134 546	64 048

E21 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
2017			
Hankintameno 1.1.	68 975	10 776	79 751
Lisäykset	13 292	216	13 509
Vähennykset	-	-1 394	-1 394
Hankintameno 31.12.	82 268	9 598	91 866
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-18 476	-6 926	-25 401
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	1 394	1 394
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 284	-1 333	-6 617
Arvonalentumiset	-	-438	-438
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-23 759	-7 304	-31 063
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 508	2 295	60 803

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkä- vaikuttiset menot	Yhteensä
2016			
Hankintameno 1.1.	55 646	10 321	65 967
Lisäykset	13 330	459	13 788
Vähennykset	-	-4	-4
Hankintameno 31.12.	68 975	10 776	79 751
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-14 256	-5 502	-19 759
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 219	-1 424	-5 643
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-18 476	-6 926	-25 401
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 500	3 850	54 350

E22 Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö-osakkeet ja -osuudet

	2017	2016
Hankintameno 1.1.	78	78
Hankintameno 31.12.	78	78
Kirjanpitoarvo 31.12.	78	78
Käypä arvo 31.12.	78	78

Muut aineelliset hyödykkeet

2017

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 745	1 574	16 397
Lisäykset	415	-	415
Vähennykset	-724	-19	-743
Hankintameno 31.12.	14 435	1 555	16 069
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-11 375	-1 252	-12 628
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	724	-	724
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 572	-	-1 572
Arvonalentumiset	-95	-	-95
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-12 319	-1 252	-13 571
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 116	303	2 497

2016

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 219	1 574	14 871
Lisäykset	1 526	-	1 526
Hankintameno 31.12.	14 745	1 574	16 397
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 733	-1 252	-10 986
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 642	-	-1 642
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-11 375	-1 252	-12 628
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 369	322	3 769

E23 Muut varat	2017	2016
Maksujenvälityssaamiset	8 561	1
Muut varat	15 887	17 686
Yhteensä	24 448	17 687

E24 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2017	2016
Korot	15 990	23 908
Muut	15 809	10 892
Yhteensä	31 799	34 800

E25 Laskennalliset verosaamiset	2017	2016
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	5 418	8 607
Tuloslaskelman kautta kirjattu tilikauden muutos	-2 880	-3 189
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	2 538	5 418

Laskennalliset verosaamiset liittyvät suojaavien korkojohdannaisten purkamiseen.

E26 Velat luottolaitoksille	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	71 684	66 894
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksille	682 780	537 364
Yhteensä	754 464	604 258

E27 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat	3 983 682	3 806 419
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	188 301	398 530
Talletukset	4 171 983	4 204 949
Vaadittaessa maksettavat	-	5 500
Muut velat	-	5 500
Yhteensä	4 171 983	4 210 449

E28 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2017		2016	
	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	2 449 596	2 416 829	2 362 426	2 311 376
Yhteensä	2 449 596	2 416 829	2 362 426	2 311 376

E29 Muut velat	2017	2016
Maksujenvälitysvelat	9 651	47 131
Muut	10 264	3 504
Yhteensä	19 915	50 635

E30 Varaukset	2017	2016
Varaukset 1.1	1 406	2 336
Käytetyt varaukset	-1 406	-930
Varaukset 31.12.	-	1 406

Aktia Pankki Oyj on investoinut moderniin peruspankkijärjestelmään. Peruspankkijärjestelmän vaihto tehtiin yhteistyössä IT-toimittaja Samlink Oy:n kanssa. Aktian uuden peruspankkijärjestelmän täysimittainen käyttöönotto toteutettiin heinäkuussa 2017, ja peruspankin vaihdon vuoksi tehty varaus on purettu kokonaisuudessaan.

E31 Siirtovelat ja saadut ennakot	2017	2016
Korot	20 346	20 561
Muut	24 943	23 085
Yhteensä	45 289	43 646

E32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2017	2016
Debentuurilainat	235 200	243 596
Yhteensä	235 200	243 596
Nimellisarvo	235 200	243 595
Toissijaisiin omiin varoihin kuuluva määrä	111 048	136 148

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

E33 Laskennalliset verovelat	2017	2016
Laskennalliset verovelat 1.1.	3 835	6 056
Tuloslaskelman kautta kirjattu tilikauden muutos	-19	19
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-1 460	-1 629
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-138	-611
Laskennalliset verovelat 31.12.	2 218	3 835

Laskennalliset verovelat liittyvät käyvän arvon rahastoon.

E34 Oma pääoma

	Tilikauden alussa	Lisäys/ Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	163 000	-	163 000
Käyvän arvon suojaus	15 893	-6 943	8 950
Rahavirran suojaus	-148	69	-79
Käyvän arvon rahasto	15 745	-6 875	8 870
Sidottu oma pääoma	178 745	-6 875	171 870
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 316	84	108 400
Voittovarat	51 444	-	51 444
Osingonjako		-39 908	-39 908
Osakeperusteisten maksujen muutos		-458	-458
Omien osakkeiden hankinta / myynti		-487	-487
Tilikauden tulos		29 314	29 314
Vapaa oma pääoma	159 760	-11 455	148 305
Oma pääoma	338 505	-18 329	320 176

	2017	2016
Käyvän arvon rahasto 1.1.	15 745	24 048
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-7 782	-7 488
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	1 460	1 629
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	-692	-3 056
Laskennalliset verot tuloslaskelmaan siirretystä määrästä tilikauden aikana	138	611
Käyvän arvon rahasto 31.12.	8 870	15 745

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot.

	2017	2016
Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Voittovarat	48 999	60 023
Osingonjako	-39 908	-35 946
Tilikauden tulos	29 314	25 410
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	108 400	108 316
Osakeperusteiset maksut	1 499	1 957
Yhteensä	148 305	159 760

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja. Kehityskuluja ei ole aktivoitu.

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Vuoden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 163 000 000 euroa. Pääoma jakautuu 46 706 723 A-osakkeelle ja 19 872 088 R-osakkeelle, yhteensä 66 578 811 (66 578 811) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 39 757 (41 791). Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 765 829 (768 001). A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa omat osakkeet muodostuivat 237 440 (184 669) A-osakkeesta ja 6 658 (6 658) R-osakkeesta.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä erii ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto.

Aktia Pankki Oyj - muut liitetiedot

(1 000 euroa)

E35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

	31.12.2017		31.12.2016	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	282 476	282 476	380 077	380 077
Saamistodistukset	1 798 620	1 807 309	1 764 598	1 776 503
Saamiset luottolaitoksilta	46 137	46 137	40 186	40 186
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 827 805	5 750 305	5 488 343	5 406 263
Osakkeet ja osuudet	9 296	9 296	9 156	9 156
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhtyrityksissä	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	67 011	67 011	192 224	192 224
Johdannaissopimukset	83 924	83 924	134 546	134 546
Yhteensä	8 115 269	8 046 457	8 009 129	7 938 954
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	754 464	754 875	604 258	606 792
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 171 983	4 162 395	4 210 449	4 186 341
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 449 596	2 464 577	2 362 426	2 363 718
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	33 015	33 015	64 048	64 048
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	235 200	238 227	243 596	247 330
Yhteensä	7 644 259	7 653 089	7 484 776	7 468 229

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleerahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritetty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

E36 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

		Liite				Yli 10	
		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	vuotta	Yhteensä
Varat 31.12.2017							
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E15, E18	208 983	241 392	779 433	357 505	364	1 587 679
Saamiset luottolaitoksilta	E16	46 137	-	-	-	-	46 137
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E17	158 429	410 183	1 591 277	1 634 003	2 033 913	5 827 805
Saamistodistukset	E18	28 012	41 005	141 924	-	-	210 941
Yhteensä		441 561	692 581	2 512 634	1 991 508	2 034 278	7 672 562
Velat 31.12.2017							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	E26	295 798	13 080	440 069	5 517	-	754 464
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E27	4 081 219	72 126	18 639	-	-	4 171 983
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E28	-	739 171	1 402 690	16 145	291 589	2 449 596
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	E32	6 361	21 021	207 819	-	-	235 200
Yhteensä		4 383 378	845 397	2 069 217	21 662	291 589	7 611 244
Varat 31.12.2016							
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E15, E18	307 097	251 269	980 593	65 756	376	1 605 090
Saamiset luottolaitoksilta	E16	40 186	-	-	-	-	40 186
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	E17	133 690	544 163	1 599 827	1 422 436	1 788 227	5 488 343
Saamistodistukset	E18	24 508	10 011	124 989	-	-	159 508
Yhteensä		505 481	805 443	2 705 408	1 488 191	1 788 603	7 293 126
Velat 31.12.2016							
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	E26	331 133	13 080	246 011	14 034	-	604 258
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	E27	3 873 991	274 740	61 719	-	-	4 210 449
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E28	2 288	299 613	1 290 385	519 571	250 569	2 362 426
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	E32	10 010	16 775	210 217	6 594	-	243 596
Yhteensä		4 217 422	604 207	1 808 332	540 199	250 569	7 420 728

E37 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

		Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Varat 31.12.2017				
Saamistodistukset		1 798 620	-	1 798 620
Saamiset luottolaitoksilta		31 529	14 607	46 137
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		5 827 805	-	5 827 805
Osakkeet ja osuudet		76 307	-	76 307
Johdannaissopimukset		83 924	-	83 924
Muut varat		404 563	-	404 563
Yhteensä		8 222 748	14 607	8 237 356
Velat 31.12.2017				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille		754 464	-	754 464
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		4 157 753	14 230	4 171 983
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		2 449 596	-	2 449 596
Johdannaissopimukset		33 015	-	33 015
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		235 200	-	235 200
Muut velat		67 422	-	67 422
Yhteensä		7 697 450	14 230	7 711 680

Varat 31.12.2016	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamistodistukset	1 764 598	-	1 764 598
Saamiset luottolaitoksilta	35 691	4 495	40 186
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 488 343	-	5 488 343
Osakkeet ja osuudet	201 380	-	201 380
Johdannaissopimukset	134 546	-	134 546
Muut varat	496 101	-	496 101
Yhteensä	8 120 658	4 495	8 125 153

Velat 31.12.2016	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	604 258	0	604 258
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 198 211	12 238	4 210 449
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 362 426	-	2 362 426
Johdannaissopimukset	64 048	-	64 048
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	243 596	-	243 596
Muut velat	99 521	-	99 521
Yhteensä	7 572 059	12 238	7 584 298

E38 Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet**Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet**

Arvopaperit	575 159	380 137
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan.	2 110 366	2 103 122
Yhteensä	2 685 525	2 483 259

Muut annetut vakuudet

Pantatut arvopaperit ¹	146 656	119 500
Panttaus- ja takaisinostosopimusten yhteydessä annettu käteinen	12 270	28 390
Yhteensä	158 926	147 890

Annetut vakuudet yhteensä

	2 844 450	2 631 149

Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja

Velat luottolaitoksille ²	569 185	373 720
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) ³	1 668 567	1 567 350
Johdannaiset	12 270	28 390
Yhteensä	2 250 023	1 969 460

1) Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 31.12.2017 pantattuna oli 21 (4) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

2) Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

3) Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet

Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen ¹	76 550	117 140
Yhteensä	76 550	117 140

1) Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

E39 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2017	2016
Takaukset	31 704	30 817
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	7 325	807
Käyttämättömät luottojärjestelyt	505 663	586 586
Yhteensä	544 691	618 210
- josta konserninsisäiset taseen ulkopuoliset sitoumukset: Käyttämättömät luottojärjestelyt	24 337	110 920

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

E40 Vuokravastuut	2017	2016
Alle 1 vuosi	6 379	7 395
1-5 vuotta	3 983	7 808
Yli 5 vuotta	108	201
Yhteensä	10 470	15 404

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

E41 Hallinnoitavat asiakasvarat	2017	2016
Emoyhtiö, Aktia Pankki Oyj, tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille.		
Hallinnoitavat asiakasvarat		
Asiakaspääomatileillä olevat varat	167	4 107
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	97 476	183 651
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	2 147 896	2 091 688
Yhteensä	2 245 539	2 279 446
PS -säästäminen		
Laki sidotusta pitkäaikaissäästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilöasiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.		
Asiakkaiden PS -säästäminen		
PS Säästötili	69	78
PS Talletus	60	76
Yhteensä	128	154
Asiakkaiden PS -sijoitukset		
Sijoitukset rahastoihin	6 421	5 473
Osakeomistus	243	193
Yhteensä	6 664	5 665

E42 Emoyhtiön vakavaraisuus	2017	2016
Laskelma emoyhtiön omista varoista		
Varat yhteensä	8 237 356	8 125 153
josta aineettomat hyödykkeet	60 803	54 350
Velat yhteensä	7 917 180	7 786 648
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus	235 200	243 596
Osakepääoma	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	8 870	15 745
Sidottu oma pääoma	171 870	178 745
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	108 400	108 316
Voittovarot	10 591	26 034
Tilikauden tulos	29 314	25 410
Vapaa oma pääoma	148 305	159 760
Oma pääoma	320 176	338 505
Velat ja oma pääoma yhteensä	8 237 356	8 125 153
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	544 691	618 210
Oma pääoma Aktia Pankki Oyj:ssä	320 176	338 505
Tilikauden voitto jolle ei haettu Fivan lupaa	-29 314	-25 410
Aineettomat hyödykkeet	-60 803	-54 350
Debentuurit	111 048	136 148
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan	-9 452	-20 676
Vähennys finanssialan merkittävistä omistussuosuksista	-7 827	-6 140
Muut	163 034	162 440
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)	486 861	530 516
Emoyhtiön vakavaraisuus		
Ydinpääoma ennen oikaisuja	457 499	478 476
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-81 686	-84 107
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	375 813	394 368
Ensisijainen lisäpääoma ennen oikaisuja	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	375 813	394 368
Toissijainen pääoma ennen oikaisuja	111 048	136 148
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	111 048	136 148
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	486 861	530 516
Riskipainotetut erät yhteensä	2 097 358	2 445 680
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	865 127	754 761
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	934 259	1 387 445
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	297 972	303 475
Ydinpääoman suhde	17,9 %	16,1 %
Ensisijaisen pääoman suhde	17,9 %	16,1 %
Omien varojen suhde	23,2 %	21,7 %

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2015	2016	2017	2017	2016
Bruttotuotot	161 411	154 326	161 019		
- 3 vuoden keskiarvo			158 918		
Operatiivisen riskin pääomavaade				23 838	24 278
Riskipainotettu määrä				297 972	303 475

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.
Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

E43 Omistukset muissa yrityksissä

Tytäryritykset	31.12.2017		31.12.2016	
	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo	Osuus osakkeista	Kirjanpito-arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki ¹	-	-	100 %	125 212
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100 %	8 503	100 %	8 503
Aktia Rahoitus Oy, Helsinki	100 %	4 811	100 %	4 811
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100 %	2 507	100 %	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Varainhoito Oy, Helsinki	76 %	2 206	76 %	2 206
Kiinteistövälitystominta				
Aktia Kiinteistövälitys Oy, Turku	100 %	2 792	100 %	2 792
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100 %	46 191	100 %	46 191
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Turku	100 %	8 203	100 %	8 203
Keskinäinen Kiinteistö Oy Pakkalantie 19, Turku	100 %	7 403	100 %	7 403
Keskinäinen Kiinteistö Oy Tikkurilantie 141, Turku	100 %	12 900	100 %	13 200
Kiinteistö Oy Green Park, Lempäälä	100 %	3 695	-	-
Kiinteistö Oy Kantaatti, Turku	-	-	100 %	9 588
Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1, Helsinki	50 %	9 450	50 %	9 450
Kiinteistö Oy Skanssinkatu, Turku	50 %	2 297	50 %	2 297
Kiinteistö Oy Lempäälän Rajamäentie, Helsinki	50 %	2 095	50 %	2 095
Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16, Turku	33 %	1 017	33 %	1 017
Kiinteistö Oy Lahden BW Tower, Helsinki	33 %	3 675	33 %	3 712
Kiinteistö Oy Helsingin Gigahertsi, Helsinki	33 %	1 838	-	-
Yhteensä		119 582		249 187

1) Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautettiin Aktia Pankki Oyj:hin 28.2.2017.

Osakkuusyhtiöt	31.12.2017		31.12.2016	
	Osuus osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus osakkeista	Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely Oy Samlink Ab, Helsinki	23 %	0	23 %	0
Yhteensä		0		0

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritetut rahoituskulut	2017	2016
Korkotuotot	540	523
Osingot	8 955	9 079
Korkokulut	-50	-229
Rahoitustuotot, netto	9 445	9 372
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille		
Saamiset luottolaitoksilta	1 994	2 000
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	49 539	40 080
Muut varat	-	890
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	8 233	5 791
Saamiset yhteensä	59 766	48 761
Velat luottolaitoksille	-	20 894
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	53 440	39 191
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	3 555
Siirtovelat ja saadut ennakot	463	2 155
Velat yhteensä	53 902	65 796

E44 Osakkeiden omistus

	Omistus 31.12.2017			Omistus 31.12.2016		
	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Äänien lukumäärä	Osuus äänistä, %
20 suurinta osakkeenomistajaa:						
Stiftelsen Tre Smeder sr	1 191 925	4 706 804	5 898 729	8,9	95 328 005	21,5
Eiäkevakuutusosakeyhtiö Veritas	3 627 469	2 154 397	5 781 866	8,7	46 715 409	10,5
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	4 864 205	789 229	5 653 434	8,5	20 648 785	4,7
Oy Hammarén & Co Ab	1 905 000	945 994	2 850 994	4,3	20 824 880	4,7
Åbo Akademin sätö sr	1 595 640	751 000	2 346 640	3,5	16 615 640	3,7
Aktiasätö Porvoo sr	1 212 297	656 348	1 868 645	2,8	14 339 257	3,2
Elinkorkolaitos Hereditas	-	1 646 106	1 646 106	2,5	32 922 120	7,4
Vaasan Aktiasätö sr	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7
Kirkkonummen Säästöpankki-sätö sr	804 206	493 350	1 297 556	2,0	10 671 206	2,4
Aktiasätö Vantaa sr	-	1 205 490	1 205 490	1,8	24 109 800	5,4
Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla sr	-	1 203 708	1 203 708	1,8	24 074 160	5,4
Karjaa-Pohjan Säästöpankkisätö sr	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	2,0
Föreningen Konstsamfundet r.f.	1 176 173	-	1 176 173	1,8	1 176 173	0,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 175 000	-	1 175 000	1,8	1 175 000	0,3
OP (OP-Suomi Pieniyhtiöt, OP-Kiinteistö Sijoitusrahasto)	911 161	-	911 161	1,4	9 111 161	0,2
Sampo Oyj	722 614	-	722 614	1,1	7 226 614	0,2
Säästöpankkisätö Sipoo sr	464 254	234 201	698 455	1,1	5 148 274	1,2
Inkoon Säästöpankkisätö sr	283 262	349 552	632 814	1,0	7 274 302	1,6
Vöyrin Säästöpankki	615 460	10 500	625 960	0,9	825 460	0,2
SEB Gyllenberg (Finlandia, Finland Small Cap, Finland Optimum)	580 117	-	580 117	0,9	580 117	0,1
20 suurinta omistajaa	22 894 658	16 087 616	38 982 274	58,5	344 646 978	77,6
Muut	23 812 065	3 784 472	27 596 537	41,5	99 501 505	22,4
Yhteensä	46 706 723	19 872 088	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2017:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
Yritykset	2 235	5,6	6 268 857	9,4	33 477 465	7,5
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	51	0,1	6 885 257	10,3	50 929 498	11,5
Julkisyhteisöt	28	0,1	7 049 985	10,6	47 983 528	10,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	519	1,3	32 602 472	49,0	296 079 291	66,7
Kotitaloudet	36 777	92,5	9 991 063	15,0	14 797 284	3,3
Ulkomaiset omistajat	147	0,4	44 690	0,1	115 588	0,0
Yhteensä	39 757	100,0	62 842 324	94,4	443 382 654	99,8
joista hallintarekisteröity	10		2 970 658	4,5		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			765 829	1,2	765 829	0,2
Sektoreittain yhteensä	39 757	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2016:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
Yritykset	3 039	7,3	8 320 011	12,5	68 784 034	15,5
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	50	0,1	7 731 689	11,6	19 395 051	4,4
Julkisyhteisöt	28	0,1	7 053 876	10,6	47 987 419	10,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	685	1,6	32 910 305	49,4	294 688 752	66,3
Kotitaloudet	37 836	90,5	7 875 593	11,8	12 468 957	2,8
Ulkomaiset omistajat	153	0,4	35 648	0,1	56 269	0,0
Yhteensä	41 791	100,0	63 927 122	96,0	443 380 482	99,8
joista hallintarekisteröity	8		1 883 688	2,8		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			768 001	1,2	768 001	0,2
Sektoreittain yhteensä	41 791	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2017:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	25 320	63,7	1 022 270	1,5	1 191 598	0,3
101-1 000	12 199	30,7	4 016 366	6,0	5 430 593	1,2
1 001 - 10 000	2 043	5,1	5 206 190	7,8	7 876 184	1,8
10 001 - 100 000	128	0,3	3 171 663	4,8	7 823 471	1,8
100 000 -	67	0,2	52 396 493	78,7	421 060 808	94,8
Yhteensä	39 757	100,0	65 812 982	98,8	443 382 654	99,8
joista hallintarekisteröity	10					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			765 829	1,2	765 829	0,2
Sektoreittain yhteensä	39 757	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2016:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänien lukumäärä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	28 623	68,5	1 134 637	1,7	1 267 200	0,3
101-1 000	11 427	27,3	3 480 536	5,2	4 696 631	1,1
1 001 - 10 000	1 578	3,8	4 044 863	6,1	6 753 921	1,5
10 001 - 100 000	97	0,2	2 473 869	3,7	6 124 415	1,4
100 000 -	66	0,2	54 676 905	82,1	424 538 315	95,6
Yhteensä	41 791	100,0	65 810 810	98,8	443 380 482	99,8
joista hallintarekisteröity	8					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			768 001	1,2	768 001	0,2
Sektoreittain yhteensä	41 791	100,0	66 578 811	100,0	444 148 483	100,0

E45 Lähipiiri

Lähipiiri käsittää määräävässä asemassa olevat osakkeenomistajat ja johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt ja näiden perheenjäsenet sekä yritykset, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut johtoryhmän jäsenet.

Johtoon kuuluvien henkilöiden saama korvaus	2017			2016		
	Palkka ja palkkiot yhteensä	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset	Palkka ja palkkiot yhteensä	Lakisääteiset eläkekulut	Vapaaehtoiset lisäeläkekustannukset
Martin Backman, toimitusjohtaja	350	45	38	-	-	-
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja (3.3.2017 asti)	304	11	55	910	63	232
Juha Hammarén, toimitusjohtajan sijainen	290	48	35	-	-	-
Taru Narvanmaa, toimitusjohtajan sijainen (5.5.2017 asti)	277	19	59	619	50	126
Johtoryhmä poislukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen ¹	1 353	218	167	1 771	238	180
Yhteensä	2 574	342	353	3 300	350	538
Korvaukset hallituksen jäsenille ²						
Dag Wallgren, puheenjohtaja	84	15	-	82	15	-
Lasse Svens, varapuheenjohtaja (1.1.2017 alkaen)	56	10	-	41	7	-
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja (31.12.2016 asti)	-	-	-	52	9	-
Christina Dahlblom	37	6	-	20	3	-
Stefan Damlin	40	7	-	38	7	-
Sten Eklundh	49	8	-	47	8	-
Kjell Hedman	39	7	-	40	8	-
Catharina von Stackelberg-Hammarén	38	7	-	35	6	-
Arja Talma	44	8	-	38	7	-
Yhteensä	386	67	-	393	70	-
Korvauksen hallintoneuvoston jäsenille ³						
Nina Wilkman, puheenjohtaja	27	-	-	-	-	-
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	2	-	-	31	6	-
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	13	-	-	14	2	-
Patric Lerche, varapuheenjohtaja	13	-	-	15	3	-
Clas Nyberg, varapuheenjohtaja	13	-	-	15	3	-
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	14	-	-	14	2	-
Muut jäsenet	123	-	-	140	25	-
Yhteensä	204	-	-	228	40	-
Korvaukset johtoon kuuluville, hallitukselle ja hallintoneuvostolle yhteensä	3 163	408	353	3 922	461	538

1) Johtoryhmän muut jäsenet ovat varatoimitusjohtaja Merja Sergelius, varatoimitusjohtaja Anssi Rantala, varatoimitusjohtaja Carola Nilsson, johtaja Irma Gillberg-Hjelt, johtaja Sam Olin, CFO Outi Henriksson, johtaja Minna Miettinen, johtaja Juha Volotinen ja johtaja Anu Tuomolin.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 15 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on 12 kuukautta. Johtoryhmän jäsenet noudattavat lakisääteistä eläikeikää.

2) Hallituksen vuosipalkkiosta 40 (40) prosenttia maksettiin Aktian A-osakkeina, jotka hankittiin markkinahintaan suoraan pörssistä hallituksen jäsenten lukuun.

3) Aktia Pankki Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 2017 päätöksen mukaisesti hallintoneuvoston jäsenet ostivat Aktian A-osakkeita 40 (35) prosentilla vuosipalkkiostaan suoraan pörssistä markkinahintaan. Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti muuttaa pankin yhtiöjärjestyksestä hallituksen ehdotuksen mukaan niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan.

Osakeomistus

Vuoden 2017 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 162 463 (306 743) Aktia Pankki Oyj:n A-sarjan osaketta ja 525 (8 552) Aktia Pankki Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,2 (0,5) % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,0 (0,1) % äänistä.

Lähipiiritapahtumat tytäryhtiöiden kanssa

	2017	2016
Luotot ja takaukset	50 323	42 080
Talletukset	53 487	60 092
Saamiset	9 443	6 681
Velat	463	2 155

Tuotot ja kulut muusta toiminnasta

	2017	2016
Konserniavustus Aktia Rahoitus Oy:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä	3 195 000	-
Yhteensä	3 195 000	-

Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2017 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Konsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Pankki Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki, tai Aktia verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Emoyhtiön jakokelpoiset voittovarot, mukaan lukien tilikauden voitto, ovat 39 905 236,90 euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 108 399 981,17 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että varat käytetään seuraavasti:

Osinkona maksetaan 0,57 euroa osakkeelta, yhteensä 37 810 786,41 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Osingonjaon jälkeen emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 2 094 450,49 euroa.

Helsingissä 27.2.2018
Aktia Pankki Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
puheenjohtaja

Lasse Svens
varapuheenjohtaja

Christina Dahlblom

Stefan Damlin

Sten Eklundh

Kjell Hedman

Catharina
von Stackelberg-Hammarén

Arja Talma

Martin Backman
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 27.2.2018

KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Aktia Pankki Oyj:n (y-tunnus 2181702-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa K 12.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Lainojen ja muiden saamisten arvostus (laskentaperiaatteet ja liitetiedot K2, K21, M13, M17)

- Lainojen ja muiden saamisten määrä on 5 889 miljoonaa euroa. Ne vastaavat noin 62 % konsernin taseen loppusummasta. Tasearvon merkittävyydestä johtuen lainat ja muut saamiset ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Lainojen ja muiden saamisten arvostukseen sisältyy johdon harkintaa liittyen arvonalentumisten määrään ja kirjausten ajankohtaan.
- Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan saamiskohtaisesti ja saamisryhmäkohtaisesti.
- Olemme arvioineet lainojen ja muiden saamisten hyväksyntään, kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontroleja sekä arvioineet riskienarviointiin ja arvonalennusten määrittämiseen liittyviä periaatteita.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt edellä mainittujen kontrollien testausta sekä tilikauden merkittävimpien arvonalennusten läpikäynti.
- Olemme tutustuneet konsernin kvartaaliriskiraportointiin sekä arvioineet sen toimivuutta konsernin riskiarvioinnissa.
- Olemme arvioineet saamisryhmäkohtaisten arvonalennusten oikeellisuutta arvioimalla käytössä olevaa saamisryhmäkohtaista arvonalentumismallia.

Rahoitusvarat (laskentaperiaatteet ja liitetiedot K2, K8, K16, K18, K19, K38, K39, K40, M5, M6, M20, M35, M36)

- Rahoitusvarat (pois lukien johdannaiset) on merkittävä erä konsernin tilinpäätöksessä. Rahoitusvarojen (pois lukien johdannaiset) määrä on 2 293 miljoonaa euroa ja se muodostaa noin 24 % taseen loppusummasta.
- Rahoitusvaroihin sisältyy sijoituksia, joiden arvostus vaatii johdolta merkittävää harkintaa.
- Käyvän arvon määrittämiseen voi sisältyä epävarmuustekijöitä niiden instrumenttien kohdalla, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta.
- Olemme arvioineet konsernin käyttämiä arvostusmenetelmiä, joita on käytetty rahoitusvarojen arvostamiseen.
- Rahoitusvarojen tarkastustoimenpiteet on keskitetty riskienhallinta- ja arvostusprosessiin testaamalla prosessin kontroleja ja arvostusmalleja sekä arvioimalla malleihin sisältyviä oletuksia.
- Tarkastuksessa olemme kiinnittäneet erityistä huomiota rahoitusvaroista ja -veloista tilinpäätöksessä esitettävään informaatioon.

Vakuutusvelka (laskentaperiaatteet ja liitetiedot K2, K7, K34)

- Vakuutusvelan määrä on 1 217 miljoonaa euroa ja on näin ollen merkittävä erä konsernin taseessa.
- Vakuutusvelan määrittämisessä käytetään johdon oletuksia ja laskentamenetelmiä. Tärkeimmät oletukset liittyvät kuolevuuteen ja sairastumiseen.
- Olemme arvioineet ja testanneet vakuutusvelan laskentaan liittyviä prosessikontroleja.
- Tilintarkastuksen yhteydessä aktuaariasiantuntijamme on arvioinut ja validoinut vakuutusvelan laskennan oletuksia ja laskentamenetelmiä.
- Olemme muodostaneet käsityksen vakuutusvelan laskennassa käytettävistä tiedoista ja oletamista sekä arvioineet niiden käytettävyyttä toimialatiedon ja saatavilla olevien markkinakäytäntöjen avulla.

Tietojärjestelmät

- Konsernin ydinprosessit ja toiminnot ovat teknologiarippuvaisia. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin liiketoiminnan jatkuvuuden ja häiriötilanteiden hallinnan kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luottamuksellisuuteen sekä tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan.
- Pankki on vuoden aikana ottanut käyttöön uuden peruspankkijärjestelmän. Käyttöönotto on vaikuttanut merkittävästi toiminnallisten prosessien sovellustukeen sekä IT-kontrolliympäristöön.
- Ennen uuden peruspankkijärjestelmän käyttöönottoa olemme tutustuneet käyttöönoton valmisteluihin, erityisesti liittyen siihen miten pankki on suunnitellut käyttöönoton kontrollit migraatioiden, tasejatkuvuuden, häiriöttömän toiminnan ja raportoinnin näkökulmasta.
- Käyttöönoton yhteydessä olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä tasejatkuvuuden sekä datakonversioiden oikeellisuuden ja täydellisyyden arvioimiseksi.
- Käyttöönoton jälkeen olemme kartoittaneet keskeiset IT-prosessit ja testanneet tunnistettuja järjestelmäkontroleja liittyen käyttövaltuuksiin, muutoshallintaan sekä jatkuvuussuunnitteluun
- Olemme kartoittaneet talousraportoinnin kannalta keskeiset IT-prosessit.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti 7 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 27. helmikuuta 2018
KPMG OY AB

Jari Härmälä
KHT

Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Pankki Oyj:n (Aktia) hallitus on hyväksynyt tämän selvityksen 27.2.2018. Selvitys on laadittu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta ja sen on käsitellyt hallituksen tarkastusvaliokunta.

Tämä selvitys yhtiön hallinnoinnista on laadittu Hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Selvitys ja muut yhtiön hallinnointikoodissa vaaditut tiedot, yhtiön tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2017 ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Hallinnointitapaan liittyvät suositukset

Aktia noudattaa voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuodelta 2015 (Hallinnointikoodi 2015), joka tuli voimaan 1.1.2016. Koodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivulla osoitteessa www.cgfinland.fi. Aktia on Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kannatusjäsen.

Aktia noudattaa Hallinnointikoodin 2015 suosituksia.

Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston lakkauttamiseen 22.9.2017 asti Aktia noudatti Hallinnointikoodin 2015 suosituksia lukuun ottamatta suositusta 5 (Hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 18a (Nimitysvaliokunta) ja 22 (Palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys). Aktian yhtiökokous valitsi aiemmin hallintoneuvoston (poiketen Hallinnointikoodin 2015 suosituksista 5 ja 22), ja hallintoneuvoston tehtäviin kuuluivat muun muassa Aktian hallituksen jäsenten valinta ja päättäminen hallituksen jäsenten palkkioista.

Hallituksen kokoonpano ja tehtävät

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä. Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä, valitsee hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista osakkaista muodostetun nimitystoimikunnan ehdotuksesta. Hallituksen jäsenten toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päätyessä ja jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti. Hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Aktia Pankki Oyj:n hallinnointirakenne

Aktian hallitus vuonna 2017:

Nimi:	Syntymävuosi:	Oppiarvo, tehtävä ja päätoimi:
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.:n toimitusjohtaja
Christina Dahlblom	1978	kauppatieteiden tohtori, Milton Sparks Oy:n toimitusjohtaja
Stefan Damlin	1968	kauppatieteiden maisteri, Wärtsilä Finland Oy:n toimitusjohtaja
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, Marketing Clinic Ab:n toimitusjohtaja
Lasse Svens	1962	kauppatieteiden maisteri, Stiftelsen för Åbo Akademin toimitusjohtaja
Arja Talma	1962	kauppatieteiden maisteri, eMBA

Hallituksen jäsenten riippumattomuus ja monimuotoisuus

Hallituksen jäsenistä kukaan ei ollut eikä ole yhtiön palveluksessa. Hallituksen arvion mukaan kaikki Aktian hallituksen jäsenet vuonna 2017 olivat Hallinnointikoodi 2015:n tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Hallituksen arvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet Lasse Sveniä lukuun ottamatta olivat ja ovat lisäksi riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista (vähintään 10 %:n osuus osakkeiden tai äänen kokonaismäärästä). Lasse Svens on Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen hallituksen jäsen.

Hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tarkoituksena on varmistaa, että hallituksella kokonaisuutena on riittävä osaaminen ja monimuotoisuus sen takaamiseksi, että Aktiassa noudatetaan tervettä hallintokulttuuria, pidetään yllä omistaja-arvoa toiminnan tehokkaan valvonnan myötä ja lisätään omistaja-arvoa näkemyksen ja strategisen ajattelun kautta. Periaatteet ovat saatavilla yhtiön verkkosivulla osoitteessa www.aktia.com/fi/johto-ja-hallinto.

Hallituksen kokoonpanossa on huomioitu monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Vuonna 2017 naisten osuus hallituksen jäsenistä oli 38 prosenttia.

Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Hallituksen kokoukset

Hallitus on laatinut toimintaansa varten kirjallisen työjärjestyksen. Hallituksen kokoukset pidetään pääasiassa Aktian pääkonttorissa Helsingissä. Hallitus voi tarvittaessa pitää myös puhelin- tai sähköpostikokouksia ja tehdä päätöksiä kokoontumatta. Työjärjestyksensä mukaan hallitus kokoontuu tarpeen mukaan säännöllisesti kerran kuukaudessa. Yhdessä pidemmässä vuosittain pidettävässä kokouksessa käsitellään lähinnä konsernin strategiaa.

Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Hallituksen työjärjestyksessä on määritelty tarkemmin hallituksen yleiset tehtävät, kokouskäytännöt, kokouspöytäkirjat, varsinaiset kokousasiat, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelu ja esittely sekä raportointikäytännöt.

Vuonna 2017 hallitus piti 15 kokousta. Lisäksi hallitus teki 10 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten läsnäolo kokouksissa vuonna 2017:

Wallgren Dag, puheenjohtaja	15/15
Svens Lasse, varapuheenjohtaja	15/15
Dahlblom Christina	13/15
Damlin Stefan	14/15
Eklundh Sten	13/15
Hedman Kjell	10/15
von Stackelberg-Hammarén Catharina	15/15
Talma Arja	15/15

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on valmistella asioita hallituksen käsittelyä varten ja tehdä itse päätöksiä joissakin tietyissä tapauksissa. Valiokuntien työjärjestys on osa hallituksen työjärjestystä. Sen mukaan valiokunnissa tulee olla vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Lisäksi työjärjestyksessä määritellään, mitä asioita valiokunnat valmistelevat ja missä asioissa ne voivat tehdä päätöksiä.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa rajoissa tehdä itsenäisiä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pääomanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi kuuluvat riskejä koskevat asiat. Valiokunta päättää Compliance-toiminnon vuosisuunnitelmasta, käytännöistä ja menettelyistä sekä tutustuu Compliance-toiminnon raportteihin. Vuonna 2017 valiokunta piti 8 kokousta.

Riskivaliokunnan jäsenet ja läsnäolo kokouksissa vuonna 2017:

Eklundh Sten, puheenjohtaja	7/8
Hedman Kjell	5/8
Svens Lasse	8/8
Wallgren Dag	8/8

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset, jotka koskevat tilinpäätösten ja osavuositarkastusten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista ja vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä Compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Vuonna 2017 valiokunta piti 8 kokousta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja läsnäolo kokouksissa vuonna 2017:

Talma, Arja, puheenjohtaja	8/8
Damlin Stefan	8/8
Svens Lasse	8/8

Palkitsemis- ja Corporate Governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustinjärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjauksjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Vuonna 2017 valiokunta piti 6 kokousta.

Palkitsemis- ja Corporate Governance -valiokunnan jäsenet ja läsnäolo kokouksissa vuonna 2017:

Wallgren Dag, puheenjohtaja	6/6
von Stackelberg-Hammarén Catharina	6/6
Dahlblom Christina	6/6

Hallituksen jäsenten osakeomistukset

Hallituksen jäsenten ja heidän lähimpiä osakeomistukset 31.12.2017.

Nimi	A-osake	R-osake
Dag Wallgren	11 584	525
Christina Dahlbom	1 968	
Stefan Damlin	2 272	
Sten Eklundh	14 419	
Kjell Hedman	-	
Catharina von Stackelberg-Hammarén	4 625	
Lasse Svens	2 561	
Arja Talma	3 767	

Tietoa hallituksen jäsenten palkkioista on tilinpäätöksen liitetiedossa K44.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri Martin Backman, synt. 1969, aloitti toimitusjohtajana 6.3.2017. Siihen asti Aktian toimitusjohtajana oli kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee noudattaa juoksevasta hallinnosta huolehtiessaan hallituksen antamia ohjeita. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsiteltäviksi tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Konsernin juoksevassa hallinnoinnissa toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävät

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa. Johtoryhmä käsittelee ja seuraa konsernin strategian toteutumista ja tuloskehitystä sekä merkittävien projektien ja asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Johtoryhmällä ei ole muodollista yhtiöoikeudellista asemaa. Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja puheenjohtajana, segmenttivastaavat ja operatiivisesta toiminnasta vastaavat henkilöt hallituksen päätösten mukaisesti. Johtoryhmän jäsenet raportoivat toimitusjohtajalle. Johtoryhmä kokoontui vuonna 2017 periaatteessa joka toinen viikko.

Johtoryhmän kokoonpano

Konsernin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2017 seuraavat henkilöt:

Martin Backman, synt. 1969
Toimitusjohtaja
Koulutus: Diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017

Juha Hammarén, synt. 1960
Varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen
Vastuualueet Operatiivinen toiminta ja Kiinteistönvälitys
Koulutus: Varatuomari
Aktiassa vuodesta 2014

Merja Sergelius, synt. 1965
Varatoimitusjohtaja, Vastuualue Yksityisasiakkaat ja pienet ja keski-suuret yritykset
Koulutus: eMBA
Aktiassa vuodesta 1986

Carola Nilsson, synt. 1967
Varatoimitusjohtaja, Vastuualue Private Banking
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017

Anssi Rantala, synt. 1972
Varatoimitusjohtaja, Vastuualue Varainhoito, markkina-analyysit ja kokonais-tarjoonnan kehittäminen institutionaalisille asiakkaille
Koulutus: Valtiotieteiden tohtori
Aktiassa vuodesta 2014

Irma Gillberg-Hjelt, synt. 1962
Johtaja, Vastuualue Yritysiasiakkaat
Koulutus: Oikeustieteiden kandidaatti
Aktiassa vuodesta 2017

Sam Olin, synt. 1973
Johtaja, Vastuualue Premium-asiakkaat
Koulutus: Kauppätieteiden kandidaatti
Aktiassa vuodesta 2016

Outi Henriksson, synt. 1969
CFO, Vastuualue Talous, Treasury ja sijoittajasuhteet
Koulutus: Kauppätieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017

Minna Miettinen, synt. 1969
Chief Digital & Marketing Officer, Vastuualue digitalisointi ja markkinointi
Koulutus: Ylioppilasmerkonomi (markkinointi)
Aktiassa vuodesta 2017

Juha Volotinen, synt. 1975
CIO, Vastaa konsernin IT-toiminnoista
Koulutus: Kauppätieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2010

Johtoryhmän osakeomistukset

Johtoryhmän jäsenten ja heidän lähipiirinsä osakeomistukset 31.12.2017.

Nimi	A-osake	R-osake
Martin Backman	70 011	
Juha Hammarén	6 955	
Merja Sergelius	20 069	
Carola Nilsson	45	
Anssi Rantala	4 500	
Irma Gillberg-Hjelt	-	
Sam Olin	-	
Outi Henriksson	-	
Minna Miettinen	-	
Juha Volotinen	1 000	

Tietoa johtoryhmän jäsenten palkkioista on tilinpäätöksen liitetiedoissa K44 ja K46.

Sisäinen valvonta Aktia-konsernissa

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että Aktia-konsernin toiminnassa noudatetaan säännösten vaatimuksia sekä hallituksen vahvistamia toiminnan suuntaviivoja. Sisäistä valvontaa harjoitetaan organisaation kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan asianmukainen järjestäminen ja sen toiminnan turvaaminen kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n hallituksen tehtäviin.

Taloudellisten raportointiprosessien lisäksi sisäisen valvonnan toimivuu- den varmistavat Aktia-konsernissa Riskienvalvonta, Compliance-toiminto, riippumaton aktuaaritoiminto ja Sisäinen tarkastus. Kaikki nämä toiminnot toimivat itsenäisesti ja liiketoiminnasta riippumattomasti ja raportoivat

suoraan konsernin hallitukselle sekä konsernin toimiluvallisten tytäryhtiöiden hallituksille. Sisäisen valvonnan varmistamiseksi hallitus vahvistaa sisäiset ohjesäännöt ja toimintatavat, joilla taataan Aktia-konsernin liiketoiminnan lainmukaisuus.

Taloudellinen raportointi

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointikäytännöt Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksinkertaisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus seuraa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyttä pistokokein.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivisen organisaation muodostaa konsernitasolla toimiva talousyksikkö, joka vastaa sekä ulkoisesta että sisäisestä laskennasta. Yksikön vastuualueeseen kuuluvat muun muassa konsernikonsolidointi, budjetointi, sisäinen tulosseuranta, tilinpäätösperiaatteiden päivittäminen sekä sisäisen raportoinnin ohjaaminen ja ohjeistus. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja niihin kuuluviin olennaisiin tytäryhtiöihin on nimitetty controllerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analysointi. Konsernin raportointi hoidetaan keskitetysti. Se perustuu yhteiseen, sekä ulkoisen että sisäisen raportoinnin käsittävään talousraportointijärjestelmään, joka mahdollistaa yhteneväisen juoksevan talousraportoinnin.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpitoa palveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpitoa palveluihin kuuluvat myös arvopaperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpito sekä tilinpäätöksen laatiminen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten mukaisesti, ja niissä noudatetaan Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja määräyksiä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konsernilla on omistusintressi Samlink Oy:n kokonaan omistamassa tytäryhtiössä, joka vastaa Aktia-konsernin ulkoistetuista kirjanpitoa palveluista.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovel- luksiin. Aktia-konsernin talouspäällikkö, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta juoksevasta taloushallinnosta, ei osallistu suoriin liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannustimensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia. Talouspäällikkö raportoi Aktia-konsernin CFO:lle (Chief Financial Officer), joka on johtoryhmän jäsen.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyysillä, jotka koskevat poikkeamia aikaisemmista kausista, budjetit ja suunnitteluvaiheessa olevat projektit sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan säännöllisesti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen tarkastelu tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuositarkastusten ja vuosikertomuksen yhteydessä. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoitavat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat vuosikertomuksen ja käyvät pääosin läpi osavuositarkastukset. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Riskienhallinta

Aktia Pankki Oyj:n hallitus vastaa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä konsernissa. Aktia-konsernissa on liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontatoiminto, joka valvoo ja arvioi konsernin ja sen tytäryhtiöiden riskienhallintaa sekä raportoi riskeistä johdolle ja hallitukselle. Toiminto valvoo, että konsernin kaikkien toiminta-alueiden riskejä mitataan, analysoidaan ja seurataan tarkoituksenmukaisesti, ja laatii arvion konsernin kokonaisriskipositioista. Riskienvalvontatoiminnon säännöllisesti johtoryhmälle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottama raportointi käsittää kaikki keskeiset riskipositiot. Riskienvalvontatoiminto raportoi neljännesvuosittain myös tytäryhtiöiden hallituksille. Tytäryhtiöiden riskienvalvonnassa otetaan huomioon niiden liiketoiminnan erityispiirteet ja -sääntely. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienvalvontatoimintoa koskevat periaatteet ja vuosisuunnitelman, joita toiminnon on noudatettava.

Hallitus vahvistaa periaatteet, ohjeet ja riskistrategiat sekä riskinoton tasot konsernissa ja varmistaa näin konsernin riskienvalvonnan rajat. Hallituksen riskivaliokunta valmistele hallituksen päätettäväksi kuuluvat riskienhallintaan liittyvät asiat.

Aktia-konsernin riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet ja tarkemmat tiedot prosesseista sekä sisäisestä valvonnasta ovat Capital and Risk Management Report 2017 (CAR) -raportissa, johon voi tutustua yhtiön verkkosivulla www.aktia.com/fi/julkaisut.

Compliance-toiminto

Aktia-konsernissa sääntöjen noudattamiseen liittyvästä neuvonnasta, valvonnasta ja raportoinnista vastaa konsernin Compliance-toiminto siltä osin, kuin säännöt koskevat asiakassuojaa, markkinakäyttäytymistä ja rahanpesusääntöjä. Se pitää yllä myös Compliance-riskienhallintaa koskevia ohjeita. Compliance-toiminto on Aktian liiketoimintaa tukeva erillinen toiminto, joka pyrkii varmistamaan, että konsernin toiminta on tältä osin lainsäädännön mukaista. Compliance-toimintoa ohjaavat hallituksen vuosittain vahvistamat Compliance-toiminnon periaatteet ja vuosisuunnitelmat. Compliance-toiminto raportoi Aktia Pankki Oyj:lle, toimiluvallisten tytäryhtiöiden hallituksille ja hallituksen riskivaliokunnalle neljännesvuosittain muun muassa havainnoistaan, sovellettavien sääntöjen olennaisista muutoksista ja niiden mahdollisista vaikutuksista toimintaan.

Pörssiyhtiönä ja liikkeeseenlaskijana Aktia Pankki Oyj noudattaa Nasdaq Helsinki Oyj:n (Helsingin pörssin) sisäpiiriohjetta ja markkinoiden väärinkäytötdirektiiviä (MAR), joiden mukaisesti yhtiöt pitävät sisäpiirilueteloita sekä luetteloita johtavassa asemassa olevista henkilöistä ja heidän lähipiiristään. Tarkempaa tietoa sisäpiirihallinnosta on Aktian verkkosivulla <https://www.aktia.com/fi/johto-ja-hallinto/sisapiirihallinto>.

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten luottoasiat Aktia Pankissa käsitellään pääsääntöisesti Aktia Pankki Oyj:n hallituksessa. Lähipiiritapahtumia kuvataan tilinpäätöksen liitetiedossa K44.

Sisäinen tarkastus

Aktia-konsernissa toimii Sisäisen tarkastuksen toiminto, joka on liiketoiminnosta riippumaton yksikkö. Sen tehtävänä on tarkastaa sisäisen valvontajärjestelmän riittävyyttä ja tehokkuutta sekä suoritettujen tehtävien laatua ja sitä kautta (tuomalla esiin havaittuja puutteita ja kehittämisalueita) edistää tarvittavia muutoksia. Konsernin hallitus päättää vuosittain sisäisen tarkastuksen toiminnan periaatteista sekä konsernin tarkastussuunnitelmasta. Sisäinen tarkastus raportoi neljännesvuosittain tärkeimmistä havainnoistaan, toimenpiteiden seurannasta sekä tarkastussuunnitelman toteutumisesta suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus harjoittaa toimintaansa noudattaen sisäisen tarkastustoiminnan kansainvälisiä yleisperiaatteita, jotka sisältävät muun muassa sisäisen tarkastuksen määrittelyn, ammattieettisen koodin ja ammattimaisen sisäisen tarkastuksen suuntaviivat. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa muuta lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä.

Tilintarkastus

Aktia-konsernin tilintarkastajana on toiminut vuonna 2017 tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajanaan Jari Härmälä, KHT. Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous. Tilintarkastuksesta maksetut palkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden palkkiot käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedosta K12.

Yritysvastuuraportti

Yritysvastuu osana liiketoimintastrategiaa	163
Vastuukysymysten organisointi	163
GRI-raportointiperiaatteet	163
GRI-sisältövertailu	164
Erityisen sisällön GRI-sisältövertailu	169

Yritysvastuu osana liiketoimintastrategiaa

Aktiassa yritysvastuu on kiinteästi sidoksissa pankin jokapäiväiseen toimintaan, ja se perustuu Aktian missioon, visioon, asiakaslupaukseen ja arvoihin. Pyrimme toimimaan vastuullisesti asiakkaitamme ja yhteiskuntaa kohtaan. Aktiassa tämä merkitsee vastuullisten taloudellisten palvelujen tarjoamista asiakkaille omistajien ja yhteiskunnan etua unohtamatta. Konsernin strategia ohjaa Aktian yritys vastuutyötä, joka on kiinteä osa liiketoimintaa. Pyrimme yhdistämään vastuunäkökulmat pankin keskeisiin prosesseihin ja liiketoiminnassa tehtäviin päätöksiin.

Koska yritysvastuu on osa liiketoimintastrategiaamme, yritysraportti on osa vuosikertomusta. Aktian raportointi noudattaa soveltuvin osin Global Reporting Initiatives (GRI) -aloitteen version G4 ja Core-tason suuntaviivoja.

Strategia ja yhteiskunta-arvo -osiossa sekä GRI-raportissa kerromme syventävästi siitä, miten olemme integroineet vastuukysymykset osaksi toimintaamme. GRI-raportti sisältää lisäksi kokonaiskuvan eri mittareista, jotka arvioidaan oleelliseksi Aktialle. Raportin erittelyt koskevat kalenterivuotta 2017.

Strategia ja yhteiskunta-arvo -osio ja GRI-raportti eivät ole ulkoisen tarkastuksen kohteita.

Vastuukysymysten organisointi

Aktian eri liiketoiminta-alueet vastaavat siitä, että vastuukysymykset otetaan huomioon jokapäiväisessä toiminnassa. Työtä ohjataan Aktian sisäisillä säännöillä, joissa on sovellettu ulkoista sääntelyä ja viranomais määräyksiä.

Aktian johtoryhmä määrittää vastuullisen liiketoiminnan strategiset tavoitteet ja periaatteet. Aktian kaikessa toiminnassa huomioidaan taloudellinen ja sosiaalinen vastuu sekä ympäristövastuu.

Konsernitasolla yritys vastuutyötä johtaa konsernin CFO (Chief Financial Officer) ja koordinoi konsernin lakimies, joka vastaa yritys vastuusta konsernitasolla.

Yritys vastuun toteutuminen käytännön työssä on konsernin koko henkilöstön vastuulla. Näin varmistetaan yritys vastuun integroituminen jokapäiväiseen työhömmme.

GRI-raportointiperiaatteet

GRI-raportti on Aktian seitsemäs Global Reporting Initiativen (GRI) suosituksen mukaisesti laatima raportti. Sekä strategia ja yhteiskunta-arvo -osiossa että GRI-raportissa on päätetty soveltuvin osin seurata kansainvälistä GRI G4 -ohjeistoa, jonka avulla annetaan kattava kuva vastuukysymysten huomioonottamisesta kaikessa toiminnassa.

Strategia ja yhteiskunta-arvo -osion sekä GRI-raportin tiedot koskevat tilikautta 1.1–31.12.2017, ellei toisin mainita.

GRI-sisältövertailussa luetellaan Aktian käyttämät GRI-indikaattorit ja kerrotaan, mistä tiedot löytyvät.

Strategia ja yhteiskunta-arvo -osio sekä GRI-raportti täydentävät konsernin talousraportointia, ja ne käsittävät koko konsernin toiminnan. Strategia ja yhteiskunta-arvo -osiota tai GRI-raporttia ei ole tarkastettu. Raportin voi ladata osoitteesta www.aktia.com ja raporttia koskevat kysymykset osoitetaan kommunikation@aktia.fi.

Aktian yritysraportointi on integroitu vuosikertomukseen. Raportointi kattaa Aktia-konsernin koko toiminnan.

GRI-raportti sisältää olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut sidosryhmien ja liiketoiminnan näkökulmasta tärkeät tiedot ja tunnusluvut.

GRI-sisältövertailu

GRI-vakiotiedot		Viite/tiedot
Strategia ja analyysi		
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus	Vuosikertomus 2017 s. 6-7
G4-2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Vuosikertomus 2017 s. 10-11
Organisaation taustakuvaus		
G4-3	Raportoivan organisaation nimi	Kansi
G4-4	Tärkeimmät tavaramerkit, tuotteet ja palvelut	Vuosikertomus 2017 s. 2-3
G4-5	Pääkonttorin sijainti	Vuosikertomus 2017 Liite K1
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritysvaluutan näkökohtien osalta	Vuosikertomus 2017 s. 2-3
G4-7	Omistusrakenne ja yhtiömuoto	Vuosikertomus 2017 s. 3, Liite E44
G4-8	Markkina-alueet	Vuosikertomus 2017 s. 2-3
G4-9	Raportoivan organisaation koko	Vuosikertomus 2017 s. 2-3, 25, 31-32, 164-165
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna	Vuosikertomus 2017 s. 164-165, Liite K10

Vuodenvaihteessa Aktiassa oli työsuhteessa 896 (1 026) henkilöä, joista 88 (82) % kokopäiväisiä ja 12 (18) % osa-aikaisia. Koko henkilöstövahvuudesta naisia oli 65 (65) % ja miehiä 35 (35) %. Vuoden 2017 lopussa Aktian henkilöstömäärä oli pienentynyt 130 (25) henkilöllä, n. 12 % edellisestä vuodesta.

Työsuhteiden lkm	2017	2016
Kokopäiväiset yhteensä	793	839
Osa-aikaiset yhteensä	103	187
Eläkkeelle jääneiden keski-ikä	63	64
Työntekijöiden keski-ikä	43	43
Sairauspoissaolot, (%)	2,1	2,3
Henkilöstön vaihtuvuus, (%)	7,7	10,7
Tapaturmat, rekisteröidyt vahingot	22	27

Työsuhteet sukupuolen mukaan	2017	2016
Naisia	581	665
Miehiä	315	361

Sukupuolijakauma (%)	2017	2016
Ylin johto (N/M)	50/50	43/57
Keskijohto (N/M)	32/68	37/63
Asiantuntijat (N/M)	50/50	50/50
Toimihenkilöt (N/M)	78/22	77/23

Työsuhteet, ikäjakauma (lkm)	Toimihenkilöt	Keskijohto	Asiantuntijat	Ylin johto
18–30 v.	135	1	16	
31–40 v.	115	21	101	2
41–50 v.	102	32	74	8
51–60 v.	140	20	77	6
61 v.	36	1	9	

Uudet työntekijät, sukupuoli- ja ikäjakauma (lkm)	2017	2016
18–30 v. (N/M)	37/19	47/37
31–40 v. (N/M)	4/3	10/16
41–50 v. (N/M)	2/1	6/9
51–60 v. (N/M)	4/2	7/2
61 v. (N/M)	-	-

Työsuhteet, sukupuolijakauma ikäryhmittäin (lkm)	2017	2016
18–30 v. (N/M)	98/54	139/76
31–40 v. (N/M)	131/108	141/117
41–50 v. (N/M)	135/81	146/92
51–60 v. (N/M)	180/63	196/65
61 v. (N/M)	36/10	43/11

Hallintoelimet, hallintoneuvosto* ikäjakauma (lkm)	2017	2016
18–30 v. (N/M)		
31–40 v. (N/M)	1/2	3/1
41–50 v. (N/M)	1/2	3/4
51–60 v. (N/M)	3/3	4/6
61 v. (N/M)	6/10	6/12

Hallintoelimet, sukupuolijakauma (lkm)	2017	2016
Hallintoneuvosto ¹ (N/M)	11/17	12/18
Hallitus (N/M)	3/5	4/5

1) Aktia Bank Abp:n yhtiökokous päätti yhtiöjärjestyksen muutoksesta ja siten yrityksen hallintoneuvoston purkamisesta. Hallintoneuvosto purettiin 09/2017.

G4-11	Työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Vuosikertomus 2017 s. 32
G4-12	Organisaation toimitusketju	Ei raportoida
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla	Raportoidaan osittain. Vuosikertomus 2017 s. 4-5
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	Vuosikertomus 2017 s. 26-29, Liite K1
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet ja aloitteet	Aktiassa noudatetaan keskeisiä kansainvälisiä sopimuksia ja normeja, kuten esim. YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja muita YK:n sopimuksia, ILO:n sopimuksia, OECD:n monikansallisia yhtiöitä koskevia toimintaohjeita ja Rion kestävän kehityksen julistusta.
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Aktia on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI). Allekirjoituksen myötä Aktia sitoutuu varainhoidossaan huomioimaan ympäristön ja yhteiskunnan sekä noudattamaan hyvää hallintotapaa. PRI nähdään välineenä, jonka avulla Aktian varainhoitotoimintaa kehitetään sekä sijoitusrahastoista ja täyden valtakirjan omaisuudenhoidosta vastaavissa yksiköissä että pankin omia investointeja hoitavissa yksiköissä. PRI merkitsee myös sitä, että Aktia voi edistää vastuullisuutta yhtiöissä, joiden arvopapereihin se sijoittaa. Aktia on FINSIF:in – Finland's Sustainable Investment Forum ry:n – jäsen. Aktia Bank Abp:n tytäryhtiö, Aktia Varainhoito Oy, on allekirjoittanut kansainvälisen Climate Action 100+ -aloitteen. Tässä viisivuotisessa projektissa sijoittajat työskentelevät yhdessä globaalien suuryritysten kanssa ilmastonmuutoksen torjumisessa.

Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat

G4-17	Konsernin laskentaraja	Vuosikertomus 2017 Liite K1
G4-18	Raportin sisällön määrittely	Sisäkansi

G4-19	Olenaisia näkökohtia koskevat laskentarajat organisaation sisällä
G4-20	Olenaisia näkökohtia koskevat laskentarajat organisaation ulkopuolella

Olenaiset näkökohdat ja laskentarajat

Aktiassa yritysvastuu merkitsee laajaa taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää vastuunottoa kaikessa toiminnassa. Käytämme soveltuvin osin kansainvälisen Global Reporting Initiativen (GRI) päivitettyä G4-ohjeistoa ja GRI:n finanssialaa koskevia toimialakohtaisia raportointisuosituksia. Aktia on raportoinut kestävästä kehityksestä tukevasta toimistaan vuodesta 2010.

Vuoden 2017 raportti noudattaa GRI G4 -ohjeistoa Core-tasolla. Ulkopuolinen taho ei ole varmentanut tätä raporttia. Aktian oman arvion mukaan tämä raportti täyttää laajuudessaan GRI G4 -ohjeiston Core-tason vaatimukset. Taloudelliseen vastuuseen liittyvät tunnusluvut on varmennettu konsernin tilinpäätöksen tarkastuksessa, jonka on suorittanut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Muut numerotiedot on esitetty konsernin kirjanpito- ja laskentaperiaatteiden mukaisesti. Kaikki ympäristötiedot perustuvat konsernitason tehtyihin arvioihin.

Aktian tavoitteena on kehittää yritysraportointia jatkuvasti osana konsernin toimintaa. Olenaisuusanalyysistä ilmenevät Aktian toiminnan, tuotteiden ja palvelujen kannalta tärkeimmiksi tunnistetut näkökohdat sekä liiketoiminnan että sidosryhmien näkökulmasta. Aktian konserninjohto on käsitellyt ja vahvistanut olenaisuusanalyysin tuloksen.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on toiminut olenaisuusanalyysin neuvonantajana. Sivulla 167 GRI-raportissa on katsaus pakollisista indikaattoreista sekä toiminnan kannalta tärkeistä suorituskykykymittareista, jotka Aktia on valinnut raportoitaviksi. Nämä raportoidaan erityisen sisällön kaaviossa. Erityinen sisältö raportoidaan niille osa-alueille, jotka on tunnistettu olenaisiksi, Core-tasolla raportoidaan vähintään yksi tunnusluku olenaisista osa-alueista kohden. Uusi olenaisuusanalyysi tehdään vuonna 2018.

Edellinen raportti julkaistiin 15.3.2017, ja se noudatti soveltuvin osin GRI G4 -suosituksia.

Sidosryhmille tärkeimmät osa-alueet

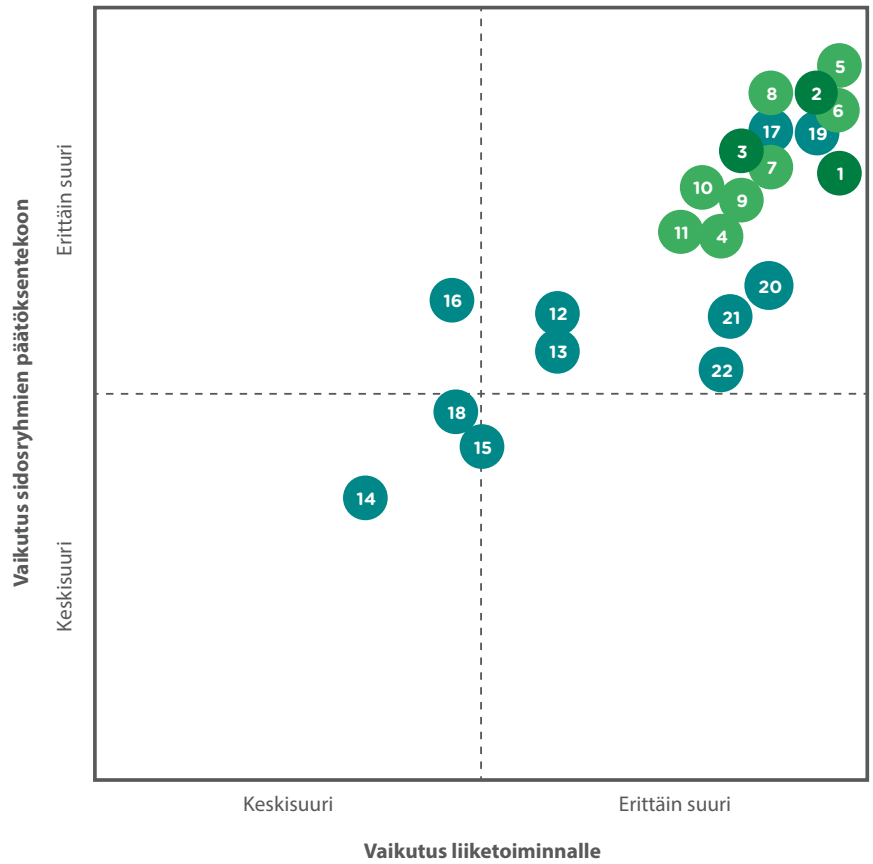
1. Vakavaraisuus ja luotettavuus
2. Asiakastietojen luottamuksellisuus ja tietoturva
3. Finanssisektorin säännösten noudattaminen
4. Taitava henkilöstö ja johtaminen
5. Läpinäkyvä hallinto ja eettiset periaatteet
6. Vastuullinen sijoitustoiminta ja varainhoito
7. Asiakasuskollisuus ja -tyytyväisyys
8. Vastuullinen rahoitus, luotonanto ja vastuulliset palvelut
9. Kilpailulainsäädännön noudattaminen
10. Rahanpesun estäminen ja korruption torjuminen
11. Läpinäkyvä raportointi ja verojen maksaminen
12. Vastuuriskien ja -mahdollisuuksien käsittely

Sidosryhmille keskitärkeitä osa-alueita

1. Vastuullinen markkinointi
2. Työterveys
3. Työsuhteet, palkkiot ja houkutteleva työnantaja
4. Tasa-arvo ja monimuotoisuus
5. Pankkipalvelut kaikkien saatavilla
6. Vastuullinen toimitusketju
7. Yhteiskuntasuhteet ja kehitys
8. Finanssiosaamisen edistäminen
9. Osallistuminen tietoyhteiskunnan kehittämiseen
10. Toiminnan ympäristövaikutukset

Olellisuusanalyysimatriisi

Alla oleva kaavio esittää arvion asioista, jotka on tunnistettu Aktialle ja sen sidosryhmille tärkeiksi.

Hyvä hallintotapa

1. Läpinäkyvä hallinto ja eettiset periaatteet
2. Finanssisektorin sääntöjen noudattaminen
3. Kilpailulainsäädännön noudattaminen

Taloudellinen vastuu

4. Vastuullinen markkinointi
5. Vakavaraisuus ja luotettavuus
6. Asiakastietojen luottamuksellisuus ja tietoturva
7. Vastuullinen rahoitus, luotonanto ja vastuulliset palvelut
8. Vastuullinen sijoitustoiminta ja varainhoito
9. Rahanpesun estäminen ja korruption torjuminen
10. Läpinäkyvä raportointi ja verojen maksaminen
11. Vastuuriskien ja -mahdollisuuksien käsittely

Sosiaalinen- ja ympäristövastuu

12. Vastuullinen toimitusketju
13. Yhteiskuntasuhteet ja -kehitys
14. Toiminnan ympäristövaikutukset
15. Osallistuminen tietoyhteiskunnan kehittämiseen
16. Pankkipalvelut kaikkien saatavilla
17. Asiakasuskollisuus ja -tyytyväisyys
18. Finanssiosaamisen edistäminen
19. Taitava henkilöstö ja hyvä johtaminen
20. Työterveys
21. Työsuhteet, palkkiot ja houkutteleva työnantaja
22. Tasa-arvo ja monimuotoisuus

G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Olellaisia muutoksia ei ole tapahtunut.
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	Aktia aloitti vuonna 2014 yritys vastuun raportoinnin uuden GRI G4 -ohjeiston mukaisesti. Tavoitteena oli helpottaa vastuisiin liittyvien suoritusten arviointia. Yritysvastuukysymyksiä käsiteltiin aktiivisesti vuonna 2017 konsernin uuden strategian kehittämisen yhteydessä. Jatkoimme yritys vastuukysymysten ymmärtämisen kehittämistyötä konsernissa sekä näiden raportoinnin kehittämistä. Aktia on keskittynyt yritys vastuun raportoinnissaan taloudellisen ja sosiaalisen alueen asioiden raportointiin, koska pankin suora vaikutus ympäristöön on suhteellisen rajoitettua. Arvioitamme ovat vahvistaneet olellaisuusanalyysien tulokset. Aktialle on tärkeää reagoida vastuullisesti kaikissa suhteissa ottaen huomioon kaikki sidosryhmät. Näemme asiakkaiden kannalta selkeän kilpailuedun siinä, että olemme luotettava rahoituskumppani, ja omistajien kannalta siinä, että sijoitamme pitkäjänteisesti. Pystyimme määrittämään yritys vastuun tärkeimmät osa-alueet vuonna 2015 tehdyn olellaisuusanalyysin perusteella. Aktian yritys vastuutyön tärkeimmät osa-alueet ovat lisäarvon tuottaminen sidosryhmille, vakavaraisuus ja luotettavuus, asiakkaiden yksityisyyden suoja (tietoturva), läpinäkyvä ja hyvä hallinto sekä sääntöjen noudattaminen. Erityisesti painotamme myös vastuullisten tuotteiden ja palveluiden toimittamista sekä toiminnan pätevyyttä ja hyvää johtamista. Vastaukset tukevat ja vahvistavat Aktian kattavaa yritys vastuun päämäärää. Uusi olellaisuusanalyysi tehdään vuonna 2018.

Sidosryhmävuorovaikutus

G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Vuosikertomus 2017 s. 25
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Vuosikertomus 2017 s. 25
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Vuosikertomus 2017 s. 25
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Vuosikertomus 2017 s. 25

Raportin kuvaus

G4-28	Raportointijakso	Sisäkansi Strategia ja yhteiskunta-arvo -osiossa sekä GRI-raportissa esitetään Aktian näkemys vastuullisesta liiketoiminnasta. Raportoivat tiedot koskevat tilikautta 1.1–31.12.2017.
G4-29	Edellisen raportin päiväys	Edellinen raportti julkaistiin 15.3.2017 ja noudatti soveltuvin osin GRI G4 -suosituksia.
G4-30	Julkaisutiheys	Vuosittain julkaistava yritys vastuuraportti täydentää talousraportointia, ja se käsittää koko konsernin toiminnan.
G4-31	Yhteystiedot raportin tilaamista ja lisätietojen kysymistä varten	Sisäkansi, Raportin voi ladata osoitteesta www.aktia.com , ja raporttia koskevat kysymykset voidaan lähettää osoitteeseen kommunikation@aktia.fi .
G4-32	GRI-sisältövertailu	Vuosikertomus 2017 s. 164-172
G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen	Sekä strategia ja yhteiskunta-arvo -osio että GRI-raportti ovat varmentamattomia. Tilintarkastus-yhteisö KPMG Oy Ab on toiminut olellaisuusanalyysissä neuvonantajana.

Hallinnointi

Hallintorakenne ja kokoonpano

G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat	Vuosikertomus 2017 s. 157-161, www.aktia.com

Liiketoiminnan eettisyys

G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Vuosikertomus 2017 s. 2, 6-7, 10, 12-13, 14-15, 22-24

Erityisen sisällön GRI-sisältövertailu

Olellaiset
näkö-
kohdat

DMA ja indikaattorit

Viite/tiedot

Johtamistavan kuvaus

DMA Yleinen johtamistaidon kuvaus Vuosikertomus 2017 s. 157-161, www.aktia.com

Taloudellinen vaikutus

Taloudelliset tulokset

G4-EC1 Tuotettu ja jaettu suora taloudellinen
lisäarvo

Vuosikertomus 2017 s. 10, 14-15, 22-23

Yhteiskunnallinen tulonjako kertoo, mistä kokonaisuuksista Aktian tuotot tulevat ja miten ne jakautuvat eri sidosryhmien kesken. Samalla se valaisee Aktia-konsernin vaikutusta yhteiskunnallisena toimijana.

Yhteiskunnallinen tulonjako (milj. euroa)	2017	2016
Korkokate	89,6	95,6
Palkkiotuotot netto	91,4	79,7
Vakuutusmaksutuotot ja sijoitussidonnaisten vakuutusten arvonmuutos, henkivakuutustoiminta	111,0	126,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	19,7	28,0
Muut tuotot	3,9	5,2
Tuotot yhteensä	315,6	334,5
Vakuutuskorvaukset asiakkaille	104,0	121,7
Jälleenvakuuttajien osuus	0,7	0,7
Arvon alentumistappiot luotoista, asiakkaat	0,6	2,2
Henkilöstön palkat	65,5	58,5
Liiketoiminnan muut kulut	82,1	76,2
Yhteiskunta (verot + palkkasivukulut)	23,4	25,9
Aktia-ryhmän kehittäminen	1,5	9,5
Osingonjako osakkeenomistajille (ehdotus yhtiökokoukselle)	37,8	39,8
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Tulojen jakautuminen	315,6	334,5

Ympäristövaikutus

Aineisto

G4-EN1 Materiaalien käyttö painon tai määrän
mukaan

Arvioitu paperinkulutus Aktia-konsernissa raportoidaan.

Alla olevasta taulukosta näkyy arvio Aktian sisäisestä paperinkulutuksesta. Sisäisen paperinkulutuksen trendi on edelleen laskeva.

Aineiston käyttö	2017	2016
Paperikulut/euro	42 606	44 518
Paperinkulutus/kg	35 505	37 098
Kg paperia työntekijää kohden	40	41

Energia

G4-EN3 Organisaation oma energiankulutus

Arvioitu energiankulutus Aktia-konsernissa raportoidaan.

Alla olevista taulukoista näkyy arvio Aktia-konsernin energiankulutuksesta. Sisäisen energiankulutuksen trendi on selvästi laskeva; vuonna 2017 vähennystä edellisvuodesta oli noin 4 (4) %.

Sähkökulut (euroa)	2017	2016
Sähkökulut yhteensä	442 262	461 697
Josta energiamaksuja	168 060	175 445
Josta energiaveroja	163 637	170 828
Josta energiansiirto	110 566	115 424
kWH	4 010 968	4 187 230

Päästöt

G4-EN16 Energiaan liittyvät epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 2)

Raportoidaan epäsuorat päästöt, tonnia CO₂/euro, sijoitusrahasto kahdeksaa sijoitusrahastoa varten.

Aktiarahasto, tonnia CO ₂ /euro	Salkku	Vertailu- markkina	Ero, %
Aktia Capital	60	170	-65 %
Aktia Nordic	48	61	-22 %
Aktia Nordic Small Cap	25	90	-72 %
Aktia Nordic Micro Cap	35	90	-62 %
Aktia Europa	98	126	-22 %
Aktia Europe Small Cap	50	90	-45 %
Aktia America	39	58	-33 %
Aktia Global	25	117	-78 %
Keskiarvo			-50 %

G4-EN17 Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 3)

Lentomatkojen CO₂-päästöt raportoidaan.

Alla olevista taulukoista ilmenee arvio työmatkojen määrästä sekä CO₂-päästöistä. Työmatkojen määrä on suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2016. Junan käyttö on lisääntynyt lentoihin verrattuna, mikä vastaa CO₂-päästöjen vähenemistä.

Lentomatkat, kg CO ₂ -päästöt	2017	2016
Kotimaa	25 299 (18 %)	31 791 (22 %)
Ulkomaat	115 515 (82 %)	111 345 (78 %)
Matkojen määrä		
Lento	565	546
Juna	490	355

Tuotteet ja palvelut

G4-EN27 Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämiseksi tehtyjen toimenpiteiden laajuus

Aktiassa lähtökohtana pidetään sitä, että asiakkaamme pystyvät hoitamaan päivittäiset pankkiasiansa helposti ja joustavasti heille parhaiten sopivalla tavalla verkossa, puhelimitse tai konttorissa. Pyrimme tapaamaan asiakkaamme säännöllisesti asiakkaan oman taloussuunnitelman laatimiseksi. Asiakkaan kanssa käytävässä keskustelussa selvitetään asiakkaan nykyiset ja tulevat tarpeet, jotta voimme tarjota hänelle oikeita ratkaisuja. Vuonna 2017 Aktiassa käytiin henkilö- ja yritysasiakkaiden kanssa noin 18 900 keskustelua, joissa asiakkaalle laadittiin oma taloussuunnitelma. Aktia-konsernin henkilö- ja yritysasiakkaiden määrä oli vuoden lopussa yhteensä n. 350 000.

Asiakkaat hoitavat suurimman osan päivittäisasiointistaan verkossa, ja verkkopankkisopimusten lukumäärä on noussut jatkuvasti viime vuosina. Vuonna 2017 henkilöasiakkaiden verkkopankkisopimusten määrä nousi noin 2,8 % ja yritysasiakkaiden 6,2 %. Verkkopankkisopimusten ja verkkopankkikirjautumisten määrän kasvu kertoo digitalisaatiotrendistä ja osoittaa asiakkaiden arvostavan toimivia ja joustavia digitaalisia palveluja. Tavoitettavuus on hyvin tärkeää, ja asiakkaat haluavat hoitaa pankkiasiansaajasta ja paikasta riippumatta. Verkkopankissa tehtyjen maksujen määrä nousi vuoden aikana noin 2 %. Maksujen määrän kasvu seuraa toimialan yleistä trendiä ja on seurausta verkkopankin käytön lisääntymisestä.

Sosiaalinen vastuu Henkilöstö ja työolosuhteet

Työllistäminen

G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön määrä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	Aktia raportoi uuden palkatun henkilöstön määrän ja henkilöstön vaihtuvuuden G4-10:ssä.

Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet

G4-LA4	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitus aika ja sen sisältyminen kollektiivisiin työehtosopimuksiin	Vuosikertomus 2017 s. 32

Työterveys ja -turvallisuus

G4-LA6	Tapaturmatyypit, vahinkojen laajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset alueittain ja sukupuolen mukaan	Tapaturmien määrät ja sairauspoissaolot raportoidaan G4-10:ssä.

Koulutus

G4-LA9	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden jaoteltuna sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin	Koulutuspäivien kokonaismäärä raportoidaan.

Sisäiset koulutukset

	2017	2016
Koulutuspäivää/työntekijä	3,7	4,0
Sisäisten koulutuspäivien määrä	3 600	4 100
E-learning-kurssit	21	20
Koulutukseen osallistuneiden työntekijöiden määrä	610	690

Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet

G4-LA12	Hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden monimuotoisuuteen liittyvien tekijöiden mukaan	Hallituksen ja hallintoneuvoston ikä- ja sukupuolijakauma raportoidaan G4-10:ssä.

Yhteiskunnallinen vastuu Tuotevastuu

Tuote- ja palvelutiedot

DMA	Finanssipalveluiden ja -tuotteiden vastuulliseen kehittämiseen ja myyntiin liittyvät menettelytavat	Vuosikertomus 2017 s. 14-15, 16, 22-24, 26-27, K2 Konsernin riskienhallinta, Capital and Risk Management Report (CAR) on osoitteessa www.aktia.com .
G4-PR5	Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset	Vuosikertomus 2017 s. 27
FS16	Aloitteet finanssilukutaidon parantamiseksi hyödynsaajittain	Vuosikertomus 2017 s. 33

Markkinointiviestintä

G4-PR7	Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan	Vuosikertomus 2017 s. 29

Tuoteportfolio

DMA	Yritysvastuun toimintapolitiikat eri liiketoiminnoissa	Raportoidaan osittain. Vuosikertomus 2017 s. 26-29
FS6	Tuoteportfolion jakauma	Raportoidaan osittain. Vuosikertomus 2017 s. 38-39 Hallituksen toimintakertomus, segmenttien yhteenveto.
FS7	Sosiaalista hyötyä tuottavien tuotteiden ja palvelujen kokonaisarvo jaoteltuna toimialoittain ja tarkoituksen mukaan	Raportoidaan osittain. Vuosikertomus 2017 s. 26-29
FS8	Eriyistä ympäristöhyötyä tuottavien tuotteiden ja palvelujen kokonaisarvo	Ei raportoida 2017.

Omistajuus

FS10	Niiden arvopaperisalkkuun kuuluvien yritysten prosentuaalinen osuus ja määrä, joiden kanssa raportoivalla organisaatiolla on ollut vuorovaikutusta ympäristöön liittyvissä ja/tai sosiaalisissa kysymyksissä	Yhteistyössä ISS Ethixin kanssa käytyjen vaikuttamiskeskustelujen määrä raportoidaan. Aktia osallistui vuonna 2017 vaikuttamiskeskusteluihin 89 yrityksen kanssa.
FS11	Sijoituskohteiden positiivinen tai negatiivinen arvottaminen	Raportoidaan osittain. Vuosikertomus 2017 s. 26-29

Hallitus

1.1.2018

Dag Wallgren

s. 1961

Hallituksen puheenjohtaja, hallituksen palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan puheenjohtaja sekä riskivaliokunnan jäsen

Kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Hallituksessa vuodesta 2003 (puheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 11 584, R-osakkeita 525

Lasse Svens

s. 1962

Hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen riskivaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan jäsen

Kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja,
Åbo Akademin säätiö
Hallituksessa vuodesta 2016
Osakeomistus: A-osakkeita 2 561

Christina Dahlblom

s. 1978

Hallituksen jäsen ja palkitsemis ja corporate governance -valiokunnan jäsen

Kauppatieteen tohtori
Toimitusjohtaja, Miltton Sparks Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2016
Osakeomistus: A-osakkeita 1 968

Stefan Damlin

s. 1968

Hallituksen tarkastusvaliokunnanjäsen

Kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja, Wärtsilä Finland Oy
Hallituksessa vuodesta 2016
Osakeomistus: A-osakkeita 2 272

Sten Eklundh

s. 1960

Hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtaja

Kauppatieteiden maisteri
Hallituksessa vuodesta 2013
Osakeomistus: A-osakkeita 14 419

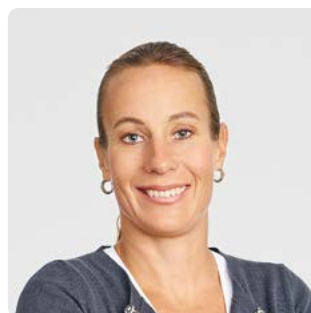

Kjell Hedman

s. 1951

Hallituksen riskivaliokunnan jäsen

Liiketaloustieteilijä
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 0

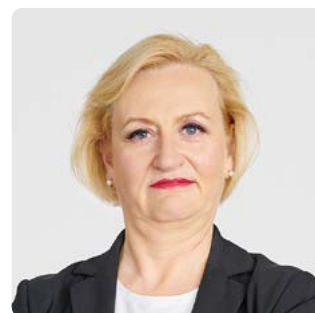

Catharina von Stackelberg-Hammarén

s. 1970

Hallituksen palkitsemis ja corporate governance -valiokunnan jäsen

Kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 4 625

Arja Talma

s. 1962

Hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Kauppatieteiden maisteri, eMBA
Hallituksen jäsen vuodesta 2013
Osakeomistus: A-osakkeita 3 767

Johtoryhmä

1.1.2018

Juha Hammarén

s. 1960

Varatoimitusjohtaja ja
toimitusjohtajan varamies, COO
Varatuomari, eMBA
Aktiassa vuodesta 2014
Osakeomistus: A-osakkeita 6 955

Anssi Rantala

s. 1972

Varatoimitusjohtaja
Valtiotieteiden tohtori
Aktiassa vuodesta 2014
Osakeomistus: A-osakkeita 4 500

Merja Sergelius

s. 1965

Varatoimitusjohtaja
eMBA
Aktiassa vuodesta 1992
Osakeomistus: A-osakkeita 20 069

Irma Gillberg-Hjelt

s. 1962

Johtaja
Oikeustieteen kandidaatti
Aktiassa vuodesta 2017
Osakeomistus: A-osakkeita 0

Outi Henriksson

s. 1969

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017
Osakeomistus: A-osakkeita 0

Minna Miettinen

s. 1969

Johtaja, CDMO
YO-markkinointimerkonomi
Aktiassa vuodesta 2017
Osakeomistus: A-osakkeita 0

Sam Olin

s. 1973

Johtaja
Kauppatieteiden kandidaatti
Aktiassa vuodesta 2016
Osakeomistus: A-osakkeita 0

Anu Tuomolin

s. 1976

Johtaja
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2018
Osakeomistus: A-osakkeita 0

Juha Volotinen

s. 1975

Johtaja
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2010
Osakeomistus: A-osakkeita 1 000

Carola Nilsson

s. 1967

Varatoimitusjohtaja
Kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017
Osakeomistus: A-osakkeita 45

Martin Backman

s. 1969

Toimitusjohtaja
Diplomi-insinööri ja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2017
Osakeomistus: A-osakkeita 70 011
Konserninjohtajan jäsen
7.3.2018 saakka

Yhteystiedot

Aktia Pankki Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh. 010 247 5000

Faksi 010 247 6356

Konserni- ja sijoittajasivusto: www.aktia.com

Verkkopalvelut: www.aktia.fi

Yhteys: aktia@aktia.fi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 2181702-8

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Aktia